II 9496

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

ANUL 1 2 SIBIU, 1 Ianuarie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 1—2

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu strada 1 Mai Nr. 35

Pentru destinderea încordării internaţionale

— Sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii —

Între 23—28 Noemvrie 1953, a avut loc la Viena, sesiunea Consiliului Mondial al Păcii, la care au participat 314 delegaţi din 59 de ţări. Ca şi precedentele sesiuni ale Consiliului Mondial al Păcii — şi această sesiune a oglindit cu putere creşterea mişcării pentru pace, lărgirea necontenită a rândurilor ei, forţa mobilizatoare a ideilor promovate de Consiliul Mondial al Păcii şi al acţiunilor iniţiate de acesta. Ea a oglindit sprijinul popoarelor faţă de marea campanie iniţiată de sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, campanie menită să ducă la triumful tratativelor asupra politicii de forţă. Într'adevăr în perioada ce a trecut dela acea sesiune a crescut impetuos în lumea întreagă curentul în favoarea tratativelor ca mijloc de reglementare paşnică a problemelor internaţionale litigioase. Ideia tratativelor a câştigat noui milioane de aderenţi din cele mai diferite pături sociale, de variate concepţii politice şi credinţe religioase, căpătând o imensă forţă mobilizatoare. De aceea la lucrările sesiunii dela Viena au participat alături de reprezentanţi cunoscuţi ai mişcării internaţionale pentru apărarea păcii, şi soli ai popoarelor din unele ţări, care n'au fost reprezentate până acuma la nici o consfătuire internaţională similară, şi oameni care până de curând au stat departe de mişcarea pentru pace.

În centrul discuţiilor a stat cea mai importantă şi mai urgentă problemă a momentului actual: problema destinderii, a micşorării încordării internaţionale. În lumina acestei probleme au fost desbătute toate celelalte probleme internaţionale şi s'au căutat căile concrete şi eficace pentru rezolvarea lor. La aceste discuţii au participat şi reprezentanţii diferitelor culte religioase, aducând adeziunea credincioşilor lor la vastul program de acţiune pentru destinderea internaţională, pentru pace. Astfel din delegaţia noastră a făcut parte şi părintele vicar Alexandru Ionescu. Între reprezentanţii creştini mai de seamă, care au luat cuvântul la această sesiune, amintim pe: I. P. S. Mitropolit Nicolae de Krutiţi şi Colomna, pastorul evanghelic lutheran din Germania occidentală Martin Niemöller, pastorul canadian Dr. J. Endicott şi alţii. I. P. S. Mitropolit Nicolae de Krutiţi şi Colomna, după ce a arătat că Biserica Ortodoxă Rusă, împreună cu întreg poporul sovietic, este stăpânită de năzuinţa păcii şi că forţele păcii cresc mereu în toată lumea, s'a ocupat în special de sarcina atragerii credincioşilor la cauza păcii. Amintind că la Congresul dela Viena, şi la sesiunea dela Budapesta, slujitorii diferitelor religii au fost larg reprezentaţi, I. P. S. Sa remarcă pe deoparte că alăturarea adepţilor Islamului, budismului şi altor religii din Asia şi Africa la Lupta pentru Pace se adaogă noui forţe de luptă în frontul păcii, pe de altă parte în acelaş timp s'a lărgit şi mişcarea creştinilor pentru apărarea păcii. Un număr tot mai mare de creştini de diferite confesiuni ajung la unica hotărîre justă: să lupte pentru pacea internaţională laolaltă cu popoarele. În încheere I, P. S, Sa a spus: „Chem cu înflăcărare creştinii şi credincioşii tuturor religiilor: să fim uniţi în cauza sfântă de apărare a păcii şi în lupta împotriva acţiunilor agresive ale duşmanilor păcii!" În acelaş sens a vorbit şi pastorul Martin Niemöller, care a propus să se adreseze în numele Consiliului Mondial al Păcii un Apel către toţi slujitorii Bisericii în vederea intensificării luptei lor pentru pace, lupta pentru pace fiind o datorie sfântă a tuturor credincioşilor şi a tuturor slujitorilor din diferitele Biserici creştine.

În urma discuţiilor, a cuvântărilor, a lucrărilor în sânul comisiilor, în care s'au trecut în revistă toate problemele internaţionale actuale şi căile de soluţionare paşnică a lor, sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii a adoptat mai multe hotărîri. Astfel: a ales noui membrii în Consiliul Mondial al Păcii şi în Biroul Consiliului Mondial al Păcii, a fixat sărbătorirea în 1954 a jubileurilor marilor reprezentanţi ai culturii mondiale: 200 de ani dela moartea scriitorului englez Fielding, 50 de ani dela moartea lui A. P. Cehov, 50 de ani dela moartea compozitorului ceh Dvorak, 2400 de ani dela naşterea lui Aristofan; a aprobat: Mesagiul adresat organizaţiilor şi personalităţilor, care doresc slăbirea încordării internaţionale, Rezoluţia generală a Consiliului Mondial al Păcii, Apelul adresat oamenilor de ştiinţă din întreaga lume, şi Recomandarea Comisiei culturale a Consiliului Mondial al Păcii cu privire la desvoltarea legăturilor culturale între popoare. Aceste documente fac o analiză clară a situaţiei internaţionale, prezintă un vast program de acţiune pentru micşorarea încordării în relaţiile internaţionale, arătând căile concrete şi eficace pentru soluţionarea paşnică a problemelor ce preocupă azi omenirea, şi constitue totodată un înflăcărat apel adresat popoarelor de a nu precupeţi nici un efort în lupta pentru destinderea internaţională, pentru tratative, pentru pace. Le publicăm în cele ce urmează:

(Continuare în pag. 2)

30 Decemvrie

La 30 Decemvrie s'a sărbătorit a şasea aniversare a R. P. Române. În cei 6 ani, câţi au trecut dela proclamarea R. P. R., poporul muncitor a realizat în Patria sa liberă şi independentă mari transformări revoluţionare. El a instaurat regimul de democraţie populară, în care puterea aparţine oamenilor muncii dela oraşe şi sate, şi a pornit pe calea construirii socialismului în ţara noastră, dobândind succese însemnate. Industria socialistă, care se desvoltă într'un ritm nemaivăzut la noi în trecut, stă la temelia construirii socialismului şi a unei vieţi mai bune, mai fericite. In sectorul agricol, gospodăriile agricole de stat, gospodăriile agricole colective, şi întovărăşirile agricole, constitue nucleul agriculturii socialiste din ţara noastră. Viaţa culturală, ştiinţifică, artistică este în plină înflorire. Principalul scop al activităţii Statului este ridicarea nivelului de trai şi cultural al oamenilor muncii. Poporul muncitor al ţării noastre întâmpină a 6-a aniversare a R. P. Române, muncind cu elan pentru înfăptuirea marelui program de măsuri economice elaborat de plenara C. C. al P. M. R. din 19—20 August 1953 pe baza raportului prezentat de d. Gh. Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Miniştri. Prin aceste măsuri, sprijinindu-se realizările obţinute în industrializarea ţării şi pe desvoltarea de până acum a industriei grele, guvernul pune în centrul preocupărilor sale realizarea unei producţii mărite în industria uşoară şi industria alimentară şi în agricultură. În felul acesta se ajunge la o abundenţă de produse alimentare şi produse de larg consum, la ridicarea sistematică şi rapidă a nivelului de trai a oamenilor muncii. Căci în orânduirea socialistă totul stă în slujba nevoilor materiale şi culturale ale oamenilor muncii.

De aceea alegerile de deputaţi în Sfaturile Populare, care au avut loc în 20 Decemvrie 1953, au avut caracterul unei puternice manifestări de ataşament a poporului muncitor faţă de Patria sa, Patrie făurită prin luptă şi muncă neprecupeţită. Dar toate aceste realizări importante au fost posibile numai datorită ajutorului frăţesc şi multilateral al Uniunii Sovietice şi sprijinului ţărilor de democraţie populară. De aceea poporul nostru împreună dragostea de Patria sa cu dragostea de marea ţară a socialismului, Uniunea Sovietică. Ţara noastră este un factor activ în marele lagăr al democraţiei, socialismului

(Continuare în pag. 3)

69292

Pentru destinderea încordării internaţionale

(Urmare din pag. 1)

Mesagiul adresat de Consiliul Mondial al Păcii organizaţiilor şi personalităţilor care doresc slăbirea încordării internaţionale

Armistiţiul încheiat în Coreea a dat naştere, în lumea cuprinsă de atâţia ani de nelinişte, speranţei că în cele din urmă încordarea în relaţiile între marile puteri va slăbi. Dar tratativele care au început întâmpină neîncetat noui obstacole. Realizarea unui acord în alte probleme de importanţă vitală pentru pacea în întreaga lume este dificilă

Popoarele doresc însă fierbinte slăbirea încordării internaţionale. Restricţiile economice şi presiunea politică, care însoţesc încordarea internaţională, sunt o povară tot mai grea pe umerii popoarelor. Considerăm că există posibilitatea ca lumea să fie scoasă din această situaţie. Diferite forţe politice şi sociale acţionează în prezent în toate ţările în favoarea slăbirii încordării internaţionale. Creşte numărul reprezentanţilor de seamă ai ştiinţei, clerului, personalităţilor politice de seamă, care condamnă astăzi folosirea armelor de exterminare în massă. Opinia publică este alarmată de acumularea crescândă a fel de fel de tipuri de arme. Toţi oamenii cu judecată sănătoasă constată că este cu neputinţă să se reglementeze problemele de însemnătate mondială şi să se asigure pe deplin valoarea acordurilor, dacă ele au fost încheiate, fără participarea guvernului Republicii Populare Chineze.

Reprezentanţi cu autoritate ai tuturor partidelor politice din majoritatea ţărilor vest-europene iau atitudine publică împotriva reînvierii sub orice formă a militarismului german.

În aceste condiţii, considerăm că este necesară unirea eforturilor tuturor organizaţiilor şi personalităţilor care doresc slăbirea încordării internaţionale.

Rezoluţia adoptată de Consiliul Mondial al Păcii la 28 Noemvrie 1953 expune punctul nostru de vedere în această problemă. Devine necesară pregătirea de comun acord a unei întâlniri care ar permite să se compare liber diferite puncte de vedere şi să se examineze soluţiile posibile. Convocarea în viitorul cel mai apropiat a unei întâlniri internaţionale cu un asemenea caracter ar fi ea însăşi un factor important în slăbirea încordării internaţionale.

Rezoluţia Generală a Consiliului Mondial al Păcii.

Apelul în favoarea tratativelor, adoptat de sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, a avut un puternic ecou şi s'a bucurat de cel mai larg sprijin. Datorită acestei campanii, ideea reglementării divergenţelor internaţionale pe calea unor acorduri acceptabile pentru toţi, capătă pe zi ce trece o popularitate din ce în ce mai mare şi se dovedeşte rodnică. Încetarea operaţiunilor militare în Coreea a constituit o victorie a cauzei păcii. În ceea ce priveşte Germania, ultimul schimb de note dintre marile puteri dovedeşte că este cu putinţă convocarea în viitorul apropiat a unei Conferinţe a celor 4 mari puteri.

În ceea ce priveşte Indochina, ideea încetării operaţiunilor militare şi a reglementării paşnice, cucereşte pături din ce în ce mai largi ale opiniei publice atât în Franţa cât şi în Vietnam.

Dar forţele care se opun slăbirii încordării internaţionale folosesc cuvântul „tratative" pentru camuflarea unor acţiuni care urmăresc prelungirea războiului rece. A pune pe interlocutorul tău în faţa unor fapte împlinite — nu înseamnă năzuinţă spre tratative; a încerca să creezi condiţii pentru zădărnicirea tratativelor — nu înseamnă a le dori.

Atât în Asia cât şi în Europa, situţia în unele regiuni şi unele conflicte prezintă o primejdie deosebită pentru cauza păcii În Coreea tratativele sunt în primejdie. Tendinţa de a exclude ţările neutre şi mai ales India, din componenţa Conferinţei politice, tendinţă ce afectează în special interesele Asiei, poate zădărnici tratativele. Popoarele nu vor admite reluarea operaţiunilor militare în Coreea. Interesele securităţii Europei cer reglementarea cât mai grabnică a problemei germane; o asemenea reglementare este cu putinţă numai pe calea unei înţelegeri între cele 4 puteri: S.U.A., URS.S., Anglia şi Franţa. Unicul obstacol în calea unei asemenea înţelegeri îl constitue tendinţa uneia din părţi de a reface militarismul german şi de a include Germania într'o coaliţie militară îndreptată împotriva celeilalte părţi. Consiliul Mondial al Păcii cheamă popoarele Europei să împiedice ratificarea tratatelor cu privire la „Armata Europeană" şi restabilirea militarismului german sub orice formă. Prin aceasta s'ar deschide calea spre un acord între cele 4 puteri în problema germană, — acord care va asigura poporului german perspectiva unui viitor paşnic şi va da tuturor popoarelor din Europa o garanţie împotriva refacerii forţelor agresive în Germania.

De 7 ani se duce războiul dintre Franţa şi Vietnam. Acestui război îi pot pune capăt numai tratative directe între părţile beligerante. Consiliul Mondial al Păcii, salută propunerea făcută în acest sens, de delegaţia Republicii Democrate Vietnam şi sprijinită de delegaţia Republicii Populare Chineze. Această propunere, la care delegaţia franceză a dat un răspuns favorabil, poate constitui baza unei reglementări.

Consiliul Mondial al Păcii, a susţinut întotdeauna că amestecul străin, ocupaţia militară străină, construirea de baze militare pe teritoriul străin, reprezintă o primejdie atât pentru independenţa popoarelor cât şi pentru cauza păcii. Extinderea acestei politici se constată în ţările Orientului apropiat şi mijlociu, în America latină, în Africa. Acest lucru se manifestă în mod deosebit în Europa, unde se fac încercări de a se constitui „comunitatea defensivă europeană" şi se creează baze atomice americane în Spania; în Asia, unde se înfăptueşte ocupaţia străină, se intensifică reînarmarea Japoniei şi unde S.U.A., încearcă cu perseverenţă să creeze baze militare în Pakistan. Această ultimă încercare prezintă primejdia răspândirii psihozei de războiu în rândurile sutelor de milioane de oameni dintr'o regiune a globului pământesc.

Cursa din ce în ce mai intensă a înarmărilor şi producţia de arme de exterminare în massă, reprezintă o povară insuportabilă şi o primejdie îngrozitoare pentru întreaga lume. În cursul campaniei sale, de strângere de semnături pe Apelul dela Stockholm şi în hotărîrile Congresului dela Varşovia, Consiliul Mondial al Păcii a atras atenţia întregei lumi asupra acestei probleme. Consiliul Mondial al Păcii îşi exprimă regretul că O.N.U. n'a ajuns încă la un acord asupra acestor probleme şi recomandă să se continue eforturile în vederea interzicerii necondiţionate a armelor atomică şi bacteriologică şi a reducerii considerabile a tuturor tipurilor de arme instituindu se totodată un control efectiv.

În sfârşit, Consiliul Mondial al Păcii, reaminteşte că dacă este necesar să se înceapă tratative în toate problemele, luate aparte, el a considerat totdeauna şi consideră că o conferinţă a celor 5 mari puteri continuă să rămână cel mai eficace mijloc pentru slăbirea încordării internaţionale. Această conferinţă va putea din iniţiativa oricărui participant să examineze orice problemă pe care o consideră ca fiind una din cauzele încordării internaţionale şi să ajungă la acorduri generale, acceptabile pentru toţi. Refuzul persistent de a se recunoaşte Republicii Populare Chineze locul ce i-se cuvine în mod legal în instanţele internaţionale pentru reglementarea problemelor internaţionale, este un obstacol în calea convocării unei conferinţe a celor 5 mari puteri. Acest refuz, care contravine intereselor tuturor statelor, este condamnat din ce în ce mai aspru de opinia publică mondială.

Charta Organizaţiei Naţiunilor Unite pune la dispoziţia popoarelor un instrument care permite să se stabilească o pace trainică. Popoarele trebue să obţină respectarea Chartei. Atentatele împotriva Chartei au pus întreaga lume în faţa unor mari greutăţi. Revenirea la litera şi spiritul Chartei vor ajuta popoarele să-şi asigure securitatea şi independenţa şi să se creeze posibilitatea unei adevărate colaborări între naţiuni în scopul desvoltării resurselor lor economice, a bunei stări şi a culturii lor.

Neliştea şi teama, mizeria şi sărăcia, care. ca urmare a războiului rece şi a cursei înarmărilor, sunt o povară grea pe umerii oamenilor pot şi trebue să fie înlăturate pe calea luptei popoarelor, de care în ultimă instanţă depinde soarta păcii.

Apelul adresat de oamenii de ştiinţă participanţi la sesiunea Cosiliului Mondial al Paci oamenilor de ştiinţă din întreaga lume

Oamenii de ştiinţă care asistă la sesiunea Consiliului Mondiai al Păcii fiind conştienţi de îngrozitoarea forţă destructivă a armei de exterminare în massă, cheamă pe colegii lor din întreaga lume să ducă o luptă energică pentru interzicerea acestei arme. Ei cheamă la sprijinirea eforturilor tuturora acelora care vor ca ştiinţa să nu mai poată fi folosită în scopul distrugerii şi ca ea să fie pusă în slujba omenirii.

Cu privire la desvoltarea legăturilor culturale între popoare.

Recomandarea Comisiei culturale a Consiliului Mondial al Păcii.

Sesiunea precedentă a Consiliului Mondial al Păcii a arătat în mod just necesitatea şi posibilitatea desvoltării largi a schimbului cultural, care este un factor preţios ce contribue la slăbirea încordării internaţionale. Constatăm cu bucurie că în ciuda numeroaselor greutăţi încă existente, s'au obţinut de atunci rezultate însemnate.

În acelaş timp, constatăm că în viitorul apropiat pot fi obţinute succese şi mai mari. Perspective largi se vor deschide dacă fiecare organizaţie şi fiecare om, cărora le sunt scumpe cultura ţării lor, precum şi cultura mondială, vor lua în propriile lor mâini, stabilirea unui contact şi organizarea pe bază de reciprocitate a unui

(Continuare în pag. 3)

Aleşii poporului

În ziua de 20 Decemvrie 1953 a fost zi de sărbătoare pe întreg cuprinsul Patriei. E ziua în care milioanele de oameni ai muncii, poporul muncitor, a ales pe noui gospodari ai oraşelor, satelor, regiunilor şi raioanelor — deputaţii Sfaturilor Populare. Cei peste 135,000 candidaţi, propuşi de oamenii muncii, dintre cei mai harnici, mai devotaţi şi mai pricepuţi fii ai poporului, luptători neînfricaţi pentru cauza păcii şi a vieţii celei noui, prin votul entuziast al tuturor au devenit deputaţi ai Sfaturilor Populare, gospodari ai oraşelor, raioonelor şi regiunilor. Participarea la vot, ca şi felul sărbătoresc în care a decurs votarea, au arătat hotărîrea fermă a poporului de-a păşi înainte pe calea construirii unei vieţi îmbelşugate şi fericite, pe calea păcii şi de a încredinţa celor mai buni fii ai Patriei, sarcina de a călăuzi pe oamenii muncii spre noui biruinţi.

Într'adevăr noilor deputaţi ai Sfaturilor Populare le revine drept sarcină principală mobilizarea maselor celor mai largi la aplicarea în viaţă a măsurilor adoptate de plenara C. C. al P.M.R. din 19—20 August 1953 şi de Hotărîrile Guvernului, luate pe baza acestor măsuri, în vederea unei serioase ridicări a nivelului de trai a oamenilor muncii dela oraşe şi sate. Ei îşi vor îndrepta atenţia în primul rând spre desvoltarea multilaterală a economiei locale, spre sporirea producţiei agricole, îmbunătăţirea creşterii vitelor, mărirea producţiei bunurilor de larg consum ş. a.

Poporul nostru, care a păşit la vot mândru de marile cuceriri de până acum, priveşte cu încredere viitorul; el va munci cu şi mai mult elan pentru înflorirea oraşelor, satelor, raioanelor şi regiunilor noastre, pentru o viaţă îmbelşugată şi fericită, pentru pace. Căci tot ceea ce clădeşte acest popor prin munca braţelor şi a minţii, este o mărturie evidentă a voinţei sale înflăcărate de pace.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre, preţuind roadele binefăcătoare ale regimului nostru popular şi fiind alături de popor în lupta lui pentru pace, pentru o viaţă mai bună, au participat cu bucurie la actul sărbătoresc dela 20 Decemvrie, votând pe candidaţii poporului. Astfel ei au dat încă o dovadă a patriotismului ce-i însufleţeşte. Acest patriotism este forţa prin care clerul şi credincioşii vor colabora cu noile Sfaturi Populare în toate acţiunile de folos obştesc şi de apărare a păcii. Alături de întreg poporul muncitor, păşim înainte spre viitorul de pace şi belşug care se făureşte prin munca şi lupta tuturor.

T. R.

30 Decemvrie

(Urmare din pag. 1)

şi păcii. De aceea poporul nostru priveşte cu încredere viitorul. El ştie că prin munca lui paşnică, îşi construieşte zi de zi o viaţă mai îmbelşugată, mai luminoasă, mai fericită şi că forţele păcii vor fi biruitoare. Sub steagul păcii şi al muncii constructive, el păşeşte cu hotărîre înainte!

Urare. *Urăm cetitorilor, colaboratorilor şi sprijinitorilor noştri, Anul Nou cu pace şi bucurie şi cu noui succese în munca paşnică şi creatoare şi în viaţa lor religios-morală,*

Redacţia şi Administraţia
„TELEGRAFUL ROMÂN"

Anunţ. *Costul abonamentelor pe anul acesta rămâne cel de anul trecut. Învităm Prea Cucernicii preoţi să aboneze foaia noastră şi să-şi plătească abonamentul la timp.*

Staţiunile de maşini şi tractoare

Au trecut cinci ani şi mai bine de când au luat fiinţă primele 76 S.M.T.-uri în ţara noastră.

Înfiinţate după exemplul şi cu sprijinul marii Uniuni Sovietice staţiunile de maşini şi tractoare s'au dovedit forma organizatorică cea mai potrivită pentru introducerea tehnicii noui în agricultură şi pentru ridicarea productivităţii muncii agricole, o pârghie puternică în mâna clasei muncitoare pentru întărirea alianţei cu ţărănimea muncitoare, pentru sprijinirea ţărănimii muncitoare pe tărâmul producţiei, pentru transformarea socialistă a agriculturii. Staţiunile de maşini şi tractoare au dat un sprijin efectiv ţăranilor cu gospodării mici şi mijocii să-şi lucreze mai bine şi mai ieftin pământul, să obţină recolte bogate, convingându-i totodată practic de superioritatea muncii cu mijloace mecanizate.

S.M.T.-urile au demonstrat ţărănimii muncitoare că pentru a obţine roade mai bogate nu trebue să se oprească la haturi, ci dimpotrivă, trebue să treacă peste ele, căci în acest fel vor putea aduna recolte bogate în hambarele lor.

Guvernul ţării noastre acordă o permanentă grijă creşterii continue a numărului S. M. T.-urilor, sporirii parcului lor de maşini şi tractoare şi deservirii lor de cadre calificate

Cu sprijinul frăţesc al Uniunii Sovietice au luat fiinţă în ţara noastră, fabrici şi uzine de tractoare, batoze, combaine, semănători de tot felul, de maşini agricole necesare mecanizării agriculturii noastre Miile de tractoare fabricate de uzinele de tractoare din Oraşul Stalin, batozele, combainele şi semănătorile fabricate în ţara noastră, etc., au făcut ca să se întărească S. M. T.-urile noastre, să crească ajutorul dat de ele colectiviştilor şi ţăranilor muncitori în lupta pentru obţinerea unor recolte mari. Dat fiind acestui fapt, precum şi ajutoru ui în maşini şi unelte primit din Uniunea Sovietică, numărul S. M T.-urilor şi înzestrarea lor a crescut an de an. În anul 1953 pe ogoarele gospodăriilor colective, întovărăşir lor agricole şi ţăranilor muncitori cu gospodării individuale au lucrat 218 S.M.T.-uri care dispun de 9650 tractoare, 2850 semănători, 1440 secerători-legători, 2970 cultivatoare, etc. Până acuma au fost electrificate peste 80 la sută din numărul S.M.T.-urilor.

Pentru executarea reparaţiilor mari la tractoarele şi maşinile S.M.T. şi pentru confecţionarea de piese de schimb au luat fiinţă 20 centre mecanice.

Înzestrate cu tot mai multe şi mai puternice tractoare şi cu maşini diferite de mare randament, staţiunile de maşini şi tractoare au executat pe terenurile gospodăriilor colective şi a întovărăşirilor agricole, 28 de lucrări diferite. În campania agricolă din primăvara anului 1953, când numărul tractoarelor K) 35 a crescut simţitor, S.M.T.-urile au executat un volum de lucrări de două ori mai mari faţă de perioada corespunzătoare a anului 1952. În muncile agricole de vară, când au intrat cu 650 mai multe secerători legători, cu 1456 mai multe batoze, cu 1435 mai multe desmiriştitori, faţa de 1952, staţiunile de maşini şi tractoare, au executat un volum de lucrări cu 133 la sută mai mare decât în anul trecut.

Sunt cunoscute în întreaga ţară prin realizările lor staţiunile de maşini şi tractoare Peciul-Nou, Sânicolaul-Mare, Aradul-Nou, Gottlob, Felnac, Roman, Cobadin, Jângeni, Segarcea, Hărman şi altele care folosind întreaga capacitate de lucru a tractoarelor, aplicând metodele mecanizatorilor sovietici şi asigurând buna funcţionare a tractoarelor şi maşinilor agricole pe toată durata campaniilor, au efectuat lucrări de bună calitate şi au ajutat colectiviştii şi întovărăşiţii să obţină mari sporuri de recolte la ha.

Tractoriştii Laleci Slavonic şi Stănescu Vasile dela S.M.T. Peciu-Nou, Cintearu Dumitru dela S.M.T. Gottlob, Vachiţa Vasile dela S.M.T. Sânnicolaul-Mare şi alţii sunt mândria staţiunilor noastre de maşini şi tractoare.

În şcolile special organizate au fost pregătite temeinic noui cadre de tractorişti, contatori, alimentatori, agronomi de sector, şefi de brigadă, etc. necesari S.M.T.-urilor. Faţă de 1948, când au funcţionat numai două şcoli de şefi de brigadă S.M.T, în anul 1953 au funcţionat 43 şcoli de brigadieri.

În momentul de faţă, sarcina principală în agricultură este atingerea şi depăşirea producţiei agricole dinainte de războiu şi creşterea simţitoare a producţiei de cereale planificabile, a celei de porumb, cartofi, legume, furaje, precum şi desvoltarea creşterii vitelor. In îndeplinirea acestei sarcini, un rol important şi de mare răspundere revine S.M.T.-urilor. Mecanizatorii din S.M.T. asigură sporirea continuă a randamentului la toate culturile agricole prin mecanizarea şi extinderea agrotehnicii avansate.

Un sprijin puternic acordă S.M.T.-urile ţăranilor muncitori cu gospodării individuale în sporirea producţiei la ha.

Preoţii noştri sunt îndrumaţi a duce muncă de lămurire între credincioşi, spre a folosi în muncile agricole mijloacele mecanizate, pe care le pun la dispoziţia lor S.M.T.-urile. În felul acesta îşi vor da contribuţia lor la mărirea producţiei agricole şi la ridicarea nivelului de trai a poporului muncitor.

Pentru destinderea încordării internaţ.

(Urmare din pag. 2-a)

schimb cultural rodnic pe plan internaţional. Mişcarea Partizanilor Păcii, asigură că va da sprijinul ei deplin numeroaselor iniţiative, care au şi fost luate sau care sunt prevăzute, ca de pildă: vizite, schimb de delegaţii, de opere de artă, publicaţii literare, ştiinţifice şi de alt caracter, expoziţii internaţionale, congrese, întâlniri şi călătorii ale oamenilor de ştiinţă, artiştilor, sportivilor, etc.

Ne adresăm tuturor organizaţiilor şi diferitelor personalităţi interesate în desvoltarea relaţiilor culturale între popoare, chemându-le să înmulţească aceste iniţiative şi să realizeze o colaborare care va fi cu atât mai eficace, cu cât va fi mai largă.

*

Poporul nostru a urmărit cu atenţie deosebită lucrările sesiunii dela Viena. Dela tribuna Consiliului Mondial al Păcii solii poporului nostru au exprimat cu tărie hotărîrea poporului de a-şi spori eforturile în lupta pentru pace, au arătat politica fermă de pace a Statului nostru. De aceea poporul nostru vede în hotărîrile dela Viena o oglindire fidelă a năzuinţelor sale de pace. El nu-şi va precupeţi nici un efort pentru a aduce o contribuţie cât mai mare la traducerea în viaţă a acestor hotărîri în interesul păcii şi securităţii tuturor popoarelor.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre, fiind alături de poporul muncitor în lupta lui pentru pace şi pentru o viaţă mai bună, au primit cu bucurie hotărîrile sesiunii Consiliului Mondial al Păcii.

Preoţimea noastră este îndrumată să popularizeze între credincioşi aceste hotăriri şi să se a gajeze împreună cu credincioşii cu şi mai multă hotărîre în lupta cea mare pentru destinderea încordării internaţionale, pentru pace. Căci prin vrerea şi lupta sutelor de milioane de oameni cinstiţi din lumea întreagă, pacea va birui!

Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema.

A şasea aniversare a Republicii Populare Române

Ziua de 30 Decemvrie 1947 este o zi mare în istoria poporului nostru.

Ziua de 30 Decemvrie 1947 **este ziua de naştere a unei noui Patrii**: *R. P. Română.*

De atunci încoace, viaţa noastră publică a căpătat un ritm nou, un conţinut nou şi un sens nou. Faţa ţării noastre s'a schimbat cu totul. Căci în această nouă Patrie, viaţa e călăuzită de ţeluri mai înalte: o viaţă nouă, printr'o orânduire socială nouă şi prin pace.

Oglinda noului noastre Patrii este Constituţia cea nouă, în care, alături de consfinţirea cuceririlor istorice dobândite de poporul muncitor pe calea construirii socialismului, este aşezată la loc de frunte **apărarea păcii**. *„Politica externă a R.P.R. este o* **politică de apărarea păcii**, *de prietenie şi alianţă cu U.R.S.S. şi cu ţările de democraţie populară, o politică de pace şi prietenie cu toate popoarele iubitoare de pace".*

Dragostea faţă de R P.R. se împleteşte indisolubil cu dragostea faţă de Uniunea Sovietică, eliberatoarea Patriei noastre, bastionul de neînfrânt al democraţiei, socialismului şi păcii.

Prin tot ceea ce reprezintă ea nou şi înălţător, R.P.R. constitue **o Patrie ce merită să fie iubită,** *şi este iubită de massele largi ale poporului muncitor.*

De aceea şi noi preoţii şi credincioşii să depunem maximum de efort întru a ne îndeplini cu prisosinţă îndatoririle faţă de scumpa noastră Patrie: R. P. Română. Numai aşa vom fi vrednici de ea şi de vremurile pe care le trăim.

Preot **Valer Bânda**

Sfinţirea bisericii Sebişa

[Protopopiatul Baia-Mare]

Parohia Sebişa (pe linia Satu-mare—Baia-Mare) avea o biserică de piatră construită, în locul vechei biserici de lemn, în anul 1836. Notanul anilor a făcut ca lăcaşul de închinăciune să fie tot mai slab. Construcţia veche era defectuoasă. Harnicii credincioşi reveniţi dela Sebişa şi-au reparat biserica prin contribuţii benevole.

Hramul bisericii este Sfântul Dimitrie şi din această cauză sfinţirea bisericii s'a făcut chiar în ziua de 26 Octomvrie 1953.

P. S. Sa Episcopul Valerian al Oradiei, însoţit de P. C. Lor Dr. Carol Pop, vicar episcopesc, Ioan Medan, consilier episcopesc şi alţi clerici a sosit în comună la orele 9. Primit cu bucurie de credincioşii reveniţi, P. S. Sa înconjurat de un sobor de 6 preoţi şi 2 diaconi, a început slujba sfinţirii. Credincioşii din vreo 3—4 parohii, adunaţi la Sebişa n'au încăput în biserică Erau mai mulţi credincioşi în curtea bisericii decât în interior. Slujba ortodoxă, făcută după toată rânduiala tipiconală, este ascultată cu bucurie de credincioşi.

P. S. Sa a hirotesit pe P. C. Sa Păr. I. Popescu, parohul locului întru sachelar. P. C. Păr. I. Popescu a mulţumit P. S. Sale pentru distincţia ce i-s'a acordat şi a arătat cum a reuşit să facă în parohia aceasta lucruri frumoase în cei patru ani de păstorire.

P. S. Sa Episcopul Valerian a adresat tuturor cuvânt de învăţătură vorbind despre unificarea bisericească. P. S. Sa a arătat că credincioşii români au pes'e tot aceeaşi credinţă. Slujbele se fac ca şi în trecut, căci credinţa românească este aceeaşi peste tot. A lăudat pe harnicii credincioşi pentru realizările lor şi i-a îndemnat ca şi în viitor să fie buni creştini, să iubească tot atât de mult biserica. Credinciosul are datorii faţă de Dumnezeu, de Biserică, dar întrucât avem şi trup, avem datorii faţă de Stat. Explică pe înţelesul tuturor ce înseamnă versetul biblic: „Daţi stăpânirii cele ce sunt ale stăpânirii şi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu", adică fiţi tot aşa de buni cetăţeni ai Patriei şi buni credincioşi ai Bisericii.

După impunătorul ceremonial credincioşii au sărutat crucea de pe altar şi au fost miruiţi. Bisericuţa veche gr.-catolică din Sebişa a avut un Liturghier ortodox tipărit la 1728, pe care găsim inscripţia „1794 Februarie eu Buncaş Palaghie dau această carte în biserica de Ilba să-mi fie pomană mie şi soţului meu, preut Simion, răpăusat în Domnul". Liturghierul tipărit la Bucureşti a ajuns în părţile sătmărene şi a fost folosit şi de gr.-cat, ca dovadă a unităţii de credinţă.

Sfinţirea bisericii din 26 Octomvrie 1953 este un fapt însemnat pentru parohia revenită de pe malul Someşului (pomenită încă la 1493), care acum trăeşte iarăşi în marea comunitate a Bisericii Ortodoxe, căreia i-a aparţinut dintru începutul existenţei sale.

I E. N.

Indrumător omiletic

Evnnghelia dela Luca 19, 1—10

Se poate vorbi: contra mamonismului..

1. Bogatul vameş din Evanghelia aceasta, a câştigat avere mare prin nedreptăţirea semenilor lui.

2. Aşa şi unii credincioşi împinşi de o poftă de avere fără măsură, au adunat averi mari din sudoarea altora.

3. A venit vremea când averile cele mari s'au luat şi s'au dat poporului.

4. Căci aşa cere dreptatea lui Dumnezeu: ca celui ce a adunat prin nedreptate să i se ia înapoi şi bunurile lui să fie date celor ce au muncit.

II. Evanghelia dela Luca 18, 10 14

Se poate vorbi: despre mândrie, v. 11.

1. Fariseul e tipul omului mândru: pe el se vede fără nici o greşală, iar pe ceilalţi îi vede păcătoşi. De aceea pe el se preţueşte fără limită, iar pe ceilalţi îi disprefueşte fără rezervă.

2. Acesta e un orb, lipsit de cel mai elementar simţ critic. De aceea e un om condamnat şi de Dumnezeu şi de oameni.

3. În faţa lui Dumnezeu el e un mincinos, pentrucă Dumnezeu îi cunoaşte toate slăbiciunile, pe care el le ascunde. În faţa oamenilor el e un lăudăros, care n'are nici o valoare.

4. Datorită mândriei lui el nu poate vedea adevărul, judecă greşit şi acţionează greşit.

5. De aceea să ne ferim de mândrie şi să fim modeşti şi smeriţi în toate.

III. Evanghelia dela Luca 15, 11—32.

Se poate vorbi: împotriva risipei, v. 13.

1. Fiul din parabola asta e numit pe drept „risipitor": el şi a luat partea din avere şi a risipit o în chefuri şi destrăbălări.

2. De ce a fost aşa de risipitor? *a)* Pentrucă averea n'a câştigat-o prin muncă, ci a primit-o de-a gata; *b)* pentrucă s'a lăsat stăpânit de patimă şi călăuzit de „prietini" stricaţi.

3. Asemenea lui risipesc toţi cei ce au bani fără muncă, fie dela părinţi, fie din exploatarea muncii altora şi care vieţuesc într'un mediu stricat. (Cf. „Capitalismul").

4 „Risipitorii" aceştia îşi primesc plata lor mai devreme sau mai târziu.

5. Tânărul din parabolă — fiind tânăr — şi-a dat seama de greşala lui, s'a îndreptat şi a fost iertat. Dar nu la fel fac toţi „risipitorii".

6. Să combatem orice risipă şi să fim oameni, care îşi câştigă existenţa prin muncă cinstită şi chiverniseşc cu economii şi socoteală atât bunurile obşteşti, cât şi bunurile personale.

7. Astfel prin înlăturarea risipei şi cultivarea spiritului de economie putem duce o viaţă virtuoasă spre mântuire şi aducem contribuţia noastră la întărirea Patriei.

Mulţumim *şi pe această cale, marelui număr de credincioşi, C. preoţi şi P. C. Protopopi, care Ne-au exprimat alese simţăminte şi urări, cu prilejul zilei onomastice — Sfântul Nicolae — şi le împărtăşim, odată cu arhiereştile Noastre binecuvântări, dorirele Noastre de bine, pace şi bucurii duhovniceşti întru Domnul Nostru Iisus Hristos.*

Nicolae,
Mitropolitul Ardealului

Spre ceruri

În zorii dimineţii sub falduri de lumină
Se 'ndreaptă către ceruri privirea mea senină
Şi'n pumni de rugăciune culeg nectar de viaţă
Să-mi limpezesc cărarea, ce către cer se'nalţă.

Din genele privirii cad bob de mărgărite
Şi'n florile cântii urc doruri fericite.
Spre ceiuri mi e nădejdea de fiecare clipă
Când gând curat se sue spre-a slăvilor aripă.

Cu-a sufletului floare potir de neprihană
Sorb vinul frumuseţii din a iubirii cramă
Să urc cu el spre ceruri speranta fericirii
Că voi intra o Doamne pe poarta mântuirii.

Pe tablele de carne a inimii curate
Spre ceruri eu voi scrie cuvânt de nestimate
Şi'n fapta mea voi pune a milii dăruire
Ca drumul către Domnul să-l urc fără oprire.

Pr. **Ştefan Tascianu**

† Preotul VALERIU POPA

În ziua de 10 Octomvrie 1953, a încetat din viaţă Preotul Valeriu Popa, bibliotecarul Institutului Teologic din Sibiu.

Suferinţele boalei care de ani de zile i-a slăbit trupul, le-a purtat cu resemnare şi încredere în Dumnezeu, care l-a chemat între aleşii Săi tocmai în luna când împlinea 36 ani de viaţă, 11 ani de căsătorie şi 10 ani de preoţie, lăsând în urma sa soţia nemângâiată şi doi copii mici.

Începând cu anul 1942, părintele Valeriu Popa a slujit cu devotament şi dragoste Biserica, mai întâi ca profesor la Şcoala de cântăreţi bisericeşti, apoi Director la acea şcoală şi mai pe urmă bibliotecar-şef la Institutul Teologic Univ. din Sibiu.

A fost model de cinste şi corectitudine în toată slujba sa. De aceea a lăsat regrete neşterse în sufletul celor ce l-au cunoscut. In chip special Institutul Teologic din Sibiu cu studenţii săi, îi rămân recunoscători.

După ce i s'a făcut rugăciuni în Catedrala din Sibiu, unde era aşezat catafalcul, de către un sobor de preoţi dela Institutul Teologic şi Arhiepiscopie, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, i-a dat mortului binecuvântarea cea mai de pe urmă. Au vorbit: P. C. Rector S. Vlad, în numele Institutului Teologic şi d. Mihailescu, în numele prietenilor lui.

Inhumarea a avut loc în ziua de 13 Oct. 1953 în satul său natal Vidacut, Raionul Sighişoara. A slujit un sobor de 9 preoţi în frunte cu P. C. Păr. Prot. Nicolaim Belea, delegatul Institutului Teologic. La înmormântare au vorbit: Păr. Prot. N, Belea, Prot. Em. Stoica, studentul teolog Ioan Gâlonţa în numele studenţilor şi preoţii: Ivanovici Orest, Moldoveanu Gheorghe şi Marian Aurel.

Să i fie ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată!

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 1190—12—53

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 1 2 SIBIU, 15 Ianuarie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 3—4

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35 — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Un cuvânt despre pace al Fer. Augustin

Conducătorii de demult ai Bisericii au izbutit să se impună în ochii credincioşilor contemporani şi ai creştinătăţii de totdeauna ca personalităţi însufleţite de sfânta dorinţă a luptei pentru binele oamenilor. Ei au luptat nu numai contra păcatului personal dar şi împotriva relelor care alimentau în continuu neînţelegerile dintre oameni, certurile şi războaiele fraticide.

Hotărîţi să lupte pentru propăşirea şi fericirea păstoriţilor, Părinţii de demult ai Bisericii erau conştienţi, în acelaş timp, că aceste bunuri nu pot fi dobândite decât cu condiţia statornicirii între oameni a unui climat de pace. De aceea ei au acordat un interes deosebit răspândirii ideii de pace, precum şi propoveduirii despre binefacerile ei.

Printre cei care, în propovedania lor, s'au ocupat stăruitor şi de problema păcii se numără şi Fericitul Augustin

În cele următoare vom spicui câteva lucruri dintr'o cuvântare a lui întitulată: Despre lauda păcii.

*

Începe prin a arăta că e timpul să ne deschidem inima pentru pace şi să ne rugăm pentru statornicirea ei printre noi. Pacea, zice el în continuare, să fie prietena nedespărţită a fiecăruia dintre noi.

Trebue să ştii însă, că nu-i destul să iubeşti tu singur pacea. E neapărat trebuitor să-i faci şi pe alţii părtaşi la ea. Să nu te temi că împărtăşindu-o şi altora, ţi se va micşora propria ta pace. S'alungi o asemenea teamă dela tine. Căci una e a da din pacea ta altora şi alta a da dintr'un bun material.

Să zicem că iei hotărîrea să-ţi împarţi la prietini pământul, casa sau orice alt bun material mai ai. Crezi că o să poţi da din pământul tău, din casa ta, din bunurile tale materiale, la un număr nelimitat de oameni? Nicidecum. Cu cât faci mai mulţi părtaşi la aceste bunuri, cu atât mai mult ele se împuţinează. Până ce la un moment dat vei constata că nu mai poţi da nimănui nimic.

Nu fiindcă n'ai vrea, ci fiindcă bucata de pământ pe care ai mai da-o n'ar putea produce hrană suficientă pentru nimeni, şi colţişorul de casă pe care l-ai mai ceda, n'ar mai putea constitui adăpost bun pentru nimeni.

Altfel stau însă lucrurile cu pacea. Împarte-o şi pe aceasta. Împarte-o la cât mai mulţi şi vei vedea că în loc să scadă ea se va înmulţi. Dacă bunul material scade pe măsură ce-l împarţi cu alţii, pacea, dimpotrivă, creşte, se măreşte în raport direct cu numărul copărtaşilor. Dacă vrei ca numai puţini oameni să fie copărtaşi la pace, pacea ta proprie va fi puţină, săracă şi nesigură. Dacă vrei cu adevărat să ţi sporeşti această posesiune şi să ţi-o asiguri, apoi înmulţeşte-i posesorii, câştigă de partea ei cât mai mulţi.

Când iubeşti nişte lucruri materiale, ca de pildă: o fâşie de pământ, argint, aur, case scumpe şi împodobite etc., s'ar putea să le ai, dar şi să nu le ai; când iubeşti însă un bun sufletesc, pe acesta nu se poate să nu-l şi ai. Pacea e şi ea, în primul rând un bun sufletesc. Cine o iubeşte cu adevărat o şi posedă în realitate. Când o împarţi şi celor din jur, n'o împarţi ca pe o pâine. Când împarţi pâinea, cu cât mai mulţi sunt cei pentru care se frânge, cu atât mai mică se face bucata din care dai. Pacea însă, e asemenea pâinii, care în mâinile discipolilor Domnului, creşte prin frângere şi împărţire.

Nu uitaţi acum, că dacă vreţi să faceţi şi pe alţii părtaşi la pace, trebue să fiţi cei dintâi care să ţineţi la ea. Să se aprindă în voi puterea păcii ca să-i dogorească şi înflăcăreze şi pe ceilalţi.

Fii iubitor de pace! Fii cu băgare de seamă şi bucură te tu mai întâi, de frumuseţea lucrului iubit. În acelaşi timp să arzi de dorinţa de a aduce la ea şi pe alţii. Să vadă ceea ce vezi tu, să iubească ceea ce tu însuţi iubeşti, să păstreze ceea ce păstrezi tu însuţi

Ocupă-te de ei până ce i vei câştiga şi pe dânşii pentru pace, frăţie şi unire. Adu-le aminte că toţi rostim Tatăl nostru şi toţi suntem fii ai aceluiaşi Părinte ceresc. Nu un prieten sau un vecin oarecare ne porunceşte să trăim în pace şi frăţie, ci chiar Acela căruia ne adresăm cu Tatăl nostru.

Împreună înălţăm către Părintele ceresc o singură rugă: de ce să nu avem cu toţii una şi aceeaşi pace?

*

Iată graiuri în care se simte vibrând puternic dragostea de pace a marelui episcop, precum şi voinţa lui de a cuceri pentru pace pe cât mai mulţi, pe toţi păstoriţii săi, pe toţi oamenii.

O iubire şi o voinţă ca a lui, pentru

(Continuare în pag. 4)

O nouă viaţă la sate

Regimul de democraţie populară, la baza căruia stă alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare, a adus o viaţă nouă la sate.

Moşierimea a fost desfiinţată ca clasă. Mai mult de un milion de hectare de pământ s'au împărţit ţăranilor săraci şi mijlocaşi. S'a înfăptuit astfel un vis de veacuri al ţărănimii noastre muncitoare.

Constituţia Republicii Populare Române proclamă că în ţara noastră „pământul aparţine celor ce-l muncesc".

Statul democrat-popular apără cu sfinţenie această măreaţă cucerire a poporului nostru muncitor. Pentru a veni şi mai mult încă în sprijinul ţăranilor muncitori, în ultimele săptămâni, printr'o Hotărîre a Guvernului, alte aproape 500.000 de ha. pământ — rezerve de stat — au fost împărţite Gospodăriilor Colective şi ţăranilor muncitori cu pământ puţin şi familii numeroase.

Statul nostru democrat-popular duce o politică de continuă sprijinire a ţăranilor cu gospodării mici şi mijlocii, cu scopul de a-i feri de exploatarea capitalistă, de a spori producţia realizată de ei şi de a ridica bunăstarea lor.

Desvoltarea industriei face cu putinţă înzestrarea agriculturii cu maşini agricole care uşurează munca ţărănimii muncitoare şi o ajută să dobândească roade bogate. Numărul S. M. T.-urilor a crescut ela 81 în 1948, la 188 în 1951 şi la 218 în 1953 Industria socialistă trimite la sate cantităţi tot mai mari de mărfuri industriale la preţuri de stat. În 1952 de exemplu, ţăranii muncitori au primit prin cooperative mărfuri industriale în valoare de 6 miliarde lei, adecă de 10 ori mai mult decât în anul 1948. Anul 1953, cantitatea de mărfuri vândute la sate a crescut şi mai mult. În acelaşi timp ţăranii muncitori îşi pot vinde prin Cooperative, cu câştig pentru ei, partea produselor care le rămâne după îndeplinirea nevoilor.

Statul democrat-popular a ajutat şi ajută pe ţăranii muncitori cu seminţe de soi, cu împrumuturi de bani, cu îndrumări agrotehnice şi zootehnice. Aceasta a făcut cu putinţă ca ţăranii muncitori să obţină în anul 1953 recolte mari, foarte mulţi dintre ei culegând recolte de grâu şi de porumb de peste 2000 kgr. la ha.

Un ajutor puternic au primit ţăranii muncitori din partea regimului democrat-popular prin creditele acordate pentru cumpărarea de vite.

Lumina electrică pătrunde la sate. În ultimii ani au fost electrificate sute şi sute de sate, cât nu s'a făcut în trecut în zeci de ani.

Un ajutor însemnat primesc ţăranii muncitori pentru a-şi asigura recoltele, gospodăriile, vitele, împotriva pagubelor pricinuite de secetă, grindină, foc, etc.

(Continuare în pag. 2)

O nouă viaţă la sate

(Urmare din pag. 1)

S'a schimbat şi viaţa muncitorilor agricoli. Mulţi dintre ei sunt azi salariaţi ai Gospodăriilor de Stat şi S.M.T. Guvernul dă o mare însemnătate grijii faţă de om, se preocupă de ridicarea nivelului de trai al muncitorilor agricoli, de amenajarea de cluburi şi biblioteci pentru ei, etc

Datorită regimului de democraţie populară, datorită ajutorului pe care l-a primit şi-l primeşte din partea clasei muncitoare, starea materială a ţărănimii muncitoare s'a îmbunătăţit mult. Ţăranul muncitor îşi lucrează astăzi mai bine pământul, are unelte mai bune, se îmbracă şi mănâncă mai bine.

În anii puterii democrat-populare, ţărnimea muncitoare a primit din partea Guvernului un sprijin puternic pentru a alcătui Întovărăşiri Agricole de lucrare în comun a pământului şi Gospodării Colective, ca să folosească astfel din plin binefacerile muncii mecanizate şi să-şi sporească recoltele. Azi sunt în ţară aproape 2000 Întovărăşiri Agricole. Pe baza liberului lor consimţământ peste 280.000 familii de ţărani muncitori s'au unit în circa 4000 Gospodării Colective şi Întovărăşiri Agricole, cu o suprafaţă totală de aproape un milion de hectare. G. A. C. au obţinut recolte cu mult mai bogate decât ţăranii muncitori cu gospodării individuale.

Muncind în Gospodăriile Agricole Colective, ţăranii muncitori obţin venituri mari aşa cum nu le-ar fi fost cu putinţă pe micile lor petice de pământ.

S'au construit şi se construesc spitale, dispensare, puncte sanitare, maternităţi, etc.

Noui şcoli de 7 ani cu cămine şi cantine se crelază la sate. Burse, internate, cămine şi cantine studenţeşti sunt puse în folosul acestora. Copiii ţăranilor muncitori pot deveni azi ingineri, medici, agronomi, ofiţeri, etc

Cultura devine tot mai mult un bun al oamenilor muncii dela oraşe şi sate. Peste 12.000 Cămine culturale şi case de citit au luat fiinţă până acum la sate. În fiecare sat sunt biblioteci. Cinematograful şi Radio-ul au început să devină lucruri tot mai răspândite în satele noastre.

Plenara Comitetului Central al P M. R. din 19—20 August 1953, a hotărît o serie de măsuri de cea mai mare însemnătate, menite să îmbunătăţească şi mai mult situaţia ţărănimii muncitoare, să întărească şi mai mult alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare.

Astfel de pildă, a hotărît să se dea un mare ajutor agriculturii, pentru sporirea simţitoare a producţiei agricole la toate culturile şi în special a producţiei de cereale, legume, furaje, diferite culturi industriale, viţă de vie, fructe. Deasemeni a hotărît să se dea un mare sprijin producătorilor agricoli pentru a creşte animale şi păsări.

O mare atenţie dă statul democrat-popular consolidării economico-organizatorice a Gospodăriilor Colective şi Întovărăşirilor existente.

Statul democrat-popular a stabilit avantagii şi înlesniri de impozite şi taxe pentru Gospodării Colective, Întovărăşiri şi producătorii individuali care plantează pomi fructiferi şi vii, se ocupă cu creşterea vitelor, a oilor, a viermilor de mătase, cu albinăritul; mari înlesniri de impozite şi taxe au fost acordate celor care au încheiat contracte de predare către stat a unor produse agricole; însemnate scutiri şi reduceri de impozite au fost acordate Gospodăriilor Colective şi Întovărăşirilor pentru veniturile rezultate din produsele obţinute peste producţiile medii fixate pe grupe de raioane etc.

Statul democrat-popular a anulat restanţele la produsele de toamnă provenite din cotele obligatorii din anul 1952 pentru producătorii agricoli care din cauza calamităţilor au avut o producţie slabă şi nu şi-au putut achita în întregime cotele.

Printr'o hotărîre a Guvernului se dau însemnate avantagii producătorilor agricoli care încheie contracte pentru creşterea şi îngrăşarea animalelor şi păsărilor ca şi celor care vând la achiziţii sectorului de stat animale şi păsări. Această hotărîre a fost primită cu bucurie de ţăranii muncitori. Numeroşi ţărani muncitori au şi încheiat contracte pentru îngrăşarea de animale şi păsări cu organizaţiile de stat şi cooperatiste, sau au vândut la achiziţii cu câştiguri mari pentru ei. S'au luat deasemenea măsuri pentru o mai largă desfăşurare a comerţului de întâmpinare. În schimbul produselor vândute la achiziţii, producătorii agricoli pot cumpăra din comerţul de stat mărfuri e industriale cele mai căutate ca: fire de bumbac, opinci de piele, tablă galvanizată, sodă caustică, petrol lampant cherestea, ciment, covercot, etc.

Sporirea simţitoare a investiţiilor pentru industria uşoară şi alimentară va contribui la îmbunătăţirea necontenită a aprovizionării satelor cu produse industriale de larg consum, la intensificarea schimbului de mărfuri între oraş şi sat.

Niciodată n'au avut în trecut ţăranii muncitori — şi nici nu puteau avea, asemenea posibilităţi de ridicare a bunei lor stări materiale, ca astăzi.

Ţărănimea muncitoare lucrează cu râvnă pentru sporirea producţiei agricole şi animale, folosind din plin în acest scop ajutorul pe care-l primeşte din partea statului. Ea consideră o datorie patriotică să şi predea la timp cotele de colectare, să-şi achite impozitele, să şi întărească necontenit vigilenţa împotriva duşmanilor statului democrat popular şi că este în interesul ei de a răspunde ajutorului pe care-l primeşte din partea aliatului ei — clasa muncitoare care o călăuzeşte pe drumul unei vieţi noui, îndestulate — îmbunătăţind aproviziouarea oraşelor cu produse agricole, de a întări astfel necontenit alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare, chezăşia îmbunătăţirii necontenite a traiului poporului.

Preoţimea noastră este îndrumată să explice între credincioşii dela ţară aceste mari realizări ale regimului de democraţie populară pentru ţărănimea muncitoare şi să-i îndemne a-şi îndeplini toate datoriile cetăţeneşti şi patriotice. În felul acestă ea va aduce o contribuţie la întărirea Patriei şi la cauza păcii.

Ortodoxia şi Apusul

Ivirea creştinismului în lume a adus cu sine şi necesitatea formulării unor termeni teologici noui. Între aceştia sunt şi cei de Ortodoxie şi Catolicitate, care dela început se impun în circulaţie.

Primul termen, Ortodoxia, înseamnă dreaptă mărire şi singur adevărată, iar al doilea caracterul universal al Bisericii Mântuitorului Hristos. Primul termen se compune din „orthós" drept şi „doxa" mărire, al doilea se compune din „katá"-peste şi „ole"-întreg-pretutindenea. Primul termen se întâlneşte în Sf. Scriptură, doxa de 166 de ori şi orthos la Sf. Apostol Pavel şi intră în circulaţie din sec. II, prin sf. Iustin Martirul şi Hegesip, iar al doilea termen este folosit de prima dată de către sf Ignaţiu al Antiohiei şi apoi de sf. Irineu din Lyon. Totuşi Tertulian şi sf. Ciprian nu-l folosesc în principalele lor scrieri în limba latină.

În deosebi erezia ariană pune pe primul plan străduinţa pentru Ortodoxie, opusă eterodocşilor, încât după sinodul I ecumenic dela Niceea. din 325, care e primul sinod ortodox (MiPG 25,685), termenul ortodox se introduce şi în Apusul latin, Astfel ep. Damasus al Romei compune în 376 o Mărturisire de credinţă ortodoxă, pe care o trimite în Răsărit după ce ţinuseră în Apus mai multe sinoade ortodoxe, între care merită menţiune şi cele dela Milan susţinute de sf. Ambrosie.

Paralel însă, episc. Pacian al Barcelonei († 390) îi lămureşte pe credincioşi că a fi catolic înseamnă a asculta (MiPL 13, 1055), deşi sinodul II ecumenic din 381 precizează, că cuvântul catolic trebue luat în sensul răspândirii universale. În continuare, Fericitul Augustin († 430), dorind să lumineze opinia credincioşilor asupra noţiunilor teologice, militează pentru introducerea cuvântului „Catolica", spre a designa Biserica cea universală a lui Hristos (MiPL 46,137s) dar totodată precizează că credinţa cea adevărată se găseşte numai la aceia, care se numesc „creştini catolici sau ortodocşi" (PL 34, 127). De aceea el îi îndeamnă pe eterodocşi să revină la Ortodoxie. Astfel şi la Rufin din Aquileea. termenul de catolic e sinonim cu cel de ortodox, însemnând dreapta credinţă, iar nu extensiunea ei teritorială.

La accentuarea Ortodoxiei în Apus contribue din plin şi odul IV ecumenic dela Calcedon din 451, care poate fi numit „sinodul Ortodoxiei" (vezi Şesan M., în „Telegraful Român" Nr. 43—44, 1951) şi care apără hotărît religia ortodoxă şi catolică.

Dar acum încep să se manifeste la Roma tendinţe supremaţiale, prin papa Inocenţiu I şi Celestin I (—452), în care Roma avea să apară drept „conducătoarea Bisericii lui Dumnezeu" (PL 20, 469 s) şi deci se accentuează sensul teritorial al cuvântului catolic. Dar Ortodoxia rămâne mai departe în Apus ca expresia mărturisirii adevărate şi corecte, precum se observă aceasta la papii Felix II (—492), la Grigorie cel Mare († 604) şi la alţii (PL 75, 45 ss). De aceea Isidor din Sevilla defineşte sensul cuvântului ortodox ca „dreaptă credinţă şi (răire" (Origine 7, 1—PL 84, 151), iar papa Onoriu susţine, în 633, într'o scrisoare către Răsăriteni „credinţa ortodoxă şi unitatea catolică" (Mansi XI, 538 s). De aceea şi Beda Venerabilul († 735) îi combate pe aceia care se ridică împotriva dogmei ortodoxe (PL 95, 78) şi de aceea susţine intensificarea predicării ortodoxe (c. 110).

Din aceste mărturii se constată uşor că în acea vreme întregul Apus, începând cu papa şi terminând cu ultimul credincios, era ortodox. Dar pe când papa Leon III († 804) susţinea încă Ortodoxia (PL 129, 1260), împăratul Carol cel Mare face prima spărtură şi refuzând sinodul VII ecumenic din 787, îl îndeamnă pe teologul franc Alcuin († 804) să accentueze rolul catolicităţii apusene, în care intră constitutiv acum şi filioque (PL 101, 65 ss). Deşi Alcuin mai menţine treaza amintirea „Părinţilor ortodocşi" care s'au străduit pentru dreapta credinţă, totuşi pentru termenul de ortodox el pune „vera". Această evitare este explicată şi prin împrejurarea că imperiul franc era pe atunci duşmanul politic al împăratului ortodox dela Bizanţ. Dar consecinţa ei a fost că ucenicii lui Alcuin, Hilduin dela sf Denis, Raban Maurus, Valafrid Strabo şi Pascasiu Radbert ocolesc vădit termenul ortodox, deşi Strabo îi laudă pe Greci pentrucă au dat Bisericii numeroşi termini teologici (PL 114, 924), iar Paschasiu evită să folosească cuvântul catolic (PL 120, 1415).

Cu toate acestea papa Nicolae I († 867), care lupta pentru o ordine catolică în lume (PL 119, 777), se consideră a fi urmaş al pontificilor ortodocşi şi se face apărător al credinţei ortodoxe (c. 1040), contra patriarhului Fotie. Acesta însă apelează în apărare la isvoarele patristice ale Ortodoxiei (PG 102, 721 s).

Deci, în ciocnirea aceasta dintre Nicolae şi Fotie se luce de fapt lupta pentru Ortodoxie, care a biruit triumfător asupra tuturor ereziilor şi căreia i s'a consfinţit în Răsărit ziua de „Duminecа Ortodoxiei", prima din Postul mare, atunci la 11 Martie 843.

Dar partizanii apuseni ai primatului papal, enunţat de Nicolai I, precum Aeneas din Paris Ratramnus din Corbeil, Hincmar din Reims şi Reginon din Prüm, nu mai au interes, în scrie-

(Continuare în pag. 3)

ORTODOXIA ŞI APUSUL

(Urmare din pag. 2)

riile lor, pentru Ortodoxia Bisericii, pentrucă ea nu cuprindea inovaţiile latine despre rimat şi filioque. Totuşi Anastasie Bibliotecarul († 879) întrebuinţează foarte des în scrisul său latin cuvântul ortodox (PL 129 passim), fapt care dovedeşte că acest cuvânt precum şi sensul său autentic erau încă bine cunoscute şi înţelese în Apus, deşi teologii franci accentuau contra Răsăritului numai „credinţa catolică" (PL 119, 1201). Despre circulaţia cuvântului ortodox în Apus ne informează episcopul din Osnabrug, care în 891 adresează papii Ştefan V o scrisoare, în numele „Bisericii Ortodoxe a lui Hristos (PL 129, 808), iar cronicarul Flodoard din Reims († 966) utilizează cuvântul ortodox, definind cu el explicarea dogmei Sf. Treimi (PL 135, 57 s) şi sublimând magisteriul ortodox al Bisericii (c. 188). Pentru religia ortodoxă militează şi papa Ioan XIII în 969 (PL 135, 972) precum şi Liutprand din Cremona, delegat în 969 la Bizanţ (PL 136, 918).

Deoarece împ. Otto I cel Mare inaugurează un nou imperiu roman, al Germanilor, el îl acceptă pe papa drept singurul ierarh suprem, pentruca prin el să-i poată domina unitar pe toţi credincioşii latini, din variate state apusene (PL 138, 839) Dar r za administrativă directă a papii, ca ţara Sf. Petru, Otto o limitează numai la Roma şi împrejurimi (c 835). In această împrejurare, când se accentuiază politic sensul teritorial al catolicităţii, nici papa şi nici împăratul apusean nu are nevoie de Ortodoxie. De aceea în actele sinodul i IV ecumenic din 451, foarte cinstit în Apus, şi pe deciziile căruia trebuiau să jure cr dinţa toţi papii, cuvântul ortodox este înlocuit cu alte cuvinte, precum: drept (recta), adevărat (vera) sau sănătos (sana), tocmai în pasajiile cele mai tipice (Mansi VI, 684 s, 637 s, 731 s, 971 s, etc.)

Această tendinţă o găsim în continuare şi la Gumpold din Mantua, convins de primatul papal (PL 139, 925 s), la Ratheriu din Verona (PL 136,224), la Dunstan din Canterbury (PL 136, 475), la Adalbert din Reims (136, 550 s), la ep. Voitesch-Adalbert din Praga, care surpă opera ortodoxă a fraţilor Apostoli Constantin şi Metodie în Cehia, Polonia şi Ungaria de dragul Romei papale (PL 137, 879) şi la papa Silvestru II († 1003), care organizează arhiepiscopii latine la Poloni şi Unguri, pentruca la aceste popoare să nu se mai vorbească de Ortodoxie, ci numai de privilegiul petrin al papalităţii (PL 139, 271)

Dacă prin aceste măsuri evitarea cuvântului ortodox începe să fie tot mai curentă în Apus din cauza silinţelor romane, apoi cei care nu erau mulţumiţi în Apus cu Roma papală, încep să evite chiar şi cuvântul catolic Aşa este la Bridfert din Ramena (cca 1030), la Adhemar din Francia (—10028), la Thietmar din Merseburg (—1018), la Arnulf din Reims şi la alţii, încât chiar şi cancelaria papală, de pe vremea papilor Ioan XVIII (—1009), Sergiu IV, Benedict VIII, Ioan XIX, Benedict IX, (—1037) nu-l foloseşte în corespondenţa sa, deşi în aceeaşi vreme Ioan din Veneţia, Herigen din Lohlen, Fulbert din Chartres şi Dudo din Vermandois se fac apologeţii lui (PL 139—141 pasim)

Cu toate acestea, cuvântul ortodox e folosit încă de Haşmo din Floris (cca 997) în variate forme (PL 139, 661 ss), de Abbo din Floris († 1004), care ştie că ortodox înseamnă adevărat şi opus ereziei (PL 139, 465), de Burchard din Worms († 1025), care caută mărturii ortodoxe pentru primatul papal (PL 140, 568 ss, 729), de ep Bruno şi alţii. Rodulf Glabor († 1056), supărat pe Bizantini, că stăpânesc teritorii din Italia de Sud, îl acuză de învăţături străine xenodoxie, arătând că Roma reprezintă Ortodoxia deplină (PL 42, 671), iar Arnold din Reims († 1056), ştie că papa îl combate pe eretici pe baza precizărilor stabilite de părinţii ortodocşi (PL 142, 1436)

Dar o opoziţie vădită contra Răsăritului ortodox iese în evidenţă abia la Hermann Contractus din Reichenau († 1054), care în Cronică evită să mai vorbească, după sec. VIII, despre Răsăritul ortodox, privând astfel pe cititorii săi latini de a mai afla ştiri despre Bizanţ şi Răsăritul ortodox (PL 143, 166 ss).

Cu toate acestea, încă în ajunul marei schisme din 1054, papa Leon IX vorbeşte de ortodocşi (PL 143, 752) şi se consideră a fi capul Bisericii ortodoxe şi apostolice, pentruca toţi să i se supună. Dar coaliţiei de interese, constituită din cardinalii Humbert, Petru Damisni şi Hildebrand, nu i convine folosirea acestui termen în Apus şi atunci membrii ei dau explicaţii noui, corespunzătoare noilor planuri şi noui concepţii despre papalitate. Cardinalul Humbert arată că Biserica catolică a lui Hristos cuprinde: „Biserica latină occidentală şi Biserica greacă orientală" (PL 143, 964) şi că în fruntea ei stă papa dela Roma, al cărui primat ar fi fost definit şi de Părinţii ortodocşi Cuvântul ortodox, întrucât îl foloseşte, îl limitează numai la Răsărit, iar pentru Apus revendică constant cuvântul catolic (c. 991 s). Cardinalul Petru Damini († 1072) pretinde apoi pentru papă dominaţia teritorială până la Babilon (PL 144, 239), iar Hildebrand ajuns papa Grigorie VII, încearcă să instaureze teocraţia papală mondială, prin Dictatul său din 1075 (PL 148, 407 s), care iniţiază „catolicismul papal".

Firesţe, că în aceste împrejurări, papalitatea dornică de imperialism, nu mai are nici un interes pentru Ortodoxie, pe care o consideră chiar ca o piedică. De aceea cele 21 de forme latine, în care revine cuvântul ortodox în Apus, până în sec. IX-lea, trebue neapărat şi degrabă suprimate, lucru care se va realiza în vii or.

Astfel se înţelege de ce în răspunsul său către Leon IX, patriarhul Mihail Cerularie afirmă că deoarece Răsăritenii sunt ortodocşi în Hristos şi ţin la cărţile ortodoxe, ei nu se pot supune unui papă, care nu respectă Ortodoxia în adevăratul ei sens (Panoplia 36, 2).

Prin urmare, goana orgolioasă a papalităţii după imperialism teritorial a dus la eliminarea Ortodoxiei în conştiinţa credincioşilor apuseni şi în consecinţă a determinat şi schisma în Biserică.

Prof. M. Şesan

Cum trebue să participăm la Sfânta Liturghie

Dacă până acum am arătat cum trebue să ne pregătim pentru Sf. Liturghie, când trebue să venim la biserică pentru ascultarea ei, în cuvântarea de acum doresc să arăt, cu ajutorul lui Dumnezeu, cum se cuvine să ia parte fiecare creştin la săvârşirea Sf. Liturghii, ce atitudine şi purtare trebue să păstrăm cu toţii în decursul ei.

Şi aici trebue să risipim părerea greşită pe care o întâlnim la anumiţi credincioşi despre Sf. Liturghie.

În mod obişnuit se spune că noi mergem să ascultăm Sf. Liturghie. Insă acest lucru este prea puţin şi nu este îndestulător. La Sf. Liturghie nu mergem să ascultăm numai nişte cuvinte sau să vedem anumite ceremonii, aşa cum se merge la o reprezentaţie oarecare. Liturghia nu este slujba unui om, Ea nu e slujba pe care o face preotul singur în altar. Liturghia e slujba Bisericii, e cununa de rugăciuni pe care familia cea mare a creştinilor le aduce spre lauda lui Dumnezeu. Liturghia e jertfa lui Hristos pentru toţi, e Trupul şi Sângele Domnului, care se „frânge" şi se „varsă" pentru mântuirea tuturor.

De aceea noi mergem la biserică nu numai să ascultăm dumnezeiasca slujbă, nici numai să ascultăm melodiile frumoase ale unui cor, ci mergem ca să intrăm în circuitul acestor rugăciuni, să participăm activ cu mintea şi cu inima la toată lucrarea tainică a mântuirii noastre prin jertfa nesângeroasă a Fiului lui Dumnezeu; să colaborăm şi noi la această lucrare şi să dăruim Domnului împreună cu darurile materiale pentru jertfă inimile şi viaţa noastră.

Sfânta Biserică a fost asemănată pe bună dreptate cu un copac mare, în care fiecare creştin este asemenea unei frunzuliţe. Această asemănare ni se pare şi mai potrivită când ne gândim la „Biserica rugătoare", la credincioşii adunaţi pentru săvârşirea Sf. Liturghii. Aşa precum frunzele unui copac stau într'o legătură între ele prin aceeaşi hrană pe care o primesc prin ramuri dela trunchiu şi rădăcină, tot asemenea credincioşii care se află la Sf. Liturghie nu se află numai unul lângă altul, ci ei sunt legaţi într'o comuniune de har şi rugăciune întreolaltă şi toţi împreună cu Hristos. In timpul săvarşirii Sfintei Liturghii, credinciosul nu este un asistent pasiv, ci un colaborator, un mădular în care circulă aceeaş lucrare a harului şi care la rândul lui împlineşte o lucrare mântuitoare pentru toţi. După cum în copac rolul frunzelor uu este numai de a primi hrana, ci ele au şi rolul să prelucreze această hrană cu ajutorul clorofilei, tot aşa noi în timpul sf. rugăciuni liturgice primim darurile jertfei tainice a lui Hristos, dar în acelaş timp fiecare ajută ca aceste daruri să fie roditoare pentru toţi. Acestea ştiindu-le suntem datori să luăm parte la Sf. Liturghie cu evlavie, cu luare aminte cu pace duhovnicească adâncă şi cu toată fiinţa noastră îndreptată spre Dumnezeu în tot cursul ei. Intrând în biserică să socotim că am intrat înlăuntrul cerului, aşa cum zice psalmistul: „În biserică stând, ni se pare a sta în cer". Biserica este un „cer pământesc".

Aici este de faţă Dumnereu-Tatăl, Fiul este cel ce se jertfeşte, Duhul Sfânt este cel ce ne sfinţeşte. Maica Domnului, îngerii şi arhanghelii, sfinţii şi toţi dreptii se roagă împreună cu noi şi aduc laudă lui Dumnezeu cel întreit în persoane. De aceea, când intrăm în biserică, zicem: „Intra-voi în casa Ta, închinamă-voi spre biserica Ta, întru frica Ta" (Ps. 57). Rostim: „Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta" şi în taină rugăciunile de dimineaţa, ne închinăm în faţa iconostasului şi apoi ne îndreptăm tot gândul, tot sufletul, toată simţirea noastră la Dumnezeu. Ascultăm îndemnul rugăciunilor şi asemeni îngerilor din cer ne desbrăcăm de „toată grija cea lumească", Căci aşa cântăm la Heruvicul din Sâmbăta mare: „Să tacă trupul omenesc şi să stea cu frică şi cutremur şi nimic pământesc întru sine să nu cugete. Că Împăratul împăraţilor şi Domnul Domnilor vine să se junghie şi să se dea spre mâncare credincioşilor". Sfântul Vasile cel Mare, vorbind despre participarea credincioşilor la biserică, zice: „Se cade a ruga pe Dumnezeu nu cu trândăvie, nu cu mintea risipită încoace şi încolo, că cine se roagă aşa nu numai că nu-şi ia cererea, ci va întărâta mai mult pe Stăpânul. Căci dacă cineva când stă înaintea unui stăpânilor şi vorbeşte cu el, stă cu multă cuviinţă, având-şi ochii cei din afară şi cei dinlăuntru strânşi, cu atât este mai de trebuinţă a sta înaintea lui Dumnezeu cu cuviinţă şi cutremur având toată mintea adunată numai la El şi nu într'alt loc" (Aşez. Asc. 1).

Pentru această întoarcere a noastră spre Dumnezeu şi descătuşare de sub povara grijilor mărunte şi trecătoare suntem mereu îndemnaţi în

Continuare în pag. 4

Cum trebue să participăm la Sfânta Liturghie

(Urmare din pag. 3)

timpul Sf. Liturghii: „Cu pace Domnului să ne rugăm", e cea dintâi stare cu care se cade să participăm la Sf. Liturghie. ca la slujba împăcării noastre cu Dumnezeu. „Sus să avem inimile", este o altă cerinţă pentru suflet, la care răspundem: „Avem către Domnul", adică mintea şi inima noastră sunt îndreptate spre Dumnezeu, dela care vine „toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit".

Inainte de rugăciunea euharistică şi de prefacerea sf. daruri, auzim din nou îndemnul: „Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce".

Iată atâtea chipuri în care Liturghia ne pregăteşte, ne înalţă şi ne îmbracă în haine duhovniceşti curate, ca să putem fi părtaşi darurilor pe care le aduce Hristos Domnul.

*

Dumineca trecută am vorbit mai ales despre înfăţişarea exterioară pe care trebue să o ia creştinul atunci când se pregăteşte să vină la Sf. Liturghie. Acum zăbovim asupra înfăţişării omului nostru dinlăuntru la acest „ospăţ al mântuirii". Căci întâlnirea cu Dumnezeu se face întâi în zona spiritualului.

Îndeosebi trei veşminte duhovniceşti se cade să aibă creştinul, atunci când ia parte la Sfânta Liturghie. Trei stări sufleteşti cu care se poate apropia de Trupul şi Sângele Domnului, aşa precum o spune însăşi dumnezeiasca slujbă: „Cu frica lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi"

Aşa dar aceste trei sunt hainele de nuntă ale creştinului în Biserică. 1. Frica de Dumnezeu. 2 Credinţa neclintită în Dumnezeu, şi 3. Iubirea fierbinte de Dumnezeu. Iată trei trepte care înalţă sufletul spre Dumnezeu şi îl fac să trăiască în strânsă legătură cu cerul.

„Frica de Dumnezeu, care este începutul înţelepciunii", cum zice Scriptura. Aici nu este vorba de frica sclavului faţă de stăpân, nici de frica do necunoscut ori de stihiile înfuriate ale firii, care l nimicesc pe om ci — e vorba aici — de fiorul adânc, de emoţia cutremurătoare pe care o simte sufletul în apropiere de Dumnezeu, emoţie ce-l cuprinde în faţa unor asemenea taine, respectul şi simţământul de mulţumire smerită în faţa unei lucrări aşa de minunate şi binefăcătoare pe care Dumnezeu o face pentru noi în Sf. Liturghie. E frica respectului, a devotamdntului şi recunoştinţei pe care o are copilul bun totdeauna faţă de părinţii săi. Sufletul unui copil care a pierdut un asemenea simţământ faţă de părinţii lui e pustiu şi denaturat.

Nu e frica robiei căci Dumnezeu ne-a scos din toată robia şi prin jertfa Unuia născut Fiu lui Său ne-a arătat şi pe noi fii şi împreună moştenitori ai împărăţiei lui Dumnezeu.

Dar alături de această stare şi emoţie cutremurătoare pe care o simte sufletul în decursul Sf. Liturghii odrăsleşte a doua stare şi treaptă care îl apropie de Dumnezeu: Credinţa. Mărturisirea credinţei şi unirea tuturor prin credinţă este una din înălţimile duhovniceşti spre care este chemat sufletul în timpul Sf. Liturghii şi de aici pentru toată viaţa.

Dar haina cea mai aleasă a inimii creştine, cununa care le desăvârşeşte pe toate este iubirea de Dumnezeu; Liturghia nu este altceva decât semnul nesfârşitei şi permanentei iubiri a lui Dumnezeu faţă de noi. De aceea răspunsul cel mai deplin din partea noastră îl dă tot iubireu: „Iubite-voi, Doamne, virtutea mea, Domnul este întărirea şi scăparea mea". In unele biserici, toţi credincioşii dau răspunsurile la Sf. Liturghie. Astfel biserica întreagă cântă şi e o singură simţire. Cântarea aceasta este cea mai potrivită manifestare a evlaviei noastre.

Inainte de a încheia cuvântarea de astăzi, se cuvine să spunem câteva cuvinte şi despre îngenunchierea în decursul Sf. Liturghii. Ştim că unii credincioşi au un fel de sfială când e vorba să îngenunche.

Da! Recunoaştem a îngenunchia un om în faţa altui om este nevrednic şi ruşinos. Nimeni n'are dreptul să îngenuncheze pe semenul său oricât de mic ar fi. Dar există o smerenie care înalţă: e smerenia în faţa lui Dumnezeu, care se manifestă în timpul rugăciunii prin aplecarea capului şi îngenunchere. Când vrem să ne rugăm mai concentrat privim cu ochiul credinţei din adâncul sufletului nostru spre Dumnezeu şi fără nici o constrângere fruntea se pleacă şi genunchiul se îndoaie: Simţim că astfel Dumnezeu e mai aproape de noi, că ne încredinţăm Lui cu toată fiinţa noastră. E în această atitudine nu numai adorarea pe care o dăm lui Dumnezeu, ci şi încredinţarea vieţii noastre în purtarea Lui de grijă. Pare că am vrea să spunem, chiar fără cuvinte: Doamne, suntem dela Tine şi ne încredinţăm Ţie.

Credincioşii noştri obişnuesc să îngenunche în timpul săvârşirii Sf Liturghii de mai multe ori.

Ingenunche la ieşirea cu Sf. Evanghelie (vohod) pentrucă aceasta înseamnă ieşirea Mântuitorului la propoveduire.

Se îngenunche apoi la cetitul Sf. Evangheliu, pentrucă ea cuprinde însuşi cuvântul şi adevărul cel viu adus de Hristos Domnul.

Obişnuesc apoi în unele părţi credincioşii să îngenunche la ieşirea cu sfintele daruri, sau la vohodul cel mare, căci deşi acum darurile nu sunt prefăcute în Trupul şi Sângele Mântuitorului, totuşi ducerea lor la sf. Masă închipue drumul crucii pe care l-a făcut Mântuitorul şi atunci inima creştină se simte îndemnată să ia parte la acest moment în smerenie în faţa Celui ce s'a smerit pe Sine, ascultător făcându se până la moarte pe cruce

Cu smerenie şi îngenunchere adâncă au stat bunii creştini totdeauna la momentul cel mai însemnat al Sf. Liturghii, în timpul prefacerii sfintelor daruri, când se cântă: „Pre Tine Te lăudăm, pre Tine bine Te cuvântăm, Ţie îţi mulţămim Doamne şi ne rugăm Ţie, Dumnezeului nostru" precum şi la alte momente din timpul săvârşirii ei.

Cuvine-se, drept aceea să luăm parte la Sf. Liturghie cu toată evlavia ca unii care cunoaştem că toate cele cuprinse în ea sunt pentru sfinţirea vieţii noastre.

Cu frică, cu credinţă şi dragoste să însoţim rugăciunile şi lucrarea ei ştiind că Domnul este de faţă, cercetător al sufletului nostru. Lui să I spunem rugăciunea noastră şi să nu povestim unii cu alţii în biserică în vremea Sf. Liturghii, ca să nu ni se potrivească nouă cuvintele Scripturii care zice: „Vai de acela prin care vine sminteala", ci cu inima smerită să-L chemăm pe Hristos în casa sufletului nostru.

Stăpâne sfinte preubunule, rugămu-Te pre Tine, „să slobozeşti simţirile noastre de omorîrea patimilor. Aşează în noi gândul cel bun şi ochiul să fie depărtat de orice vedere vicleană auzul nestrăbătut de cuvinte deşarte şi limba să fie curată de vorbe necuviincioase..

Şi ne fă pe noi vrednici de primirea Unuia născut Fiului Tău şi Dumnezeului nostru; că iată preacuratul Lui Trup şi de viaţă făcătorul Sânge, întru acest ceas se pun pe această masă de taină, inconjurată nevăzut de mulţimea oştilor cereşti. Dăruieşte-ne ca împărtăşirea cu ele să ne fie fără de osândă, pentruca printr'însele luminându-ne ochiul gândului nostru, fii ai luminei să ne facem" (Din rugăciunea întâia şi a doua a credincioşilor, dela Liturghia darurilor înainte sfinţite).

Pr. **V. Coman**

Maica Domnului

În umbră de chilie cuvioasă
Grăi către Fecioară, Duhul Sfânt:
„Frumoasă eşti, mireasa mea, frumoasă,
Şi mai presus de orişice cuvânt!
Pe Tine te-a cântat Preaînţeleptul,
Numindu-te aleas-o, raiu închis,
Pe Tine, scară sfântă, Iacob dreptul
Cândva, de veacuri, Te-a văzut în vis.
„Frumoasă eşti, mireasa mea, frumoasă,
Căci spinii răstignirilor ce vin,
Cununa-Ţi împletesc, nestricăcioasă,
Din plinătatea harului divin.
Te am înălţat din sfânta mea iubire,
De orişice făptură mai presus,
Că iată fiu vei naşte, peste fire,
Şi numele îl vei chema Iisus.
Ca steaua dimineţii, luminoasă,
Pe cerul stins al lumilor, Te sui.
Stăpână eşti, iubirea mea frumoasă,
„Slăvită eşti, în veci, cum alta nu-i".

Em. Lazăr.

Glasul Preoţimii

Sub bolta sfintelor biserici
Soborul rândului de clerici
Cu pace Domnului se roagă
Pentru viaţa lumii întreagă.

Pe chipul oricărui părinte
Lumina rugăciunii sfinte
Aduce 'n ora liturghiei
Un strop din cerul veşniciei.

Şi-atunci în sfintele locaşuri
Pornesc din mii şi mii de guri
Cântarea care în noaptea sfântă
În „Casa-Pâinii" se cântă.

Lui Dumnezeu să-I dăm mărire,
Iar pe pământ bună învoire
Şi pacea sfântă să 'nfloreasă
Ca om cu om să se iubească.

Cuvântul pur cel evanghelic
Să rupă vălul de 'ntuneric
Să vadă fiecare 'n parte
Că el cu ori şi cine-i frate.

Că viaţa-i darul cel mai mare
Ce 'n sfântă binecuvântare
Noi am primit-o dela Domnul
Ca 'n pace să trăiască omul.

Deci, nu războaie 'n cari copii
În foc sunt îngropaţi de vii
Şi nici desmăţul nimicirii,
Nici ura grea a pustiirii.

Noi nu dorim! — ci noi iubirea,
O vrem ca 'n toată omenirea,
S o cuvântăm dela altare
Mereu şi fără încetare.

Preot ŞTEFAN TASCIANU

Un cuvânt despre pace al Fer. Augustin

(Urmare din pag. 1)

pace trebue s'o aibă şi astăzi fiecare preot. Cu atât mai mult cu cât, în vremurile noastre, un războiu ar avea urmări catastrofale nu numai pentru câteva grupuri de oameni, nu numai pentru două trei ţări, ci pentru toate popoarele pământului. Astăzi frontul luptătorilor pentru pace numără sute de milioane de oameni cinstiţi din lumea întreagă.

Cuvântul acum amintit al Fericitului Augustin să ne fie un îndemn în plus de a lupta cu şi mai multă hotărîre în vederea câştigării tuturor credincioşilor noştri pentru cauza nobilă între toate, a frăţiei şi a păcii între popoare şi de a intensifica şi spori mereu contribuţia noastră la lupta pentru pace a poporului nostru şi a sutelor de milioane de luptători ai păcii din toate ţările.

D. B.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu 239 54

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 102 SIBIU, 15 Februarie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 7—8

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 1502/1954

Nicolae,

din Indurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu şi Mitropolit al românilor ortodocşi din Ardeal, Crişana şi Maramureş

Iubitului cler şi popor: Har şi milă dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Nimeni, care-şi pune mâna pe plug şi caută înapoi, nu este vrednic de împărăţia lui Dumnezeu“
Luca 9, 62.

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Peste câteva zile primăvara mult dorită, vine din nou peste meleagurile scumpei noastre Patrii. După o iarnă grea, primăvara se va aşterne cu bucuriile ei peste întreaga fire. Viaţa începe din nou să pulseze cu toată puterea, câmpurile în curând vor fi înverzite, iar scumpii noştri ţărani muncitori vor pune din nou braţele lor vânjoase pe uneltele de muncă, ogoarele se vor acoperi cu brazdele adânci, peste care cântecul vesel al ciocârliei va răsuna din nou, înfrăţit cu cântecul muncii, întregului nostru popor harnic şi muncitor.

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Ne aflăm în marele Post al Paştilor, timp de pregătire pentru minunatul praznic al Învierii Domnului, care cade în miezul primăverii.

Mână în mână cu primenirea sufletească, merge în fiecare primăvară — pentru drept credincioşii creştini, dela sate mai ales — grija pentru cele trebuincioase traiului pe un an întreg. Trebue să ne gândim la ea, ca oameni şi ca creştini. Au, oare, nu-i cerem Părintelui ceresc, fără contenire, în rugăciunea pe care Hristos-Mântuitorul ne-a învăţat s'o rostim întru frângere de inimă: „Piinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi“ (Mat. 6, 11). Iar prin „piine“, noi înţelegem, toată hrana trebuincioasă organismului nostru — care dacă o avem mai uşor ne putem îndeplini obligaţiunile noastre nu numai trupeşte, ci şi sufleteşte.

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Cârmuirea noastră de stat s'a îngrijit din vreme ca toate cele necesare pentru desfăşurarea cu succes a campaniei agricole de primăvară, să fie puse la rânduială, ca astfel această campanie să se îndeplinească la timp şi în cele mai bune condiţiuni.

S'a putut vedea din anii trecuţi, că acei ţărani muncitori, care au urmat sfaturile şi îndrumările date de autorităţile de stat, au reuşit să obţină recolte din cele mai bogate, spre bucuria lor şi a tuturor celor ce muncesc, dela oraşe şi sate. Astfel de exemple nu lipsesc nici din cuprinsul Regiunii noastre.

Trebue în primul rând să se ţină seama, că timpul pentru noua campanie de primăvară, este scurt, din cauza prelungirii iernii, şi mai ales din cauza zăpezilor mari, căzute în decursul lunei Februarie; de aceea Vă îndemnăm cu îndemnul dumnezeescului Apostol Pavel, care zice: „Răscumpăraţi vremea...“ (Efeseni 5, 16).

De aceea se cuvine ca toţi credincioşii noştri, cetăţeni vrednici şi conştienţi ai scumpei noastre Republici Populare Române, să-şi pună în rând ultimele lucrări pregătitoare în vederea însămânţărilor de primăvară, în pragul cărora ne aflăm.

Repararea uneltelor agricole, selecţionarea seminţelor, încercarea lor de germinaţie, îngrijirea specială a animalelor de muncă, să fie în aceste puţine zile — până la începerea muncilor agricole — preocuparea de căpetenie a tuturor.

Iar atunci, când pământul se va svânta suficient, să are fiecare deodată, la munca sa, neuitându-se vorba din bătrâni, care zice: „Totdeauna lucrul tău, să-l începi cu Dumnezeu!“ — împlinind totodată şi cuvântul Mântuitorului nostru Iisus Hristos; „Iată a ieşit sămănătorul să samene sămânţa sa“... (Mat. 13, 3).

Trebue apoi ca pământul să fie şi bine lucrat şi cu drag lucrat, ca nu cumva seminţele bine alese şi tratate, să se întâmple să cadă pe piatră, în spini, în drum bătătorit — adecă în pământ rău lucrat şi astfel să piară şi rod să nu poată aduce.

Ca bunul Dumenzeu să trimită binecuvântarea Sa, peste osteneala braţelor voastre, se cere ca toate muncile agricole ce le veţi face, să fie făcute la timp, aşa cum vor arăta autorităţile de stat, fiecare bob să ajungă în pământ bine lucrat, îngrăşat după necesităţi, spre a putea recolta la vremea rânduită, roduri bogate.

Cel ce aşa va face, să fie sigur că va strânge recolte bogate, mărindu-şi nu numai veniturile proprii, ci va ajuta prin fapta sa, pe toţi oamenii muncii, dela oraşe şi sate.

Republica noastră populară, are conducători încercaţi, pricepuţi, oameni din popor, care cu cea mai mare dragoste se străduesc pentru binele obştesc, pentruca ogoarele noastre să aducă rod bogat, iar uzinele şi fabricile să producă cât mai mult.

Această stăpânire vrea pace şi bunăstare pentru toţi cei ce muncesc, cu braţele şi cu mintea. Ea vrea pace, fiindcă numai într'un climat al păcii, se poate construi viaţa fericită şi mulţumită a tuturora.

De aceea aşa cum a făcut şi anii trecuţi, aşa şi în acest an, vine din nou în ajutorul celor ce muncesc, nu numai dela oraşe — din uzine şi fabrici, ci şi a ostenitorilor de pe ogoare.

Tractoarele S.M.T.-urilor, vor lucra nu numai pe terenurile agricole ale Gospodăriilor de Stat, Gospodăriilor Colective, Întovărăşirilor Agricole, ci şi pe terenurile ţărănimii cu gospodării individuale.

Spre a Vă ajuta cât mai mult, s'au repartizat şi se vor trimite la sate, ingineri agronomi, tehnicieni şi tot felul de specialişti în agricultură, care vor îndruma şi coordona toate muncile agricole, spre a Vă putea îndeplini cu cinste şi la timp, toate muncile.

La această grije a stăpânirii de stat, nu ne îndoim că toţi veţi răspunde cu dragoste şi ascultare.

Îndatorirea de a săvârşi la vreme şi în cele mai bune condiţiuni lucrările agricole de primăvară, a devenit o datorie înalt patriotică pentru toţi cetăţenii Patriei noastre, prin publicarea *„Hotărîrii Consiliului de Miniştri a R. P. R. cu privire la pregătirea şi executarea*

(Continuare în pag. 2)

(Urmare din pag. 1)

la timp şi în bune condiţiuni a lucrărilor agricole din primăvara anului 1954".

Prevederile acestei hotărîri, Vă sfătuim şi Vă îndemnăm să le cităţi cu luare aminte, să cereţi deslușiri dela cei care sunt încredinţaţi cu popularizarea lor şi mai ales să le împliniţi şi să arătaţi păstoriţilor, fără preget şi fără scăzământ datoria lor, ca buni creştini şi buni cetăţeni ai Patriei noastre iubite, de a aplica întocmai măsurile ce se iau de autorităţile locale în aplicarea hotărîrii.

Pământul roditor al ţării noastre, adăpat din belşug cu mustul zăpezilor, vă aşteaptă la muncă. Faceţi aşa cum ar face bunul nostru Mântuitor, Hristos Domnul, dacă ar fi în locul vostru. Ştiţi că în pilda sămănătorului, s'a asemănat pe Sine, cu sămănătorul. Faceţi şi voi la fel. Iar de nu aveţi sămânţă bună, schimbaţi-o fără preget cu sămânţa bună. Organele de stat au dispoziţiuni precise în această privinţă dela Guvern, să facă acest schimb numai decât şi fără nici o plată în bani, sau în natură. Iar în ce priveşte sămănatul, părăsind practicile vechi, dăunătoare, să se aplice metodele înaintate ca: semănatul în cuiburi dispuse în patrat la porumb, sfeclă, floarea soarelui şi cartofi.

Lucrătorul harnic, nu numai samănă sămânţă, ci mai face toate celelalte lucrări de primăvară. El cercetează pomii din grădină, îi curăţă de omizi, de coaja învechită sub care se ascund tot felul de boli dăunătoare; sădeşte via, o împrejmueşte cu gard, o înzestrează cu toate cele trebuitoare, ca să dea roada ei la vreme şi din belşug (Mat. 21, 33). Nu-şi uite de grădina de zarzavat, care-i îndestuleşte hrana familiei pe un an de zile. Pentru zarzavaturi, răsadurile să se planteze în ghivece nutritive aşa cum îndeamnă hotărîrea.

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Ştim că vor fi între voi şi de aceia, care sunt mai lipsiţi. Ajutaţi-vă unul pe altul. Încă din vechime, oamenii puneau laolaltă braţe de muncă, unelte şi vite şi astfel ieşeau la liman.

Astăzi, Statul sprijineşte orice întovărăşiri, dând plugarilor care se întovărăsesc sprijin bun şi grabnic, în seminţe, maşini şi unelte.

Folosiţi-vă de acest sprijin, bine ştiind, că: „Mai fericiţi sunt doi laolaltă, decât unul, fiindcă au răsplată bună pentru munca lor" (Efes. 4, 9).

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Patria aşteaptă dela noi toţi, să ne facem datoria, spre a se ajuta prin munca noastră, binecuvântată de bunul Dumnezeu, la un mare belşug de produse alimentare, spre satisfacerea necesităţii de hrană a întregului popor.

Suntem convinşi pe deplin că aşa cum aţi răspuns în trecut la chemarea autorităţilor noastre de Stat, ca şi la stăruitoarele noastre îndemnuri şi de data aceasta, toţi fiii noştri sufleteşti, vor şti cu prisosinţă să-şi îndeplinească datoriile lor cetăţeneşti.

Fiţi ca albinele harnice, care culeg cu migală, mierea gustoasă a florilor. Ascultaţi pe conducătorii voştri şi atunci „fiecare va primi răsplata, după osteneala sa" (I Corinteni 3, 8).

Dreptar de credinţă

Preoţimea noastră a primit cu mare bucurie şi deosebită satisfacţie „Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă", carte mult aşteptată. Şi cu adevărat ea corespunde tuturor aşteptărilor. Ea cuprinde „pe scurt şi pe înţelesul tuturor adevărurilor de credinţă ale Sfintei noastre Biserici" (p. III). Ea este „un dreptar de credinţă şi de viaţă creştină", care poate fi folosit şi de preoţi" în lucrarea de catehizare a credincioşilor" şi de credincioşii, care doresc să cunoască adevărurile de credinţă ortodoxă şi să-şi desăvârşească viaţa duhovnicească (p. IV). Ea oglindeşte fidel şi deplin învăţătura dogmatică, liturgică şi morală a Bisericii noastre, într'o expunere concisă şi clară.

De fapt dela „Mărturisirea Ortodoxă" a lui Petru Movilă, Biserica noastră n'a mai avut o carte reprezentativă, în care să fie concentrată toată învăţătura ei. Produs al teologiei ortodoxe de acum trei sute de ani, expresie a conştiinţei bisericeşti de atunci şi potrivită nevoilor Bisericii Ortodoxe din vremea aceea, „Mărturisirea Ortodoxă a lui P. Movilă — care trei sute de ani ne-a fost dreptar de credinţă ortodoxă — nu mai corespundea nevoilor actuale ale Bisericii noastre şi nici nivelului, la care se află acum teologia ortodoxă. Dovadă e faptul că „Mărturisirea Ortodoxă" nu mai era folosită în parohii, decât sporadic, tinzându-se să fie înlocuită de o mulţime de „Catehisme" — tipărite de diferiţi slujitori ai Bisericii. Apariţia acestor „Catehisme" arăta clar nevoia unui nou dreptar de credinţă ortodoxă, care să corespundă cerinţelor preoţilor şi credincioşilor noştri şi este semnificativ faptul că această nevoie a Bisericii a putut fi împlinită abia acum. E în aceasta mărturie nu numai a deplinei libertăţi de care se bucură Biserica în statul nostru de democraţie populară, ci şi a justei orientări a conducerii bisericeşti şi a teologiei noastre, puse în slujba obştei drepmăritoare. Nu se mai lucrează în domeniul teologic anarhic, fiecare teolog cu preocupările şi cu veleităţile lui, căci se lucrează cu forţe înmănunchiate şi pentru satisfacerea cerinţelor Bisericii, clerului şi credincioşilor.

Astfel „Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă" este operă comună, isvodită din împreunălucrarea mai multor condee competente. De aceea şi este cu adevărat o lucrare reprezentativă şi corespunzătoare întru totul scopului ei.

Spre a marca legătura cu „Mărturisirea Ortodoxă" a lui Petru Movilă, s'a păstrat împărţirea materiei după modelul acelei mărturisiri. Dar câtă distanţă dela una la cealaltă! Nu numai ca volum, dar şi calitativ. E distanţa dintre teologia ortodoxă a sec. al XVII şi teologia ortodoxă a sec. XX. Distanţa aceasta de trei secole, nu e o distanţă pur temporală, căci aceste secole au reprezentat un progres continuu al teologiei ortodoxe. „Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă" reflectă acest progres al teologiei ortodoxe române. Ea este mărturisirea de credinţă a unei Biserici cu o bogată viaţă duhovnicească şi teologică. Desigur şi în „Mărturisirea Ortodoxă" din 1642 găsim înfăţişată pe scurt învăţătura Bisericii noastre cu citate din Sf. Scriptură şi din Sfinţii Părinţi (mai puţin), într'o formă simplă, accesibilă ori cărui credincios, dar „Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă" desfăşoară această învăţătură cu mijloace superioare şi pe un plan mai înalt.

Planul este logic ordonat: după o Introducere, în care se tratează despre revelaţia divină cuprinsă în Sf. Scripiură şi Sf. Tradiţie, urmează partea I-a, care prezintă adevărurile de credinţă (Dogmatica), partea II-a, care expune formele de rugăciune (Liturgica) şi partea III-a care prezintă învăţătura morală ortodoxă. Astfel e trecut în revistă întreg tezaurul învăţăturii şi vieţii creştine ortodoxe. Aici credinciosul află expusă pe scurt toată doctrina Bisericii noastre. E un conţinut mult mai bogat decât al „Mărturisirii" lui Petru Movilă. Întreaga învăţătură este bazată pe citate din Sf. Scriptură şi Sfinţii Părinţi. Expunerea este clară şi concisă. Din punct de vedere al simplităţii şi vioiciunii expunerii, partea II-a (Liturgica) ni se pare cea mai reuşită. Partea I (Dogmatica), este mai grea, după cum sunt şi problemele pe care le expune. Cu astfel de calităţi de fond şi formă e firesc ca „Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă" să fi avut o primire aşa de bună în sânul clerului şi credincioşilor noştri. E cartea care corespunde deplin nevoilor Bisericii noastre.

Având în vedere că „Mărturisirea Ortodoxă" a lui Petru Movilă, desăvârşită în discuţiile dela Kiew şi apoi în cele dela Iaşi, a devenit carte simbolică a întregii Biserici ortodoxe şi „Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă", prin punerea ei în discuţia tuturor Bisericilor ortodoxe autocefale, poate deveni carte simbolică a întregei Biserici ortodoxe, cartea reprezentativă a Ortodoxiei Prin aceasta teologia ortodoxă română se arată demnă urmaşe a marelui ei înainte mergător P. Movilă şi Biserica ortodoxă română vrednică de luminatele ei tradiţii. **T. R.**

Sămănându-Vă ogoarele bine şi la timpul stabilit, veţi culege aurul holdelor, belşugul fericirii şi păcii sufletelor şi trupurilor noastre.

Odată cu aceste îndemnuri folositoare împărtăşindu-Vă cu părintească iubire, arhiereştile noastre binecuvântări, am rămas, al vostru al tuturor de tot binele voitor

Sibiu, la 6 Martie 1954.

† **NICOLAE,**
Arhiepiscop şi Mitropolit

La ultima conferinţă administrativă din anul 1953, a preoţilor din raionul Reghin, P. C. Prot. M. Ciobanu şi-a manifestat satisfacţia pentru bogata activitate desfăşurată de preoţii acestui protopopiat pe teren bisericesc şi social, în lucrarea de consolidare a reîntregirii bisericeşti şi în lupta pentru pace. Toţi preoţii au prezentat rapoarte de activitate, în care s'au reflectat realizările lor din parohii. În conferinţă s'au prelucrat următoarele probleme: sarcinile preoţilor în alegerile de deputaţi ai Sfaturilor Populare regionale, raionale şi comunale şi în popularizarea Hotărîrilor Guvernului privitoare la ridicarea nivelului de trai a poporului muncitor (reducerea impozitelor, contractările de animale, stabilirea cotelor ş. a.) Au participat la discuţii preoţii: Gh. Cunescu, V. Oprea, I. Jeleru, V. Usec, Gr. Ungur, N. Ciurea, M. Bucur, N Stoicescu, Gh. Pop ş. a. Astfel s'au lămurit probleme ca: colaborarea cu organele locale ale puterii de stat, sprijinirea acţiunilor de folos obştesc, catehizaţia, administrarea cununiei a 2-a, folosirea lumânărilor de ceară. În încheere P. C.. Prot. M. Ciobanu a îndemnat preoţimea de a fi mereu alături de poporul muncitor şi de năzuinţele lui.

Învățătura de credință creștină ortodoxă

Cu aprobarea Sf. Sinod al Sfintei noastre Biserici și cu binecuvântarea și aleasa purtare de grijă a I. P. S. Patriarh Justinian, Institutul Biblic, a tipărit „Învățătura de credință creștină ortodoxă". Avem acum mijlocul și normativul îmbisericirii și catehizării obștești din Biserică. Sfântul Sinod ne-a pus la dispoziție acum dreptarul de credință și de viață creștină, atât de așteptat și dorit, atât de slujitorii Bisericii, cât și de credincioșii ce doresc să cunoască învățăturile și adevărurile dreptei credințe, să se desăvârșească în privința vieții duhovnicești.

Pentru a sublinia după cuviință valoarea și importanța acestei lucrări de doctrină, trăire și viață bisericească, precum și folosul practic în activitatea duhovnicească de catehizare, lăsăm să se vadă cuprinsul ei. În introducere se vorbește despre: adevărul mântuirii și grija cea mare a creștinului de mântuirea sufletească; descoperirea dumnezeească cu cele două căi: a firii și a credinței prin care cunoaștem existența și însușirile lui Dumnezeu, descoperirea prin credință pe căi externe (semne minunate) și interne prin inspirație, cele trei etape ale descoperirii, semnele adevăratei descoperiri. Problema „Despre Sfânta Scriptură cuprinde ce este ea, cărțile canonice ale întregei Scripturi, însemnătatea „Evangheliei" a „Apostolului", dovezile împărțirii Sf. Cărți condițiile dreptei tălmăciri a ei.

Problema „despre Sf. Tradiție" tratează— originea, desvoltarea ei, legătura între cele două isvoare de revelații și între Biserică și Tradiție, cuprinsul Sf. Tradiții, progresul ei, datoria creștinilor față de Tradiția sfântă, condițiile și semnele tradiției autentice, ce este un sinod ecumenic cum fixează el o învățătură de credință.

Partea I despre credință cuprinde: Ce este Simbolul credinței, de ce, unde și cine l-a formulat, cele 12 articole ale crezului, cu explicarea fiecărui articol. Primul articol: Învățătura despre Dumnezeu tratează — Existența, Ființa și însușirile lui Dumnezeu, Sf. Treime, existența, consubstanțialitatea trinitară, însușirile deosebitoare ale fiecărei persoane treimice.

Despre Dumnezeu Tatăl, cu lucrarea externă creațională și pronietoare. Dumnezeu Fiul, cu motivele și întrupării, pregătirea venirii în trup a celei de a doua persoane dumnezeești, explicarea articolului II din Crez. În articolul III se lămurește taina întrupării, unirea ipostatică, cu combaterea învățăturii rătăcite despre „Frații Domnului". Articolele IV – VII cuprind: Pătimirile, Răstignirea, Moartea, Înmormântarea, Învierea, Înălțarea, A doua venire.

Articolul VIII vorbește despre Duhul Sfânt, combaterea lui „Filioque", necesitatea lucrării Sf. Duh pentru desăvârșirea mântuirii omului, ființa harului, darurile și roadele Duhului Sfânt, har, credință și fapte bune. Partea IX. Învățătura despre Biserică cuprinde: definiția, legătura dintre Hristos și Biserica Sa, prezența Domnului Iisus în Biserică prin cele trei funcțiuni și slujiri dumnezeești, însușirile Bisericii, exercitarea autorității supreme în Biserică prin sinoadele locale sau ecumenice. Articolul X Sfintele Taine, definiție și învățătură despre fiecare din cele 7 Taine ale Bisericii, instituirea lor, condițiile primirii și efectele lor.

În articolul 11 și 12 tratează despre Viața viitoare, Judecata particulară, rai, iad, rugăciunile pentru morți, prea cinstirea Sfintei Fecioare, cinstirea Sfinților, a sf. moaște, a icoanelor, semnele premergătoare celei de a doua venire, felul în care vor fi trupurile celor înviați, felul judecății ultime, pedeapsa veșnică și fericirea veșnică.

Partea II despre Nădejde cuprinzând: Despre Rugăciune, rugăciunea particulară, explicarea rugăciunii domnești, rugăciunea obștească a Bisericii, rostul și folosul ei, Cultul divin, Sf. Liturghie, Slujba Sf. Taine, Ierurgii, Sărbători, Posturi, cu bogate explicări. În special se dă o mare atenție Cultului divin, public și Sfintei Liturghii și explicării lor.

Așa se vorbește despre: definiția jertfei, instituirea Sf. Euharistii, explicarea celor trei părți a Sf. Liturghii, rostul anaforii, puterea rugăciunilor liturgice, pregătirea și participarea creștinilor la Sf. Liturghie, folosul cântării obștești în biserică. Interesante probleme liturgice găsim și în capitolul „Despre Slujba Sf. Taine! rostul nașilor la botez, datoriile lor față de fini, însemnătatea lepădărilor și a împreunărilor cu Hristos, ce este și ce închipuește ungerea cu Sf. Mir, cum să se facă mărturisirea păcatelor, când și de câte ori se cuvine a se împărtăși credincioșii cu Sf. Taine, pregătirea sufletească și trupească pentru împărtășire, hirotonie și hirotesie, când nu se pot face nunți, rânduiala logodnei, rostul inelelor, al nașilor, însemnătatea cununilor, a paharului gustării, înconjurarea rituală a mesei, nunta a II-a, a III-a, oprirea nunții a IV-a, sfaturi către miri, despre timpul săvârșirii Sfântului Maslu, cine poate săvârși slujba Sf. Maslu, despre lucrurile trebuitoare la această Sf. Taină.

Capitolul Despre Ierurgii arată, definiția, rostul, scopul și roadele lor, Sfințirea Apei, Ierurgii în legătură cu nașterea, cu sfârșitul anului, grija pentru cei adormiți întru nădejdea învierii, cu toate practicile creștinești în legătură cu cultul morților, zilele și rostul parastaselor, temeiurile statornicirii lor, Acatiste, Paraclise, Sărbători, Posturile rânduite de Biserică.

Partea III. Despre Dragoste cuprinzând principiile și problemele de morală creștină. Capitolul Dragostea creștină arată: ce este ea, către cine trebuie îndreptată, cum trebue să fie adevărata dragoste, roadele ei, ce cuprinde legea N. T. și a V. T. legi omenești: bisericești și civile. Capitolul Despre poruncile Bisericii, explică cele nouă porunci bisericești. Capitolul Despre conștiința morală cuprinde: definiția, lucrarea ei, datoria noastră față de conștiință, voia liberă a omului, felurile faptelor omenești și cunoașterea lor. Capitolul despre virtuți ne arată ce sunt ele și roadele lor, împărțirea virtuților, explicarea celor patru virtuți morale: înțelepciunea, dreptatea, cumpătarea și bărbăția. Capitolul Despre păcat tratează: definiția, originea păcatului, ispite, mijloace și metode de a le birui, despre viciu, pedeapsa păcatului, felurile și împărțirea păcatelor: capitale, împotriva Duhului Sfânt, strigătoare la cer și urmările lor grele pentru noi.

În capitolul cele 10 porunci ni se explică înțelesul și cuprinsul Decalogului. După ce ne arată datoriile creștinului către Dumnezeu, către sine și aproapele, urmează capitolele și problemele moralei: Familia, Statul, Biserica și Explicarea celor nouă fericiri ale Mântuitorului cu care se încheie valoroasa Carte oficială de învățătură ortodoxă a Bisericii noastre. Dela început trebue să subliniem că această carte normativă, simbolică de temelie a Bisericii noastre, care lămurește întreaga învățătură ortodoxă, poartă pecetea seriozității, a muncii și creații în primul rând a I. P. S. Patriarh Justinian, care a întocmit planul lucrării și a revizuit-o la sfârșit, precum și a celor 2 comisii de profesori de Teologie dela București în frunte cu I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P. S. Antim al Buzăului ș. a.

Noua Carte de învățătură a Bisericii noastre, este o lucrare de mare preț, care umple un gol adânc simțit în lumea teologică: este Cartea teologică de temelie a Bisericii noastre. Ea păstrează aceeași împărțire a materiei după Cartea simbolică ortodoxă a lui P. Movilă „Mărturisirea Ortodoxă", dar într'o formă mult mai bogată, desvoltând multe probleme care erau tratate pe scurt în mărturisirea de credință dela Iași, Noua Carte expune dogmele Ortodoxiei în trei părți, după virtuțile de bază ale credinței și moralei creștine: credința, nădejdea și dragostea. La Partea I are 374 întrebări și răspunsuri; partea II-a 304 și a III-a 253, în total 931 de întrebări și răspunsuri față de cele 261 câte are vechea „Mărturisire Ortodoxă".

Noua carte de învățătură, pe lângă părțile comune cu „Mărturisirea Ortodoxă" care părți sunt însă mult mai desvoltate și mai aprofundate, are în plus față de lucrarea lui Petru Movilă următoarele: Introducerea de 36 pagini, Partea liturgică și de rânduieli bisericești cuprinzând aproape 100 pagini. Explicarea slujbelor bisericești, a Sf. Liturghii, a Ierurgiilor, sunt lucruri cu totul noui și netratate în „Mărturisirea Ortodoxă" și în nici un catehism românesc apărut până acum. În plus față de „Mărt. Ort." sunt iarăși capitolele și întrebările speciale: de pildă în doctrina despre mântuire se insistă mai mult asupra unui element și factor important în procesul soteriologic: faptele bune; deasemenea și despre așa ziși „Frați ai Domnului".

Ceea ce caracterizează în special Cartea de învățătură ortodoxă apărută acum este abundența temeiurilor și citațiilor din Sf. Tradiție, literatura patristică, pe lângă cele din primul isvor al revelației divine. Citatele din Sfânta Scriptură au fost redate toate după traducerea oficială a Sf. Sinod, azi în uz. Citatele din Sf. Părinți sunt făcute în mod științific și obiectiv, după texte critice și în traduceri corecte. Au fost revizuite cu mare grijă. Lucrarea prezentată aici, este o carte de mare valoare și real folos, atât pentru preoți cât și pentru credincioșii Bisericii noastre. Ea lămurește întreaga doctrină ortodoxă și fixează poziția Ortodoxiei atât față de catolicism, cât mai ales față de protestantism și neoprotestantism. E o lucrare unică în Ortodoxie și prima încercare în lumea ortodoxă de a continua tipărirea cărții simbolice ortodoxe a lui P. Movila, precum și de a o desvolta, completa și desăvârși în privința conținutului. Ea stă și la temelia catehizării bisericești actuale, cuprinzând bogat material catehetic și toate problemele dogmatice, morale, liturgice și de rânduială și viață bisericească, socotite necesare pentru instruirea și îndrumarea creștinilor pe calea mântuirii.

Până acum n'am avut pentru credincioși un catehism. Aveam unele manuale de genul acesta dar și acestea incomplecte, care erau lipsite cu desăvârșire în special de partea liturgică în centrul căreia se așează Sf. Liturghie, cu explicarea ei pe înțelesul credincioșilor. Acum avem în noua carte de învățătură, mai mult decât catehismul, Să răsplătim munca ostenitorilor, prin folosirea ei în opera de catehizare, dacă dorim să avem credincioși trăitori ai învățăturii ortodoxe a Bisericii sobornicești și apostolice a Răsăritului.

Pr. **Nicolae Popescu-Dobricani**

Centenarul lui Ciprian Porumbescu, popularul nostru compozitor, s'a comemorat la Institutul Teologic din Sibiu prin două festivități la 7 Iunie și 8 Noemvrie 1953, piesele fiind executate de studenții teologi, sub conducerea profesorului Gh. Șoima și M. Șesan. O similară comemorare a organizat-o profesoara Vera Mora, sora prof. M. Șesan, la Praga, în zilele de 12 Iunie, 12 Octomvrie și 29 Noemvrie 1953, programa cuprinzând cele mai alese piese din compozițiile neuitatului Ciprian. Partea de voce a fost susținută de prof. Vera Mora și Stanislava Sveikovska, partea de vioară de Karel Kazda, cea de pian de Alois Suchy, iar prezentarea concertelor a făcut-o Svatopluk Roudny. Concertele s'au bucurat de succes deplin, piesele fiind bisate; la ultimul concert au participat peste 2000 de persoane, umplând până la refuz sala Căminului cultural din Praga 2.

Un dar preţios

De curând ne-a sosit la oficiile parohiale cartea: „Învăţătură de credinţă creştină ortodoxă". Cu nespusă bucurie şi mulţumire sufletească am citit din comoara ei de învăţătură. Mărturisesc că în afară de lectura Sf. Scripturi şi de săvârşirea dumnezeeştii Liturghii n'am cunoscut o îndeletnicire care să reverse mai multă lumină şi bucurie în sufletul meu decât lectura acestei cărţi.

Apariţia ei o socotim cu adevărat ca darul cel mai de preţ pe care l-a făcut Sf. Sinod preoţilor şi credincioşilor Bisericii noastre şi ca pe cea mai aleasă floare din cununa bogată a activităţii Prea Fericitului Patriarh Justinian.

Dela apariţia „Mărturisirii Ortodoxe", operă a marelui Mitropolit Petru Movilă şi a Sinodului dela Iaşi 1642, Biserica ortodoxă nu a avut o carte mai cuprinzătoare, reprezentativă şi îndreptătoare a vieţii credincioşilor pe calea mântuirii, decât cartea „Învăţătură de credinţă creştină ortodoxă".

In ea se află răspuns clar, cuprinzător, adânc şi totuşi înţeles de mintea care se apleacă cu credinţă asupra lor, la 931 de întrebări privitoare la adevărurile de credinţă precum şi la mijloacele de întreţinere a duhului de credinţă, nădejde şi iubire de Dumnezeu şi de oameni. Nu sunt răspunsuri reci, stereotipe, ci pline de viaţă, din isvorul Sf. Scripturi şi întărit cu mărturii clasice din scrierile Sf. Părinţi. Şi toate acestea înfăţişate într'o limbă curgătoare şi limpede ca un cristal.

Nu este în intenţia noastră să stăruim asupra valorii intrinsece a acestui monument al literaturii noastre religioase. Vrem numai să ne exprimăm bucuria şi recunoştinţa întâlnirii cu el, precum şi să însemnăm câteva îndatoriri care ne leagă de apariţia acestei cărţi.

Cartea este în acelaş timp, spune în „Cuvântul înainte" i. P. S. Patriarh Justinian, şi un Catehism, „punând la dispoziţia credincioşilor sf. noastre Biserici, elementele de care au nevoie, pentru o pregătire şi îndrumare duhovnicească temeinică, în scopul de a deveni buni credincioşi ai Bisericii noastre şi devotaţi cetăţeni ai Patriei noastre".

Ce urmează de aici? Socotesc că ar fi păcat din partea slujitorilor altarului Bisericii noastre dacă ar vedea în „Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă" numai o carte pentru bibliotecă şi dacă nu ar face din ea o călăuză în activitatea pastorală. Căci pe cât de necesară a fost apariţia ei, pe atât de imperios necesară este cunoaşterea ei. Credincioşii noştri pot afla aici care sunt adevărurile de credinţă mântuitoare, ce trebue să facă şi cum să se poarte ca să-şi poată ajunge ţinta, adică mântuirea. Păstrez şi acum în minte chipul unui credincios, pe care l-am întâlnit în primii ani de păstorire într'o parohie de munte, la care am găsit alături de Cartea de rugăciuni Mărturisirea Ortodoxă a lui Petru Movilă.

„Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă" se cuvine să aibă rol de căpetenie şi îndrumare în viaţa duhovnicească a credincioşilor noştri. Nu ne îndoim că în curând va apare ediţia a doua şi că cucernici fraţi slujitori ai altarului vor scoate din ea ca dintr'o fântână adevăruri şi sfaturi mântuitoare pentru cei încredinţaţi spre păstorire.

Părintele Vasile

Preotul T Bodogae din parohia Lazaret-Sibiu a continuat, prin contribuţia credincioşilor, lucrările de desăvârşire a aspectului interior al bisericii. Astfel biserica aceasta, biserică nouă, devine una din cele mai frumoase biserici de enorie din Sibiu. Lucrările făcute la stâlpi, la pardoseală, etc., se remarcă printr'un distins gust artistic, bisericesc.

CÂNTEC DE PACE

Pace sfântă, armonie, cânt de vrajă 'ntre cântări
Beat de ritmul tău de slavă îmi port visul pe cărări
Eu te văd aşa de 'ntinsă pe câmpia omenirii
Că învălui tot destinul şi chiar intri 'n legea firii.

Ce acorduri fermecate porţi în magicu-ţi cuvânt!
Ele îmi pătrund în suflet şi-aşi vrea veşnic să le cânt,
Să se-audă 'n depărtare, pân' la stelele de foc,
Munţi, pădure şi cu oameni să le cânte la un loc.

Tu ai propagat, Iisuse, milă, pace şi iubire
Peste întreaga creatură, peste întreaga omenire,
Şi cuvântul Tău îndemn e — doar pentru frăţietate.
Să piară fărădelegea celor ce războaie vor, moarte!

Iară noi, cei ce primit-am a Ta pace şi iubire,
Suntem azi în oastea mare — a milioanelor de nume,
Ca luptând suflet la suflet într'o măreaţă unire,
Imnul păcii întotdeauna să răsune peste lume.

D. Popa

SUB BOLTA ORTODOXIEI

Sufletul credincioşilor din Ardeal, născut ortodox şi crescut 1500 ani în Biserica mamă, nu putea fi alterat de vitregia vremurilor. Credincioşii au păstrat neschimbată legea strămoşească, credinţa ortodoxă cu care au trăit şi s'au mângâiat străbunii noştri.

La 1700, când Viena habsburgică avea stăpânire asupra noastră, s'a făcut o desbinare prin care s'a spart unitatea noastră sufletească şi am fost înjugaţi la jug strein. Desbinarea aceasta religioasă a umbrit dragostea dintre fiii aceluiaş neam. Mai bine de două veacuri, vlădici, preoţi şi credincioşi de acelaş sânge, au stat sub dominaţia Vaticanului şi împăraţilor dela Viena. Totuşi puterea imperială şi strădaniile Vaticanului n'au reuşit să ne înstrăineze de Biserica părinţilor şi de slujbele ei strămoşeşti.

Voia lui Dumnezeu a fost ca noi să rupem pe veci peceţile dela 1700 şi să ne reunim ca să fim un singur suflet, să întemeiem pacea, să păzim unirea duhului după îndemnul Apostolului „să păziţi unirea duhului, legătura păcii" (Ef. 4). Hristos este Unul şi noi ne-am făcut una întru Hristos cel Unul, care se roagă Tatălui ceresc „ca toţi să fie una" (Ioan 17, 21), „să fie una precum suntem şi noi" (Ioan 17, 11). Prin actul istoric din 1948, în condiţiile de libertate ale regimului de democraţie populară s'a înfăptuit adevărata unire a credincioşilor noştri. Clerul şi credincioşii despărţiţi au revenit la credinţa cea dintru început şi în 21 Octomvrie 1948 s'au adunat la Alba-Iulia pentru a reînoi jurământul de credinţă şi ascultare faţă de Biserica Ortodoxă Română. Unindu-ne am împlinit visul de veacuri al părinţilor şi străbunilor, am alungat desbinarea, cu toate relele ei, am sfărîmat duhul vrăjmăşiei şi am pus un început unei vieţi noui.

Cei cinci ani care s'au scurs dela săvârşirea istoricului act, au dovedit că jurămintele de atunci au fost împlinite. Viaţa religioasă a credincioşilor a devenit mai adâncă şi mai curată. S'a desăvârşit unirea sufletească dintre fraţi, am prisosit în dragoste unii către alţii şi ne rugăm împreună pentru mai marii noştri întru Domnul...: „Aceeaşi gândim, avem aceeaş dragoste, un suflet suntem, una cugetăm" (Fil. 2, 2).

În aceşti cinci ani de viaţă bisericească întregită — a spus I. P. S. Mitropolit Nicolae — noi ne-am eliberat de duhul relelor închipuiri şi am văzut că credem, gândim şi simţim la fel. D-eapta noastră credinţă este „mai scumpă decât aurul cel pieritor" (I Petru 1, 7). Ea cere dela noi să rămânem uniţi în jurul aceluiaş altar, într'o singură Biserică, lucrând pentru aşezarea păcii în suflete. Ortodoxia înseamnă iubire, dreptate şi pace. Pentru susţinerea şi apărarea ei trebue făcut totul pentru consolidarea marelui act.

Pr. I. Gh. Ivanciuc

Îndrumător omiletic

I. Evanghelia dela Matei 25, 31—46

Se poate vorbi despre slujirea deaproapelui.

1, Aşa zice Mântuitorul: „Ce aţi făcut unuia dintre aceştia .. mie mi aţi făcut", Aşa dar binele pe care-l facem semenului nostru, i l-am făcut lui Hristos

2. De aceea Mântuitorul ne judecă şi ne preţuieşte după binele ce l-am făcut aproapelui. Nimic nu are preţ mai mare în ochii Lui decât fapta isvorîtă din dragoste pentru binele deaproapelui.

3. Şi cum vom împlini această îndrumare? Desigur nu numai ajutând pe cei neputincios, ci mai ales împlinind munca noastră cu gândul că produsul acestei munci este destinat spre folosinţa semenilor noştri. Cei de pe ogoare să caute a da recolte cât mai îmbelşugate, ca astfel să se ridice nivelul de trai al oamenilor muncii. Şi fiecare la locul lui de muncă să ştie că munceşte pentru binele şi fericirea semenilor, pentru bunăstarea poporului.

4. Numai aşa vom împlini legea lui Hristos şi vom primi dela El cununa veşniciei.

II. Evanghelia dela Matei 6, 14—21

Se poate vorbi: Despre post.

1. Există două feluri de posturi: postul de bucate şi postul de păcate. Primul se ţine numai în anumite zile, celalalt trebue ţinut mereu.

2. Mai însemnat e postul de păcate (lepădarea de răutăţi), dar nici postul de bucate nu e fără folos. Căci prin acest post se potolesc patimile trupului şi sufletul devine mai liber, se întăreşte puterea voinţei şi firea omului se disciplinează, se aduce o jertfă lui Dumnezeu şi aripile rugăciunii sunt uşurate.

3. De aceea Mântuitorul ne cheamă să împlinim la vremea cuvenită împreună cu postul de păcate şi postul de bucate şi aşa să păşim mai sigur pe calea mântuirii.

Preotul Gh. Popa din parohia Oarda de sus, prot. Alba-Iulia, a făcut reparaţii radicale la biserică, întărindu-i zidurile şi renovându-o complet. Credincioşii au contribuit benevol prin bani, materiale şi muncă.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 418 54

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 1 2 SIBIU, 1 Martie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 9—10

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

R. P. R.

Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei

Nr. 216/1954.

„Căci cu veselie veţi ieşi şi în pace veţi fi călăuziţi; munţii şi colinele vor izbucni în strigăte de veselie înaintea voastră şi toţi copacii câmpului vor bate din palme! In locul scailor va creşte chiparosul şi în locul urzicii va creşte mirtul. A Domnului fi-va slava, spre veşnică şi nepieritoare pomenire!"
(Isaia, LV, 13).

Valerian,

Din milostivirea lui Dumnezeu, Episcop al Oradiei,

Iubitorului de Hristos cler şi tuturor dreptcredincioşilor creştini, din această de Dumnezeu păzită Eparhie, har şi îndurare dela Dumnezeu, Părintele nostru al tuturor, iar dela smerenia Noastră arhiereşti binecuvântări!

Iubiţii Noştri fii sufleteşti,

Fiinţa omenească a fost creată liberă şi fericită, dându-i-se, de Ziditorul ei, menirea de a creşte, a se înmulţi şi a stăpâni pământul în pace.

Cu vremea, însă, unii dintre oameni s'au îndepărtat atât de mult de rostul lor şi s'au făcut atât de răi, încât au început să ia cu sila agonisita semenilor lor. Ba, mai târziu, unii dintre aceştia aşa de mult au buimăcit neamurile pământului, încât le-au asvârlit, de multe ori, unele asupra altora, pentru ca — la adăpostul învrăjbirii între noroade — cei răi şi nesăţioşi să-şi poată înmulţi grămezile de aur, secerând noi şi noi bogăţii depe mormintele celor pierduţi în războaie.

Aşa a luat naştere războiul nedrept, de cotropire a altor neamuri, — războiul acesta fiind blestemat de către Atotputernicul, — războiul fiind osândit de către Sfânta noastră Biserică, fiindcă el este lucrarea diavolului, iar nu a lui Dumnezeu.

Potrivit cuvântului Apostolului, „la pace ne-a chiemat Domnul" (I Corinteni, VII, 15). Drept aceea, credincioşii Sfintei noastre Biserici, — alături de toţi creştinii şi de toţi luptătorii pentru pace din întreaga lume — au întâmpinat cu noi nădejdi întâlnirea, din luna Noembrie a anului trecut, dela Viena, a membrilor şi sprijinitorilor Consiliului Mondial al Păcii. Intr'un răstimp mai scurt de un an de zile — adică din luna Decembrie a anului 1952 şi până în luna Noembrie a anului 1953 — solii tuturor noroadelor lumii, oameni de toate neamurilor, de toate îndeletnicirile şi de toate credinţele, s'au adunat la cele trei mari întâlniri pentru pacea lumii. Iar la aceste întâlniri — prima la Viena, a doua la Budapesta, la care am luat parte şi smerenia Noastră — iar la a treia din nou la Viena — popoarele, dornice de pace şi potrivnice războiului, şi-au spus răspicat glasul şi voinţa lor.

Din cele vorbite şi hotărîte acolo, omenirea întreagă — ca şi ocârmuirile tuturor ţărilor din lume — şi-au putut da seama că pacea nu este numai un vis, la care nu s'ar putea ajunge niciodată, — ci este un bun care poate fi cucerit numai prin străduinţa şi lupta dârză a tuturor oamenilor cinstiţi, care se înfioară chiar şi la auzul cuvântului de război. Vrednic de luat în seamă este faptul că sforţările iubitorilor de pace au şi fost încununate de unele biruinţe, printre cari cele mai mari sunt încetarea groaznicului război din Coreea şi deschiderea de convorbiri, pentru pace, între cele patru mari puteri, la Berlin, în Ianuarie 1954.

Aceasta însă nu înseamnă deloc că vegherea noastră, a celor ce ne este scumpă pacea caselor şi familiilor noastre, ar trebui să înceteze. Dimpotrivă, tocmai în aceste zile, când zorile păcii par a se ridica deasupra norilor războiului, trebue să facem tot ce ne stă în putinţă, pentru a risipi negurile, pentru ca pacea cea de mult dorită şi visată să răsară, ca soarele, deasupra leagănelor copiilor, deasupra câmpiilor şi holdelor, deasupra grădinilor şi fabricilor, deasupra şcolilor şi bisericilor lumii greu încercată până acum.

Iubitorii păcii, din lumea întreagă, s'au bucurat că războiul cel groaznic din Coreea a încetat, datorită luptei unite, pentru pace a popoarelor. Dar inima noastră nu poate rămâne de piatră, atunci când ne amintim câţi bărbaţi, câte femei, câţi bătrâni, şi-au pierdut viaţa în acel război, câţi schilozi, câte văduve, câţi orfani nemângâiaţi au rămas de izbeliţe printre ruinele fumegânde încă ale Coreei. Şi nu putem uita aceasta — avem datoria să nu uităm — când unii oameni, cari se nutresc tocmai din cazna, din schilodirile, din sângele şi din moartea altora, încearcă, încăpăţinaţi, să împingă omenirea spre prăpastia războiului.

Iată dece, la întâlnirea din Noembrie 1953, dela Viena, a delegaţilor popoarelor dornice de pace, a ieşit la iveală acest adevăr: Dacă guvernele lumii — şi în primul rând guvernele marilor puteri — vor să asculte cu adevărat glasul şi voia popoarelor, ele trebue să caute a se înţelege cât mai de grabă în cele ce le desbină, pentru ca să înceteze odată povara groaznică a înarmărilor, care apasă pe umerii prea greu încercaţi ai omenirii ieşite abia din al doilea război mondial. Mai mult încă, guvernele marilor puteri trebue să ajungă cât mai grabnic la o înţelegere între ele, ca să mai topească din armele de moarte şi să facă din ele „seceri şi pluguri". Iar mai întâi, şi mai întâi aceste mari puteri să caute a se pune capăt războaielor care şi astăzi încă mai pustiesc mai multe ţări — printre care Vietnamul — şi, totodată, să oprească, să osândească diavoleştile arme de nimicire a mari mulţimi de oameni, cum sunt: bomba atomică, bomba cu hidrogen şi bombele cu microbi de boale molipsitoare.

In această privinţă, ocârmuirea de stat a marii puteri vecine şi prietene dela Răsărit, Uniunea Sovietică, a şi spus, răspicat, în auzul tuturor celor ce au „urechi de auzit", că năzuinţele ei sunt aceleaşi cu năzuinţele popoarelor, că voinţa ei este aceeaşi cu voinţa popoarelor, că dorinţa ei este să se osândească, odată pentru totdeauna, groaznicele arme de nimicire a mulţimilor de oameni, de care am amintntit mai sus. Rămâne ca şi celelalte mari puteri să asculte, la fel, glasul şi voinţa popoarelor. Ar însemna, atunci, că un nou şi mare pas se face către cucerirea bunului celui mai de preţ al omului pe pământ: Pacea!

Ar fi de ajuns să ne gândim la înfiorătoarele pierderi de vieţi şi de bunuri, pe care le-a suferit omenirea, în cele două mari războaie de până acum, ca să ne dăm seama că trebue, fără zăbavă, să se pună capăt goanei nebune a înarmărilor, să se micşoreze depozitele de arme aducătoare de moarte, să se nimicească acele arme care pot preface în praf şi pulbere, dintr'odată, sute de mii de vieţi omeneşti. In primul mare război al lumii, din 1914—1919, s'au pierdut 10 milioane de morţi, 21 milioane de răniţi, 800 miliarde mărci aur. In cel de al doilea război, s'au pierdut: 32 milioane ostaşi ucişi pe câmpurile de luptă, 20 milioane oameni paşnici zdrobiţi sub bombardamente, 26 milioane de oameni ucişi mişeleşte în lagărele de concentrare, 30 milioane de invalizi, 45 milioane înstrăinaţi de casele lor, 4.460 miliarde mărci aur. Ne închipuim, aşadar, ce pierderi înspăimântătoare ar suferi omenirea întreagă, dacă s'ar porni un al treilea război mondial cu nimicitoarele arme născocite în ultimii ani! Numai într'o ţărişoară ca Vietnamul — acolo unde în aceste clipe războiul este în toiul lui — năvălitorii asupra poporului vietnamez, au pierdut în lupte 320 de mii de

ostași, plânși de familiile lor îndurerate, — plânși de familiile lor cari n'au dorit acest nenorocit război.

In vremile noastre, războiul nu mai cruță nimic în calea lui. Oameni fără suflet și fără Dumnezeu — cu toate că ei se numesc „creștini" — au purtat, până nu de mult, asupra poporului coreean, un război care nu atingea numai pe ostașii de pe fronturi, ci, în acest timp, și populația pașnică rămasă în satele și orașele acelei țări. Prin armele de nimicire a mari mulțimi de oameni deodată — din care unele au fost folosite de năvălitori în Coreea — au fost ucise mame și soții, au fost uciși copii și bătrâni, în afară de ostași. Ar fi trebuit să-și amintească, acești năvălitori așa numiți „creștini", cuvântul Scripturii, dela Deuteronom, XX, 13-14, în care se poruncea ca să fie cruțate femeile, să fie cruțați copiii din cetatea împotriva căreia se face război, — ba să fie cruțate și vitele acelei cetăți. Dar năvălitorii din zilele noastre, adevărați închinători ai „vițelului de aur", agonisitori de aur cules depe mormintele oamenilor nevinovați, nu s'au dat înapoi, cu armele lor de nimicire, să ucidă zeci și zeci de mii de copii. Mântuitorul nostru Iisus Hristos îi va pedepsi, potrivit dumnezeescului Său cuvânt, că aceluia care ar face un rău cât de mic unui copilaș nevinovat „mai de folos i-ar fi de i s'ar lega de gât o piatră de moară și ar fi aruncat în mare" (Luca, XVII, 1—2). Și toți acestor năvălitori din zilele noastre, cari, aruncând bombe cu microbi de boale molipsitoare, au nimicit până și iarba și pomii câmpurilor, li se va da pedeapsa dumnezeiască ce li se cuvine, căci nu țin seama de altă poruncă: „De veți ține multă vreme înconjurată vreo cetate ca s'o cuprinzi și s'o iei, să nu strici pomii ei cu securea, ci să te hrănești din ei și să nu-i dobori la pământ. Copacul de pe câmp este el oare om, ca să se ascundă de tine după întăritură?" (Deuteronom, 20, 19). In urma unui război care s'ar duce în zilele noastre cu îngrozitoarele arme de nimicire a mulțimi de oameni dintr'o dată, de nimicire a oricărei viețuitoare, de pârjolire a întregului pământ, cu tot ce este pe el, s'ar împlini privelișt.a înfiorătoare despre care vorbește Ieremia: „Mă uit peste țară și iat-o dărăpănată și pustie; caut la ceruri și iată nu-i lumină pe ele; privesc la munți și iată-i tremură și dealurile toate se clatină, Mă uit și iată nu-i nici un om și toate păsările cerului au fugit!" (Ieremia, 4, 23—25(.

Iată dece, la întâlnirea dela Viena din Noembrie 1953. a apărătorilor păcii, un slujitor al altarului din Canada, pastorul Dr. James Endicott a arătat, pe drept cuvânt, că îndrăcita goană a înarmărilor nu duce numai la înăsprirea legăturilor între popoare, dar și la înăsprirea vieții oamenilor trudei cinstite. Trebue osândite fără cruțare, toate armele de nimicire a mulțimilor de oameni. Astăzi, când mintea omului este atât de luminată și a căpătat atâta har, încât ființa omenească poate înfăptui lucruri mari și vrednice, de folos pentru toți, la cari nici nu visau măcar bunii și străbunii noștri, tocmai astăzi, bună parte din această știință în unele țări este pusă tocmai în slujba nimicirii omului, iar nu înălțării și înfloririi lui trupești și sufletești. Astăzi, când medicii spitalelor duc războiul cel sfânt împotriva boalei și suferinței, ca să afle leacuri cât mai bune pentru tămăduirea celor ce zac în pat și în boală, — tocmai astăzi, alți oameni de știință, tot medici, în unele țări își pun mintea și puterea lor de cugetare în folosul morții, nu a vieții, în folosul războiului, nu a păcii, — pentru îmbolnăvirea și uciderea omului, iar nu pentru tămăduirea lui. Noi, creștinii ortodocși, trebue să ne rușinăm de asemenea oameni, numiți pe nedrept „medici" sau „doctori", — mai ales că Sfânta Biserică Ortodoxă numără în calendarul ei un număr mare de medici, numiți „Sfinții doctori cei fără de arginți", cari, cu ajutorul lui Dumnezeu și strădania lor, au împrăștiat numai alinare în jurul lor, ca sfinții: Cozma și Damian, Chir și Ioan, Pantelimon și Ermolae, Mochie și Anichit, Talaleu și Trifon și mulți alții.

O adevărată epocă de aur în istoria omenirii s'ar deschide, începând chiar din zilele noastre, dacă, de pildă, puterea atomică ar fi pusă în slujba pașnică în slujba omului și a bunei lui stări. Pustiurile ar putea fi prefăcute în adevărate oaze de verdeață, în pășuni, în livezi, în pajiști străbătute de păraie cu susur cristalin. Munca omului ar fi mai ușoară. Casele ar fi răcoroase vara și calde iarna, căminele tuturor ar fi mai vesele, fruntea ne-ar fi mai descrețită, iar noi, închinătorii lui Dumnezeu, ar avea mai mult răgaz să se ridice cugetul și inima lor către înălțimile cele cerești, s'ar griji mai nestingherit de sufletele lor, ar veghia cu mai mult folos la mântuirea lor. Ce nu s'ar putea face, oare, în folosul celor ce trudesc și ai copiilor lor cu sumele înspăimântătoare pe care în unele țări le înghite, lacomă și fără saț.u, mașinăria războiului, făcătoare de arme nimicitoare! Oameni învățați au stat și au socotit că din prețul unui obuz pentru un vapor de război cinci bătrâni ar putea să-și cumpere fiecare câte 500 kgr. de cărbuni, ca să-și încălzească trupul lor slăbit. Cu prețul a două gloanțe ar putea trăi o zi un muncitor. Cu cât costă un tun împotriva avioanelor s'ar construi o școală cu opt clase. Cu prețul unui avion de bombardament s'ar putea acoperi construirea câtorva fabrici, iar cu prețul unui avion de vânătoare, din cele mai noi, s'ar putea construi locuințe pentru 100 familii. In fine, cu prețul unui vapor de luptă s'ar putea construi zeci de spitale, pentru tămăduirea bolilor omenești.

Iată dece, nu ne vom mira deloc citind un fel de rugăciune, pe care, nu de mult, au scris-o tocmai conducătorii bisericilor protestante din America, — acea țară unde o sumă de oameni lacomi se îndeletnicesc cu aț.ățarea războiului de nimicire — această rugăciune fiind îndemnat să o rostească fiecare credincios american și mărturisind unele ca acestea: „Impinși în goana înarmărilor cea mai uluitoare și mai ruinătoare din toate vremurile, suntem înspăimântați că ne vedem șovăind, cu capul plecat, către un al treilea război al lumii întregi. Iartă-ne, rugămu-Te Doamne, că ne punem o așa de mare nădejde în armele de nimicire!"...

Intr'adevăr zădarnic își pun aț.ățătorii la război nădejdea în drăcețile lor arme de nimicire, cu care încearcă să înspăimânte și să înrobească lumea întreagă. Unora ca aceștia, Dumnezeu le stă împotrivă oricât s'ar sumeți cu armele lor de nimicire, după cuvântul scripturistic din Cartea Judithei: „Aruncă ochii Tăi, Doamne, asupra taberei asirienilor, precum ai binevoit să-i arunci odinioară asupra taberei egiptenilor, când urmăreau cu armele pe robii Tăi, încrezători în carele lor, în călăreții lor și în mulțimea luptătorilor lor. Ci ai privit asupra taberei lor și întunerecul i-a istovit de putere. Prăpastia le-a înghițit picioarele și apele le-au acoperit. Așa să fie și cu aceștia, Stăpâne, cari se bizue pe mulțimea lor, și pe carele lor și pe țăpoaiele lor, și pe scuturile lor, și pe săgețile lor și cari se trufesc cu sulițele lor" (Judith, 9, 6—9).

Năvălitorii zilelor noastre, cari se trufesc și ei cu armele lor de nimicire a mulțimilor de oameni, își dau și ei seama că soarta lor le-ar fi pecetluită dacă ar începe un al treilea măcel al lumii întregi. Tocmai această clipă, de șovăială din partea lor, trebuie bine folosită de popoarele lumii, trebue folosită de cugetul, de glasul, de voința fiecăruia dintre noi, ca să se pună capăt goanei înarmărilor, ca să se osândească armele groaznice de nimicire, ca să se înceteze, deîndată, orice război, în Vietnam, ca și în alte țări. Dacă popoarele au putut să porunceacă încetarea războiului în Coreea, acum câteva luni, — aceleași popoare, încurajate de biruința lor pașnică, pot și trebuie, acum, să poruncească încetarea și a celorlalte războaie așa numite „mici", dar dela care ar putea lua foc războiul cel înspăimântător de mare.

Prin ruga noastră către bunul Dumnezeu, prin strădania noastră a zidirii unei vieți pașnice și tot mai fericite, prin lupta noastră, a tuturor, pentru pacea lumii, putem și trebuie să sprijinim, din tot sufletul și din tot cugetul pe delegații popoarelor cari s'au întâlnit, în Noembrie 1953, la Viena, și au cerut încetarea războaielor, încetarea goanei înarmărilor, osândirea și spulberarea armelor de nimicire a mulțimilor omenești.

Căci așa cum bine a arătat, la Viena, reprezentantul religios englez Theodore Harris, desarmarea și osândirea armelor de nimicire — bomba atomică și bomba cu hidrogen — ar însemna primul pas cu adevărat mare și sigur către împiedecarea unui al treilea măcel al lumii întregi.

Laolaltă cu toate celelalte mulțimi de milioane de oameni cari apără pacea și nu vor să cadă sub ploaia de foc și sânge a nourului războiului ce stă amenințător asupra capetelor noastre, — Biserica Ortodoxă își pune în acelaș timp. nădejdile sale de pace în atotputernicia lui Dumnezeu, Care, după proorocia Scripturii, „a curmat războaiele până la marginea pământului; sfărîmat-a arcul, rupt-a lancea și carele de război le a ars cu foc" (Psaltirea. 45, 9).

Numai așa — punându-se tot ceeace mintea omului a cucerit — în folosul vieții și al luminii, în folosul fericirii tuturor și al păcii, împlini-se-va și altă profeție, scumpă inimilor noastre, dela Cartea Isaiei: „Preface-vor săbiile în fiere de pluguri și lăncile lor în seceri. Nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia și nu-și vor mai face războaie" (Isaia, 2, 4).

Iubiți fii duhovnicești,

Un vestit scriitor arăta, de curând, că romanii aveau o zicătoare tare ciudată: „Si vis pacem, para bellum", adecă; „Dacă vrei pace, pregătește-te de război". Deaceea, dintre toate popoarele lumii, romanii au și purtat cele mai multe războaie. Zicătoarea aceasta nu-i numai ciudată, ci este și înșelătoare. Pregătirile de război nu te pot duce la pace. Noi, dimpotrivă, trebuie să spunem așa: „Dacă vrei pace, pregătește-te de pace!"... „Oprește goana înarmărilor. Caută să înlesnești o înțelegere a tuturor cu privire la micșorarea tuturor forțelor militare, osândirea armei atomice și cu hidrgoen, ca una care amenință în primul rând pe oamenii lipsiți de apărare, bătrânii, femeile și copiii. Pune frâu afaceriștilor lipsiți de rușine și plini de ură față de om, cari chiamă la o nouă vărsare de sânge. Sileste toate guvernele, din țările unde se pregătește un nou război, să păsească pe calea înțelegerilor și a conlucrării internaționale".

Aceasta-i o zicătoare adevărată, plină de miez hrănitor: „Dacă vrei pace, pregătește-te de pace!"... Și tocmai lucrul acesta îl face norodul nostru truditor — laolaltă cu alte popoare care apără pacea și propășirea omului — tocmai pacea o vrem, pregătindu-ne de pace, nu de război, fiecare la îndeletnicirile noastre pașnice, pentru fericirea noastră, a familiilor noastre, a celor scumpi inimilor noastre, a poporului nostru întreg, a patriei noastre scumpe.

Și să ne oprim măcar la o singură pildă — dintre alte sute și sute — a pregătirii noastre de pace. Și anume, să stăruim asupra grijii pe care ocârmuirea țării o poartă față de mai bunul trai al tuturor celor ce trudesc în sate și orașe, cu mintea sau cu brațele. Grija aceasta nu poate decât să ne bucure, fiindcă, așa cum spune Apostolul, „noi ne sârguim pentru bine nu numai față de Dumnezeu, ci și față de oa-

meni" (2 Corinteni, 8, 2). Tinzând pururea către patria noastră cea cerească, ne străduim — după porunca Domnului — şi pentru viaţa noastră de aici, îngrijindu-ne făptura trupească. Fiindcă şi trupul nostru — după cum arată marele Părinte bisericesc, Sfântul Ioan Gură de Aur — trupul nostru, „prin faptul că a ajuns îmbrăcăminte Creatorului, a cules rod cea mai mare slavă". Pe dealtăparte, însuşi Domnul nostru Iisus Hristos — Dumnezeu adevărat, dar şi om adevărat — ne-a învăţat să ne rugăm pururea lui Dumnezeu — printre altele — şi pentru „pâinea noastră cea de toate zilele„ (Lc. 11, 3).

— In grija pentru hrana noastră cea de toate zilele, ca şi pentru alte nevoi ale vieţuirii noastre celei pământeşti — nu de mult ocârmuirea ţării a dat acea Hotărâre, pe care cu toţii o cunoaştem, asupra îmbunătăţirii traiului celor ce trudesc, prin mai buna şi mai rodnica creştere a vitelor, a păsărilor, a animalelor de curte, pentru muncă şi pentru hrană. Potrivit acestei Hotăriri, mulţimi întregi de oameni ai muncii — şi în primul rând oameni ai gliei dela ţară — au şi început să încheie cu statul acele contracte de creşterea vitelor, prin care trebuie să tragă folos şi crescătorii vitelor, şi patria, şi oamenii cei cari locuesc în oraşe, în sate.

Ca Arhipăstor sufletesc al vostru — şi tocmai fiindcă mai sus am arătat datoria şi dorinţa noastră de „a ne pregăti de pace". — Ne simţim cugetul îndemnat să vă trimit dorirele Noastre de bine întru împlinirea Hotărârii de care spunem mai sus, precum şi arhierescul Nostru cuvânt de încurajare, potrivit spuselor Sfintei Scripturi.

O veche zicală românească — adevărată piatră scumpă ieşită din înţelepciunea poporului truditor — spune: „Cu vitele se scoate sărăcia din casă!"... Aceasta o ştiţi cu toţii, mai ales credincioşii din satele noastre, de aici, din partea de Apus-Miazănoapte a Ardealului, unde creşterea vitelor dintotdeauna s'a aflat în mare cinste.

Acum însă nu este vorba să „scoatem sărăcia din casă". Din socotelile pe care le-a făcut ocârmuirea patriei noastre, s'a văzut că, de cinci ani încoace, nu numai că nu s'a împuţinat, ba chiar a şi sporit bogăţia în vite şi păsări a ţării. Dar omul s'a deprins să trăiască tot mai bine, tot mai îndestulat, mai din belşug şi ceeace odinioară era deajuns, astazi a ajuns prea puţin faţă de nevoi. Noi vrem să vedem pe copiii noştri tot mai bine hrăniţi, mai bine îmbrăcaţi, ca să aibă puteri sporite întru culesul mierei cărţilor şi întru ajutorarea bătrâneţelor noastre. Deaceea, nu trebuie să ne mulţumim cu ce avem, unde am ajuns, ci trebuie să fim harnici ca albina şi ca furnica cea lăudată de Scriptură, înmulţind talanţii, iar nu ascuzându-i în pământ ca netrebnicul din parabolă.

Dacă poposim, măcar câteva clipe, pe filele vechi şi scumpe ale Sfintei Scripturi, rare sunt paginile la cari ochii noştri să nu dea de multe şi felurite pilde, sfaturi şi întâmplări din viaţa crescătorilor de vite, din viaţa plugarilor, a pescarilor, — din viaţa omului pus de către Dumnezeu stăpân a toată făptura. Iar minunata şi înălţătoarea de suflet „Cântare a Cântărilor, a lui Solomon, mişună de pilde din viaţa ţărănească — mai cu seamă a crescătorilor de turme — alese ca închipuiri ale frumuseţii desăvârşite a Dumnezeirii.

Vom găsi, mai cu seamă în Vechiul Testament, o sumedenie de locuri în care se arată felul în care omul, încă dela venirea lui pe lume, a folosit vieţuitoarele — vite, păsări, peştii mării şi altele, ca şi pământul cu roada sa — pentru îndestulare cu hrană, pentru îmbrăcăminte, pentru toate cele ale traiului, după porunca lui Dumnezeu La cartea Judecătorilor, aflăm că — unii plugari îşi arau ţarina cu junincele (Judecătorii, 14, 18). Călătoriile cele lungi, poverile cele mari se purtau în caravane de cămile (Isaia, 9, 6). Tineretul încăleca pe mânji de asină (Judecătorii, 12, 14). Şi însuşi Domnul Iisus Hristos, la întrarea Sa triumfală în Ierusalimul în care urma să fie dat morţii, „găsind un mânz de asin, a încălecat pe el, după cum este scris: „Nu te teme, fiica Sionului! Iată împăratul tău vine la tine călare pe mânz de asină!" (Ioan 12, 13—14). Şi nu numai la muncă erau folosite vieţuitoarele depe lângă casa omului. Cunoaştem vitejia lui Samson, care, înarmat cu o falcă de asin însufleţit de curajul apărării de patrie, a nimicit o mie de duşmani (Judecătorii, 15, 15).

Incă din cele mai vechi timpuri ale omenirii, după spusa Scripturii, vieţuitoarele depe lângă casa omului n'au fost folosite numai la împărţirea trudei cu omul. ci au fost, unele din ele, folosite şi pentru hrana sa. In cartea Facerii (9, 4) se dă slobozenie omului să mănânce carne, numai să nu fie carne vie. In Noul Testament, Dumnezeu aduce pe Petru la îndeplinirea poruncii de a învăţa „toate neamurile", prin slobozenia de a mânca orice fel de carne (Fapte. 11. 6). Poporului ce rătăcea în pustie — şi care jinduia după mâncarea din Egiptul părăsit în prigoană — Domnul îi trimite mană şi carne pentru hrană (Eşirea, 16, 12). După învierea Sa din morţi, Mântuitorul se arată Apostolilor Săi, pregătindu-le, după un pescuit bogat, hrană din peşte fript pe jăratec (Ioan, 21, 9—10).

In cartea Pildelor, aflăm că laptele caprei slujea la îndestularea casei omului celui vrednic (27, 27), iar după profeţia Isaiei, însuşi Pruncul dumnezeiesc „Se va hrăni cu lapte şi cu miere" (7, 15). De aşa mare preţ erau vitele pe lângă casa omului, cât porunca dumnezeiască spune „De va fura cineva un bou sau oaie şi le va junghia, sau le va vinde, să plătească cinci boi pentru un bou şi patru oi pentru oaie!" (Eşirea, 22, 1). Şi una din culmile măniei dumnezeeşti, pentru păcatele poporului ales, era aceea de a-i prăpădi vitele (Liviticul, 26, 22).

De aceea, chiar şi în slujbele religioase poporul de atunci — care în chip deosebit şi râvnitor se îndeletnicea cu creşterea vitelor, a păsărilor şi a altor vieţuitoare folositoare omului — aducea lui Dumnezeu jertfă de animale: miei (Eşirea, 34, 20) animale şi păsări curate (Facerea 8, 20), oi (Facerea, 22, 7) berbeci (Facerea 22, 13), o pereche de porumbei sau turturele, aşa cum s'au adus de către Iosif şi Maria, la Intâmpinarea Domnului (Luca, 2, 24). Iar paştele poporului iudeu nu se putea săvârşi, după cum ştim, fără mielul pascal (Eşirea, 12, 15).

Pornind dela Hotărârea ocârmuirii patriei noastre, la o tot mai înţeleaptă şi rodnică creştere a animalelor, atenţia gospodarilor se va îndrepta tocmai spre unele specii din cele mai bune şi mai folositoare, pe care le găsim crescute încă din cele mai vechi timpuri, de poporul ales, după porunca Domnului, cum sunt: caii, boii, vacile, taurii, oile, porcii, păsările şi animalele mici, precum şi albinele, — căutându-se a se creşte soiurile cele mai rodnice.

Indeletnicindu-se cu creşterea de asemenea vieţuitoare folositoare omului, credincioşii noştri îşi vor da seama că îndeplinesc, astfel, şi o poruncă dumnezeească, de a stăpâni şi înmulţi ceeace încă dela facerea lumii a venit pe lume: „Să mişune apele de vietăţi, fiinţe cu viaţă în ele şi păsări să sboare pe pământ, pe întinsul tăriei cerului" „Şi a fost aşa... Şi le-a binecuvântat Dumnezeu şi a zis: „Prăsiţi-vă şi vă înmulţiţi şi umpleţi apele mărilor, şi păsările să se înmulţească pe pământ!"... „Să scoată pământul fiinţe vii, după felul lor: animale târîtoare şi fiare sălbatice după felul lor. Şi a fost aşa" (Facerea, 1, 20, 22, 24).

Indată după aceasta a început grija omului faţă de vieţuitoarele folositoare lui. In corabia lui Noe, au fost salvate toate neamurile vieţuitoare (Facerea, 7, 14), iar un porumbel a adus ramura de maslin (Facerea, 8, 8, 12), semn al ivirii pământului slobozit din potopirea apelor. In cartea Leviticului, se dau sfaturi de creşterea animalelor, dându-se porunca de a nu se împărechia animale deosebite (19, 19). Visul psalmistului — şi al poporului întreg — era ca „vacile însă fie fătătoare şi boii graşi să fie" (Psaltirea 143, 14), fiindcă, spune cartea Pildelor, „puterea boilor aduce mult folos" (Pilde 14, 4). In fine, în Noul Testament găsim ocupaţia pazei turmelor de porci (Luca, 15, 15—16).

Patriarhii Vechiului Testament — laolaltă cu numeroasele lor familii de zeci şi de zeci de suflete — stăpâneau turme mari de vite şi trăiau din păstoritul lor. Iacov, urcându-şi întreaga familie pe cămile şi strângându-şi turmele agonisite în Mesopotamia, pleacă la tatăl său Isaac, în ţara Canaanului (Facerea, 31, 17—18)' iar în turmele lui Iacov se aflau vite mărunte, vite mari, cămile şi asini (Facerea, 30, 43). Vestiţi prin turmele lor — pe care, cu numeroasele lor familii de zeci şi sute de suflete le chivernîseau — au fost dreptul Iov şi înţeleptul Solomon.

Indeletnicindu-se poporul Scripturii cu păstoritul, creşterea vitelor, albinăritul şi altele asemenea acestora — dar cu mijloacele sărace care pe acea vreme îi stăteau la îndemână — Canaanul era pentru ei o ţară de vis. Şi visul lui — visul crescătorului de vite şi al crescătorului de albine — era ca acest pământ al făgăduinţii să fie — după cuvântul Domnului — „ţara unde curge lapte şi miere" (Eşirea, 3, 8).

In sfârşit — ca o încununare dumnezeească a virtuţilor frumoase de care este legată creşterea vitelor, chivernisirea turmelor — însăşi jertfa pe cruce a Fiului lui Dumnezeu, pentru iertarea păcatelor noastre, a fost închipuită, în proorocia Isaiei, după pilda vieţii celei păstoreşti, spunându-se unele ca acestea: „Ca o oaie spre junghiere S'a adus şi ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde, aşa nu şi-a deschis gura Sa" (Isaia, 53, 7), fiindcă — după spusa Inainte-Mergătorului şi Botezătorului Ioan — Iisus Hristos este „Mielul lui Dumnezeu, Care ridică păcatul lumii (Ioan, 1, 29).

Dacă în vremile vechi crescătorii vitelor îşi petreceau viaţa cu turmele de colo-colo, în căutarea nutreţului — ceeace a dat naştere vieţii rătăcitoare a unor neamuri şi popoare întregi — în zilele noastre, râvna omului gospodar, îmbinată înţelepţeşte cu ştiinţa agricolă, poate asigura vitelor hrana trebuitoare. Odată cu creşterea vitelor folositoare, gospodarii trebuie astăzi, desigur, să dea atenţia cuvenită cultivării nutreţurilor. Ostenind deasupra câmpiilor semănate cu plante hrănitoare pentru turma sa, crescătorul de animale va toarce şi mai departe firul muncii pământului, veche şi ea de multe mii de ani.

Dacă în grădina Edenului se aflau, încă pe timpul lui Adam şi al Evei, răsăriţi din pământ, „tot soiul de pomi, plăcuţi la vedere şi cu roade bune de mâncat" (Facerea, 2, 9), Creatorul a avut grijă şi de vieţuitoarele necuvântătoare, care se hrănesc cu frunze şi ierburi, căci pământul a dat „din sine verdeaţă: iarbă, cu sămânţă într'însa după felul şi asemănarea ei" (Facerea, 1, 11). Aşa cum spune Psalmistul, Dumnezeu a făcut „să răsară iarbă pentru dobitoace şi verdeaţă pentru trebuinţa omului" (Psaltirea, 103, 14), El având grijă şi de cele necuvântătoare, în purtarea Sa de grijă dând „hrană dobitoacelor şi puilor de corb ce strigă către dânsul" (Psaltirea, 146, 9),

Dar Creatorul ne-a lăsat totodată şi misiunea de a cultiva ierburile şi nutreţurile pentru vite — precum şi orice alte feluri de plante pentru folosinţa omului şi a necuvântătoarelor — fiindcă toată verdeaţa lăsată pe pământ a fost înzestrată, cum arată cartea Fecerii, „cu sămânţă", (1, 29), pentru înmulţire si mai departe

îngrijire. Deaceea, încă pe timpul potopului vom vedea că omul sădea şi folosea maslinul (Fac., 23, 20), vom găsi în cărţile Legii Vechi sfaturi şi chiar porunci cum să se facă plugăritul şi să se folosească roadele (Eşirea, 23, 10—11 şi Isaia, 37, 30), Mântuitorul Iisus Hristos ridicând la o aşa înălţime munca dela câmp, încât în pildele Sale scoate învăţături din truda semănătorului (Matei, 13 etc.), sfătuind pe om nu numai la o viaţă duhovnicească plină de rod, ci, prin pildele Sale, şi la o rodnică trudă pământească.

Prefăcând în faptă vie şi vrednică Hotărîrea ocârmuirii ţării noastre dragi, pentru înmulţirea vieţuitoarelor folositoare gospodarului, bunului trai al tuturor şi întăririi patriei noastre care apără pacea, — îndemnăm pe credincioşii Sfintei noastre Biserici să ia tot din Sfânta Scriptură pilda şi învăţătura bunei îngrijiri şi adăpostiri a vitelor, ca să piară odată vorba aceea că „tot în boul care trage să dă cu biciul". Psalmistu spune că omul stăpâneşte, prin voia lui Dumnezeu, „oile şi boii, precum şi toate fiarele câmpului, păsările cerului, peştii adâncului şi cele ce străbat cărările mărilor" (Psaltirea, 8, 8), iar „boul îşi cunoaşte stăpânul şi măgarul ieslea domnului său" (Isaia, 1, 3). Dar tot Scriptura îl învaţă pe om să se poarte cu adevărat omeneşte cu vieţuitoarele ce-i sunt spre folosinţă, atât când este vorba de munca vitelor, de hrana şi de odihna lor, de îngrijirea lor atunci când sunt căzute în primejdie. Astfel, Deuteronomul spune că nu-i îngăduit să ari „cu un bou şi un asin" (22, 10), iar de vei vedea chiar „asinul vrăjmaşului tău căzut sub povară, să nu-l treci cu vederea, ci să-l ridici împreună cu el" (Eşirea, 23, 5). Să nu fii zgârcit cu hrana pentru vita ta şi „să nu legi gura boului care treeră" (Deuteronom, 25, 4). Insuşi Domnul nostru Iisus Hristos nu socoteşte păcat, ci dimpotrivă, îndeamnă ca să-ţi duci boul sau asinul la adăpost chiar şi în zilele de sărbătoare (Luca 13, 15).

În purtarea noastră cu animalele de pe lângă casa noastră, va trebui întotdeauna să fim călăuziţi de cuvântul Psaltirii, că ale Domnului „sunt toate fiarele pădurilor, precum, şi dobitoacele din miile de munţi" şi „toate cele ce mişună prin câmpii" (Psaltirea, 49, 10, 11), trebuind să avem faţă de ele grijă deosebită, ca faţă de făpturile lui Dumnezeu. Să nu ne asemănăm acelui Valaam, din cartea Numerilor, care şi-a câştigat mustrarea lui Dumnezeu că şi-a bătut asina cu sălbătăcie (22, 23—24). Dimpotrivă ascultând cuvântul Scripturii, vom ajuta vitele căzute sub povară (Deuteronom, 22, 4), vom întoarce acasă vitele rătăcite, chiar dacă nu sunt ale noastre (Deuteronom 22, 1), iar după pilda Mântuitorului, vom sări şi vom scoate din necazul întâmplării nenorocite pe animalul nostru de muncă, chiar dacă ar fi zi de sărbătoare (Lc. 14, 5) şi nu vom da dormitare genelor noastre până ce nu vom afla oaia cea pierdută (Matei, 18, 12).

Punând asemenea grijă în creşterea vitelor mici şi mari, de tot felul, ca şi a păsărilor de curte, a albinelor, viaţa noastră va fi mai îndestulată, — iar la îndestulare se va adăuga şi alta: Ocârmuirea patriei stă în ajutorul celor ce vor creşte vieţuitoarele folositoare, cu tot felul de înlesniri, ba chiar şi cu unele micşorări la dajdia ce trebuie să o dea ţaranul din produsele muncii sale. Ostenind cu pricepere şi dragoste întru asemenea îndeletnicire, gospodarii noştri — mai ales cei dela ţară, cari muncesc singuri, sau mai mulţi laolaltă — vor dovedi că merită, după pilda Mântuitorului, să li se adauge şi alţi talanţi la aceia pe cari i-au agonisit (Matei 25, 15, 25), ştiind, după cuvântul Apostolului, că „fiecare-şi va primi răsplata după osteneala sa" (1 Corinteni, 3, 8).

Se înţelege, dela sine, că — pentru a duce truda aceasta cu mai mult folos — gospodarul va trebui să ţină seama de sfaturile şi învăţămintele oamenilor mai pricepuţi în ale creşterii animalelor. In afară de aceasta, pe măsura creşterii numărului de vieţuitoare folositoare, din rândurile oamenilor ce trudesc la sate vor fi ridicate noi şi noi rânduri de păstori şi crescători pricepuţi şi harnici. In privinţa aceasta, credincioşii noştri ostenitori la creşterea animalelor de folos, pot să ia tot povaţă scripturistică. Potrivit cuvântului dumnezeesc, Adam a pus „nume tuturor animalelor şi tuturor păsărilor cerului şi tuturor fiarelor sălbatice" (Facerea, 2, 20) fiindcă însuşi rostul omului a fost „ca să stăpânească peştii mării, păsările cerului, animalele domestice, toate vietăţile, ce se târăsc pe pământ, şi tot pământul" (Facerea 1, 26).

Şi tot scriptura ne arată — după cuvântul Apostolului — că „orice fire de fiară, de păsări, de târîtoare şi de jivine de mare s'a îmblânzit de firea omului" (Iacov, 3, 7). Deaceea ştim, cu toţii că, încă dela primii oameni, creşterea vitelor şi a păsărilor domestice a fost în mare cinste. Astfel, Abel — a căruia jertfă a fost primită de Dumnezeu — era „păstor de oi" (Facerea, 4, 2), patriarhul Avraam şi fiul său Isaac s'au îndeletnicit cu creşterea de turme (Facerea, 24, 10), iar „Moise păştea oile lui Iotor, preotul din Madian, socrul său" (Eşirea, 3, 1). Insuşi Mântuitorul nu se ruşinează a Se numi pe Sine „Păstorul cel bun" (Ioan, 10, 11), lăsându-ne, prin pilda vieţii sale de muncă pe lângă ocrotitorul Său pământesc Iosif (Marcu 6, 3), porunca muncii pentru noi şi semenii noştri. Porunca aceasta a pus-o în om Creatorul încă dela zidirea făpturii Sale celei mai iubite, fiindcă a fost aşezat omul în grădina Edenului „ca s'o lucreze şi s'o păzească" (Facerea 2,15). Omul, spune cartea Iov, este născut „spre osteneală, precum puii vulturului pentru a zbura în înălţime" (5, 7). Deaceea, şi Sfântul Apostol Pavel porunceşte ca acela care „nu munceşte nici să nu mănânce" (Tesalonicei, 3, 10).

Prea iubiţii Noştri fii duhovniceşti,

Potrivit învăţăturii Scripturii, munca mâinilor noastre o vede Dumnezeu, Care nu întârzie să răsplătească pe cel vrednic după vrednicia sa, iar pe cel netrebnic, după netrebnicia sa (Facerea, 31, 42). Indemnându-vă, dragii Noştri, să daţi ascultare Hotărîrii ocârmuirii patriei noastre — Hotărîre care a fost făcută spre binele tuturor celor ce muncesc, precum şi spre întărirea ţării noastre dornice de pace, apărătoare a păcii — vă aduc aminte că dreptatea omenească şi dreptatea dumnezeească pune răsplătire acolo unde se trudeşte. Doar ştim, — după cuvântul Eclesiastului — că „toată munca omului este pentru gura lui" (6, 7), iar dacă seamănă ogoare şi sădeşte vii, aceasta este pentru ca să adune „roade din belşug" (Psaltirea, 106, 37). Omul care împlineşte voia Domnului se va bucura „de munca mâinilor" sale (Psaltirea, 127, 2), căci, după cuvântul Apostolului, „cine ară, trebuie să are cu nădejdea că va avea roadă; şi care treeră, trebuie să treere cu nădejdea că va avea parte de cele aşteptate" (1 Corinteni, 9, 10).

Iată dece, în faţa Hotărîrii ocârmuirii patriei noastre cu privire la îmbogăţirea avuţiei noastre naţionale, prin încurajarea creşterii vieţuitoarelor folositoare depe lângă casa omului — cugetând că şi credincioşii noştri, alături de toţi ceilalţi cetăţeni cu dragoste de patrie, de pace şi de însăşi casa şi familia lor, vor da ascultarea cuvenită hotărârii — ni se umple inima de nădejdea împlinirii multor profeţii, în legătură cu belşugul dorit de inima omului stăpân al firii înconjurătoare. Străduiţi vă să meritaţi a vi se spune: după cuvântul Scripturii: „oile tale şi caprele tale n'au lepădat" (Facerea, 31, 38) şi vitele noastre „nu se împuţinează" (Psaltirea, 106, 38). După proorocirea Isaiei, „în vremea aceea, cine va hrăni o vacă şi două oi, va avea belşug de unt din pricina mulţimii laptelui". Să se spună, ca în cartea Iov, despre vitele noastre: „Taurii lor sunt prăşitori şi nu dau greş, juncanele lor fată şi nu leapădă" (21, 10). Implinind Hotărîrea — dând la fel cinstea şi ascultarea cuvenită şi tuturor celorlalte hotărîri ale ocârmuirii pentru îndestularea şi luminarea tuturor celor ce trudesc — împlini-se-va făgăduinţa dumnezeească: „şi veţi mânca grăsimea pământului" (Fac., 45, 18).

Zidindu-ne o viaţă nouă, paşnică, fericită, dreaptă, prefăcând în faptă orânduielile cele de aici şi pildele cele nenumărate ale Sfintei Scripturi, împlini-se-va şi profeţia Isaiei: „Pânea pe care o va rodi pământul va fi gustoasă şi hrănitoare. Turmele tale vor paşte în ziua aceea pe pajişti întinse. Şi boii şi măgarii cari lucrează pământul, mânca-vor nutreţ dat cu sare, cu lopata şi cu baniţa vânturat (Isaia, 30, 23—24)... „In ţară — spune Psalmistul — va fi belşug de pâine până şi pe vârfurile munţilor şi holdele se vor pleca sub bătaia vântului ca pădurea Libanului şi prin cetăţi oamenii vor înflori, cum înfloreşte iarba ţarinilor" (Psaltirea, 17, 16—17).

Ostenind cu inimă curată întru împlinirea Hotărîrii ocârmuirii noastre de stat, cu privire la înmulţirea turmelor depe întinsul ţării noastre, — credincioşii noştri, laolaltă cu toţi ceilalţi cetăţeni, vor da încă o pildă că poporul nostru — cum spuneam mai sus — se pregăteşte de pace, iar nu de război, — şi că tocmai de aceea patria noastră, apărătoare a păcii, este şi trebuie să fie tot mai îndestulată, tot mai puternică, tot mai senină, — o adevărată piedecă în calea poftelor celor ce ar vrea să arunce omenirea într'un război de nimicire.

„Pregătindu-ne de pace", prin strădania noastră, a tuturor, întru îndeplinirea celor de cuviinţă în viaţa noastră cea pământească, — dar prin veşnica noastră înălţare sufletească înspre „Domnul Păcii" — pe Care-l căutăm aşa cum „cerbul caută izvoarele apelor", — să rugăm pe bunul Dumnezeu să împlinească, în zilele noastre, cu noi, cu toţi, proorocia cea scumpă inimilor noastre care spune unele ca acestea: „Căci cu veselie veţi ieşi şi în pace veţi fi călăuziţi; munţii şi colinele vor izbucni în strigăte de veselie înaintea voastră şi toţi copacii câmpului vor bate din palme! In locul scailor va creşte chiparosul şi în locul urzicii va creşte mirtul. A Domnului fi-va slava, spre veşnică şi nepieritoare pomenire", (Isaia, 55, 13).

Al vostru binevoitor şi rugător către Dumnezeu

† VALERIAN,
Episcopul Oradiei

Indrumător omiletic

I. Evanghelia dela Ioan 1, 43—51.

Se poate vorbi despre: urmarea lui Hristos (v. 43).

1. Din Sfânta Evanghelie vedem cum Iisus a chemat pe apostoli ca să-l urmeze.

2. Apostolii au chemat şi ei pe alţii, ca să urmeze pe Iisus. Aşa din generaţie în generaţie, credincioşii au urmat lui Hristos.

3. Noi suntem deasemeni ucenici şi deci chemaţi a urma lui Hristos.

4. Cum vom urma lui Hristos? — Păstrând învăţătura Lui nefalsificată, aşa cum o propovăduieşte Biserica noastră şi ducând o viaţă bineplăcută lui Dumnezeu. Deci: urmează lui Hristos, celce are crediuţa dreaptă şi viaţa curată.

5. Să fim în acest înţeles următori lui Hristos şi să aducem partea noastră de contribuţie la îmbunătăţirea vieţii şi la statorirea păcii în lume.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Editura şi Tiparul Tipografiei „Reintregirea", Sibiu 239/54

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ANUL 102 SIBIU, 15 Martie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 11—12

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Biserica Ortodoxă Rusă

luptă pentru pace împreună cu celelalte culte religioase

Biserica ortodoxă romînă — ierarhi, cler şi credincioşi — sprijină activ calea luminoasă pe care păşeşte întregul nostru popor muncitor dela 23 August 1944 încoace. Ea este fericită să constate că clerul şi credincioşii celorlalte culte religioase din Republica Populară Romînă merg pe acelaş drum, fără ezitare.

Participarea cultelor religioase din Patria noastră la opera constructivă ce se desfăşoară în R. P. R., purcede din convingerea că cel ce ţine cu poporul nu rătăceşte; sau, exprimînd în termeni bisericeşti acelaşi adevăr: din convingerea că locul păstorului de suflete este în mijlocul „turmei", alăturea de ea, nu la o parte, nu în starea stricăcioasă de pasivitate, ci în aceea de participare activă, cu exemplul personal, la înlăturarea nedreptăţilor trecutului şi la făurirea a unei vieţi noui, în cadrele căreia valoarea şi demnitatea omului au într-adevăr consideraţia cuvenită.

Una din formele participării Bisericii ortodoxe romîne şi a celorlalte culte religioase din R.P.R. la lucrarea înoitoare ce se săvîrşeşte de către poporul muncitor din ţara noastră, este *lupta activă pentru pace.*

Familiară oamenilor Bisericii noastre, ca una care ţine de însăşi esenţa credinţei ce-o mărturisim, lupta pentru pace deţine astăzi *un loc de frunte* în preocupările conducerii noastre bisericeşti şi angajează pe timp ce trece mase tot mai largi de credincioşi. Intensificarea ei este explicabilă, dacă ne dăm seama — şi ne dăm din ce în ce tot mai bine seama de acest lucru — că aţiţătorii la un nou războiu îşi zîngănesc armele, fie cele propagandiste, fie cele de oţel, cu crescîndă înverşunare, cu îndîrjirea celui ce-şi dă seama că îi fuge terenul de sub picioare sub presiunea forţelor păcii din ce în ce mai număroase şi mai bine organizate.

În participarea Bisericii noastre la lupta activă pentru pace, marea Biserică soră ortodoxă rusă ne-a fost şi ne-a rămas un mare exemplu. Transformările fundamentale care au avut loc în Patria noastră după 23 August 1944, ne-au ajutat să reluăm legăturile frăţeşti cu această Biserică şi să le fructificăm spre binele nostru şi al întregei omeniri iubitoare de pace.

Istoria Bisericii ortodoxe romîne nu poate fi înţeleasă fără luarea în considerare a acestor legături. Avem un depozit uriaş de amintiri comune acestor două Biserici. Avem atîtea fapte mari din trecutul nostru bisericesc, avem atîţia bărbaţi de seamă din rîndurile clerului nostru, din rîndurile monahilor şi vlădicilor noştri, care au jucat un rol de seamă în cimentarea unor legături de adîncă prietenie şi colaborare cu poporul rus.

Pe vatra legăturilor strînse ce le-am avut vreme de veacuri cu Biserica ortodoxă rusă — vatră pustiită vremelnic de întreruperea impusă silnic cîteva decenii, de greşita politică de Stat a regimurilor reacţionare din ţara noastră — s-a înălţat edificiul măreţ şi trainic al colaborării actuale a Bisericii ortodoxe romîne cu sora ei mai mare din Uniunea Sovietică.

Această colaborare, vizibilă pe toate tărîmurile vieţii bisericeşti, *culminează în părtăşia noastră comună la purtarea luptei active pentru pace.*

Popoarele lumii urăsc războiul şi încăerările periodice dintre diferitele seminţii ale pămîntului nu sînt altceva decît urzeli viclene ale unui pumn de profitori de pe urma sîngelui vărsat pe cîmpurile de luptă. Biserica şi-a dat seama că în sufletul şi în intenţiile popoarelor dorinţa de pace nu este egalată decît de voinţa titanică de a apăra pacea pînă la capăt, cu orice jertfe. Din superioare considerente religioase şi patriotice, Biserica, prin ocîrmuitorii ei, nu a pregetat să dea alarma asupra primejdiei pentru pacea popoarelor, pe care o reprezinta creşterea fascismului în unele state de pe continentul nostru.

Cînd a început Marele Războiu pentru Apărarea Patriei, Biserica ortodoxă rusă înfrăţită cu năzuinţele spre pace şi progres ale popoarelor Uniunii Sovietice, a îndemnat şi ajutat pe fiecare cleric şi credincios al ei să devină un patriot real şi un jertfitor de bunuri personale, mergînd pînă la jertfa vieţii, pentru curmarea jafului pricinuit de pustiitoarea cotropire fascistă.

În statornică stare de veghe aflîndu-se, Biserica ortodoxă rusă a înfierat cu toată energia primejdia care o reprezenta pentru pacea popoarelor, curînd după încheierea ultimului războiu mondial, „larma războinică" a nouilor pretendenţi la dominaţia mondială: imperialiştii americani şi englezi, cu sateliţii lor.

(Continuare în pag. 2)

I. V. Stalin

La 5 Martie a. c. s-a împlinit un an de cînd genialul conducător şi învăţător al oamenilor muncii din lumea întreagă, I. V. Stalin, a încetat din viaţă. Numele lui I. V. Stalin este legat de făurirea şi consolidarea primului stat socialist din lume, Uniunea Sovietică, de victoria Uniunii Sovietice asupra fascismului, de uriaşa mişcare a popoarelor pentru apărarea păcii.

Într-adevăr I. V. Stalin, alături de V. I. Lenin, a pregătit şi a condus Marea Revoluţie din Octomvrie, punînd bazele statului socialist. Continuator genial al lui V. I. Lenin, el a consolidat şi desăvîrşit orînduirea socialistă în Uniunea Sovietică, transformînd U.R.S.S. în cel mai puternic stat din lume, statul cu industria şi agricultura cea mai avansată şi cu cultura cea mai înaltă. Constructor al socialismului, I. V. Stalin a deschis popoarelor sovietice drumul spre construirea comunismului.

În Marele Războiu de Apărare a Patriei, I. V. Stalin s-a dovedit şi un genial conducător de oşti, Armata Sovietică sdrobind armata fascistă şi eliberînd popoarele de sub jugul fascist. Astfel popoarele au avut posibilitatea să-şi ia soarta în propriile lor mîini şi să instaureze în mai multe ţări regimul de democraţie populară, să păşească spre o viaţă mai bună şi mai fericită.

Măreţele idei staliniste despre pace şi prietenie între popoare au inspirat şi au dat forţă uriaşei mişcări a popoarelor pentru apărarea păcii. El a arătat că mişcarea de apărare a păcii nu e o mişcare de partid, ci o mişcare larg democratică, în care se înmănunchează toate forţele care voesc ca pacea să fie mai tare decît uneltirile aţiţătorilor la războiu. El a arătat că pacea va birui, dacă popoarele vor lua cauza păcii în propriile lor mîini şi vor lupta pînă la capăt. Şi de fapt mişcarea pentru pace este mişcarea sutelor de milioane de oameni cinstiţi din lumea întreagă, mişcarea popoarelor însăşi.

Amintirea lui I. V. Stalin rămîne mereu vie în inima popoarelor. Pe calea luminată de geniul lui, Uniunea Sovietică se îndreapta spre zările luminoase ale comunismului; pe calea aceasta îşi făuresc popoarele din ţările de democraţie populară o viaţă mai fericită, pe calea aceasta popoarele lumii cîştigă noui succese în lupta pentru pace.

Comemorarea unui an dela moartea lui I. V. Stalin este un îndemn nu numai

(Continuare în pag. 3)

Biserica Ort. Rusă...

(Urmare din pag. 1)

Memorabilă şi plină de învăţăminte va rămînea în această privinţă *Conferinţa panortodoxă dela Moscova* (Iulie 1948), ţinută din prilejul împlinirii a 500 de ani de existenţă autocefală a Bisericii ortodoxe ruse. Ea a reprezentat un pas însemnat, de răsunet mondial, pe calea apărării păcii. a prevenirii unui nou război. „Apelul" adresat din plenul ei creştinilor din întreaga lume, este un document creştinesc de clarviziune profetică, iar pentru comunităţile religioase de pretutindeni şi de toate credinţele, un model despre felul în care trebue să-şi îndeplinească misiunea lor pacificatoare în sînul credincioşilor.

Dînd alarma împotriva agresiunii ce se pregătea încă de pe atunci şi însufleţiţi de cea mai fierbinte dorinţă de a fi exponenţi ai adevăratului duh creştin, ocîrmuitorii şi reprezentanţii Bisericilor autocefale ortodoxe, întruniţi la Moscova, au făcut un apel înflăcărat către toţi creştinii din lume, către toţi oamenii care însetează de dreptate şi de pace, chemîndu-i la *frăţie, omenie, dreptate* şi *adevăr*.

„.. noi întindem mîna tuturor celor ce doresc ca omul să fie frate pentru om, iar nu fiară, şi propunem ca, în chip frăţesc, să ne unim eforturile şi să facem neputincioşi pe cei ce pun la cale o nouă catastrofă, pe slujitorii întunerecului, pentru care principiile măreţe ale iubirii de pace şi de frăţie, demult au pierdut orice însemnătate".

Profund întristaţi, membrii Conferinţei dela Moscova au ridicat glas de osîndă împotriva acelor „fii ai lumii creştine" care pun la cale un nou războiu, ca şi împotriva unor cercuri bisericeşti din Apus şi de peste Ocean, care în loc să vestească pacea şi iubirea creştină, dădeau binecuvîntări pentru un nou războiu şi cîntau imne de slavă bombei atomice şi altor invenţii, menite să distrugă viaţa omenească să pricinuiască pieirea culturii şi civilizaţiei şi să nimicească adevăratul sens al vieţii.

Conferinţa dela Moscova a afirmat astfel principiul mereu valabil că buna voire dintre oameni poate şi trebue să triumfe asupra măsurilor bazate pe forţă, că solidarizarea tuturor oamenitor de bine din lumea întreagă poate şi trebue să împiedice tunurile să-şi facă din nou auzit vuietul lor nimicitor, că spiritul tratativelor poate şi trebue să fie impus de sutele de milioane de apărători ai păcii ca unica modalitate consimţită de omenire pentru reglementarea problemelor internaţionale litigioase

Deasemenea Biserica ortodoxă rusă a fost prezentă la toate Congresele Mondiale pentru Apărarea Păcii, prin delegatul ei, I. P S. Mitropolit Krutiţki şi Colomna, şi a arătat că ardoarea cu care se luptă pentru pace creşte în intensitate pe măsura în care popoarele îşi strîng rîndurile spre a zădărnici planurile aţiţătorilor la războiu. În campania pentru încheerea unui pact al păcii, în campania pentru interzicerea bombei atomice, în acţiunea de condamnare a agresiunii americane în Coreea şi a războiului bacteriologic, Biserica Ortodoxă Rusă şi a spus răspicat cuvîntul alături de sutele de milioane de luptători ai păcii.

Biserica ortodoxă rusă nutreşte convingerea că pacea şi condiţiile pe care le oferă ea vieţii omeneşti înalţă această viaţă şi o face fericită, pe cînd războiul o coboară, o distruge, îi opreşte dezvoltarea şi cursul ei rînduit de Dumnezeu. De aceea această Biserică nu oboseşte în străduania creştinească de a chema pe toţi credincioşii la luptă activă pentru pace şi de a arăta că apărarea păcii este cauza fiecărei religii, ca şi a fiecărui om cinstit, a fiecărui popor.

*

I. P. S. Patriarh Justinian a participat în fruntea unei delegaţii de ierarhi şi clerici, la lucrările Conferinţei panortodoxe dela Moscova şi şi-a pus semnătura pe Apelul lansat de ea la 17 Iulie 1948. În 28 Mai 1950, cînd i se înmîna diploma de membru de onoare al Academiei duhovniceşti din Moscova, ocîrmuitorul Bisericii noastre definea în cuvinte lipsite de echivoc temeiurile frăţiei de nezdruncinat dintre Biserica ortodoxă rusă şi cea romînă.

Două zile mai tîrziu, tot la Moscova, un act solemn pecetluia alianţa dintre Bisericile noastre pentru apărarea păcii.

„După discutarea împreună a problemelor în legătură cu acţiunea pentru apărarea păcii în întreaga lume — se spune în acel *act de alianţă* — am convenit la concluzia unanimă ca în toate aceste probleme atît în privinţa atitudinii ideologice, cît şi în privinţa luării unor anumite măsuri precise în lupta pentru pace suntem în acelaş gînd şi suntem însufleţiţi de ferma hotărîre de a păstra această unitate de opinii şi de acţiuni şi în viitor, şi considerăm ducerea luptei pentru pace drept una dintre cele mai importante misiuni ale Bisericii în timpul de faţă.

Ambele părţi au luat hotărîrea de a acţiona de comun acord întru apărarea păcii pe plan internaţional, de a se informa unii pe alţii despre toate măsurile interne cu privire la problema luptei pentru pace şi în general, de a organiza în proporţii şi mai mari acţiunea pentru apărarea păcii între credincioşii ţărilor lor.

Deasemenea au împuternicit pe membrul permanent în Comitetul Congresului Mondial al Partizanilor Păci — Mitropolitul Nicolae — de a face demersuri în acest Comitet şi în numele Bisericii ortodoxe romîne".

*

Din colaborarea cu Biserica ortodoxă rusă, noi am învăţat multe în vederea intensificării luptei organizate pentru apărarea păcii şi am văzut roadele bogate obţinute laolaltă cu celelalte culte religioase şi împreună cu toate organizaţiile obşteşti; lupta pentru pace astăzi are pentru noi un caracter statornic, fără întrerupere şi cu crescîndă intensitate, ducînd-o potrivit cu specificul misiunii noastre duhovniceşti. Înaltul exemplu de patriotism luminat, activ, pe care-l dă Biserica ortodoxă rusă, ne însufleţeşte şi pe noi, cler şi credincioşi. Pacea şi colaborarea interconfesională a devenit o mare realitate în Patria noastră, noi luînd în considerare, cu creştinească îngăduinţă şi cu dragoste, tot ceea ce ne uneşte. Toţi sîrguim din răsputeri către creasta de lumină a aceluiaş munte al păcii şi frăţiei dintre oameni, chiar dacă diferite ne sunt căile de acces la această creastă.

Exemplul Bisericii ortodoxe ruse de participare la acţiunea de prevenire a unui nou războiu mondial şi de apărare a păcii, n-a rămas fără ecou în rîndul celorlalte culte creştine sau necreştine. Tot mai numeroşi sînt clericii şi credincioşii altor confesiuni, care participă la Congresele Mondiale pentru Apărarea Păcii, tot mai numeroşi sînt credincioşii celorlalte confesiuni şi religii ale pămîntului care se înrolează în rîndurile partizaniilor păcii din ţările lor. Însuşi apusul romano-catolic şi raţionalist protestant a ieşit din ezitarea iniţială: E mare numărul — şi prestigiul personal — al acelor deserveţi ai acestor culte, şi mai mare numărul credincioşilor acestor culte, care privesc cu durere şi cu spirit critic rezervele acelor ocîrmuitori bisericeşti în aderarea la frontul mondial de apărare a păcii, ocîrmuitori ce se fac complici cu cercurile agresoare din ţările capitaliste. Lucrul acesta dovedeşte că principiile evanghelice ale iubirii deaproapelui triumfă în rîndurile credincioşilor, iar valul partizanilor păcii se îngroaşă. Lucrul acesta dovedeşte că noi ne aflăm pe calea cea bună, lui Dumnezeu bineplăcută şi omenirii de folos.

*

Mişcarea Mondială a Partizanilor Păcii, a înregistrat pînă acuma o serie de succese răsunătoare. Ea a oprit mîna care voia să facă uz de bomba atomică în scopuri distructive şi a obligat pe agresorii imperialişti să înceteze ostilităţile împotriva eroicului popor coreean. Congresul popoarelor dela Viena (Dec. 1952) şi sesiunile dela Budapesta şi Viena ale Consiliului Mondial al Păcii au dat o infuzie proaspătă de energie şi hotărîre sutelor de milioane de oameni ce apără pacea. Sub presiunea opiniei publice mondiale, ostilă unui nou războiu, guvernele ţărilor imperialiste vor fi obligate să-şi revizuiască atitudinea faţă de problemele litigioase. În situaţia internaţională îşi face loc spiritul destinderii, dar aceasta este departe de ceea ce aşteaptă omenirea vremii noastre dela conducătorii de state şi de popoare. Şi ceea ce aşteaptă omenirea astăzi dela ei, este doar atît: *Spiritul tratativelor să triumfe asupra măsurilor bazate pe forţă*, pentrucă nu există problemă litigioasă care să nu poată fi soluţionată pe cale de discuţii paşnice între cei interesaţi.

Bisericile creştine nu pot trece nepăsătoare pe lîngă această vrere obştească, pe care o exprimă majoritatea covîrşitoare a credincioşilor lor şi popoarele lumii.

Biserica ortodoxă rusă — însufleţită de spiritul Evangheliei lui Hristos şi de cea mai caldă iubire faţă de oameni — a atras atenţia asupra primejdiei ce paşte omenirea vremii în care trăim. Mulţi şi puternici sunt cei ce au apucat pe drumul păcii fiindcă pe această cale bătătorită astăzi de popoarele omenirii, credincioşii făcători de pace se întîlnesc cu forţele de nebiruit ale apărătorilor convinşi ai păcii, în frunte cu Uniunea Sovietică.

Biserica ortodoxă romînă şi cultele conlocuitoare din Republica Populară Romînă, păşesc demult şi din ce în ce mai ferm pe această cale a salvării tuturor. Domnul şi Mîntuitorul nostru Iisus Hristos binecuvintează şi sprijineşte cu harul Său bogat această voinţă activă de apărare a păcii. Avem făgăduinţa Lui dumnezeească, potrivit căreia *făcătorii de pace vor fi fericiţi şi în viaţa aceasta şi în cealaltă*, ca unii care — ca adevăraţi fii ai lui Dumnezeu — lucrează aşa cum ar lucra Dumnezeu însuşi în locul lor (conform Matei 5, 9).

Noi nu ne abatem dela această cale, nu şovăim, nu dăm înapoi, nu ne lăsăm amăgiţi Mergem inainte cu valul irezistibil al lupiătorilor pentru pace, chemînd alăturea de noi, sprijinind şi arătînd cu dragoste, cu îngăduinţă creştinească, pe toţi cei ce iubesc pacea şi ne străduim prin exemplu personal să transformăm pe fiecare credincios într-un luptător activ pentru pace. Pentruca să fie: *Pace în lume, bunăvoire între oameni, prietenie între popoare!*

GR. T. MARCU

6 Martie

S au împlinit 9 ani, de cînd poporul muncitor a instaurat la cîrma țării primul guvern democratic, din care fac parte cei mai buni fii ai clasei muncitoare și țărănimii muncitoare și reprezentanți ai intelectualității progresiste. Aceasta a însemnat o cotitură în viața statului și poporului nostru: de atunci înainte am pășit cu fermitate și elan pe calea construirii socialismului, întăririi Statului de democrație populară, propășirii economice și culturale, strîngerii legăturilor de prietenie și colaborare cu Uniunea Sovietică și cu țările de democrație populară, pe calea luptei pentru apărarea păcii.

În acești 9 ani s-au realizat mari succese în opera de construire a socialismului în țara noastră Intreprinderile industriale, bancare, comerciale, minele, căile de comunicație, etc., au fost naționalizate, devenind bun al întregului popor muncitor. Industria socialistă a progresat cu pași uriași. S-au construit și se construesc în toată țara noui fabrici și uzine, se deschid noui mine, noui sonde petroliere, noui șantiere. Pe baza realizărilor obținute în industrializarea țării și în special a desvoltării industriei grele, care stă la temelia construirii socialismului, guvernul pune acum în centrul preocupărilor sale ridicarea producției în industria ușoară și industria alimentară. In felul acesta poporul muncitor este aprovizionat cu suficiente produse de larg consum și nivelul lui de trai se ridică.

In ce privește agricultura, și aici s-au realizat progrese însemnate. Gospodăriile Agricole de Stat, Gospodăriile Agricole Colective și Întovărășirile Agricole — prin recoltele superioare pe care le dau — sunt o dovadă a superiorității agriculturii socialiste asupra celei individuale, astfel încît tot mai mulți țărani muncitori se înscriu în Gospodăriile Agricole Colective și Întovărășirile Agricole. Și țăranii muncitori cu gospodării individuale și-au ridicat nivelul de trai. Pămîntul a fost luat din mîna moșierilor și dat țăranilor muncitori. Pămîntul aparține celor ce-l muncesc. Guvernul a luat măsuri pentru sprijinirea țăranilor muncitori cu gospodării individuale, ca să sporească producția agricolă. În felul acesta ei contribue la aprovizionarea fabricilor cu materii prime și a oamenilor muncii dela orașe cu produse alimentare și totdeodată realizează cîștiguri sporite.

Întreg acest avînt în industrie și agricultură este dovada superiorității orînduirii socialiste, în care poporul muncitor muncește pentru sine, pentru satisfacerea moximă a nevoilor lui materiale și culturale.

Aceste realizări au fost posibile datorită muncii fără răgaz a poporului nostru și ajutorului frățesc și multilateral al Uniunii Sovietice. Aceste realizări sunt dovada voinții de pace, ce însuflețește poporul romîn. Țara noastră este un factor activ în uriașul lagăr al păcii.

La a 9-a aniversare a memorabilei zi de 6 Martie 1945, poporul muncitor, strîns unit în jurul guvernului, pășește cu încredere spre zările luminoase ale viitorului, convins că munca lui pașnică va aduce roade îmbelșugate și că lupta lui pentru pace, alături de toți oamenii muncii, este o contribuție însemnată la biruința păcii în lume.

I. V. Stalin

(Urmare din pag. 1)

de a arăta marile lui înfăptuiri, ci și de a continua cu mai multă hotărîre munca și lupta pentru pace, pentru democrație, pentru socialism.

Sfințirea catedralei ort. române din Oradea

În ziua de 6 Decemvrie 1953, credincioșii ortodocși din Oradea au avut bucuria să-și vadă sfințită catedrala cunoscută sub numele de biserica cu lună, care timp de o sută șaptezeci de ani a fost pulsul vieții duhovnicești din Bihor. Prin sobrietatea și varietatea culorilor, prin zugrăveala măestrită și prin toată înfrumusețarea ei aleasă, biserica cu lună se prezintă azi ca un strălucit Sion și ca o adevărată mireasă a lui Hristos.

Actul sfințirii a fost oficiat de către P. S. Episcop Valerian Zaharia al Oradiei și P. S. Episcop Andrei Magieru al Aradului, asistați de I. P. C. Arhimandrit Dr. Ciobanu Vasile, Starețul Mănăstirii Bodrog, Traian Belașcu, Vicar al Arhiepiscopiei de Sibiu, Dr. Lițiu Gheorghe, Vicar al Episcopiei Aradului, Dr. Pop Carol, Vicar al Episcopiei de Oradea, Medanu Ioan, consilier eparhial, Protosincelul Calistrat Lăcătuș, preot la catedrala din Oradea, Prof. Barna Gheorghe, preot la catedrala revenită din Oradea, Guiașiu Ioan, consilier eparhial, Păcală Nicolae, consilier eparhial, Gligor Ioan, protopop de Oradea, Enghiș Vasile, protopopul Beiușului, Pop Petru, protopop Cehul-Silvaniei, Coman Gheorghe și Lupșa Andrei, paroh! la catedrala ortodoxă din Oradea, Ploscariu Teodor în Ciumărna (Raionul Zalău) și Pop Victor, paroh în Aușeu (Raionul Aleșd), iar ca diaconi au servi. P. C. Dărău Dumitru, Insp. eparhial al Episcopiei Aradului, și Arhidiaconul Lazar Aurel dela catedrala ortodoxă din Oradea.

Slujba sfințirii s-a început la orele $9^1/_2$ dim. prin înconjurarea bisericii cu lună. Credincioșii reveniți și cei vechi ortodocși au înconjurat catedrala împreună și s-au bucurat împreună de sirălucirea praznicului. Cei ce atîta vreme au fost despărțiți, s-au adunat acuma la un loc, legați în aceeaș dragoste de Biserica strămoșească. Clopotele ambelor catedrale în dangătul lor tainic au ridicat spre ceruri imnul iubirii între frați și freamătul de bucurie al înoirii Sionului dumnezeesc.

În timpul înconjurării, biserica a fost miruită și sfințită în patru părți, în cîntările mișcătoare ale tuturor credincioșilor. Impresionantă a fost prosternerea tuturor credincioșilor în genunchi și rugăciunea de înoire a bisericii rostită de P. S. Valerian prin care imploră binecuvîntarea cerească și darul de curățire și sfințire a Duhului Sfînt asupra bisericii cu lună. După îndătinatele cuvinte, zise de trei ori: „Deschideți mari porțile voastre...", porțile s-au deschis și cler și credincioși radiind de bucurie au intrat în Sionul cel nou, smulgînd din sutele de piepturi întreita cîntare: „Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte miluește-tne pe noi". În timp ce înalții ierarhi ajutați de preoți au purces la spălarea mesei din altar și la sfințirea interioară a bisericii, corul catedralei sub conducerea măiastră a dirijorului Căpălăuanu Constantin, a executat impecabil magistrala bucată de concert a compozitorului G. Muzicescu: „Înoește-te noule Ierusalime".

S'a început apoi dumnezeeasca Liturghie a Sf. Ioan Gură de Aur, a cărei înălțătoare oficiere a produs clipe de adevărată reculegere și întărire duhovnicească. În cursul Liturghiei a fost hirotonit de diacon tînărul Grigoraș Vasile candidat la taina preoției spre a fi trimis să păstorească în parohia Cotiglet, Raionul Beiuș. În cursul prîcesnei s-a urcat pe amvon P. S. Episcop Andrei al Aradului, care în cuvinte calde și alese a evocat crîmpeie impresionante din trecutul bisericii cu lună, scoțînd în relief credința și spiritul jertfelnic al strămoșilor, care în butul celor mai mari piedici au reușit să înalțe măreț sălaș lui Dumnezeu, mamă dulce sufletească a tuturor credincioșilor. P. S. Sa arată cît de tari au fost strămoșii în credința ortodoxă și cît de mare a fost spiritul lor de jertfă pentru Biserică. Neuitate vor rămîne în istoria Bisericii cuvintele din anul 1727 ale unui țăran bihorean, care în fața delegatului împărătesei Maria Terezia, care le cerea să se lapede de ortodoxie, a declarat în numele credincioșilor bihoreni într-o adunare obștească din Oradea: „Cu ceea ce datorăm, dijma, cortele pentru armata maestății sale, toate le dăm după puterile noastre... numai sufletul nostru nu voim să-l dăm. Noi de legea noastră și de domnul nostru episcop nu ne lăsăm pînă trăim în lumea aceasta...". Mai departe P. S. Sa spune că biserica cu lună a fost o corabie a lui Noe în viltoarea vieții. A fost un rug aprins care a ținut trează credința în sufletul credincioșilor bihoreni. Invocă spiritul strămoșilor zicînd: „Veniți voi străbuni mucenici, eroi și ctitori de biserici, veniți să vedeți opera începută de voi, veniți să vă bucurați cu noi pentru înoirea acestui Sion măreț, pe care voi l ați clădit cu atîta jertfă; ...Vino Episcoape Roman să-ți vezi turma păstoriților tăi. Vino și o binecuvintează și o păstorește mai departe!..".

„Azi suntem una, spune mai departe P. S. Sa nu ne mai desparte ura confesională. Cele două catedrale sunt doi stîlpi înfipți în acest oraș pentru a clădi peste ei pacea și dragostea între frați, pacea și dragostea în Hristos". Laudă strădania P. Sf. Episcop Valerian, în opera de consolidare a unificării și de conservare bisericilor românești și-i urează succes în munca de păstorație pe întinsul eparhiei.

După predica P. Sf. Andrei, credincioșii, membri ai corporațiilor eparhiale, și-au plecat pios genunchii sub sf. potir, spre a se împărtăși cu Domnul euharistic în semn de mulțumită către Dumnezeu pentru terminarea lucrărilor bisericești.

La sfîrșitul slujbei dumnezeești. P. S. Sa Episcopul Valerian a hirotesit de iconomi Stavrofori pe P. C. lor Guiașiu Ioan, Barna Gheorghe, Coman Gheorghe, Lupșa Andrei, Enghiș Vasile, Pop Petru, Ploscariu Teodor și Pop Victor, iar ca Arhidiacon a fost hirotesit părintele Lazăr Aurel. Unii au primit această cinste pentru meritele în opera de consolidare a unificării, alții pentru meritele de slujitori ai catedralei cu lună și de ostenitori întru înoirea ei. Crucea de pe piept le-a fost așezată ca o răsplată a ostenelelor lor pastorale și ca o încurajare a năzuințelor lor de a lucra mai departe în ogorul Domnului cu aceeaș rîvnă și iubire.

Din partea bisericii cu lună a vorbit P. C. Sa părintele Gheorghe Coman, conducătorul neobosit al lucrărilor de reparație a bisericii care în cuvinte simțite a prezentat raportul asupra executării lucrărilor, arătînd contribuția credincioșilor, care au donat suma de peste 50,000 Lei în lucrările de reparație; în special membrii corporațiilor parohiale în frunte cu inspectorul Iatan Florică, Ing. Savu Iuliu și Militaru Ioan, au manifestat cel mai viu și pilduitor interes pentru bunul mers al lucrărilor de zugrăvire și împodobire a bisericii. În mod special cuvîntul de recunoștință al P. C. Gh. Coman se îndreaptă către bunul și neobositul arhipăstor al Bisericii, P. S. Sa Valerian, care a purtat neîncetat grijă modului de refacere a celor două catedrale românești din Oradea, după ce cu două săptămîni înainte a avut grijă să fie refăcută și sfințită catedrala revenită din Satu-Mare.

În numele preoților înaintați la rangul de Iconomi Stavrofori a luat cuvîntul P. C. Andrei Lupșa, care a mulțumit P. S. Episcop Valerian, pentru înalta prețuire a unor slujitori, care n-au avut alt ideal decît binele Bisericii și al Patriei și care nu doresc decît să rămînă mai departe

(Continuare în pag. 4)

Sfinţirea catedralei ort. rom. din Oradea

(Urmare din pag. 3)

slujitori devotaţi şi rîvnitori ai altarului Bisericii strămoşeşti. „Promitem, zice Sf. Sa, că ne vom nizui şi mai mult în viitor să cinstim crucea Domnului, să chivernisim tainele Lui şi să propovăduim învăţătura Lui. Promitem ascultarea cuvenită şi strădania neobosită în cele bisericeşti şi în cele cetăţenesti, aşa cum aşteaptă dela noi Biserica străbună şi arhipăstorii noştri".

P. C. Părinte Vicar Traian Belaşcu, în numele I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, transmite arhiereştile binecuvîntări ale I. P. S. Mitropolit Nicolae peste munca depusă la Oradea şi-şi exprimă bucuria că după catedrala dela Satu-Mare, catedrala dela Oradea se îmbracă în haină prea înfrumuseţată ca o mireasă plăcută lui Hristos. Îşi exprimă totodată bucuria că în eparhia Orăzii se depune o muncă intensă pentru consolidarea unificării, fraţii reveniţi împărtăşindu-se de atenţia şi dragostea ferbinte a fraţilor ortodocşi, bisericile revenite fiind sprijinite ori unde se iveşte şi se simte nevoia. Laudă activitatea bogată a P. S. Episcop Valerian, primul Episcop care a trecut Carpaţii pentru ca pe aceste meleaguri să cimenteze legătura dintre fraţi.

La sfîrşit, P. S. Valerian Zaharia al Oradiei a rostit o luminoasă şi magistrală cuvîntare care a ţinut încordată atenţia credincioşilor timp de aproape o oră. P. S. Sa îşi începe cuvîntarea cu evocarea numelui lui Horia, eroul legendar al secolului al 18-lea, care cu voinţa lui dîrză a despicat drumuri noui poporului obidit şi nedreptăţit. „Deasupra catapetesmei bisericii cu lună strămoşii noştri au înălţat chipul lui Horia, care s-a jertfit pentru popor". Numai datorită răscoalei lui Horia credincioşii ortodocşi din Oradea au putut obţine dreptul de aş zidi biserica în centrul oraşului". Neuitate vor rămîne în istoria bisericii cu lună demersurile stăruitoare către stăpînire ale strămoşilor noştri, în frunte cu cei doi ctitori Mihai şi dîrzenia luptei pentru libertatea cultului lor. Neuitate vor rămîne jertfele fiilor acestei biserici întru apărarea credinţei şi tradiţiilor lor străbune".

„Dacă 169 de ani s-au scurs dela punerea pietrei fundamentale a bisericii cu lună şi sufletul fiilor ei a rămas acelaş, aceasta se datoreşte între altele faptului istoric că poporul acesta, a stat cu faţa spre răsăritul ortodox şi cu candela nădejdii mereu aprinsă spre un viitor de dreptate şi de libertate". P. S. Sa arată în continuare cîteva episoade mai însemnate din trecutul bisericii cu lună şi descrie în cuvinte pline de duioşie rolul ei binefăcător. Biserica cu lună, zice P. S. Sa, a fost o cetate de rezistenţă spirituală a Bihorului. Ea a dat trărie morală credincioşilor. Între zidurile acestei biserici s-au adăpostit în trecut sufletele celor oropsiţi. Biserica ne a fost o mamă dulce, la sînul ei s-a format sufletul ctitorilor şi binefăcătorilor Emanuil Gojdu. Nicolae Jiga, Iosif Papp, Negreanu, etc.

P. S. Sa descrie apoi în culori vii bucuria momentului sărbătoresc, spunînd că asupritorii şi exploatatorii din trecut au dispărut. Puterea şi strălucirea lor s-a stins. Azi nu mai suntem despărţiţi, azi nu mai sîntem noi şi voi. Azi nu se mai face nici o discriminare religioasă, naţională sau rasială. Fraţii despărţiţi au bucuria de a fi una. Bucuria credincioşilor se împreună cu bucuria Psalmistului: „Cît e de frumos şi de plăcut a petrece fraţii împreună" (Ps. 82, 1). Biserica cu lună, mireasa lui Hristos e împodobită din nou. Ochii nu se satură a o privi. Dar o haină şi mai plăcută a bisericii este mulţimea credincioşilor.

P. S. Sa, în continuare exprimă mulţumiri onoratului Guvern pentru însemnatul ajutor material acordat Bisericii ortodoxe din eparhia Orăzii. După ce în anul trecut guvernul a dat 25,000 Lei pentru terminarea bisericii din parohia C. F. R. Oradea, în anul acesta a acordat 53,000 Lei pentru catedrala din Satu-Mare şi 15,000 Lei pentru catedrala ortodoxă din Oradea. Este aceasta o dovadă puternică că regimul de democraţie populară sprijină Biserica şi asigură libertatea cultului. Deasemenea aduce mulţumiri credincioşilor fără nume, ale căror contribuţii au atins suma de peste 50,000 Lei. Promite că în primăvara anului 1954 va împodobi tot aşa şi va sfinţi catedrala revenită din Oradea. De încheere P. S. Sa, îndeamnă în cuvinte călduroase pe credincioşi să-şi iubească mai departe Biserica, cercetîndu-o şi sprijinîndu-o. Şi în aceeaş măsură să-şi iubească Patria, ajutîndu-o în eforturile ei de a-şi construi o viaţă mai bună. Şi sfîrşeşte cu o rugăciune de mulţumită către Dumnezeu şi Maica Domnului, al cărei hram îl poartă biserica, implorînd ajutorul cel Sfînt şi pe mai departe pentru străvechea biserică cu lună şi pentru dreptcredincioşii creştini,

După predica instructivă şi mişcătoare a P. S. Valerian, bogată în culori vii şi în accente de duioşie, de înălţare şi zidire sufletească, a urmat miruirea credincioşilor şi împărţirea anaforei. În cîntările înălţătoare ale corului şi în binecuvîntările părinteşti ale celor doi ierarhi, credincioşii s-au îndepărtat, ducînd în suflete mulţumirea revărsării harurilor dumnezeeşti şi a jertfelor lor exprimate atît de frumos în podoaba cea aleasă şi neîntrecută a Sionului nou.

Cu prilejul sfinţirii catedralei cu lună din Oradea, ca să amintească urmaşilor faptele de credinţă şi iubire către Biserică ale credincioşilor de astăzi, a fost aşezat în masa altarului următorul hrisov: „Cu vrerea Tatălui, cu ajutorul Fiului, cu darul Sfîntului Duh, a lui Dumnezeu celui mărit într-o fiinţă şi trei ipostasuri îmbrăcatu-s-a în haină nouă, renovîndu-se în întregime această sfîntă şi istorică biserică ortodoxă romînă, catedrala episcopală a Orăzii „biserica cu lună" — în anul mîntuirii 1953. Sfinţitu-s-a după toată rînduiala canonică prin rugăciunile Prea Sfinţiei Sale Preasfinţitului D. D. Valerian Zaharia, sîrguinciosul ostenitor şi oblăduitor al restaurării acestui sfînt locaş. Desăvîrşitu-s-au aceste lucrări cu obolul Ministerului Cultelor, cu dania Sfintei Episcopii Romîne a Orăzii şi mai ales prin jertfelnicia cea fără de nume şi seamăn a dreptcredincioşilor creştini din Oradea şi satele din împrejurimi. Meşteri pricepuţi ai lucrărilor fiind cei cinci fraţi Mălan: Gheorghe, Iosif, Vasile, Francisc şi Iuliu, asistaţi de nemijlocita îndrumare, supraveghere şi purtare de grijă a Ing. Arhitect Savu Iuliu, Ing. Ion Militaru şi Inspector Florian Iatan. Episcop al de Dumnezeu păzitei eparhii ortodoxe romîne a Oradiei fiind P. S. Valerian Zaharia, paroh şi conducător al parohiei centrale P. C. Gheorghe Coman, preoţi dimpreună slujitori-parohi: P. C. Gheorghe Barna şi Andrei Lupşa, iar slujitori la catedrală: I. P. Cuv. Calistrat Lăcătuş, şi C. Sa diacon Aurel Lazăr. Actul sfinţirii a avut loc în Duminecа din 6 Decemvrie 1953 în prezenţa unei mari mulţimi de credincioşi din Oradea şi împrejurimi, ca să fie lăcaş de închinare şi de mîntuire a sufletului".

A.

Indrumător omiletic

I. Evanghelia dela Marcu 8, 34—38

Se poate vorbi despre: cruce v. 34.

1. În mijlocul postului stă crucea Domnului

2. Prin aceasta ne amintim că prin răstignirea Domnului am dobîndit mîntuirea.

3. Dar ne dăm seama şi că noi înşine nu putem să ne înoim viaţa fără cruce, adică fără lăpădare de sine, de egoism şi răutate.

4. Orice operă mare şi bună cere dăruire de sine, jertfă.

5. Să urmăm lui Hristos şi să cucerim prin dăruire de sine şi mîntuirea sufletelor noastre şi viaţa cea nouă, în realizarea căreia suntem angajaţi cu toate forţele noastre.

II. Evanghelia dela Marcu 9, 17—32.

Se poate vorbi despre: rugăciune, v. 29.

1. Postul trebue însoţit de rugăciune, căci postul e vremea cea mai potrivită pentru intensificarea rugăciunii.

2. De aici mulţimea Sf. slujbe din vremea postului.

3. Ce este rugăciunea? Convorbirea credinciosului cu Dumnezeu. Prin ea sufletul se înalţă la Dumnezeu şi Dumnezeu coboară în suflet, ca să l umple de bucurie, pace, lumină, mîngăiere.

4. Ea este un mijloc de transformare a noastră după asemănarea lui Dumnezeu: rugăciunea face din noi făpturi noui, oameni ai păcii şi ai bucuriei.

5. Să ne rugăm la biserică şi acasă şi să sorbim în rugăciune puteri noui de luptă pentru viaţa cea nouă, pentru pace.

Conferinţa de orientare a preoţimii din protopopiatul Sibiu, din 29 Decemvrie 1953, a fost prezidată de P. C. Păr. Profesor N. Neaga. Dupăce P. C. Prot. N, Todor a revelat roadele Conferinţelor de orientare, P. C. Prof. N. Neaga a vorbit despre măreaţa luptă pentru pace, în care sunt angajaţi şi preoţii şi credincioşii Bisericii noastre, care trebue să activeze din ce în ce mai intens pentru biruinţa păcii în lume. Tema conferinţei de orientare: „Înfăptuiri ale luptei pentru pace în anul 1953" a fost desvoltată de P. C. I, Gherghel din Sibiu. C. Sa a arătat succesele mişcării pentru apărarea păcii, începînd cu Congresul Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena din Decemvrie 1952, continuînd cu sesiunile Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta şi Viena, care au fixat obiectivele şi căile luptei pentru destinderea încordării internaţionale, pentru pace. Deasemenea a subliniat consecventa politică de pace a Uniunii Sovietice şi a întregului lagăr al păcii, democraţiei şi socialismului. Forţele păcii sunt în necontenită creştere. Ele au recoltat succese importante. Însă ele mai au noui lupte de dat, noui ţinte de cucerit. De aceea şi preoţimea trebue să-şi intensifice lupta alături de toţi partizanii păcii.

La discuţii şi în rapoartele de activitate C. Pr. M. Neagu, Bona, Călin M., Oct. Flucuş, Grossu, N. Todor ş. a. au arătat concret cum sprijină în parohiile lor lupta pentru pace. Conferinţa a dat un nou avînt colaborării preoţilor din prot. Sibiu la lupta pentru pace.

La sfîrşitul lunii Decemvrie 1953 a avut loc la Sibiu plenara Comitetului orăşenesc de luptă pentru pace. Din prezidiul adunării au făcut parte şi Inalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae şi d. episcop lutheran Müller. Dupăce d. Maria Popovici a expus documentele sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Viena, au luat cuvîntul zeci de participanţi, dînd expresie voinţei de a lupta pentru pace, care însufleţeşte pe oamenii muncii din Sibiu. În numele Bisericii ortodoxe şi a celorlalte culte a vorbit P. C. Vicar Traian Belaşcu. P. C. Sa a arătat că lupta pentru pace face parte din misiunea Bisericii şi că este alătări de oamenii muncii şi va duce pînă la capăt lupta pentru măreaţa cauză a păcii.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 612 54

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ANUL 102 SIBIU, 15 Aprilie 1954 Prețul unui ex. 40 bani Nr. 15—16

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru interzicerea armei atomice

Adesea epoca noastră este numită epoca atomică. Această denumire este justificată de faptul că descoperirea posibilității de folosire practică a energiei atomice reprezintă cea mai mare realizare a științei și tehnicii moderne. Dar această măreață descoperire a geniului uman, ca și alte descoperiri științifice, a deschis o dublă perspectivă: folosirea ei în scopuri de război și folosirea in scopuri de pace în interesul omenirii

Posibilitatea folosirii energiei atomice în scopuri de război a creiat o mare primejdie pentru întreaga omenire. Nimeni n-a uitat efectele teribile pe care le-a produs prima bombă atomică, lansată de S. U. A. la Hiroshima în 1945. Deoarece Statele Unite n-au consimțit în anii de după război la măsuri împotriva cursei înarmării atomice, s-a ajuns la o situație în care primejdia pentru omenire s a agravat tot mai mult. Aceasta este cu atît mai adevărat acum, cînd alături de arma atomică a fost creată arma cu hidrogen, care prin puterea ei depășește cu mult pe cea atomică. Deasemenea s-au inventat arme ca cele cu reacție, care datorită tehnicii moderne pot fi folosite pe distanțe de mii de Km, fără a se recurge la avioane, precum și torpile cu încărcături atomice și altele.

Există însă și o altă perspectivă: aceea a folosirii energiei atomice în scopuri pașnice. Oamenii de știință arată că pe această cale se pot pune la dispoziția oamenilor cantități de căldură de milioane de ori mai mari decît prin arderea cărbunelui. Cu aceste calorii se pot pune în funcțiune mașini, se poate produce electricitate, se pot încălzi și lumina milioane de locuințe. Ce perspective extraordinare pentru folosirea unor descoperiri extrem de valoroase în medicină, pentru progresul continuu al științei!

Conștiința omenirii cere ca spre acest țel înalt de umanitate și civilizație să se îndrepte de aici înainte eforturile oamenilor de știință și nu spre perfecționarea armelor atomice de exterminare în massă. Așa cum au cerut răspicat cei 600 de milioane de bărbați și femei care și-au pus semnătura pe Apelul dela Stockholm, barbara armă atomică, armă de agresiune, trebue să fie pusă în afara legii.

Este posibil acest lucru? Experiența istoriei arată că există opreliști eficace, în fața unor primejdii! Cu aproape 30 de ani în urmă, a fost condamnată și interzisă — printr un acord internațional semnat de 49 de state — folosirea armei chimice și bacteriologice, considerîndu-se folosirea acestor arme de exterminare în masă, drept o crimă împotriva umanității. Acest acord a jucat un mare rol pozitiv, deși unele state ca, S.U.A. nu l-au ratificat nici pînă astăzi. În timpul celui de al doilea război mondial, nici un guvern nu s-a încumetat să folosească arma chimică și bacteriologică. Există toate motivele să credem că tot așa s-ar întîmpla în cazul unui acord cu privire la interzicerea armei atomice și a armei cu hidrogen precum și a celorlalte tipuri de arme de exterminare în masă. De aceea popoarele nu pot admite ca statele care posedă aceste arme să nu acorde importanța cuvenită problemei interzicerii lor sau să amîne la nesfîrșit realizarea acordului în această problemă.

Toată lumea știe că Uniunea Sovietică a luptat și luptă cu consecvență neabătută pentru interzicerea armelor atomice și a celorlalte arme de exterminare în masă. Această poziție izvorește din întreaga politică internă și externă a Statului Sovietic, iubitor de pace. Punîndu și în față noui sarcini gigantice în ceea ce privește ridicarea continuă a economiei de pace, a ridicării nivelului de trai și de cultură al oamenilor sovietici, U.R.S.S. este profund și organic interesată ca cuceririle științei, inclusiv energia atomică, să fie pusă în slujba realizării acestor sarcini. În același timp Uniunea Sovietică cere interzicerea armei atomice pentrucă interzicerea ar constitui un pas însemnat pe calea realizării unei destinderi internaționale, pe calea menținerii și întăririi păcii, ceea ce formează obiectivul esențial al politicei externe sovietice. U.R.S S. și țările de democrație populară fac totul pentru a desvolta economia lor de pace și pentru a lărgi colaborarea economică internațională pe bază de egalitate și avantaje reciproce.

Opinia publică mondială urmărește cu interes deosebit schimbul de păreri dintre S.U.A. și U.R.S.S., care are loc în legătură cu tratativele în problema energiei atomice. Și popoarele lumii au găsit în propunerile Uniunii Sovietice expresia clară a voinței lor de pace și de interzicere a armei atomice. Într-adevăr la propunerea președintelui Eisenhower, ca o parte neînsemnată din rezervele de materiale ato-

(Continuare în pag. 2)

Pentru obținerea unei recolte bogate

Țăranii muncitori cu gospodării individuale, din Gospodăriile Agricole Colective și Întovărășiri Agricole au obținut în 1953 o serie de rezultate pozitive în sporirea producției agricole. Aceasta datorită faptului că au primit din partea statului un sprijin mai mare decît în anii precedenți, prin stațiunile de mașini și tractoare, prin punerea la dispoziție de semințe selecționate, îngrășăminte chimice, materiale insecto-fungicide și prin o îndrumare tehnică mai calificată în aplicarea regulelor agrotehnice Folosind cum trebue ajutorul acordat de stat și aplicînd conștiincios regulele agrotehnice, un mare număr de țărani muncitori cu gospodărie individuală, de țărani colectiviști și întovărășiți, au obținut importante sporuri de producție la hectar la toate culturile. În numeroase comune sunt cazuri unde țăranii muncitori au obținut producții la ha. de 2—3 ori mai mari decît cele realizate in mod obișnuit în acele locuri. Aplicarea pe scară largă a măsurilor minimului agrotehnic au adus într-o serie de raioane la obținerea de recolte medii mari pe întreg raionul la culturi importante cum e porumbul ș. a. De altfel în fiecare sat și comună sunt țărani muncitori care aplicînd regulile agrotehnice au realizat recolte mari la hectar. Ei sun fruntași ai recoltelor bogate. Aceasta arată că pe deplin posibil ca milioanele de țărani muncitori cu gospodării individuale să obțină recolte îmbelșugate pe pămîntul lor.

Totuși rezultatele obținute in 1953 nu sunt suficiente. Producția agricolă n a crescut pe măsura condițiilor tehnice și materiale create de stat și în măsura marilor posibilități pe care le oferă pămîntul fertil al țării noastre, condițiile climatice favorabile și însușirile țărănimii noastre harnice și pricepute Și este evident că numai prin obținerea unui avînt hotărît în producția agricolă se poate asigura aprovizionarea îndestulătoare a populației muncitoare cu produse agroalimentare și a industriei alimentare și ușoare cu materii prime. Experiența și rezultatele pozitive obținute în agricultura noastră arată că e posibil ca țărănimea muncitoare să realizeze recolte bogate la ha., să sporească producția agricolă globală și producția agricolă marfă, ridicîndu-și an de an propriul ei nivel de trai, asigurînd în același timp materiile prime agricole necesare industriei și creind un belșug de produse agricole alimentare, necesare aprovizionării populației.

De aceea campania agricolă a anului 1954 stă sub semnul „chemării": „Anul 1954 trebue să fie un an de creștere simțitoare a producției medii la hectar la toate culturile agricole, în deosebi la

[Continuare în pag. 2)

Pentru interzicerea armei atomice

(Urmare din pag. 1)

mice să se pună la dispoziția unui organ internațional al O.N.U. pentru scopuri pașnice, guvernul sovietic a arătat clar că aceasta nu însemnează nici interzicerea producției de arme atomice, nici limitarea posibilității de folosire a armei atomice, ci lasă deschisă posibilitatea creșterii producției de arme atomice și folosirei ei. În felul acesta primejdia unui război, chiar și a unui război atomic, nu este înlăturată. Iată dece orice propunere care ocolește necesitatea interzicerii armelor atomice nu satisface interesele popoarelor, care doresc pacea. Omenirea trebue și poate să fie ferită de grozăviile unui război atomic. Energia atomică nu trebue folosită împotriva civilizației, ci pentru progresul omenirii, nici pentru exterminarea în masă a oamenilor ci pentru nevoile lor pașnice. De aceea guvernul sovietic a cerut ca în cursul tratativelor să fie examinată următoarea propunere: „Statele participante la acord, călăuzindu-se de dorința de a micșora încordarea internațională, își asumă obligația solemnă și necondiționată de a nu folosi arma atomică, cu hidrogen și alte arme de exterminare în masă". Acest acord ar fi premisa unei înțelegeri pentru interzicerea necondiționată a acestor arme și instituirea unui control internațional pentru respectarea acestei interziceri. Poziția aceasta a Uniunii Sovietice a fost precizată din nou în răspunsurile date de G. M. Malencov, Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. la întrebările lui Kingsbury Smith, în care a arătat că încheerea unui acord între state de a nu folosi arma atomică și alte arme de exterminare în masă ar fi cel mai important pas care ar putea fi întreprins în interesul păcii în întreaga lume în 1954. „Un astfel de acord ar ușura posibilitatea de a se ajunge la o înțelegere cu privire la interzicerea completă a armei atomice și cu privire la instituirea unui strict control internațional asupra înfăptuirii interzicerii de a se folosi energia atomică în scopuri de război".

Salutînd propunerea Uniunii Sovietice, poporul nostru, alături de popoarele lumii, sprijinesc această propunere, în care se exprimă voința nestrămutată a întregii omeniri de a trăi, de a merge înainte spre culmile civilizației, de a fi fericită. Interzicerea armei atomice, folosirea energiei atomice exclusiv spre binele omenirii, este cerința tuturor popoarelor.

Biserica noastră sprijinește, alături de oamenii cinstiți de pretutindeni, propunerea Uniunii Sovietice, singura propunere compatibilă nu numai cu rațiunea umană și cu voința popoarelor, dar și cu principiile moralei creștine. Ea și-a manifestat hotărîrea de a lupta pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice și pentru interzicerea armei atomice, prin semnătura de pe Apelul dela Stockholm. Clerul și credincioșii Bisericii noastre sunt alături de poporul muncitor și de popoarele lumii. Este deci datoria fiecărui preot să fie un popularizator al propunerilor Uniunii Sovietice și să facă din fiecare credincios un luptător activ pentru interzicerea armei atomice, pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, pentru o viață mai bună, pentru pace.

„Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Pentru obținerea unei recolte bogate

(Urmare din pag. 1)

grîu, porumb, cartofi, sfeclă de zahăr, legume, floarea soarelui, etc.".

Chemarea aceasta a avut un ecou puternic în rîndurile țărănimii muncitoare și ale oamenilor muncii din agricultură și i-a mobilizat în lupta pentru recolte bogate. Experiența fruntașilor în producția agricolă a fost larg răspîndită. Astfel s-au aplicat pe o scară largă metodele agrotehnice avansate, ca: menținerea apei și umezelii provenite din topirea zăpezilor, grăpatul la timp al semănăturilor și arăturilor de toamnă, asigurarea și pregătirea semințelor selecționate, strîngerea și căratul la cîmp a cît mai multe îngrășăminte, folosirea din plin a tuturor tractoarelor și mașinilor agricole, a tuturor atelajelor și uneltelor agricole la arat și semănat, extinderea metodelor înaintate de însămînțare în cuiburi așezate în patrat la porumb, cartofi, floarea soarelui și alte prășitoare și a metodei de plantare de vară a cartofului ș, a.

Acum, după terminarea cu succes a lucrărilor agricole de primăvară, țărănimea muncitoare își îndreaptă toate eforturile spre lucrările de îngrijire a culturilor, lucrări care au o mare importanță pentru mărirea recoltei la hectar. Țărănimea muncitoare nu precupețe,te nici un efort în lupta pentru recolte bogate.

Avînd în vedere că sporirea producției în agricultură este o sarcină principală, hotărîtoare pentru desvoltarea întregei economii din țara noastră și pentru ridicarea nivelului de trai al poporului, la îndeplinirea acestei sarcini sunt chemate toate forțele.

Nici preoțimea nu poate lipsi de pe frontul luptei pentru o recoltă bogată. Ea trebue și poate să dea o contribuție însemnată în această luptă. Și anume prin o muncă sistematică și stăruitoare pentru răspîndirea între credincioși a metodelor avansate și a experienței fruntașilor agriculturii noastre. Munca aceasta de lămurire între credincioși, pentru a-i determina să aplice aceste metode, arătîndu-le în ce constau ele și ce roade îmbelșugate aduc, este o datorie patriotică pentru fiecare preot. În felul acesta preoțimea va fi activă în lupta pentru obținerea unui belșug de produse agricole, prin care crește bunăstare a poporului și se întărește scumpa noastră Patrie, Republica Populară Romînă.

În 19 Februarie a. c. a avut loc la Sibiu o Consfătuire interconfesională în cadrul luptei pentru pace. Tema; „Conferința Miniștrilor de externe dela Berlin", a fost tratată de Pr. Diacon C. Voicu. El a arătat pe larg desfășurarea Conferinței dela Berlin, scoțînd în evidență lupta Uniunii Sovietice pentru realizarea unor acorduri general acceptabile, care să ducă la asigurarea păcii și securității popoarelor. De asemenea a accentuat însemnătatea acordurilor concrete realizate la această conferință: acordul asupra convocării unei conferințe la Geneva pentru rezolvarea pașnică a problemelor coreene și indochineze și acordul asupra continuării schimbului de păreri în problema desarmării. Participanții la discuții — din partea Bisericii noastre, a cultelor luteran, reformat și a celor neoprotestante — au arătat obligația clerului de a continua lupta pentru pace prin toate mijloacele și de a sprijini lupta popoarelor pentru rezolvarea problemelor internaționale litigioase pe calea tratativelor.

La marea adunare publică din sala Consiliului Central al Sindicatelor dela București, în cadrul căreia membrii delegației romîne care a participat la sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii din 23—28 Noembrie 1953, au făcut dări de seamă, a vorbit și P. C. Vicar arhiepiscopesc Alexandru Ionescu despre rolul slujitorilor cultelor în lupta pentru pace.

Restaurarea monumentelor istorice

În cuprinsul Ardealu'ui avem o mulțime de biserici monumente istorice, care sunt mărturie nu numai a trecutului nostru bisericesc, dar și a forțelor creatoare și năzuințelor poporului romîn, unele fiind legate chiar de anumite evenimente istorice, ca spre exemplu: Revoluția lui Horia. De aceea ele nu au o importanță pur bisericească, ci și o însemnătate artistică, socială și națională. Aceasta cu atît mai mult cu cît majoritatea acestor locașuri de cult sunt ctitorii anonime ale credincioșilor și opere ale artiștilor anonimi ieșiți din popor. Puține dintre ele sunt ctitorii ale voevozilor munteni sau moldoveni, ca semn al vremelnicei lor stăpîniri în anumite părți ale Ardealului, s-au a legăturilor dintre frații de pe cele două versante ale Carpaților.

Astfel bisericile monumente istorice „sunt bunuri comune ale istoriei naționale și a celei bisericești". De aceea, astăzi cînd puterea aparține poporului, cînd sunt cinstite după cuviință toate operele produse de geniul poporului dealungul secolelor, îngrijirea și restaurarea acestor biserici nu mai este o chestiune de care se interesează numai Biserica, ci e o sarcină patriotică pentru care guvernul țării — prin Ministerul Cultelor și Comisiunea Monumentelor Istorice — arată o deosebită grijă. E sufícient să amintim că în anii 1951—1952 Ministerul Cultelor a destinat pentru restaurări de monumente istorice suma de 466.625 Lei, iar pe anul 1953 a fost prevăzută suma de 1.950.000 Lei, ca să ne dăm seama de interesul ce l poartă regimul de democrație populară acestor monumente istorice" (Cf. „B. O R" Nr. 4|1953 p. 360—361).

În grija aceasta a statului nostru pentru monumentele trecutului au fost cuprinse și monumentele istorice ardelene. Astfel datorită sprijinului Ministerului Cultelor, au putut fi refăcute o mulțime de bisericuțe de lemn, care stau mărturie a trecutului de iobăgie și asuprire, dar și a geniului artistic al poporului nostru. De asemenea au fost refăcute și unele biserici de zid, ctitorite fie de voevozii țărilor romîne, fie din obolul credincioșilor. Din mulțimea realizărilor putem aminti în special biserica din parohia Voivodenii-Mari (Făgăraș), din care nu mai erau întregi decît altarul și naosul. Restaurarea ei, atît prin rezidirea pronaosului cît și prin refacerea picturii, este în întregime opera Ministerului Cultelor, care a dat banii necesari și materialele de trebuință. În felul acesta una din cele mai vechi biserici făgărășene, deosebită în construcție și în pictură de celelalte biserici din Făgăraș, este redată cultului, putînd sluji credincioșilor ca biserică parohială și strălucind iarăși în forma și frumusețea ei originară.

Biserica noastră, clerul și credincioșii sunt recunoscători guvernului țării, Ministerului Cultelor și Comisiei Monumentelor Istorice, pentru inițierea și sprijinirea faptică a restaurării sfintelor locașuri monumente istorice, care amintesc vremile de luptă ale poporului pentru libertate și progres. Dacă guvernele din trecut lăsau aceste monumente să se ruineze, pe unele dărîmîndu-le chiar sub diferite pretexte, regimul de democrație populară are grije ca monumentele trecutului să fie păstrate, îngrijite și restaurate, ca să grăiască generațiilor de azi și de mîine despre istoria poporului nostru, despre valorile lui artistice. Astfel an de an noui monumente istorice vor fi refăcute și vor străluci în podoaba lor dintru început, ca o mărturie a faptului că atunci cînd poporul e stăpîn în țara lui, el cinstește și îngrijește operele făurite de el dealungul existenței sale istorice

N.

Profetul Amos, luptător pentru dreptate

Profeții Vechiului Testament sunt pe deoparte glasul lui Dumnezeu: ei vorbesc în numele lui Dumnezeu, biciuind nedreptatea și arătînd calea mîntuirii. Dar ei sunt pe de altă parte și glasul poporului biblic obidit și asuprit, glasul celor flămînzi și goi, celor săraci și robiți.

Între acești profeți inspirați de Dumnezeu, un loc de seamă ocupă profetul Amos.

Era pe vremea lui Ieroboam II-lea (sec. 8 a. Hr.) regele regatului lui Israil, cînd abea se terminase un războiu, pe care-l cîștigase împotriva sirienilor din Damasc. Moabiții erau supuși demult, iar regatul Israil își întindea din nou hotarele din Hamat pînă la riul Araba, adică pînă la sud de Marea Moartă. Ba mai mult, fuseseră luate în stăpînire încă și cetățile Lodebar și Carnaim de dincolo de Iordan, adică în Transiordania de astăzi (Amos 6, 13).

Mulțime mare de pelerini veneau din toate colțurile țării la templele venerate ale dumnezeului național din Betel, Ghilgal, Beerșebo, aducînd numeroase daruri și jertfe (Amos cap. 4, 5; 5, 5; 5, 18—23). Veneau să-i prăznuiască biruințele. Dar deodată în gama bucuriilor triumfale ca o notă discordantă, apare în țară o voce de profet care anunța cele mai grozave nenorociri, ce aveau să se reverse asupra regatului Israil, dinastiei și conducătorilor: era glasul profetului Amos. Era glasul profetului care s a născut în mijlocul unui popor obidit și exploatat pînă la sînge, de bogătașii și negustorii vremii. Era profetul care a crescut în plină mizerie și suferință alături de cio a ii săraci și cultivatorii de sicomore ale stepelor sălbatice din jurul Tecoiei lui Iuda (3—4 ore sud de Ierusalim). Aici gol și flămînd, Amos învață cum să-și îngrijească caprele și oile, cum să le apere în lupta cu leul și ursul; aici învață cum să-și agonisească hrana cea de toate zilele prin cultivarea sicomorelor, hrană ieftină a săracilor din stepele Iudei. În lupta grea cu lipsurile vieții și cu fiarele stepelor, care-l atacau turma, își oțeli voința, deveni un om de curaj, de caracter tare și îndrăsneț. Crescut în puritatea naturii și între ciobani, el deveni un realist, aspru cu sine însuși, fără legături familiare, plin de inimă.

De aici fu chemat de Dumnezeu, ca să lupte pentru dreptate.

Cutreeră țara dela un capăt la altul și se umplu de mînie și groază, cînd observă starea neegală dintre clasele sociale și asuprirea păturilor sărace.

Mai întîi semnală în mod revoltător morala decăzută, desfrînarea și corupția unei bogății desfrînate. Cei bogați sdrobeau în pulbere capul celor săraci și neputincioși și călcau în picioare pe cei istoviți.

Cuprins de revoltă pînă în adîncul inimii sale, Amos zice: „Au vîndut pe cel drept pe argint și pe cel sărac pe o pereche de sandale" (Amos 2, 6—8). Bogătașii în virtoșirea inimii lor au pierdut orice simț de umanitate încît „El calcă în pulbere, la răspîntia drumurilor, pe cei nevoiași și calea celor obijduiți o cotesc". Iar morala în familie devenise un dezastru: „Feciorul dimpreună cu tatăl său mergeau la aceeași roabă, ca să se pîngărească"...

Dar nu se mulțumeau numai cu atît, ci duceau o viață exuberantă: „Căci stăteau tolăniți pe divanuri de fildeș și se răsfățau pe sofalele lor, și mîncau miei din turmă și viței puși la îngrășat în staule... Beau vin din amfore și din fruntea untdelemnului își făceau miresme de uns (Amos 6, 4—6). Însă de necazul poporului nici nu le păsau, distrîndu-se cu cîntece fermecătoare din harfă și alte instrumente muzicale.

Dela asemenea petreceri desănțate și orgii neînfrînate nu lipseau nici femeile bogătașilor și ale puternicilor zilei. Pe acestea Amos le-a înfruntat disprețuind și le dojen pentru nesimțirea lor față de poporul cel lipsit, zicîndu-le:

„Voi, vaci din Basan, care stați pe muntele Samariei, voi care asupriți pe cei slabi și obijduiți, pe cei săraci, voi care grăiți către bărbații voștri: „Dați-ne să bem". Iată că vin zile peste voi și veți fi ridicate cu cîrlige, și urmașii voștri cu undițe pescărești: iar voi veți ieși una cîte una prin spărturile zidurilor și veți fi date afară din palatele voastre" (Amos 4, 1-3).

Pe măsură ce bogățiile abundau, pe aceeaș măsură se desvolta și pofta de a le poseda în cît mai mare măsură. Bogații și puternicii le adunau în hambarele lor, se îmbuibau și se desfătau la mesele pline de beuturi și mîncări alese, pe cînd poporul din clasa de jos, sărăcimea muncitoare înota în mizerie și lipsă.

Negustorii, care formau și ei o pătură socială aparte, deveniseră corupți și lacomi după cîștiguri mari și neoneste. Ei se frămîntau neliniștiți și îngrijorați împotriva sabatelor și a altor sărbători, cînd nu puteau face negoț și își ziceau: „Cînd va trece luna nouă ca să vîndem grîul și ziua de odihnă ca să deschidem hambarele, să micșorăm efa, să mărim siclul și să punem în loc cîntare false? Să cumpărăm pe preț de arginț pe cei nevoiași și pe cei în strîmtorare pentru o pereche de încălțăminte și să vîndem codina de grîu?" (Amos 8, 5—6).

Pe cînd asemenea speculanți își făceau planuri grozave cum să exploateze mai bine mărfurile și munca săracilor, agricultorii munceau din greu, din zori și pînă seara tîrziu, îndurînd lipsa de pîine în toate sălașele lor. Ogoarele lor muncite sufereau din lipsa de ploaie la vreme. „Peste o cetate ploua, iar peste alta nu. Un ogor avea parte de ploaie, iar altul, care n-avea parte de ploaie, se usca". Seceta era atît de mare încît secase și isvoarele fîntînilor de nu mai aveau cu ce să-și astîmpere setea lor și a dobitoacelor, fiind nevoiți să pornească cîte două-trei cetăți către o altă cetate, ca să bea apă" (Amos 4, 7—9). Dar nu le ajunseră această amărăciune, ci pe deasupra le-a venit și alte pagube. Holdele erau adesea prinse de rugină și de mălură, grădinile și podgoriile pustiite de gîndaci de tot soiul (Amos 4, 9). Și cu toate calamitățile abătute peste cei ce munceau ogoarele, mai veneau cu poveri grele și exploatatorii îmbîcsiți de bogății și și luau fără cruțare dijmele din munca gata făcută, luînd pe această cale pîinea dela gura săracilor și a copiilor lor.

Amos observă în misiunea sa de profet această stare de asuprire și de neegalitate la dreptul de viață între clasele sociale din vremea sa și dădu alarma de salvare a celor asupriți.

Combătu cu asprime și energie pe slujbașii țării și pe bogații care vîndeau pe omul drept și cuvios în sclavie pentru o sumă neimportantă de bani și pe omul sărac și fără putere pentru o pereche de încălțăminte (Amos 2, 6). Tuna și fulgera cu amenințări împotriva clasei conducătoare, care punea biruri grele numai pe spatele celor nevoiași și căuta la fața bogaților, negustorilor și mituitorilor. Înfrunta pe cei ce violau legea de protecție a celor săraci și obliga pe bogați să dea înapoi, înainte de asfințitul soarelui, vestmintele celor dela care au fost luate amanet. „Fiindcă voi călcați în picioare pe cel sărman și luați dela el gloabă de grîu cu toate că ați zidit case de piatră cioplită, însă nu le veți locui, și deși ați sădit viță de bun soi, nu veți bea din vinul ei"... (Amos 5, 11). „Și voi dărîma palatele de iarnă și casele de vară, precum și palatele de fildeș, vor fi pustiite și case multe nu vor mai fi". „Fiindcă știu că multe sunt fărădelegile voastre și grozave sunt păcatele voastre, ca unii care asupriți pe cel drept și luați mită și stoarceți pe cei săraci la porțile cetății (Amos 3, 15).

Amos înflăcărat pentru îndreptarea stării sociale preconizată de Legea Vechiului Testament, dorea și propoveduia un cuget nou și un duh nou. Vroia reînoirea societății israilite care ajunsese în vremea sa, într-o corupție insuportabilă. Predica cu vehemență, nu din motive retorice sau speculative, ca nimeni să nu mai împileze pe semenul său, să nu mai jegmănească, să restitue zălogul, să dea pîine celui flămînd, pe cel gol să-l acopere cu vestmîntul său. Să nu se mai dea bani cu camătă, dobîndă să nu se mai ia, cînd împricinații sunt aduși la judecată, adevărul să fie scos la lumină.

Punctul culminant al corupției din vremea profetului Amos se arăta în faptul că nici justiția n-a putut să se păstreze neîntinată și mai presus de orice influență rea a societății. Fiindcă puternicii vremii, bogații, negustorii și tot soiul de exploatatori ai sărăcimii forțau pe judecători prin daruri și mituieli să le dea cîștig de cauză în procesele ce le aveau împotriva celor slabi și săraci. Aceasta era o mare crimă socială de neiertat. Dreptatea nu se mai putea distribui în porțile cetăților, ci totul se făcea în dauna celor săraci și fără putere de apărare. Cel ce avea dreptate era asuprit, săracul fiind stors de puteri pînă la ultima vlagă. Dacă vreun judecător încerca să facă dreptate celor fără putere de apărare, era dojenit și hulit chiar în scaunul judecătoresc, judecata era prefăcută în pelin și dreptatea prăbușită la pămînt (Amos 5, 7; 6, 12).

Îngrozit de aceasta, profetul Amos merse în fața judecătorilor și-i mustră cu asprime îndemnîndu-i: „Urîți răul și iubiți binele și dați hotărîri drepte la poarta cetății"... „Căutați binele și nu răul, ca să fiți vii"... (Amos 5, 24). „Judecata să curgă ca apa și dreptatea ca un pîriu năvalnic".

Profetul Amos primea cu durere și scîrbă informațiunile despre petrecerile scandaloase ce se desfășurau în casele bogaților, alături de calamitățile care loveau țara: foamea, seceta, îmbolnăvirea cerealelor, invazia lăcustelor, epidemia. De aceea, pentru nepăsarea și cerbicia lor Amos, în numele lui Dumnezeu, îi amenință, îi înfruntă vijelios, strigă și le mustră necruțător ticăloșia trufașă, adresîndu-li-se: „Vai celor ce sunt fără de griji în Sion și nădăjduesc în muntele Samariei, fruntașilor poporului și la care vin cei din casa lui Israil".

„Vai, celor ce se îndepărtează de ziua nenorocirii și se apropie de scaunul silniciei. Vai, celor ce dorm pe paturi de fildeș și se întind pe divanurile lor și mănîncă miei din turmă și viței din staul. Vai, celor ce îngînă după cîntecul de harfă și ca David născocesc instrumente muzicale. Vai, celor ce beau „vinul din cupe și din fruntea untdelemnului" își fac miresme și nu iau parte la durerea lui Iosif.

Pentru aceasta, acum vor merge în robie „în fruntea robilor, iar strigătul de bucurie al celor desfrînați va înceta (Amos 6, 1—7).

Vehemența cuvîntărilor lui Amos împotriva bogaților și exploatatorilor vremii sale, se integrează minunat în marile lupte pentru dreptatea socială.

Amos prin vivacitatea expresiilor sale lovea din plin păturile clasei bogate, lovea fără teamă în conducătorii poporului din vremea sa, pentru a salva sărăcimea din suferințe.

Amos dorea ca bună starea materială a poporului să fie realizată cît mai grabnic prin înlăturarea din societatea omenească a celor mai odioase păcate, cum erau: acumularea de averi exuberante în mîinile unora și exploatarea celor mici și slabi de către cei tari și bogați.

Profeția lui ne dă deci o imagine clară a contradicțiilor sociale din epoca aceea (epocă sclavagistă) și cuprinde lupta necruțătoare a lui împotriva nedreptății și pentru dreptate. Glasul lui e la fel de actual și în societatea capitalistă, bazată pe exploatarea muncitorului. El e un îndemn la luptă pentru o viață mai bună, pentru pace.

Pr. N. Ciudin

Îndrumător omiletic

I. Evanghelia dela Marcu 10, 33—45

Se poate vorbi despre: Sfînta Spovedanie, v. 45.

1. Mîntuitorul prevestește moartea și învierea Lui și arată că jertfa Lui va fi pentru răscumpărarea noastră (v. 33—34 și 45).

2. Iertarea păcatelor realizată prin jertfa Mîntuitorului ni se împărtășește fiecăruia în parte în taina Sf. Spovedanii, taina iertării păcatelor.

3. Ea e „al doilea botez" — adică așa cum în taina Sf. Botez ne-am curățit de toate păcatele, în taina Sf. Spovedanii ne curățim de păcatele săvîrșite după botez.

4. Pentru a primi această iertare e nevoie să ne spovedim cum ne învață Biserica, deci ca în fața lui Dumnezeu", adică să ne recunoaștem păcatele, să ne pară rău de ele și să ne hotărîm a ne îndrepta.

5. Sf. Spovedanie trebue să ne ducă să o rupem cu păcatul și să ne înnoim viața.

6. Să devenim oameni noui — oameni ai muncii, ai păcii, ai iubirii, capabili să contribue la progresul omenirii.

II. Evanghelia dela Ioan 12, 1—18.

Se poate vorbi despre: Sf. Împărtășanie.

1. Intrarea lui Iisus în Ierusalim este simbolul intrării lui Iisus în sufletul celui ce se împărtășește.

2. Căci Sf. Împărtășanie este Iisus însuși, care vrea să fie primit în cetatea sufletului credincios.

3. Se cade dar să ne pregătim pentru primirea Lui. Să lepădăm „haina răutății și să luăm în mîini stîlpările bucuriei, păcii și neprihănirii. Să-L întîmpinăm ca pe un prieten ales și scump.

4. Împărtășirea noastră trebue să fie temelia înnoirii vieții noastre: să lăsăm pe Hristos să ne călăuzească pe calea iubirii, a păcii și a faptelor celor bune.

5. Așa vom prăznui cu adevărat intrarea Domnului în Ierusalim — „cetatea păcii" — și vom fi luptători pentru pace.

În toată țara s-a sărbătorit împlinirea a 50 de ani dela moartea lui Gavriil Muzicescu, creatorul și interpretul, muzicologul, pedagogul și organizatorul — unul din înaintașii muzicii noastre. El a fost un creator și în domeniul muzicii bisericești corale. Avînd seminarul dela Huși, cunoscînd muzica bisericească rusă, fiind din 15 Ianuarie 1876 și conducătorul corului Mitropoliei din Iași, Gavriil Muzicescu a desfășurat o bogată activitate muzical-bisericească. La Sibiu este cunoscut mai ales prin Liturghia sa pentru cor mixt. Timotei Popovici, care i-a fost elev, fiind profesor de muzică la Institutul Teologic și ani de zile dirijor al corului Catedralei din Sibiu, a fost unul dintre cei ce au răspîndit și dus mai departe moștenirea și concepțiile lui Gavriil Muzicescu. Liturghia lui G. Muzicescu se cîntă și astăzi la multe biserici din Ardeal

De aceea aducem din partea clerului și credincioșilor din Ardeal, la sărbătorirea lui G. Muzicescu, compozitorul apropiat de popor, cuvîntul nostru de cinstire deosebită.

În parohia Cămăraș (prot. Sărmaș), s-a construit o casă parohială. Construcția ei este rodul ostenelilor, muncii și contribuției benevole a credincioșilor, în fruntea lor fiind mereu cu sfatul și cu pilda păr. I. Răileanu.

Cronica

Mitropolia autocefală ortodoxă din Republica Cehoslovacă se desvoltă în condițiuni favorabile sub priceputa oblăduire a I. P. S. Mitropolit Elefterie. Astfel la sfîrșitul anului 1953, ea avea în 4 eparhii — de Praga, Olomouc, Prešov și Mihalovice — 33 protoierei cu 314 parohii și 1038 filii.

Pentru anul 1954 s-a publicat un preafrumos almanah: „Sbornicul ortodox", care cuprinde după partea calendaristică (p. 3—50), un bogat material teologic și literar (p. 51—143). Sbornicul a apărut cu același conținut în limbile cehă, slovacă și rusă. Din cuprinsul lui reținem mai ales următoarele articole: Despre religiozitatea creștină de I. P. S. mitropolit Elefterie; Roagă-te și muncește de P. S. episcop Metodie; Viața Mîntuitorului Hristos în Nazaret de prot. Z. Cech; Schisma din 1054 de prot. D. Surma; Pacea, teorie și realitate de prot. L. Dosedel; Istoricul cîntării „Doamne miluește" în slavona cehă de dr. F. Tichy; A trăi în pace și lucra pentru pace de prot. B. Aleș; Femeile de azi de Mil. Kulhelmova; Creștinismul nostru de O. M. Muzic, în care se arată bazele ortodoxe ale creștinismului la cehoslovaci și continuitatea acestor tradiții ortodoxe. De asemenea se oferă cetitorului imagini variate din construirea vieții celei noui în Cehoslovacia. Sbornicul este foarte frumos ilustrat și de o execuție tehnică exemplară.

M. Ș.

INFORMAȚII

În centrul Arhiepiscopiei noastre au avut loc unele schimbări de personal. Astfel consilier bisericesc a fost numit Prot. D. Ciuchendea; iar consilier cultural Pr. Vlad (Bazna). Protopop al Sibiului este Prot A Radu (Avrig), care a fost mutat la o parohie în Sibiu.

Duminecă 28 Februarie a. c., studenții Institutului Teologic din Sibiu au dat în Aula Institutului o serbare muzicală. Pr. Prof. D. Belu a conferențiat despre: Valoarea educativă a muzicii, iar studenții — pregătiți de Pr. Prof. M. Șesan — au cîntat, fie solo-voce, fie la diferite instrumente, cîntece populare, armonizate de compozitori romîni, sovietici și cehi.

Între cei ce au susținut licența la Institutul Teologic Universitar din Sibiu în sesiunea din Februarie a. c., s a remarcat în chip deosebit Monahul T. Părăianu dela Mănăstirea Simbăta de sus. C. Sa a prezentat o lucrare de peste 350 pagini asupra: Soteriologiei N. Testament. Lucrarea se distinge prin o informație bogată și o expunere clară și personală. Examenul de Licență a fost prezidat de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae.

Pr. Prot. Brote (Rupea) a fost numit protopop al protopopiatului Rupea. Pr. Prot. I. Cisteanu. a fost numit preot la parohia Miercurea (Sibiu).

Facultatea de Teologie protestantă din Debrețin a proclamat Doctor honoris causa pe I. P. S. Mitropolit Nicolae Crutițchi. Este pentru prima dată cînd o facultate reformată acordă acest titlu unui ierarh ortodox. Cu această ocazie se publică și studii despre viața, operele și activitatea I. P. S. Nicolae. Sunt scoase în evidență de asemenea patriotismul lui sovietic și avîntul în lupta pentru apărarea păcii. Glasul lui, care răsună la toate Congresele internaționale, cu o pasiune și convingere deosebită în favoarea păcii, i-au făcut cunoscută personalitatea în toată lumea.

I. E. N.

Revista luteranilor din Ungaria: „Viața evanghelică" a publicat în Nr. său din 20 Septemvrie 1953 un articol de fond despre: „Patriarhul Alexei la 40 ani de episcopat". Articolul descrie pe larg viața și activitatea I. P. S. Patriarh Alexei pînă la vremea de azi, remarcînd nu numai aspectul bisericesc al acestei activități ci și adîncul patriotism sovietic al Înaltului Ierarh și meritele lui în lupta pentru pace.

I. E. N.

† ZAHARIA MOGA (1881--1953)

S-a stins o figură reprezentativă a clerului din părțile Oradiei, economul stavrofor Zaharia Moga, fost consilier la Oradea.

A văzut lumina zilei în 1881 la Rohani. A urmat liceul la Beiuș, apoi urmînd tradiția familiei, care de veacuri a slujit altarului, s-a înscris la Teologie la Arad. A urmat și dreptul la Academia Juridică din Oradea.

Își începe cariera ca funcționar la Episcopia din Arad, apoi este numit învățător la Rohani. În 1897 este hirotonit preot și numit paroh la Rohani. A fost preot la sate, la Rohani, apoi la Diosig pînă în 1920, cînd ajunge la Oradea. A luat parte activă la organizarea Episcopiei de Oradea, unde a fost profesor de religie, apoi duhovnic și profesor de ritual la Academia Teologică. A fost pînă la pensionare consilier la Oradea. unde a desfășurat activitate rodnică.

A fost și un abil minuitor al condeiului bisericesc. A publicat numeroase articole în coloanele revistei Episcopiei de Oradea. A colaborat și la alte publicații bihorene.

Dorind să dea clerului o colecție de predici a publicat Biblioteca Amvonul, care este o foarte reușită serie de predici și cuvîntări bisericești, cu colaborarea multor clerici din Eparhia Oradiei. Primul număr are ca prefață scrisoarea lui Zaharia Moga către Episcopul Roman Ciorogariu despre Biblioteca Amvonul, în care între altele spune:

„Aș dori ca lucrările mai bune, predici de tot felul, conferințe, prelegeri populare, ce s-au rostit de către preoții din eparhie, să le-adun și să le dau la tipar, scoțîndu-le periodic sub numirea „Biblioteca Amvonului".

Scopul principal al acestei biblioteci ar fi, în rîndul întîi, desvoltarea dragostei pentru amvon și vestirea cuvîntului lui Dumnezeu. În această colecție preoții mai harnici, care se vor dovedi mai destoinici în purtarea cuvîntului și a scrisului pentru amvon, vor vedea deoparte aprecierea muncii depusă de ei, de altă parte, vor fi prin concursul lor în mijlocul celor mai slabi, dîndu-le scîntei din lumina lor, ca și ei să-și aprindă candela sufletului și a duhului, deasupra amvonului bisericii în care sunt rînduiți să slujească".

Primul număr a cuprins o serie de cuvîntări bisericești, pentru timpul dela Dumineca Vameșului și a Fariseului, pînă la Dumineca Sfintei Învieri a Domnului.

Episcopul Roman Ciorogariu a aprobat cu drag apariția colecției Biblioteca Amvonului.

Biblioteca Amvonului și-a propus să publice trei serii și anume:

1. Seria întîi, cuvîntări pentru toate Duminecile anului bisericesc.

2. Seria doua, cuvîntări pentru toate sărbătorile anului bisericesc.

3. Seria treia, cuvîntări pentru diferite ocaziuni din viața preotului.

Un proverb latin spune: in magnis et voluisse sat. Din vastul program arătat s-au realizat cîteva lucruri frumoase. Biblioteca Amvonului a publicat, cu colaborarea mai multor preoți și profesori, două cărți de predici, iar în seria treia au apărut Cuvîntări bisericești de harnicul preot-profesor Moise Popovici dela Beiuș.

Zaharia Moga a înfăptuit lucruri frumoase, care îl fac să rămînă înscris în analele preoților de seamă din părțile Oradiei.

Iosif E. Naghiu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 798 54

ANUL 102 SIBIU, 15 Mai 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 17—18

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Eroismul Păcii

Cea dintîi condiţiune a oricărui progres şi însăşi temelia culturii şi a civilizaţiei este pacea. Tot ce a realizat omenirea, spre a-şi asigura un trai omenesc, frumos şi fericit, a fost realizat în timp de pace.

Din aceste pricini, pacea nu trebue concepută ca o simplă pauză între două războaie. Pacea nu-i un act de moleşală, ci un act de tărie, de energie. Pacea, te vrea mai ostaş decît războiul. Ea trebue concepută activ, ca o luptă, ca un cîmp al muncii şi creaţiunii. Ea poate trăi numai prin consumarea acestor tendinţe adînci ale omenirii în întreprinderi creatoare şi desinteresate şi prin sustragerea lor dela incitaţiile cari produc curente anti-sociale. Pacea reclamă o repunere a bărbăţiei în locul ei nobil, care nu este acela al violenţei, al tiraniei, incompetenţei sau iresponsabilităţii. Trebue ca valori ca iubirea, stăruinţa, entuziasmul, etc. să devină expresia adevărată a forţei. Nu dangătul sinistru al clopotelor, dînd alarma unei mobilizări generale, trebue să fie semnul de deşteptare al oamenilor, ci convingerea că trebue să trăim o viaţă intensă şi în afară de încrucişarea armelor; conştiinţa că suntem angajaţi la o bătălie care cuprinde deodată regiuni văzute şi nevăzute, conştiinţa că trebue să luptăm pentru desăvîrşirea noastră morală şi pentru instaurarea unei vieţi mai bune. In acest focar se încrucişează toate problemele importante ale omului, de aici izvoreşte eroismul conştient al păcii.

Ceeace face valoarea unui om, nici averea, nici aspectul lui exterior; ci cultura, viaţa spirituală, scînteia de eroism care trăeşte în el. Şi oricît ar părea de paradoxal, eroismul se vădeşte, se poate afirma mai ales în timp de pace. In timp de pace, din porunca lui Dumnezeu, omul încearcă două mari întreprinderi: desăvîrşirea de sine şi desăvîrşirea lumii; desăvîrşirea lumii dinlăuntrul nostru şi dinafară de noi.

„Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu" — zice Mîntuitorul. Cu alte cuvinte: curăţenia interioară, alungarea gîndurilor vulgare, puritatea virtuţilor, pe care trebue să le practicăm în viaţă, este singurul mijloc de a ne desăvîrşi — de a vedea pe Dumnezeu. Curăţeşte-ţi templul tău, pentruca să fie totul curat în jurul tău. Să-ţi purifici templul tău, pentruca să creezi alte temple de purificare. Căci cum eşti în taina sufletului, aşa îţi croeşti şi lumea din jurul tău. Ceice au curăţenia spirituală, au şi pacea interioară şi calitatea de a răspîndi pacea în jurul lor" Păstrează tu mai întîi pacea şi atunci vei putea fi făcător de pace" (Toma de Kempis).

— In inima eroului păcii, precumpănesc două virtuţi: iubirea şi munca.

Cela ce din iubire şi-a făcut dreptar de viaţă, acela se îmbracă în hainele luminii şi ale slobozeniei. Cercările şi ispitele nu-l vor clinti niciodată de pe calea adevărului şi a păcii. Unde sălăşlueşte iubirea, acolo se netezesc drumurile pentru o împreunăvieţuire paşnică a oamenilor şi, pe deasupra tuturor deosebirilor de rasă şi religie, se păzeşte „unirea duhului întru legătura păcii". Dar acolo sălăşlueşte şi patriotismul, care e forţa eroismului popular de fiecare zi.

Munca este a doua virtute cu care se încununâ eroul păcii. Nimic în viaţă nu se face fără muncă. Pămîntul nu se stăpîneşte şi cerul nu se cucereşte fără muncă. Deaceea ea a fost socotită în toate timpurile de către oamenii luminaţi, ca una dintre cele mai alese virtuţi care poate călăuzi oameni şi popoare la bunăstare şi fericire. Deci nu e de mirare că un popor luminat, ca cel sovietic a creat şi un titlu de glorie pentru cei ce se evidenţiază în muncă: „erou al muncii socialiste". Astfel orînduirea socialistă care s-a realizat în U. R. S. S. şi se construeşte în ţările de democraţie populară, are la temelia sa munca, privită ca o onoare, glorie şi eroism.

Iubire, jertfă binefăcătoare, carte, bunăstare, progres, iată ce ne oferă pacea: Nu ajung oare acestea ca să potolească setea după eroism! Să-şi zică deci creştinul în taina sufletului său: dă-mi, Doamne, puterea să-mi îndeplinesc punctual datoria în toate zilele şi să devin astfel un erou şi un sfînt.

*

In scurta noastră trecere prin viaţă, nimeni nu trebue să trăiască în afară de societate. Un individ care nu respiră prin corpul social din care face parte,

(Continuare în pag. 2)

Pentru desvoltarea creşterii animalelor

Fiecare ţăran muncitor ştie bine, din propria lui experienţă, că vitele sunt un ajutor preţios la facerea muncilor în gospodărie. Dar nu numai atât. Din creşterea vitelor şi păsărilor ţăranul muncitor obţine numeroase produse care-i asigură hrana familiei, iar prin valorificarea animalelor si produselor animale el îşi scoate cea mai mare parte a veniturilor băneşti, cu care-şi procură unelte agricole, îmbrăcăminte, încălţăminte şi diferite obiecte casnice. Prin valorificarea animalelor, păsărilor şi produselor animale, el contribue totodată la aprovizionarea populaţiei muncitoare dela oraşe.

O dovadă puternică a grijii statului nostru de încurajare şi sprijinire a creşterii animalelor în gospodăriile individuale ale ţăranilor muncitori, sunt prevederile legii privitoare la măsurile pentru desvoltarea creşterii animalelor în anii 1954—56.

Una din măsurile importante prevăzute de această lege este ajutorarea gospodăriilor individuale ale ţăranilor muncitori prin acordarea de credite pentru procurarea de animale şi materiale necesare construirii adăposturilor. Pentru ca ţăranii muncitori să poată cumpăra animale şi păsări de rasă se va organiza şi lărgii vînzarea animalelor şi păsărilor provenind din unităţile speciale ale statului. Ţăranii muncitori care încheie contracte pentru îngrăşarea de porci vor putea cumpăra la preţuri de stat, pe credit, scrofiţe de rasă prin unităţile din cadrul Ministerului Industriei Alimentare.

O mare însemnătate pentru îmbunătăţirea raselor de animale din gospodăriile ţăranilor are prevederea din lege referitoare la folosirea reproducătorilor de rasă, prin care animalele din gospodăriile ţăranilor muncitori vor deveni mai productive şi cu vremea vor fi îmbunătăţite însăşi rasele de animale, ceeace va face ca ele să dea o producţie mai mare de carne, lapte lînă, grăsimi, etc. Deasemeni, gospodăriile individuale ale ţăranilor muncitori vor putea schimba animalele necorespunzătoare cu animale bune pentru reproducţie. Pentru a ajuta gospodăriile ţăranilor muncitori să crească păsări de rasă, legea prevede că ei vor putea cumpăra pui de o zi dela staţiunile de incubaţie ale statului.

Alte măsuri importante, prin care statul vine în ajutorul ţăranilor muncitori, sunt prevederile din lege cu privire la asistenţa zootehnică şi veterinară a animalelor. Zootehnicienii dela regiuni şi raioane sunt obligaţi să îndrume pe ţăranii muncitori cum să aplice metodele înaintate de înmulţire, îngrijire, hrănire şi îngrăşare

a animalelor, iar circumscripţiile, dispensarele şi spitalele veterinare trebue să aplice toate măsurile de prevenire, combatere şi lichidare a bolilor infecto-contagioase şi parazitare.

Un ajutor puternic prevede legea în ce priveşte asigurarea păşunatului animalelor din gospodăriile individuale ale ţăranilor muncitori. Ţăranii muncitori vor fi ajutaţi să organizeze păşunatul raţional (pe parcele), să îmbunătăţească păşunile şi fineţele care dau o producţie mică şi să refacă păşunile degradate. La refacerea păşunilor şi fineţelor şi cultivarea furajelor, ţăranii muncitori vor primi un puternic ajutor din partea S. M. T.-urilor. Deasemenea se vor lua măsuri ca în fiecare an pînă la 1 Mai să se stabilească suprafeţele de poeni şi alte terenuri din păduri, care pot fi păşunate de animalele din gospodăriile individuale ale ţăranilor muncitori, bineînţeles fără a dăuna economiei forestiere.

Pentru a veni în ajutorul ţăranilor muncitori din regiunile de munte în vederea desvoltării creşterii animalelor, legea prevede organizarea de cooperative de desfacere pe comune şi sate, în aceste regiuni, care să aprovizioneze ţărănimea muncitoare cu porumb, făină şi alte articole alimentare şi industriale, precum şi organizarea valorificării în condiţiuni avantajoase a produselor animale prin schimbul acestora pe cereale la preţuri comerciale de stat. Deasemenea se prevăd noi avantaje în contractările de îngrăşare şi livrare de animale către stat şi Centrocop.

Legea încurajează unirea de bună voie a ţăranilor muncitori în întovărăşiri pentru creşterea, înmulţirea, îngrijirea şi îngrăşarea animalelor. Aceste întovărăşiri vor fi sprijinite prin repartizarea de păşuni, acordarea de credite pentru construirea de grajduri şi prin valorificarea producţiei obţinute.

Faţă de puternicul ajutor şi avantajele pe care legea le acordă pentru desvoltarea creşterii animalelor, este în interesul ţăranilor muncitori cu gospodării individuale de a creşte şi îngrăşa cît mai multe animale şi păsări, pentru a contribui la aprovizionarea populaţiei muncitoare şi pentru a-şi ridica bnnăstarea. Preoţimea noastră este îndrumată să explice credincioşilor dispoziţiunile şi avantajele acestei legi şi să-i îndemne să împlinească prevederile ei.

Eroismul Păcii

(Urmare din pag. 1)

este o celulă fără însemnătate. Un individ care nu se identifică cu aspiraţiile poporului său, e un factor de dezagregare.

La noi în Republica Populară Romînă se munceşte cu elan. Toate ramurile de activitate ale Statului sunt îndrumate înspre îmbunătăţiri de ordin material şi cultural. Se fac şcoli nenumărate, se construesc spitale, fabrici, uzine, generaţii noui de învăţaţi, de specialişti, ies din mijlocul masselor. Ritmul vieţii trebue să fie iubire, muncă şi creaţiune. Trebue învăţat fiecare să caute eroismul în opera sa proprie. Căci adevăraţii eroi sunt cei ce în timpul de pace îşi pun toată energia în serviciul binelui comun.

Creştinul adevărat, creştinul care practică sfinţenia, e un erou al păcii. Eroismul acesta preface profesiunea în apostolat, munca în entuziasm, jertfirea de sine în crez, iubirea deaproapelui în poruncă. Şi acest eroism binefăcător poate deveni normă de viaţă numai în vreme de pace. Deaceea, datoria noastră e de a apăra pacea, construind-o piatră cu piatră şi zi de zi.

Pr. AUG. DEJEU

Note istorico-bibliografice

Activitatea Tipografiei Arhidiecezane în anul 1860

1. *Istoria Bisericii Ortodoxe Răsăritene Universale*, dela întemeierea Ei, pînă în zilele noastre, compusă şi acum întâia oară dată la lumină numai ca manuscriptu de *Andreiu Baronu de Şaguna.*

Sibiiu, Tip. diecezană, 1860, în 8°, T. I 420 p.; T II, 316 p. (B. M. 19244).

Fragmente din această carte, o parte din vol. al II-lea, cari tratează Istoria Bisericii ortodoxe din Austria, au fost traduse în limba germană de Zaharia Boiu şi I. Popescu şi publicate în 1862, la Drotleff (B. M. 5752).

2. *Memorialu*, prin care se lămureşte cererea Românilorn de Religiunea răsăriteană în Austriea pentru restaurarea Mitropoliei loru din punctu de vedere a Ss. Canoane. Aşternutu c. r. Ministeriu pentru Cultu şi Instrucţiune 1851 de Andreiu Baron de Şaguna Episcopulu Bisericei gr. răsăritene în Ardeal.

Sibiiu, 1860. In Tip. diecezană în 8°, 23 p. cu cirilice) B. M. 6317).

3. *Denkschrift* wodurch die Bitte der Romanen des orientalischen Glaubens in Oesterreich um Herstellung ihrer Metropolie aus dem Gesichtpuncte der Kirchensatzungen beleuchtet wird. Dem k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht 1851 von Andreas Freiherrn von Schaguna, Bischof der gr. orientalischen Kirche in Siebenbürgen. Hermannstadt. Gedruckt in der Diözesan — Druckerei, 1860, în 8°, 24 p. (B. M. 5769).

4. *Actele Soboarelor Bisericei greco-răsăritene din Ardeal din anii 1850 şi 1860.*

Sibiiu, tipărit în Tipografia diecezană, (1860). în 8°. 132 p.

Sinodul din 1859 cuprinde 51 pag., iar cel din 1860, 81 p.

Tiparul, civil.

(B. M. 1682).

5. *I. Puşcariu, Der romanische Amtssprache.* Ein Compendium der romanischen Sprachlehre, mit einer Sammlung der im amtlichen Verkehre am häufigsten vorkommenden Ausdrücke.

Hermannstadt, Gedruckt in der Diözesan — Druckerei, 1860, în 8°, 48+108 p.

Prefaţa: Unter-Venezia im Oktober 1860. (B. M. 10443).

A doua ediţie, din 1864, a apărut tot în Sibiiu, la Filtsch. (Cluj. M. L. R. Nr. Fr. 476).

6. *Tâlcuiala Evangheliilor*, în Duminecile învierii şi ale sărbătorilor. Tipărită cu binecuvântarea E. S D. Andreiu Baron de Şaguna

Sibiiu, Tip. episcopească, 1860, în 8°, „a doua editiune", 206 p. (B. M. 1303). Textul ediţiilor apărute în tipografia noastră este o retipărire a celui publicat la 1835 în tip. Universităţii din Buda de către Constantin Diaconovici „directorul scoalelor naţionale",

Tâlcuiala lui Diaconovici este o traducere „din cea slaveno-serbească a tâlcuielii Mitropolitului Stefan al Carlovăţului şi publicată la Buda în 1823. (B. M. 1393).

Pentru celelalte date cu privire la această carte, vezi Telegraful Român 1950 Nr. 29—31, p. 3, şi 1951 Nr. 3—4, p. 3—4.

In „precuvântare" ni se spune că tâlcuiala Evangheliilor s'a făcut în primul rând pentru credincioşi şi clerici, ca să-şi însuşească cât de timpuriu şi mai bine învăţăturile Sf. Scripturi. Materialul didactic este astfel organizat ca acest scop să fie atins.

„Deci învăţătorlul tâlcuind Evanghelia învăţăcellor săi, datoriu este să le cetească mai înainte Evanghelia toată... din însăşi Evanghelie. Mai departe să le poruncească a ceti ei acelea din tâlcuiala cea scurtă a Evangheliilor. Pe lângă aceasta e datoriu să tâlcuiască un cuvânt şi altul, care se află în Evanghelie închipuindu-le înţălesul lor prin cuvintele cele mai cunoscute. Pe lângă tâlcuire totdeauna să arate fieşte carea luarea de seamă la ce înţăles merge, iară pe lângă învăţătura cea creştinească şi pe lângă învăţătura morală, ce, şi de unde este scos; cum şi pe lângă care întâmplări; ce fel de reguli îndreptătoare se cer a le întrebuinţa pentru a îndeplini facerea de bine ceale creştineşti".

7. *Psaltirea bogată...* tipărită sub supravegherea şi cu binecuvântarea P. Sf. Sale Domnului Andreiu Şaguna... Sibiiu, în Tipografia diecezană, la anul Domnului 1860, 32+24, 112 foi, cu text cirilic.

Foaia de titlu, pe primele 2 pag. în negru şi roşu, e urmată de „Tipicul Sî. Părinţi pentru citirea Psalmilor", în negru-roşu, pe 3 pagini.

Pe pag. 6 şi 7 „Inainte cuvântare", iar pe 8 şi 9 „Rânduială. Cum se cade a se ceti Psaltirea de osebi", (urmată la pag. 10 de clişeul Sf. Proroc David) în negru şi roşu. Restul textului e redat numai în tipar negru. Fiecare pagină în chenar de linii drepte.

Numerotarea, în cirilică, începe cu textul catismei întâia şi poartă greşit pag. 2; continuă pe 89 foi (178 p.) cele 9 catisme. Dela foaia 90—101 „pripeale şi mărimuri", Dela 102—106, Ciastitul paraclis al doilea; 107—111, pascalia. La 112, Cuvântarea pentru Psalmi a sf. Efrem Sirul.

Textul, cu mici modificări de limbă, e reprodus — afară de foaia de titlu şi lista domnitorilor Moldovei, dela sfârşit, — după ediţia tipărită cu osteneala Ieromonahilor Isaia Tipograful şi Ghenadie Cămăraşu la Neamţu în 1843, mitropolit binecuvântător fiind Veniamin Costache.

Informaţiile tipiconale sunt cu caractere mijlocii, iar textul psalmilor, în terţia mascat.

(B. M. 11824).

8. *Triodion*, Care cuprinde toată Cuviincioasa slujbă din Sfântul şi Marele Post... tipărit... supt privegherea şi cu binecuvântarea Prea Sf. Sale D. Andreiu Baron de Şaguna.

Sibiiu, In Tip. Diecezană, 1860 36×23, 374 foi.

Prefaţa lui Şaguna, din 10 Ianuarie 1860.

Intre 1731, dată la care apare la Râmnic prima traducere complet a Triodului după textul slavon, şi 1860, ediţia sibiană, Bibliografia românească înregistrează XIV ediţii.

Dintre acestea Şaguna a cunoscut zece ediţii, numărând ediţia sibiană ca a 11-a.

Traducerea românească după textul slavon a dăinuit în prima formă cincizeci de ani, în 5 ediţii până la 1782, când Filaret Episc. Râmniculni îndreaptă acest text după cel grecesc şi-l publică în ediţia cunoscută dela Râmnic.

O altă îndreptare i se mai face în ediţia din 1798 dela Bucureşti, de către Arhim. Grigorie Râmleanu.

In 1816 apare la Buda traducerea, după originalul grecesc, făcută de Episcopul Iosif al Argeşului.

Textul acesta va fi apoi reprodus în toate ediţiile viitoare ale Triodului

Tipărind Triodul, Şaguna îşi ia ca model ediţia din 1853 dela Neamţu, tipărită de Arhim. Domitian. Această ediţie reproduce în general textul tradus din greceşte de Iosif al Argeşului, publicat la Buda în 1816. Faţă de ediţia lui Iosif al Argeşului, cea dela Neamţu este ceva mai bogată. Domitian adaugă Plângerea Maicii Domnului şi textul lui Simeon Metafrast care se cântă în Vinerea Mare la Pavecerniţă.

(B. M. 4665).

Pr. I. Beju

Adunarea eparhială

Conform convocării din trei februarie a. c. a avut loc la Sibiu în ziua de 7 martie a. c. sesiunea anuală a adunării eparhiale din Arhiepiscopia noastră. După săvîrşirea Sf. Liturghii de către P. C. Vicar I. Belaşcu, N. Belea şi consilier I. Vlad, diacon fiind C. Voicu, şi după doxologia de deschidere care s-a săvîrşit în capela Institutului Teologic, I. P. S. Mitropolit Nicolae a ocupat scaunul prezidial şi a deschis şedinţa adunării eparhiale printr-o cuvîntare substanţială, în care a trecut în revistă liniile generale de orientare a activităţii bisericeşti în cursul anului 1953. I. P. S. Sa relevă în primul rînd că „Biserica noastră şi-a continuat nestingherită şi cu elan programul ei de activitate". Activitatea religios-morală a bisericii a stat pe primul plan şi a adus roade îmbelşugate. „Activitatea preoţimei şi evlavia credincioşilor s-a concentrat în jurul Sf. Altar, sorbind din sfintele slujbe, din cuvîntul lui Dumnezeu, din rugăciune, din cîntarea bisericească şi din predici noi puteri de înălţare spirituală, de intensificare a trăirei religioase şi de progres pe calea virtuţilor creştineşti. Altarul este centrul din care iradiază lumina lui Hristos Mîntuitorul peste viaţa credincioşilor, lumină care le luminează cărările, le întăreşte sufletele, le înoieşte inimile. Intensificarea evlaviei bisericeşti este dovada legăturii sufleteşti adînci dintre biserica noastră şi poporul dreptcredincios, legătură necontenit verificată dealungul veacurilor". Biserica n-a neglijat însă nici partea materială „necesară pentru susţinerea activităţii spirituale", aşa încît toate instituţiile ei au putut funcţiona în bune condiţiuni.

In ce priveşte relaţiile Bisericii noastre cu statul, spune I. P. S. Sa, ele sunt normale. Fără să-şi renege misiunea ei dumnezeiască, Biserica a ţinut să fie folositoare şi în străduinţele poporului pentru o viaţă mai bună, pentru pace. Mîntuitorul ne-a trimis în lume ca să propovăduim pacea şi buna înţelegere între oameni şi popoare. El ne-a trimis ca să propovăduim dreptatea şi munca paşnică şi creatoare. In spiritul acesta al iubirii, al muncii şi al păcii, Biserica noastră a sprijinit lucrarea pentru întărirea patriei şi pentru propăşirea poporului nostru. Iar meritele ei şi în această privinţă au fost recunoscute după cuviinţă. Toate acestea arată că alvia în care se scurge desfăşurarea vieţii obşteşti la noi îşi are cursul e normal şi că Biserica este şi astăzi alături de popor şi de năzuinţele lui".

După aceia I. P. S. Sa a evidenţiat activitatea preoţimei, care a înţeles să-şi perfecţioneze metodele de pastoraţie şi să interpreteze în lumina Evangheliei imperativele sociale de azi, şi a arătat că: „Unitatea de cuget şi acţiune, în duh şi faptă a preoţimei noastre s-a întărit. In marea lucrare spirituală şi socială a Bisericii noastre s-a încadrat şi preoţimea revenită, colaborînd cu dragoste şi frăţeşte cu preoţimea veche ortodoxă. De aceia împlinirea a cinci ani dela epocalul act al reîntregirei bisericeşti a fost cu adevărat sărbătoarea întregului cler şi popor drept credincios Mulţumind preoţimii pentru felul în care şi-a împlinit misiunea, fac totodată apel la ea ca să se adîncească cît mai mult în duhul bisericii, să ţie strînsă legătura cu credincioşii, iar preoţilor reveniţi le doresc ca integrarea lor în duhul, în doctrina şi disciplina bisericii mame să fie din cea mai deplină. Căci viaţa Bisericii este inepuizabilă. De aceia se cuvine ca necontenit să ne asimilăm ei". I. P. S. Sa scoate în lumină credincioşia membrilor bisericii faţă de tradiţiile ei religioase datorită căreia ei urmează glasul păstorilor lor, întăresc necontenit unitatea bisericească şi contribuie la realizarea năzuinţelor de mai bine, de pace şi bună voire.

In încheiere I. P. S. Sa a spus următoarele: „Putem privi dar cu bucurie peste secerişul bogat al acestui an de activitate bisericească. Credincioşi ţintelor superioare ale bisericii şi tradiţiilor ei ortodoxe şi de lucrare socială, păşim înainte cu nădejdi sporite. Noi privim cu încredere viitorul, pentrucă ne ştim sub ocrotirea lui Dumnezeu şi pentrucă suntem alături de popor".

Adunarea eparhială aprobă apoi textul telegramelor adresate Domnului Dr. Petre Groza, Preşedintele Prezidiului Marei Adunări Naţionale a R. P. R., I. P. S. Patriarh Iustinian şi dlui Petre Constantinescu-Iaşi, Ministrul Cultelor. După alegerea biroului, a comisiunilor şi după prezentarea şi repartizarea rapoartelor Consiliului Arhiepiscopesc, şedinţa se suspendă pentru a da timp comisiunilor să studieze rapoartele. In şedinţa următoare comisia organizatorie prezintă prin părintele consilier D. Ciuchendea referatul asupra raportului secţiunilor unite, care cuprinde o dare de seamă asupra realizărilor mai importante din cursul anului 1953. Astfel sunt amintite: sărbătorirea a cinci ani dela reîntregirea Bisericească, decorarea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae pentru activitate patriotică şi în lupta pentru pace, vizitaţiile canonice, activitatea instituţiilor din centrul arhiepiscopesc şi activitatea clerului, pelerinajele dela Sf. Mănăstire Simbăta de sus ş. a. Comisia propune şi adunarea eparhială aprobă: să se aducă respectuoase mulţumiri Sfîntului Sinod al Bisericii noastre, I. P. S. Patriarh Iustinian, Guvernului Ţării, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, P. S. Valerian al Oradiei: să se ia act cu deosebită satisfacţie de contribuţia Bisericii la lupta pentru pace; să se ia act cu multumire de activitatea pastorală a preoţimei şi de rezultatele duhovniceşti ale pelerinajelor etc.

Raportorul comisiei bisericeşti, P. C. Prot. I. Comşa, prezintă raportul secţiei Bisericeşti, care cuprinde următoarele capitole: viaţa bisericească a credincioşilor, colaborarea lor şi a preoţilor la lucrările de folos obştesc şi la lupta pentru pace, salarizarea preoţimei, date statistice ş. a. La propunerea raportorului adunarea eparhială aprobă să se aducă mulţumiri I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, Onoratului Minister al Cultelor şi P. C. Consilieri arhiepiscopeşti.

P. C. Prot. A. Brumboi, raportorul comisiei culturale prezintă raportul secţiei culturale, în care se reflectă: activitatea predicatorială şi misionară a preoţimei, presa bisericească şi tipăriturile bisericeşti, conferinţele protopopeşti şi cursurile de îndrumare misionară. Adunarea aprobă următoarele propuneri: să se ia act cu mulţumire de activitatea predicatorială, misionară şi catihetică a preoţimei, care învaţă pe credincioşi învăţătura dogmatică, liturgică şi morală după cartea de învăţătură ortodoxă: să se evidenţieze opera de educaţie şi zidire creştină realizată prin cele două foi bisericeşti dela Sibiu şi prin Indrumătorul Bisericesc şi calendarele de perete redactate de Arhiepiscopie, şi în special prin scrisorile pastorale ale I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae; să se aducă mulţumiri celor ce au contribuit la buna reuşită a conferinţelor protopopeşti; să se găsească modalităţile de continuare a cursurilor de îndrumare misionară, care din lipsă de spaţiu n-au putut fi continuate şi în anul acesta etc.

P. C. I. Grovu, raportorul comisiei financiare prezintă raportul secţiei economice, în care se face o dare de seamă asupra bugetului Arhiepiscopiei şi a diferitelor ei întreprinderi şi fonduri. Se constată că la un buget de peste trei milioane lei, aproape un milion nouă sute de mii provine din partea Ministerului Cultelor. Bugetul a fost realizat cu un sold de aproape patru sute cincizeci de mii. La propunerea comisiei Adunarea eparhială aprobă bugetul prezentat şi exprimă mulţumiri I. P. S. Mitropolit Nicolae şi Onoratului Minister al Cultelor.

Urmează prezentarea cîtorva rapoarte speciale: raportul Institutului Teologic Universitar, raportul referitor la cercurile electorale pentru alegerea membrilor Adunării Eparhiale, raportul privitor la clasificarea parohiilor din protopopiatul Sărmaş, raportul asupra planului financiar al Arhiepiscopiei, al Institutului Teologic, al Schitului Păltiniş şi al Casei de ajutor reciproc. Adunarea aprobă toate aceste rapoarte. In ce priveşte Institutul Teologic din Sibiu I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae arată jertfele pe care le-a făcut Arhiepiscopia pentru pregătirea profesorilor şi pentru a oferi studenţilor condiţiile cele mai prielnice de studiu şi de formare duhovnicească

Adunarea eparhială ia act cu satisfacţie că problema încadrării membrilor corpului didactic dela Institutele Teologice în prevederile Deciziei H. C. M. nr. 1894/1952 se află pe cale de a fi rezolvată favorabil.

Incheindu-se prezentarea rapoartelor şi discuţiile în legătură cu ele, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae mulţumeşte membrilor adunării pentru concursul dat şi le recomandă să ducă credincioşilor încredinţarea că în centrul Arhiepiscopesc se lucrează cu rîvnă pentru binele Bisericii şi propăşirea patriei.

Luînd cuvîntul în numele Adunării eparhiale, deputatul eparhial Dr. Iacob Ciuceanu mulţumeşte I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae pentru munca depusă în ogorul Bisericii noastre şi arată că Biserica ortodoxă din Ardeal, astăzi reîntregită, este alături de popor în lupta pentru pace şi pentru o viaţă mai bună. Urează Inaltului Ierarh ani mulţi de spornică păstorire spre binele Bisericii şi al credincioşilor.

Sesiunea Adunării Eparhiale din acest an a fost prilej de trecere în revistă a bogatei activităţi a Bisericii noastre, atît în domeniul strict bisericesc cît şi în domeniul social şi în lupta pentru pace. Această activitate este un îndemn pentru cler şi credincioşi să continue şi să intensifice trăirea pe linia tradiţiei ortodoxe şi lupta alături de poporul muncitor pentru întărirea patriei şi pentru apărarea păcii.

T. R. N. M.

Indrumător Omiletic

I. Evanghelia dela Ioan I, 1—17

Se poate vorbi despre: harul împăcării (v.17).

1. Jertfa Mîntuitorului este jertfa prin care Mîntuitorul ne-a împăcat cu Dumnezeu: este jertfa împăcării dintre noi şi Dumnezeu.

2. Invierea Domnului este dovada că jertfa a fost primită şi împăcarea realizată. De acum harul împăcării se va revărsa în sufletele credincioşilor.

3. Dar harul împăcării ni se dă dela Dumnezeu, nu numai ca să fim fii ai Tatălui, ci ca să ne împăcăm unii cu alţii. De aceia cîntăm: „Să iertăm toate pentru înviere..."

4. Se cade dar ca să trăim unul cu altul întru dragoste şi în pace să ne împlinim munca noastră.

II. Evanghelia dela Ioan, 20, 19—31

Se poate vorbi despre: pace — v. 19, 21, 26.

I. Iisus după Inviere salută pe ucenici cu cuvintele: Pace vouă!

2. Prin aceasta El arată că pacea este condiţia primă a acţiunii creatoare.

3. Numai cu sufletele pline de pace ucenicii pot porni la lucrarea mîntuirii, care cere deasemenea vremi de pace.

4. Dar pacea e şi condiţia oricărui progres.

5. De aceia se cere să sprijinim lupta pentru pace: pentru pacea cea duhovnicească şi pentru pacea dintre popoare. Să fim alături de prietenii păcii.

Gavril Muzicescu

— 50 ani dela moartea sa —

La 28 Decembrie 1953 s'au împlinit 50 de ani dela moartea lui Gavril Muzicescu. Pentru cinstirea memoriei acestui vrednic înaintaş al muzicii noastre, din iniţiativa Ministerului Culturii şi a Uniunii Compozitorilor din R. P. R., au avut loc în Bucureşti şi în alte oraşe mai mari, adunări festive, conferinţe, despre compoziţiile lui Gavril Muzicescu.

Alţii, l-au cinstit prin scris scoţînd în evidenţă diferite laturi ale activităţii marelui compozitor.

Noi, ţinînd seama de caracterul bisericesc al „Foii" în care scriem şi cunoscînd că G. Muzicescu a fost şi un adînc cunoscător al muzicii bisericeşti cum şi un fecund compozitor, ţinem să-i facem din acest punct de vedere o prezentare menită să cinstească memoria „aceluia" ale cărui bucăţi religioase răsună şi azi în bisericile noastre.

G. Muzicescu s-a născut la Ismail în 1847 din familie de ţărani, manifestînd din primii ani ai copilăriei un talent muzical deosebit, avînd şi o voce limpede şi frumoasă. La 13 ani urmează seminarul din Huşi, 4 ani. Apoi merge la Iaşi pentru a urma conservatorul (teorie-solfegiu, armonie şi canto). Aici îşi ia şi licenţa în Drept. Se întoarce la Ismail profesor la Seminarul Melchisedec episcopul, unde e ramarcat de Învăţatul episcop şi de consulul rus P. Romanenco şi trimis ca bursier la Conservatorul din Petersburg unde urmează din 1870 pînă în 1872, obţinînd diploma de absolvire. Aici îşi însuşeşte temeinic cunoştinţele muzicale. Dar atmosfera creiată aci de marele clasic rus Glinka, cum şi puternicul curent al celor 5 mari clasici, Balakirev, Borodin, Mussorgski, Rîmski-Korsakov şi Cezar Cui) au determinat viaţa şi pregătirea lui muzicală să ia o nouă formă. El moşteneşte dela ei dragostea şi admiraţia faţă de muzica populară, pe care aceştia au cules-o, au cultivat-o şi au armonizat-o.

Intors în ţară încărcat de cunoştinţe noi, el caută să le pună în practică. In 1872 îl găsim profesor de armonie la Conservatorul din Iaşi, iar în 1876 ia conducerea corului Mitropoliei, pe care îl organizează după vederile sale. Cu acest cor — deşi bisericesc, punînd în repertoriu şi bucăţile populare armonizate de el îşi începe prodigioasa activitate. El arată lumii frumuseţea şi bogăţia cîntecului popular pe care îl scoate la iveală, îl armonizează şi îl redă publicului într-o nouă formă, într-o lumină nouă. In el, cîntecul popular îşi găseşte spijinitorul priceput. Scriitorii noştri muzicieni se întrec a-i arăta activitatea pe acest teren, aşa după cum şi nouă la mulţi ne sunt cunoscute melodii armonizate de el. Corul lui armonios şi puternic a cutreerat ţara cu programe compuse din bucăţi populare şi religioase, trezind astfel pe lîngă puterea exemplului, numeroase iniţiative concretizate în făurirea de noi coruri peste tot cuprinsul ţării.

Dar, Gavril Muzicescu a rămas neîntrecut aproape pînă azi şi în domeniul muzicii religioase. Sigur influenţa puternicelor coruri ruseşti se va fi arătat şi aici. Exemplele lui Bortnianschi, Lamakin şi alţii vor fi fost edificatoare pentru el.

El este compozitorul de muzică bisericească ortodoxă care se bucură de cea mai largă întrebuinţare. Compoziţiile lui bisericeşti fac parte dacă nu în întregime, cel puţin în parte, din toate repertoriile corurilor bisericeşti.

Ceeace a făcut ca el să fie preferat, este de sigur afinitatea pe care a avut-o cu cîntecul şi melodia bisericească pe care a cultivat-o.

Deaceea de numele lui se leagă acţiuni mari în privinţa muzicii bisericeşti ca aceea a transpunerii melodiilor vechi psaltice, pe note liniare. A fost la vremea potrivită, destul de cunoscută această iniţiativă. A fost o lucrare mare şi grea. Şi trebue recunoscut că, cu toată silinţa depusă de diferiţi reformatori ai scrierii psaltice, de a face ca această notaţie să fie uşor înţeleasă şi accesibilă credincioşilor, nu s-a reuşit. Ea a rămas înainte de iniţiativa I. P. S. Patriarh Justinian, accesibilă numai specialiştilor.

Iniţiativa de transcriere a luat-o cunoscutul episcop Melchisedec al Romanului, care a subvenţionat o comisie formată din: G. Muzicescu, Gh. Dima-Iaşi şi Grigorie Gheorghiu, pentru a lucra. Deşi au dat la iveală lucrări mari şi complete, reuşita n-a fost integrală. Ea a rămas ca imbold pentru urmaşi.

Opera componistică religioasă a lui G. Muzicescu este vastă şi vădit pătrunsă de spiritul creştin ortodox.

A compus: antifoane, tropare, ectenii, 3 heruvice (1 în Re major, 2 în Do major); 3 răspunsuri mari „Mila păcii" (în Fa major, în Do major şi Sol major-Mi bemol major); 2 „pre Tine Te lăudăm" (în Sol minor şi Fa major); 16 axioane pentru toate sărbătorile împărăteşti de peste an. 3 Concerte-chinonice: „Cine se va sui în muntele Domnului" în 3 părţi; „Inoieşte-te noule Ierusalime" în 3 părţi şi „Rugăciunea către Prea Sf. Născătoare".

Apoi o altă serie de răspunsuri, heruvice, axioane şi 4 mari Concerte pentru cor mixt toate cuprinse în 2 Liturghii, tipărite una în 1870 şi alta în 1900. Cea din 1900 s-a retipărit în 1927, ediţie după care se cîntă la Catedrala din Sibiu.

Mai are o Liturghie pentru 4 voci bărbăteşti şi una pentru 3 voci egale.

Compoziţiile sale armonioase s-au bucurat şi se bucură de mare cinste în repertoriile multor coruri din ţară şi chiar din străinătate. Aşa de pildă, imnul heruvic, în Re major s-a cîntat în Capela Sinodală din Moscova în 1898 şi face încă parte din repertoriul celor mai multe coruri bisericeşti din Leningrad, Moscova, Kiev ş. a. La fel heruvicul în Do major, şi alte compoziţii. Ce să mai spunem de concertele sale La Naşterea Domnului, La Paşti, Acum slobozeşte.... La Rîul Vavilonului şi altele, ale căror acorduri, trec ca nişte fiori prin inimile cucernice.

La noi în ţară, aproape nu este biserică cu cor în care să nu fie o bucată de a lui G. Muzicescu, dacă nu întreaga Liturghie. La Sibiu, de exemplu, memoria lui G. Muzicescu s-a păstrat prin elevul său T. Popovici care l-a cinstit introducînd în repertoriul corului mitropolitan, „Răspunsurile Mari" şi diferite concerte-chinonice, puţin adaptate. In Banat, l-a cinstit I. Vidu care a fost tot elevul său.

Meritul lui în ce priveşte valoarea compoziţiilor sale cum şi a armonizării melodiilor bisericeşti îl arată un ziar francez „Figaro", care în 30 Mai 1896 publică o favorabilă recenzie.

Astfel G. Muzicescu a intrat în inima tuturor iubitorilor de muzică. El a iubit poporul pentru muzica sa şi tot aşa a iubit Biserica cu melodiile sale şi cu aceeaşi inimă le-a prelucrat.

Pr. I. Popescu

Celce lucrează pămîntul lui se va îndestula de pîine, iar celce umblă după lucruri de nimic se va sătura de sărăcie.

Prov. 2 7, 19.

*

Cine nu munceşte nici să nu mănînce... (iar celorce) umblă fără rînduială le poruncim ca lucrînd în linişte să-şi mănînce pîinea lor.

II. Tes. 3, 10—12.

Sfinţiri de biserici în 1952-1953, în eparhia Oradiei

Ritualul maiestos al sfinţirii bisericilor, precum şi importanţa excepţională a clădirii unei biserici, sau a reinoirii ei, fac din datele sfinţirii bisericilor evenimente bisericeşti.

In Eparhia Oradiei (care cuprinde două regiuni, Oradea şi Baia Mare) anii 1952 şi 1953 înscriu o serie foarte bogată de sfinţiri de biserici noi, de biserici reînoite şi de biserici pictate acum.

In 1952 au fost sfinţite (tirnosite) de P. S. Sa Episcopul Valerian Zaharia al Oradiei următoarele biserici noi:

1. Bucium (Protoieria Beiuş).
2. Peştera (Protoieria Aleşd).
3. Cibeiu (Şimleul Silvaniei).
4. Oradea (cartierul VII).

Au fost binecuvîntate trei biserici reînoite

1. Almaşul Mic (Protoieria Marghita).
2. Boiu-Ghiorac (Protoieria Salonta).
3. Simbăta (Protoieria Beiuş).

Aceste trei biserici au fost binecuvîntate de preoţi delegaţi de P. S. Sa.

In anul 1953 au fost sfinţite de P. S. Sa Episcopul Valerian Zaharia bisericile reînoite şi pictate din nou:

1. Valea Roşie (Protoieria Baia Mare).
2. Sebeşa (Protoieria Baia Mare).
3. Satu Mare.
4. Săbolci (Oradea).
5. Catedrala Sfintei Adormiri (Biserica cu lună) din Oradea.

Ortodocşii vechi şi reveniţi, înfrăţiţi în entuziasmul credinţei, au avut bucurii duhovniceşti, căci iubind podoaba casei Domnului, au reuşit să aibă lăcaşuri frumoase de închinare.

P. S. Sa a adresat vechilor ortodocşi şi reveniţilor cuvinte de învăţătură Le-a arătat marea bucurie că nu mai este vrajbă, că în toată Transilvania bisericile româneşti sunt de cinci ani iarăşi una, cum au fost veacuri în şir. Aceste cuvîntări duhovniceşti ale Inaltului Ierarh au avut un ecou puternic între credincioşi.

Creşterea numărului bisericilor, împodobirea lor este încă o dovadă de deplină libertate religioasă în patria noastră. Statul nostru a dat ajutoare importante pentruca să se poată construi sau reînoi atîtea biserici timp de doi ani în Regiunile Oradea şi Baia Mare. Numai pentru Biserica din Satu Mare statul a dat 53.000 lei.

Sfinţirea grandioasei biserici revenite din Satu Mare a fost un praznic al reveniţilor, care în noul Sion ortodox au manifestat alături de preoţii şi credincioşii vechi ortodocşi în spiritul bucuriei creştineşti a unificării bisericeşti.

Tîrnosirea catedralei ortodoxe vechi din Oradea a fost un eveniment în viaţa Eparhiei. Catedrala, a cărei piatră fundamentală s-a pus în 9 Noembrie 1784 şi a fost sfinţită mai întîi în 11 Iunie 1832 de episcopul Maxim Manuilovici al Virşeţului, a fost acum împodobită cu pictură nouă. O priveşti cu drag, căci fondul ei albastru este odihnitor şi foarte indicat spre a-ţi înălţa cugetul spre zările albastre ale infinitului.

Praznicile dela Satu Mare şi dela Oradea sunt momente istorice, în viaţa bisericească a acestui colţ de ţară.

Cu aceste acte măreţe se încheie anul 1953 în viaţa Eparhiei de Oradea.

Iosif E. Naghiu

Păstoriţi turma lui Dumnezeu, care vi s-a încredinţat, veghind asupra ei, nu cu silnicie, ci de voie bună, după Dumnezeu, nu pentru cîştig urît ci din dragoste, nu ca stăpîni ai păstoriilor, ci pilde făcîndu-vă turmei.

I Petru 5, 2—3.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 798 54

ANUL 102 SIBIU, 1 Iunie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 19—20

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru pacea a toată lumea

Cea dintîi veste a Naşterii Domnului este pacea, cel dintîi dar al Învierii Domnului este pacea, iar printre roadele Duhului Sfînt în frunte stă pacea. Biserica învierii, în care sălăşlueşte Duhul Sfînt nu poate fi decît Biserica păcii. De aceea toţi adevăraţii ucenici ai lui Hristos, toţi adevăraţii fii ai Bisericii sunt şi fii ai păcii, vestitori ai păcii, luptători pentru pace. Căci fără nici-o îndoială, dacă pacea este un dar al lui Dumnezeu, ea este şi o cucerire permanentă a omului. Pacea nu vine de-a gata. Ea pretinde angajarea tuturor forţelor noastre ca să o apărăm împotriva aţiţătorilor la războiu şi s-o impunem. Căci aşa cum deşi ne rugăm lui Dumnezeu să ne dea „pîinea noastră cea de toate zilele" totuşi muncim cu toată rîvna pentru ca să culegem roada pîinii cerute, tot aşa deşi ne rugăm lui Dumnezeu pentru pacea a toată lumea, totuşi trebue să şi luptăm cu toată hotărîrea ca pacea să biruiască pretutindeni. Creştinul care e convins că Dumnezeu vrea pacea, că Dumnezeu ajută ca pacea să biruiescă, nu se va mărgini la a dori pacea, sau la a se ruga pentru pace, ci va lupta activ pentru pace şi va lupta cu atît mai avîntat cu cît ştie că luptă pentru o cauză dreaptă, cauză voită de Dumnezeu şi de toate popoarele lumii.

Desigur rugăciunea pentru pace este una din armele credinciosului în lupta pentru pace. În rugăciune noi ne înălţăm sufletul spre Dumnezeu şi în faţa Lui revărsăm toată năzuinţa noastră după pace. E impresionantă privelişte a unei biserici, în care credincioşii îngenuncheaţi, înalţă cu inimă smerită şi cu încredere spre Dumnezeu rugăciunea: „Pentru pacea a toată lumea... Domnului să ne rugăm". În ruga aceasta se topesc vrerile tuturor sufletelor credincioase şi răsună parcă vrerea omenirii întregi. Ea este ca un asalt asupra cerului, ca de acolo de sus să se reverse biruitor duhul păcii în întreaga lume. Dar rugăciunea aceasta nu este numai expresia năzuinţei după pace a credincioşilor, ci ea şi întăreşte această năzuinţă, ea statorniceşte mai puternică hotărîrea lor pentru pace. De aceea nu avem nici o îndoială că rugăciunea pentru pace este o armă a credinţei în lupta pentru pace, pe care preoţii şi credincioşii o pot folosi cît mai des.

Dar nici preotul şi nici credinciosul nu trebue să rămînă numai la rugăciune. Credinţa fără fapte este moartă. Rugăciunea fără acţiune este incompletă. Căci puterile spirituale dobîndite în rugăciune se cer revărsate în acţiune. Credinţa noastră şi puterea rugăciunii noastre se arată în fapte. Pe de altă parte ajutorul lui Dumnezeu, pe care ni-l dă pentru rugăciune, pretinde şi colaborarea noastră, conlucrarea noastră deplină şi hotărîtă. De aceea preotul şi credincioşii care recunosc că pacea este un ideal vrednic de cucerit, se vor întreba mereu: ce am făcut pentru pace? Toată viaţa lor trebue să fie pătrunsă de această orientare, de duhul luptei pentru pace. Viaţa noastră întreagă trebue pusă în slujba păcii. Şi ce fel de acţiune pot desfăşura preotul şi credincioşii în lupta pentru pace? Ei trebue să fie conştienţi că nu luptă singuri, că lupta lor e încadrată în lupta sutelor de milioane de partizani ai păcii, în lupta popoarelor pentru apărarea păcii. De aceea ei vor participa activ la şedinţele comitetelor de luptă pentru pace, se vor informa asupra mersului luptei pentru pace pe plan intern şi internaţional, îşi vor însuşi şi vor răspîndi chemările Consiliului Mondial al Păcii şi ale Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., vor cunoaşte şi populariza realizările şi succesele mişcării mondiale pentru pace, vor primi şi vor împlini chemările Bisericii, ale conducătorilor ei, pentru apărarea păcii.

Dar acţiunea preotului şi a credinciosului în lupta pentru pace nu se poate mărgini nici la aceasta. Ea se arată şi în munca pe care o împlineşte zilnic pentru bunăstarea poporului, pentru întărirea Patriei. Ea se arată în angajarea tuturor forţelor la opera de construire a socialismului, la lucrarea de ridicare a nivelului de trai şi cultural al oamenilor muncii la lupta pentru o producţie mărită, pentru progres.

Conştient că orice contribuţie la întărirea Patriei este o contribuţie la întărirea păcii, credinciosul îşi va angaja toate forţele în munca pentru înflorirea Patriei. Astfel pentru credinciosul dela sate lupta pentru o recoltă îmbelşugată, pentru ridicarea producţiei agricole este şi o parte a luptei pentru pace. Cel ce este fruntaş al recoltelor bogate este fruntaş şi în lupta pentru pace. Tot ceea ce faci peutru binele poporului, pentru întărirea Patriei este acţiune pentru pace. Căci întărirea Patriei este totdeodată întărirea lagărului păcii.

Astfel preotul şi credinciosul vor lupta pentru pacea a toată lumea nu numai prin

(Continuare în pag. 2)

Construcţia de locuinţe individuale

Grija pentru satisfacerea nevoilor materiale şi culturale mereu crescînde ale celor ce muncesc este legea de bază a regimului democrat-popular. În ultima vreme, au fost luate o serie de măsuri, cum ar fi îmbunătăţirea sistemului de salarizare, reducerea cotelor de impozite asupra salarilor muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor şi funcţionarilor şi reducerea impozitelor pe veniturile oamenilor de cultură, acordarea de avantagii producătorilor agricoli care încheie contracte pentru creşterea şi îngrăşarea animalelor şi a păsărilor ş. a., care contribue la ridicarea nivelului de trai a poporului muncitor. Pe aceiaşi linie se situiază şi Hotărîrea privind construcţia de locuinţe pe bază de cooperare între locatari şi construcţia de locuinţe individuale.

Statul democrat-popular acordă o deosebită atenţie desvoltării construcţiilor de locuinţe pentru oamenii muncii şi de clădiri cu caracter social-cultural. În ultimii ani s-au ridicat locuinţe şi cartiere muncitoreşti în numeroase centre industriale ale ţării, — la Bucureşti, Reşiţa, Oraşul Stalin, Bicaz, Turda, Comăneşti, Lucăceşti, Filipeştii de Pădure, etc. Adevărate oraşe noui au fost construite la Hunedoara şi în Valea Jiului. În anii 1949—1953 s-au construit locuinţe cu o suprafaţă de 1.730.000 m. p.

Cu toate acestea spaţiul construit n-a putut face faţă, mai ales în oraşe, nevoilor populaţiei muncitoare în continuă creştere. De aceea în vederea îmbunătăţirii condiţiilor de locuit, în afară de construirea de blocuri, de locuinţe cu mai multe etaje ce se execută de către ministere, instituţii şi organizaţii centrale în oraşele mari, în centrele industriale aglomerate, precum şi pe lîngă marile unităţi industriale — şi care la terminare sunt date în folosinţa muncitorilor şi funcţionarilor — Statul va sprijini prin credite materiale de construcţii şi alte ajutoare, construirea de locuinţe pe baza cooperării între locatari şi construirea de locuinţe individuale.

Hotărîrea Consiliului de Miniştri arată că în scopul construirii de locuinţe pe baza cooperării între locatari, precum şi de locuinţe individuale, se acordă credite individuale muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor şi funcţionarilor din mediul orăşenesc şi sătesc, colectiviştilor care nu au casă de locuit şi tinerilor căsătoriţi, membri ai gospodăriilor agricole colective, care de asemenea nu au casă, precum şi învăţătorilor şi medicilor şi personalului sanitar din mediul sătesc. Creditele se acordă fie pentru construirea de blocuri sau clădiri cu mai multe apartamente în centrele populate, pentru cei ce vor să coopereze la construirea acestor locuinţe, fie pentru locuinţe individuale izolate sau grupate pe

(Continuare în pag. 2)

Construcţia de locuinţe individuale

(Urmare din pag. 1)

lîngă diverse industrii, pe lîngă S.M.T.-uri, gospodării agricole de stat, gospodării agricole colective şi exploatări forestiere, miniere, petrolifere şi altele similare acestora. Pentru locuinţele tip blocuri se acordă credite în sumă de 35000 Lei, pentru locuinţe individuale izolate sau grupate, în mediul orăşenesc 25000 Lei, iar pentru cele în mediul sătesc 18000 Lei. Creditele se acordă cu garanţia întreprinderii sau organizaţiei unde lucrează persoana care solicită împrumutul. Pentru toate felurile de construcţii titularul de credit va aduce un aport personal peste plafonul de credit fixat de cel puţin 10% din valoarea totală a construcţiei, aport care poate fi în muncă, în materiale sau în bani. În cazul cînd titularul de credit va dori să-şi execute o locuinţă şi mai confortabilă, aportul personal va creşte. Construirea locuinţelor pe baza cooperării între locatari şi a locuinţelor individuale se face pe terenurile acordate oamenilor muncii de către Sfaturile Populare în folosinţă veşnică.

Creditele se vor acorda în primul rînd stahanoviştilor, decoraţilor şi laureaţilor Premiului de Stat, fruntaşilor în muncă, inovatorilor şi inventatorilor. Deasemenea se vor acorda credite de preferinţă celor ce n-au nici un fel de locuinţă şi locuesc provizoriu în spaţiul locativ al altor persoane, sau celor ce locuesc în afara localităţii unde întreprinderea sau instituţia respectivă îşi are sediul, celor ce locuesc în locuinţe insalubre şi celor cu familii numeroase şi cu spaţiu locativ insuficient. Construirea de blocuri cu mai multe apartamente în centrele populate — pe baza cooperării între locatari — se va face de către întreprinderile de construcţii de stat, iar construirea locuinţelor individuale, izolate sau grupate, le va putea face fie titularul de credit, fie în regia întreprinderii sau instituţiei din care fac parte salariaţii respectivi, sau eventual de întreprinderi de construcţii.

Statul democrat-popular, încurajînd construirea de locuinţe pe baza cooperării şi construirea de locuinţe individuale, acordă oamenilor muncii serioase înlesniri. Aşa de pildă, Hotărîrea Consiliului de Miniştri fixează termene lungi pentru restituirea sumelor împrumutate — termene între 10—15 ani pentru locuinţele din mediul sătesc şi 15—20 ani pentru cele din mediul orăşenesc — scuteşte locuinţele nou construite de impozitul pe clădiri timp de 10 ani în mediul sătesc şi 15 ani în mediul orăşenesc, dela data terminării acestora. Deasemenea, noile clădiri vor fi scutite dela normele folosirii spaţiului locativ. Hotărîrea prevede că pentru pregătirea şantierului şi pentru aprovizionarea cu materiale, titularul creditului primeşte un avans prin întreprinderea sau organizaţia respectivă, în valoare de pînă la 15%, fiecare din totalul împrumutului, restul pe măsura executării efective a construcţiei.

Pentru creditele acordate în scopul construirii de locuinţe proprii oamenii muncii plătesc o dobîndă de 0,10% anual — adică 1 leu la 1000 Lei împrumutaţi, pe an — dobîndă care se calculează cu începere dela data terminării construcţiei, prevăzută în angajament; prima rată de rambursare a împrumutului şi dobînda respectivă se vor plăti după un an dela terminarea construcţiei.

Cei ce-şi construesc case de locuit proprii, prin credite acordate de stat, vor fi sprijiniţi de organele economice şi de stat, centrale şi locale, precum şi de întreprinderile şi instituţiile respective unde lucrează, prin susţinerea cererilor pentru obţinerea de parcele, prin procurarea materialelor de construcţie şi transportul lor, prin ajutor tehnic şi contabil în timpul executării construcţiei, etc.

Materialele necesare construirii acestor locuinţe se vor obţine în condiţiile prevăzute de Hotărîre, pe baza repartizării de către ministere, din comerţ, din resurse locale şi din economiile certe de materiale realizate de întreprinderile socialiste.

Deasemeni, conform prevederilor Hotărîrii, din creditele repartizate întreprinderilor mari, acestea pot reţine pe seama lor cel mult 30% şi pot construi, în regie proprie sau prin contracte cu întreprinderile de construcţii, locuinţe individuale sau blocuri, care apoi vor fi vîndute de aceste întreprinderi muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor şi funcţionarilor, ţinîndu-se seamă de normele de preferinţă stabilite prin Hotărîre.

Alături de celelalte măsuri, Hotărîrea aceasta a Consiliului de Miniştri arată grija deosebită a statului nostru de democraţie populară pentru nevoile oamenilor muncii, pentru o viaţă mai bună şi mai luminoasă. De aceea oamenii luptă cu entuziasm pentru a da cît mai multe şi mai bune produse, ştiind că ei muncesc pentruca să-şi făurească un viitor fericit.

Îndrumător omiletic

I. Duminica Slăbănogului Ioan 5, 1—15

Se poate vorbi: despre Biserică v. 14.

1. Cel vindecat s-a întîlnit cu Iisus în Biserică.

2. Aşa şi noi credincioşii, cînd vrem să ne întîlnim cu Iisus venim la biserică.

3. E drept că ne întîlnim cu Iisus şi în rugăciunea de acasă, dar la biserică îl simţim mai aproape şi cu mai multă putere.

4. Dece? a) Pentrucă pe masa sf. Altar El e prezent cu Trupul şi Sîngele Lui. b) Pentrucă aici ne împărtăşim cu Sf. Euharistie şi aşa îl avem pe Hristos în noi. c) Pentrucă El a zis: „Unde sunt doi sau trei adunaţi în numele meu, acolo sunt şi Eu".

5. De aceia să cercetăm biserica, unde ne întîlnim cu Iisus şi să ne împărtăşim.

II. Dumineca Samarinencii, Ioan 4, 5—42.

Se poate vorbi despre: harul divin.

1. Biserica ne împărtăşeşte harul divin.

2. Ce este harul divin? Este puterea lui Dumnezeu, care vine dela Tatăl, prin Fiul, în Duhul Sfînt şi se sălăşlueşte în noi.

3 Mîntuitorul aseamănă harul divin cu apa. Ce este apa pentru viaţă este harul pentru sufletul credincios: înviorare, înnoire, putere de rodire. Prin har devenim „făpturi noui", capabile să aducă roduri bune.

4. Iar roada harului este: pacea, bucuria, dragostea.

5. Să ne deschidem sufletul la lucrarea harului şi să aducem roadele păcii şi ale iubirii.

Pentru pacea a toată lumea

(Urmare din pag. 1)

rugăciune, ci şi prin acţiune. De altfel preoţimea noastră a dat dovadă că ştie să corespundă întru totul marilor imperative ale luptei pentru pace. Realizările dobîndite pînă acum trebue să-i fie un îndemn de a-şi intensifica acţiunea ei pentru pace, alături de toţi partizanii păcii. Să ne angajăm toate forţele în lupta pentru pace, să fim mereu luptători activi pentru pace. Căci menţinerea păcii şi biruinţa ei definitivă pretinde o necontenită vigilenţă, o necontenită luptă. Numai aşa prin lupta neobosită a sutelor de milioane de partizani ai păcii pacea va birui în toată lumea şi duhul păcii va rodi fericirea.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema".

Între ortodoxie şi protestantism

(I. P. S. Nicolae, doctor honoris causa la Debreţin)

I. P. S. Sa Nicolae, mitropolitul Crutiţelor şi a Colomnei a fost proclamat în 25 Ianuarie 1954 doctor honoris causa la Academia Teologică din Debreţin. Un Ierarh ortodox este proclamat doctor honoris causa la o Facultate Reformată, după ce fusese proclamat doctor şi la Praga şi la Sofia şi la Moscova.

I. P. S. Nicolae a stat mai mult timp în Ungaria, a slujit în mai multe biserici şi a hirotonit preoţi, printre care este şi P. C. P. P. Roxin, cleric romîn al vicariatului ortodox din Gyula.

Despre felul în care a decurs la Debreţin festivitatea decernării titlului de doctor honoris causa au apărut în ziarele „Szabad Nép" din Ungaria două articole pe care le reproducem în traducere:

Academia Teologică a Bisericii Reformate din Ungaria a proclamat pe mitropolitul Nicolae doctor honoris causa

Luni înainte de masă Academia Teologică din Debreţin a Bisericii Reformate din Ungaria, a proclamat în cadru sărbătoresc, după tradiţiile teologiei străvechi, pe mitropolitul Nicolae al Crutiţelor şi Colomnei, membru al Sfîntului Sinod al Bisericii Ruse, doctor honoris causa. La şedinţa de proclamare au participat Albert Bereszky, Episcopul reformat al Eparhiei Dunăre, Kiss Roland, preşedintele mirean al sinodului şi conventului, Győri Elemér, Episcopul reformat de dincolo de Dunăre, Episcopul Ioan Peter al reformaţilor din regiunea Tisei, membru în Consiliul Mondial al Păcii. Au mai participat episcopii evanghelici Ludovic Vetösi, Ladislau Dezséry, Ioan Szecsey, superintendent metodist, Ladislau Szabo, predicator baptist şi preşedinte al cultului, Ioan Copolovici, administratorul Patriarhiei din Ungaria etc. A fost acolo Nicolae Beresztocsy, vicarul Arhiepiscopiei din Strigoniu, preşedintele Comitetului de luptă pentru pace al preoţilor catolici. A asistat Ioan Horvath, preşed. Comit. de Stat pentru Culte, Ladislau Nara şi vicepreşedintele Comitetului Naţional de luptă pentru pace, Kiss Tatar Ludovic, preşedintele Sfatului Popular din judeţul Hajdu-Bihor, Andrei Balogh, preşedintele Sfatului Popular al orasului Debreţin, Academicianul Bograr Rezsö, laureat al premiului Kossuth, rectorul Universităţii Ludovic Kossuth din Debreţin. Au participat la serbare reprezentanţii Academiilor Teologice Reformate şi Luterane, protopopii Bisericii Reformate.

Din partea ambasadei sovietice din Ungaria a participat S. D. Prohorov, consulul Uniunii Sovietice din Debreţin.

Cu prilejul decernării titlului de doctor honoris causa Mitropolitul Nicolae a rostit cuvîntarea inaugurală despre războiu şi pace din punct de vedere creştin.

La sfîrşit, Ioan Horvath, preşedintele Comitetului de Stat pentru Culte a felicitat pe noul doctor în numele guvernului Republicii Populare Ungare. („Szabad Nép", 1954, An. XII. Nr. 26, Ianuarie 26, p. 3).

Recepţia în cinstea Mitrop. Nicolae

Academia Teologică Reformată din Debreţin a proclamat Luni înainte de masă pe mitropolitul Nicolae, membru al Sfîntului Sinod al Bisericii Ruse, doctor honoris causa. Episcopul Ioan Petru al reformaţilor din regiunea Tisei a dat o recepţie în cinstea lui.

Marţi la amiazi Sfatul Popular al oraşului Debreţin a organizat o recepţie în cinstea Mitro-

Continuare în pag. 3

Limba romînească în biserică

Se împlinesc 370 de ani dela moartea diaconului Coresi, care prin activitatea-i tipografi-cească a iniţiat, la Tîrgovişte, din 1557, răspîndirea cărţii tipărite pentru poporul credincios, la început în limba slavonă, apoi în cea romînească, în deosebi. Dela Triodul-Penticostar publicat în slovă frumoasă cirilică, el progresează pînă la Cazania — cartea cu învăţătură din 1581. Cu ajutorul Saşilor dela Braşov (Or. Stalin), Coresi îşi poate tipări şirul său de cărţi cultice, cuprinzînd Triodul, Octoihul, Evanghelliarul şi Apostolul în slavoneşte, apoi Întrebarea creştinească, întîia carte romînească din 1559, urmîndu-l Evangheliarul, Psaltirea, Liturghierul, Praxapostolul, Pravila Sf. Apostoli şi Psaltirea, în ediţia 2, toate romîneşti.

Scopul cărţilor de cult în limba romînă era de a „da popilor romîneşti să înţeleagă", pentrucă „în sfînta biserică mai bine e a grăi cinci cuvinte cu înţeles, decît zece mii de cuvinte neînţelese în limbă străină", dupăcum se pronunţase şi Sf. Apostol Pavel.

Stînd pe acest punct de vedere, diaconul Coresi se credea în drept să se afirme drept autor al textelor romîne tipărite şi să spună chiar aşa: „deacă văzui că mai toate limbile au cuvîntul lui Dumnezeu în limba lor... derept aceea scrisu-v-am aceste psaltiri... să vă fie de înţelegătură". De fapt, Coresi contribue la stabilirea unei limbi literare romîneşti, înţelese pretutindenea.

La analiza tipăriturilor romîneşti ale lui Coresi se constată însă de pildă la Psaltire, că ea se razimă pe un text mult mai vechiu şi reproduce în parte textul din Psaltirea Scheiană, care e cel mai vechiu şi primul manuscris în limba romînă, după Codicele Voroneţean, (Apostolul), limbistic chiar şi mai vechiu

Dela această împrejurare au pornit apoi variatele cercetări şi ipoteze asupra originii primelor traduceri romîneşti din Sf. Scriptură, cercetătorii propunînd ca iniţiatoare variate influenţe externe, precum dela Pavlicieni, catolici, husiţi şi protestanţi. Dar s-a uitat cu această ocazie, că şi romînii au fost supuşi în istorie aceloraşi legi de desvoltare ale societăţii, că adică ceea ce a fost firesc pentru alte popoare, este firesc şi pentru romîni. Deci introducîndu-se la alte popoare limba populară în cult pentru nevoi fireşti, acelaşi principiu se aplică şi la credincioşii romîni, fără a fi nevoie să se recurgă la influenţe externe,

De aceea binevenită este precizarea ştiinţifică, publicată în „Scînteia" Nr. 2661 din 1952, că în istoria romînă trebue aplicată mai multă atenţie despre continuitatea de viaţă pe teritorul R. P. R. înainte şi după alungarea romanilor, că trebue să se cerceteze mai atent epoca dintre veacurile III şi XIII şi trebue evitat refugiul în tehnicism şi factologie, care descriu faptele, luate izolat şi subiectiv, după capriciul unor personalităţi marcante. În aceste împrejurări s a ajuns în trecut la diformări şi chiar falsificări în istorie, fapt care coboară sensul lor istoric şi constitue o acţiune antipatriotică.

În aceeaşi situaţie se află şi problema introducerii limbii romîne în biserică. În loc să se fi căutat o explicare firească a ei, care se impunea prin legea lucrurilor, ca lege în desvoltarea societăţii, s-au propus explicaţii cosmopolite ca şi cînd civilizaţia strămoşilor noştri s-ar fi datorat numai unei sume de împrumuturi şi influenţe străine, negînd astfel poporului capacitatea sa firească creatoare şi prosternîndu-se servil în faţa a ce era „din afară".

Dimpotrivă, analiza amănunţită a textelor celor mai vechi, a Codicelui Voroneţean şi a Psaltirii Scheiane, dovedeşte că departe de a fi produsul unei influenţe externe, ele sunt rezultatul unei străduinţi umile autohtone, orientată după nevoile proprii ale credincioşilor.

Iar timpul cel mai potrivit pentru iniţierea acestor prime traduceri este epoca lui Alexandru cel Bun al Moldovei (1432), cînd se organizează din temelie viaţa economică şi social-politică a poporului. Fiind atunci baza economică consolidată, suprastructura se poate desvolta şi astfel poate primi expresie concretă introducerea limbii romîne în cult, la început în mod sfios prin manuscrise, iar dela Coresi în mod public, prin tipărituri.

Prof. Milan Şesan

Fericitul Augustin, propoveduitor al Cuvîntului

Fericitul Augustin trebue considerat, fără îndoială, printre cei mai de seamă propoveduitori ai Cuvîntului dumnezeesc din primele veacuri creştine. Distanţa mare de timp, ce ne desparte de anii în care a trăit şi şi-a desfăşurat activitatea, nu ne îngădue să-l judecăm după merit. Un lucru însă e sigur: Fericitul Augustin a cunoscut toate tainele artei oratorice şi a ştiut să se folosească de ele cu înţelepciune, după împrejurări, ţinînd seama de locul unde se afla şi de persoanele cărora le adresa cuvîntul său cald de părinte. Dacă citeşti cu atenţie cuvîntările lui, nu vei găsi elocinţa aceea care e caracteristică marilor oratori ai omenirii, nici eleganţa stilului, nici construcţia frazei, ci mai degrabă un stil simplu, fraze uşoare, cuvinte pe înţelesul credincioşilor ce-l ascultau, printre care erau: oameni simpli, corăbieri, agricultori, meseriaşi, comercianţi ş. a. Toţi îl înţelegeau şi toţi îl ascultau cu plăcere. El era străin de ambiţia unora de a părea „profunzi" prin ţinerea de predici confuze şi pretenţioase. Dimpotrivă el căuta să vorbească la nivelul de înţelegere al fiecărui credincios. „Mai bine să fiu înfruntat de gramaticieni, zicea el, decît să nu fiu înţeles de credincioşi". Sunt cuvinte care ar trebui să fie scumpe pentru fiecare preot, cînd îşi pregăteşte şi îşi rosteşte predica.

Dar la simplicitatea cuvîntărilor lui, Fericitul Augustin adăoga afectele inimii, cu atita naturaleţă şi cu aşa varietate în expunere, încît întotdeauna producea în ascultători cele mai bune efecte. Predica lui nu era numai comunicare de învăţături, ci şi revărsare a inimii. Nimenea ca el nu avea sufletul mai stăpînit de sentimente înalte, de emoţii, pentrucă nimenea n-a cunoscut mai bine ca el cărările inimii. Şi dacă e caracteristica unui bun orator şi conducător de suflete, ca prin cuvîntul lui să înveţe mînţile, să mişte inimile, să determine voinţele, Fer. Augustin este unul dintre marii îndrumători, pentrucă cuvîntul lui n-a rămas niciodată zadarnic. Timbrul plăcut al glasului său, gesturile, lacrimile ce le vărsa din abundenţă oridecîteori vorbea — pe care le numea sîngele inimii — cuvîntul lui pătrunzător, ca şi alte multe calităţi ce le avea, făceau ca predicile lui să convertească pe păcătoşi şi să aducă roade bogate. „Ce vreau? întreabă el. Ce doresc? De ce mă îngrijesc şi tremur? Dece vorbesc? De ce ocup acest amvon? De ce trăesc împreună cu voi în Hristos? Aceasta este ambiţia mea, aceasta este gloria mea, aceasta este singura mea moştenire: să ne ostenim a observa poruncile lui Dumnezeu şi să îndreptăm la El suspinul inimilor noastre".

Însufleţit numai de iubirea de Dumnezeu şi mîntuirea credincioşilor, el nu căuta în predici nici laudele ascultătorilor, nici vreun interes personal, ci cu naturaletea caracteristică adevăratului apostol biciuia fărădelegea şi înflăcăra spre virtute. „Să nu fie, zicea el într-o predică, să (ajung) să vă vorbesc aşa: trăiţi cum vă place... încununaţi capetele voastre cu trandafiri pînă nu se ofilesc; benchetuiţi cît voiţi, umpleţi stomacul vostru cu mîncare şi băutură, pentrucă pentru acest scop au fost lăsate toate acestea... Dacă aş vorbi în felul acesta n-aşi vorbi în numele lui Hristos, ci în numele meu şi aş fi un păstor care se paşte pe sine, dar nu-şi paşte turma sa" (Serm. 46, n. 8). Răsbate în aceste cuvinte grija păstorului ca nici el, nici turma sa, să nu se molipsească de viţiile păturii conducătoare romane în descompunere, ci să fie mărturie a unei vieţi noui în sînul societăţii antice. Cît zel n-a depus Fer. Augustin pentru îndreptarea credincioşilor, căzuţi în diferite păcate! Aproape că nu era predică în care să nu vorbească despre păcat, provocîndu-se mereu la pilda cu oaia cea pierdută. Mai mult zel a depus pentru întoarcerea Donatiştilor schismatici, pecare îi numea oi încăpăţînate, care se ţin cu atît mai departe de turmă cu cît sunt mai căutate. „Şi dacă sunt în greşală, ar putea spune careva dintre donatişti (zice Fer. Augustin) dacă mă voi osîndi, — ce te interesează, de ce mă cauţi? — Voesc să te caut fiindcă ai rătăcit. Aud cuvîntul marelui apostol, care mă face atent: predică cuvîntul cu vreme şi fără vreme, Voi striga deci după oaia cea rătăcită şi voi căuta pe cea pierdută". Simţind toată răspunderea păstorului nu numai pentru sine, ci şi pentru turma sa, zicea: „Eu gem şi mă chinuesc pe mine însumi pentru păcatele fraţilor mei" (Sermo 137, n. 14).

Zelul în predicarea cuvîntului lui Dumnezeu şi sfinţenia vieţii lui au produs multe îndreptări dela calea păcatului la calea virtuţii între credincioşii săi. Dăm un singur exemplu. Locuitorii din Cezareia Mauritaniei aveau un obiceiu barbar şi crud. Şi anume: în fiecare an, la o dată stabilită, oraşul se împărţea în două părţi, între care mai multe zile în şir se ducea o luptă sălbatecă, cu insulte şi lovituri de pietre. Se înarmau astfel fraţii împotriva fraţilor şi fiii împotriva părinţilor şi se ucideau unii pe alţii fără nici un motiv. Fericitul Augustin, indignat de această purtare neomenească, le vorbeşte în cuvinte aspre de mustrare şi ameninţare. „Nici nu mă aşteptam, zice el, să-mi fi ajuns scopul. Cînd terminai cuvîntarea, i-am auzit aplaudîndu-mă şi i-am văzut plîngînd. Eram încredinţat că (acum) detestau obiceiul lor barbar". Au trecut opt ani de atunci şi n-am mai auzit să se fi repetat acel lucru", scrie el în lucrarea lui „De Doctrina Christ" XXIV, 53. Este aceasta un semn al puterii de covingere care se desprindea din cuvintele lui şi care au făcut din Fer. Augustin un zelos propoveduitor al cuvîntului lui Dumnezeu şi un mare îndrumător de suflete. Căci aceasta este puterea propoveduirii, care nu e împărtăşire rece şi seacă de cuvinte goale, ci împărtăşire a duhului de viaţă în Iisus Hristos.

A. Moisiu

(Urmare din pag. 2)

politului Nicolae, Andrei Balogh, preşedintele comitetului executiv al Sfatului Popular a oferit Mitropolitului un cadou din partea oraşului, o ploscă din piele de mînz.

Marţi după masă, Mitropolitul Nicolae, membru al Sfîntului Sinod al Bisericii Ruse a ţinut o conferinţă despre Formarea clerului în Uniunea Sovietică („Szabad Nép", 1954, An. XII, Nr. 27, Ianuarie 27, p. 2).

*Presa protestantă din Ungaria s-a ocupat de viaţa şi opera I. P. S. Nicolae. Organul luteranilor din Ungaria (*Èvangélikus Èlet *1954, An. XIX, Nr. 4, Ianuarie 24, p. 1), aduce pe prima pagină Viaţa Mitropolitului Nicolae. În timpul petrecut în Ungaria I. P. S. Sa a ţinut cîteva conferinţe de mare importanţă, pentru cunoaşterea Ortodoxiei. Reformaţii din Ungaria au proclamat pe I. P. S. Nicolae doctor honoris causa, demonstrînd că în acţiunea lor ecumenică au arătat un interes tot mai mare pentru Ortodoxie (*Èvangélikus Èlet, *1954, An. XIX, Nr. 3, Ianuarie 17, pag. 1).*

Iosif E. Naghiu

Cronica

Biserica ortodoxă bulgară a înregistrat în anul trecut cîteva evenimente de mare importanţă din viaţa ei.

Cel mai însemnat eveniment a fost *restaurarea patriarhiei bulgare*, drept o consecinţă firească a scuturării unei stăpîniri exploatatoare, la 9 Septemvrie 1944 şi a faptului, că în 1945, datorită bunului cuvînt al I. P. S. Patriarh Alexei al Moscovei, I. P. S. Patriarh ecumenic Veniamin I a ridicat schisma bulgară, ce se inaugurase din 1870, de cînd poporul bulgar începuse lupta pentru eliberarea sa.

La 8 Mai 1953 s-a întrunit la Sofia Marea adunare bisericească şi ea a găsit justificată cererea după restabilirea patriarhiei bulgare, desfiinţată în 1396 de către stăpînirea cotropitoare turcă. Ales şi instalat, la 10 Mai, ca prim patriarh, a fost I. P. S. Mitropolit Kiril din Plovdiv, un vrednic arhipăstor al clerului şi al credincioşilor bulgari, care prin acest eveniment a încheiat între ele două epoci din istoria credincioşilor bulgari. Din partea Bisericii ortodoxe romîne salutul frăţesc de bucurie sinceră a fost dus de I. P. S. Patriarh Justinian, care pretutindenea a fost întîmpinat cu cea mai mare dragoste de către credincioşii bulgari (Naroden Pastir Nr. 17—18, 1953).

Al doilea eveniment a fost împlinirea a 50 de ani, în Noembrie 1953, dela înfiinţarea Asociaţiei clerului, care a depus o muncă democratică importantă pentru credincioşii bulgari, îmbrăţişînd în activitatea sa rodnică ramura culturală, educativă şi economică, precum s a putut constata din amănunţita dare de seamă a P. C. Prot. Ivan Iuliev, preşedintele Asociaţiei (Naroden Pastir Nr. 37—42, 1953)

Ultimul eveniment important a fost „praznicul teologiei bulgare", pentrucă la 8 Decembrie 1953 s-au împlinit 30 de ani dela înfiinţarea Facultăţii de teologie ortodoxă dela Sofia. În cadrele acesteia au strălucit dela început personalităţi de seamă, precum arhim Dr. Eutimie, teologul cu reputaţie generală Dr. Stefan Zankov, şi apoi N. Glubokovski, Iv. Markovski, G. Paşev, Iv. Goşev, D. Diulgherov, Chr. Dimitrov, K. Miatev, Chr. Ghiaurov, Iv. Snegarov şi G. Savelski. Astfel Academia teologică dela Sofia, reorganizată în 1950, a fost şi este o pepinieră binecuvîntată de teologi şi clerici pricepuţi, dupăcum reese din cuvîntarea festivă a decanului Dr. Il. Zonevski. În acest interval de timp au absolvit-o 645 de licenţiaţi, dintre care 2 romîni şi profesorii au publicat peste 220 manuale şi lucrări teologice, care însumează aproape 18.000 de pagini (Naroden Pastir Nr. 44, 1953).

Prof. M. Şesan

† Preotul IOAN BONAŢIU (1882-1953)

S-a pristăvit în lumea pomenirilor blindul Părinte Ioan Bonaţiu, fost profesor de religie la Oradea şi la Beiuş, fost membru al Consistorului spiritual din Oradea.

Născut în 1882 la Vecherd în Ungaria a urmat teologia la Arad. Hirotonit la Arad este numit paroh la Bălaia, de unde a trecut la Inand.

În anul 1922 Episcopia Oradiei a numit pe preotul Ioan Bonaţiu profesor de religie la Oradea. Pînă la pensionare a fost profesor activ şi preot osîrduitor, muncind cu drag pentru Biserică.

A fost slujitor al altarului cinci decenii, muncind cu elan oriunde i se cerea să facă ceva

Episcopia Oradiei l-a distins cu rangul de protopop, l-a numit în consistorul spiritual, în care a fost totdeauna înţelegător, a judecat cu mult bun simţ, pe fraţii săi, căzuţi în ispite. Chiar după ce a fost pensionat, a dat concurs preoţilor din Oradea, a slujit de cîte ori i s-a dat ocazia, a muncit cu drag, mereu bucuros că poate face ceva pentru Biserică.

A murit senin şi liniştit, ştiind că dat este omului să moară. A fost înmormîntat în cimitirul oraşului Oradea. Slujba de prohodire a fost impresionantă. P. S. Sa Episcopul Valerian al Oradiei a slujit prohodul, asistat de tot clerul din Oradea. Au participat şi mulţi credincioşi, fiind un preot bine cunoscut în părţile Oradiei.

Din viaţa acestui preot menţionez ca un fapt semnificativ, că în 1948, deşi bătrîn, a muncit cu drag pentru refacerea unităţii bisericeşti, care a fost de două veacuri şi jumătate idealul tuturor preoţilor, ortodocşi şi uniţi, din Transilvania. Spunea cu multă convingere că refacerea unităţii bisericeşti este o mare binefacere.

Fie-i veşnică pomenirea!

Iosif E. Naghiu

† Preot DUMITRU GIURGIUCA

În seara zilei de 5 Ianuarie 1954, după ce în deplină sănătate servise la praznicele Naşterii Domnului şi a Anului Nou, cade subit răpus de o dublă pneumonie.

Născut în 1884 în comuna Diviciorii Mari din părinţii Preot Giurgiuca Ioan şi preoteasa Pelaghia, a făcut studiile primare în comuna natală, liceul la Năsăud, iar studiile teologice la Sibiu.

Se căsătoreşte în anul 1909 cu Sofia Şeulean, fiica preotului Petru Şeulean din Miheşul de Cîmpie.

Funcţionează un an ca învăţător, iar în anul 1910 este hirotonit întru preot şi numit la parohia Lunca-Mureşului, unde păstoreşte pînă la anul 1921. Aici edifică o casă parohială şi desfăşoară o activitate din cele mai rodnice.

În anul 1931 este numit paroh în Gherla, unde organizează parohia din temelie, dîndu-i un nou şi puternic suflu de viaţă, edifică biserică şi casă parohială.

Pentru vredniciile sale pe tărîm bisericesc este distins cu brîu roşu.

În toamna anului 1940 este numit preot confesor la Spitalul de Stat din Turda, unde funcţionează pînă în anul 1942 cînd trece la parohia Zaul de Cîmpie. Aici funcţionează pînă în anul 1951, cînd la cerere este transferat în fruntaşa parohie revenită Răzoare, unde îşi încheie cei 45 ani de rodnică trudă şi neostoită pastoraţie în slujba Bisericii şi a credincioşilor.

Trecerea la cele veşnice a părintelui Dumitru, o deplînge: preoteasa Sofia, slabă şi bolnavă. Fraţii Grigore, Emil, Maria, Lucreţia, Rafila, Ana şi familiile lor. Cumnaţii: Preot Virgil Şeulean, Preot Emil Mureşan, văd. Victoria, Aurelia Elena, Olimpia şi familiile lor.

În ziua de 9 Ianuarie a. c. la orele 10 a. m. în dangătul trist al clopotelor, coşciugul cu rămăşiţele pămînteşti a celui ce a fost părintele Dumitru, e transportat pe braţele a 8 preoţi dela casa parohială la măreaţa şi monumentala biserică, înconjurat de toată suflarea parohiei şi a credincioşilor din satele vecine şi depus pe catafalc în faţa sf. Altar.

Soborul preoţesc format de Prot. Raionului Sărmaş P. C. Ifrim Bordea, P. C. Prot. on. Victor Napeu-Miheşul de Cîmpie, C. Pr. Bărbulescu Ilarion-Pogăceaua-Văleni, Pr. Mara Aurel-Sînpetru, Pr. Pop Florentin-Baida, Pr. Bogdan Alexandru-Pogăceaua-Sat, Pr. Florea Tudoran-Tuşin, şi Pr. Eugen Stănescu-Zaul de Cîmpie. Canoanele prohodului sunt cîntate în spiritul celei mai simţite dureri de preoţi şi cantorii din jur.

Panegiricul a fost ţinut în cuvinte calde şi pline de durere de către P. C. Prot. Ifrim Bordea şi P. C. Prot. on. Victor Napeu, care au reliefat personalitatea, meritele şi alesele însuşiri ale defunctului: a fost un suflet nobil, altruist, un caracter stoic, un om al datoriei, un preot al altarului. Pildă de viaţă şi asiduă muncă, va rămîne multă vreme, luminînd mintea şi inima celor ce l-au cunoscut. Cuvinte de mîngăiere au fost împărtăşite văd. preotese, rudelor, parohiei văduvite şi tuturor credincioşilor.

Din biserică sicriul e aşezat într-o sanie frumos împodobită cu cetină de brad şi covoară trasă de 6 perechi de boi şi însoţit de credincioşi e transportat în comuna Miheşul de Cîmpie unde este aşteptat cu prapori şi corul parohiei, făcîndu-i-se înhumarea în cripta familiară a păr. Petru Şeulean.

Veşnică să-i fie pomenirea!

Victor Napeu, prot. on.

† Protopop AUGUSTIN SOVREA

În ziua de 23 Ianuarie 1954, după scurte şi grele suferinţe, s-a stins din viaţă Părintele Protopop Augustin Sovrea, fost preot în Finaţă, Raionul Lăpuş.

Încrestînd pe răbojul vieţii pămînteşti 69 ani şi după o viaţă misionară de 40 ani în cîmpul Evangheliei lui Hristos, Păr. Sovrea a adormit în Domnul, pe care l a servit cu pilduitoare credinţă şi dragoste.

Descendent din vechea familie preoţească Sovrea, cu frumoase tradiţii creştineşti şi cetăţeneşti, Păr. Augustin a fost sfetnicul cel cu bun chip al Marelui Preot Hristos-Dumnezeu, şi al turmei sale cuvîntătoare.

Împodobit cu alese calităţi preoţeşti de bun glăsuitor al Cazaniei sfinte dătătoare de nutremînt spiritual celor ce-l ascultau cu drag şi multă preţuire. Un devotat părinte duhovnicesc, cu sufletul pururea deschis în faţa celui greşelnic şi căzut în nevoi, copleşindu-l cu duhul blîndeţei.

Plin de osîrdie şi pătruns de rîvna casei sfinte, cu hărnicia lui neostenită, Păr. Sovrea şi-a pictat, împodobit şi înzes rat Biserica cu toate cele necesare, făcîndu-se păstor model şi bun chivernisitor al treburilor parohiale.

În timpul pastoraţiei a fost vizitat de 6 Episcopi, care l-au distins şi i au apreciat munca lui prodigioasă şi plină de abnegaţie, depusă în via Domnului.

Sorocit de voinţa divină a trecut în lumea dreptilor cu fruntea senină şi sufletul împăcat, căci luptă bună s-a luptat, lucrul l-a săvîrşit şi pe Dumnezeu l a preamărit.

Prohodul s-a oficiat în biserica ort. rom. din Finaţă, de către un sobor de 10 preoţi în frunte cu Păr. Prot. stavr. Gog. Dionisie-Baia-Mare. Au luat parte credincioşii parohiei sale şi din jur.

A vorbit Păr. Prot. stavr. Gog Dionisie-Baia-Mare, care în cuvinte adînc simţite a subliniat vrednicia şi hărnicia celui ce a fost protopopul A. Sovrea. Chipul lui aureolat de frumuseţea faptelor pastorale, a spus P. C. Sa, va rămîne profund şi pentru multă vreme întipărit în inimile credincioşilor săi. Îndreptăţită e plîngerea şi tînguirea voastră neostoită de astăzi, a spus în continuare, căci păstorul vostru cel bun, părintele Augustin, care sufletul său şi l-a pus pentru voi, în toată bună vremea, nu mai este printre cei vii.

A amuţit glasul celui ce v-a chemat, din neam în neam, la ospăţul mîntuirii şi isvorul apei vii, la umbra crucii lui Hristos, la Biserica Domnului. V-a propoveduit Cuvîntul adevărului, cu vreme şi fără vreme, în graiul dulce şi răspicat. V-a condus la păşunea cea duhovnicească şi limanul mîntuirii, conştiu de împlinirea datorie ce o are faţă de cer şi pămînt, Dumnezeu şi om...

Au mai cuvîntat: Pr. I. Coţofan-Cărpiniş, Pr. V. Buda-Cop,-Mănăştur şi Pr. N. Petrehus-Cerneşti. Au accentuat destoinicia în pastoraţie a decedatului şi şi-au exprimat regretele unanime ce le lasă în rîndurile preoţimei tractuale cît şi în sînul familiilor: Dr. I. Lăpuşte Cluj şi Prot. Gh. Lupşe-Baia-Mare.

Dormi în pace suflet ales. Viaţa ta pastorală va fi o pildă vie pentru cei ce-ţi vor urma în purtarea sarcinii preoţeşti. Aceia veşnic te-or pomeni, iar noi ne vom ruga pentru odihna sufletului tău.

Fie-i ţărîna uşoară şi memoria binecuvîntată!

L Gh

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu 954 54

ANUL 102 SIBIU, 1 Octombrie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 39—40

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Relaţii între Biserica ortodoxă din Ardeal şi Biserica ortodoxă rusă

Între poporul romînesc şi marele nostru vecin din Răsărit au existat relaţii vechi şi multiple. Între statele acestor două popoare, au existat legături politice şi bisericeşti, culturale şi artistice. Fără îndoială că aceste legături au fost mai intense între Moldova şi Rusia, dar ele nu au lipsit nici între celelalte provincii romîneşti şi marele nostru vecin din Răsărit. Este adevărat că principii ardeleni nu aveau legături politice cu Moscova. In schimb nu au lipsit legăturile bisericeşti între Ardeal şi Rusia. Datorită unor împrejurări politice favorabile, Biserica ortodoxă rusă ca Biserică a unui popor mare, a cîştigat o importanţă din ce în ce mai mare. Mai ales după căderea Constantinopolului şi desfiinţarea imperiului Bizantin, celelalte Biserici ortodoxe pierzînd din însemnătatea pe care au avut-o pînă acum, sărăcite şi ducînd o existenţă grea, au început să-şi îndrepte privirile spre Biserica ortodoxă rusă care avea acum un rol protector faţă de celelalte Biserici surori. Ea era sprijinită de statul rus, care şi el avea acum rolul pe care-l avea înainte imperiul Bizantin, de protector al popoarelor ortodoxe. Astfel o mulţime de feţe bisericeşti şi-au îndreptat paşii spre Moscova, pentru a cere ajutor material şi moral pe seama Bisericii lor.

Vestea că nimeni din cei care s-au hotărît să facă drumul lung pînă la Moscova nu s-a întors de acolo cu mîna goală şi nemîngăiaţi, nu a rămas necunoscută nici în Ardeal. Ghenadie arăta cum credincioşii ortodocşi din Ardeal sunt „toată ziua în lipsuri, strîmtori şi necazuri multe" şi recomanda Ţarului pe cei trei călugări din mănăstirea Prislopului ca să-i ajute pentru a putea „răscumpăra sfînta mănăstire din mîna ungurilor" şi ca să poată clădi sfînt locaş (Silviu Dragomir: „Contribuţii privitoare la relaţiile Bisericii romîneşti cu Rusia în veacul XVII" Analele Acad. Rom. 1912. Mem. Secţ. Istorice, Seria II, tom. 34, p. 1444—1445. Anexa III). Dacă scrisoarea lui Ghenadie era adresată Ţarului, scrisoarea de recomandare a igumenului Antonie dată celor trei călugări şi care era redactată în aceiaşi termeni, se adresa Patriarhului Moscovei (Idem, p. 1942—3, anexa II). Deşi cei trei călugări n-au avut norocul să ajungă pînă la Moscova, drumul spre acest centru al Ortodoxiei va fi făcut de acum înainte şi de alte feţe bisericeşti din Ardeal. Acest drum l-a făcut şi mitropolitul Ilie Iorest, după ce a scăpat din închisoarea în care a fost aruncat de principele Ardealului pentru credinţa lui. Înarmîndu-se cu scrisoarea de recomandare din partea ierarhilor din Moldova unde s-a aşezat la mănăstirea Putna după eliberarea lui din închisoare şi a unor egumeni şi cu paşaport din partea domnitorului Vasile Lupu (Idem, p. 10 şi anexele XIX şi XX), Iorest a ajuns la 1645 în Moscova, de unde s-a întors cu frumoase daruri. Astfel a putut să-şi achite datoria de 1000 florini împrumutaţi de Rakoczy pentru a fi eliberat din temniţă, datorie pentru care garantaseră 24 fruntaşi din Alba-Iulia.

După vreo 7 ani se duce în capitala ţării ruseşti mitropolitul Sofronie care-şi avea reşedinţa la Lipova sau în mănăstirea Bodrog, avînd cu sine mai mulţi însoţitori şi se întoarce dela Moscova cu bogate daruri în bani şi cărţi.

Nu numai pentru a primi ajutor pentru refacerea mitropoliei stricată de Turci şi Tătari şi arsă de duşmanii ei va fi mers marele mitropolit Sava Brancovici în 1668 la Moscova, ci şi mînat de dorul de a vedea strălucirea Bisericii ruseşti şi a putea lua contact cu Patriarhii şi mitropoliţii ortodocşi din Răsărit, strînşi acolo în Sinod. Despre strălucirea Bisericii ruseşti îi va fi povestit tatăl său care a însoţit pe unchiul său mitropolitul Loghin în călătoria ce a făcut acesta în anul 1629 la Moscova. Mitropolitul Sava s-a bucurat de cea mai bună primire, făcînd o impresie deosebită la Moscova şi astfel se explică nu numai darurile deosebite cu care a fost încărcat la reîntoarcere, ci şi hrisovul care i s-a acordat de a putea merge tot din 7 în 7 ani în Rusia, după ajutor.

Astfel de favoruri se acordau numai acelora care dovedeau că au merite deosebite, sau au ştiut să cîştige favorul deosebit al Ţarului.

Către sfîrşitul secolului 17 legătura Bisericii ardelene cu Biserica rusească se menţine prin preoţii şi protopopii din Braşov care se duc la Moscova după ajutoare. Printre aceştia amintim pe popa Oprea şi Chiprian şi protopopul Vasile Hoban, care au venit cu ajutoare frumoase pentru biserica lor din Braşov şi mîngăiaţi şi întăriţi sufleteşte în credinţa lor ortodoxă. La curtea lui Petru cel Mare un alt braşovean făcea servicii bune de „Velpisar şi cantîlar". Acesta a fost Teodor Corbea, iar mai tîrziu la aceeaşi curte era întrebuinţat pentru corespondenţa curţii din Moscova cu domnii din Moldova şi Ţara Romînească Daniel Corbea, care era de origine tot din Braşov (Silviu Dragomir: „Relaţiile bisericeşti ale Romînilor din Ardeal cu Rusia în veacul al XVIII-lea". Sibiu 1914, p. 5).

După ce Ardealul trece în anul 1668 în stăpînirea Habsburgilor, Curtea din Viena, pentru a spori numărul catolicilor care s-au împuţinat foarte mult şi pentru a contrabalansa puterea politică a calvinilor în Ardeal, caută să atragă pe Romîni la unirea cu Roma. Prin această unire Habsburgii urmăreau ca pe lîngă graniţa politică care-i despărţea pe Romînii din Ardeal de cei din Ţările Romîne, să mai statornicească între ei şi o graniţă religioasă.

Folosindu-se de propaganda iezuită şi ştiind să exploateze situaţia materială proastă în care se afla preoţimea romînă din Ardeal, prin promisiuni şi presiuni au ademenit o parte din preoţime la unire. Poporul credincios, care la început nici n-a voit să ştie de unire, cu toate mijloacele de represiune folosite de habsburgi, nu şi-a părăsit legea. În lupta aceasta dramatică pentru apărarea credinţii strămoşeşti, Romînii ardeleni au primit un sprijin puternic din partea mitropolitului sîrbesc din Carlovit, dar mai ales din partea Bisericii ruseşti, care le-a dat un sprijin preţios prin mijlocirea puterii politice de stat. Astfel legăturile bisericeşti ale Romînilor ardeleni cu Biserica rusească şi cu marele imperiu se întăresc şi mai mult în secolul 18 decît în secolul precedent.

Legăturile ce au existat între biserica din Braşov şi Biserica rusească la sfîrşitul secolului 17 se relau tot printr-un braşovean, Atras de splendoarea Bisericii ruseşti şi mînat de nevoia de a strînge ajutoare pe seama bisericii sale, iar mai mult pentru a se plînge contra nedreptăţilor pe care le suferea Biserica sa din partea eterodocşilor, a făcut protopopul Eustatie Vasilievici în anul 1743, drumul lung pînă în Rusia. Pe lîngă cărţile primite, el s-a întors şi cu o frumoasă sumă de bani de vreo 13.000 florini, din care a putut să-şi repare biserica.

Relaţiile între ortodocşii din Ardeal şi Biserica rusească se întăresc mai mult, mai ales în timpul luptelor pentru apărarea credinţei străbune dintre anii 1744—1751. Ştim că după trecerea călugărului Visarion din Banat pînă la Sălişte, toată opera uniaţiei a fost adînc sdruncinată şi era ameninţată de o totală prăbuşire. În toiul luptelor religioase dintre Romînii ortodocşi şi stăpînire care folosea mijloacele cele mai drastice pentru a-şi salva opera unirii clădită pe falsuri şi minciună, se duce protopopul Nicolae Pop din Balomir, fostul vicar al episcopului Inochentie Klein, în Rusia pentru a înfăţişa forurilor bisericeşti şi ţarinei, prigonirile pe care le îndură ortodocşii din Ardeal pentru credinţa lor. Datorită memoriului înaintat de el ţarina Elisabeta îndrumă pe ministrul său dela Viena ca prin intervenţia sa la curte să se silească „a isprăvi ca să aibă acei de multe ori pomenit norod romînesc din Ardeal, încît este

(Continuare în pag. 2)

Relaţii între Bis. ort. din Ardeal şi Biserica ortodoxă Rusă

(Urmare din pag. 1)

lucrul credinţei, deplină slobozire, ca să rămînă iar, precum şi mai înainte, pe lîngă ţinerea legii lor cei greceşti, fără de nici o împiedicare sau supărare şi să aibă voie să ţină bisericeştii lor şi preoţii de legea grecească şi nici un fel de strîmtoare să nu li se facă" (Idem p. 14-15).

O astfel de intervenţie din partea Rusiei în favorul ortodocşilor din Ardeal, între împrejurările politice de atunci, cînd alianţa cu Rusia era mult preţuită de Curtea dela Viena, a fost de mare importanţă, iar scrisoarea ţarinei către ministrul său din Viena, despre care se spune că circula printre credincioşii ortodocşi din Ardeal şi care în realitate cuprindea rezultatul intervenţiei lui N. Pop, a ridicat moralul Romînilor ortodocşi, întărindu-i în nădejdea că avînd protecţia Rusiei cauza lor va ieşi biruitoare. Astfel delegaţia Romînilor ardeleni care mergea la Viena ca să se plîngă împărătesei Maria Terezia de nedreptăţile ce li se fac din cauza credinţei lor ortodoxe, a ţinut legături strînse cu ministrul rusesc din capitala Austriei, informîndu-l despre toate împilările pe care le sufăr şi acesta a intervenit în mai multe rînduri în favorul lor.

Ministrul rusesc dela Viena a înlesnit călugărului Nicodim şi soţului său Ioan din Aciliu — pe care-i păştea aceeaş soartă ca şi pe tovarăşii lor Oprea Miclăuş, Popa Măcinic şi Ioan din Galeş, care au fost prinşi şi aruncaţi în temniţă — să fugă în Rusia, dîndu-le pentru aceasta paşaportul necesar.

În anii 1751—52 ei sunt amintiţi că se află la Petersburg. Aci ei au ţinut legătură cu Sf. Sinod arătînd necazurile pe care le îndură fraţii lor din cauza credinţei şi cer să intervină să li asigure Romînilor din Ardeal libertatea religioasă. Ei fac propunerea în memoriul înaintat „ca preoţii ortodocşi din Ardeal să fie hirotoniţi şi să atirne de Sf. Sinod al Bisericii ruseşti".

În anul 1757 noi aflăm pe Nicodim din nou în Moscova, deci el venise pentru a doua oară în Rusia, pentru a face intervenţii în favorul fraţilor săi prigoniţi din caza credinţei. În 1758 trebui şi fostul său tovarăş de drum, Ioan din Aciliu, care acum era sfinţit preot, să fugă din nou în Rusia, pentru a cere intervenţia ţarinei în favorul ortodocşilor din Ardeal prigoniţi pentru credinţa lor. Fără îndoială că toate intervenţiile făcute ca şi tratativele pe care le-a dus Curtea din Petersburg cu Curtea din Viena în favorul ortodocşilor din Ardeal şi Ungaria s-au făcut de comun acord cu Sf. Sinod al Bisericii ruseşti. Numai datorită acestor intervenţii repetate şi categorice s-a ajuns ca Curtea din Viena să dea Decretul de toleranţă din 1759 şi să consimtă să numească un episcop pe seama ortodocşilor din Ardeal. Biserica ortodoxă rusă prin mijlocirea puterii politice a dat Romînilor ardeleni în lupta lor pentru libertatea religioasă din secolul 18, cel mai puternic sprijin.

Legăturile Bisericii ortodoxe din Ardeal cu Biserica ortodoxă rusă au continuat şi după aceea. Aci trebue să pomenim pe preotul Mihail Popovici care-şi descrie călătoria sa din 1770 la Moscova şi pe scriitorul făgărăşan Ion Codru-Drăguşeanul, care lăuda în cuvinte frumoase biserica din Moscova; pe marele mitropolit Andrei Şaguna care a ţinut tot timpul legătura cu cultura teologică rusească. Preţuirea lui se constată din faptul că la 1872 i-a fost tradus în rusește manualul de drept bisericesc. Aceste legături continuă prin mijlocirea cărţilor marilor teologi ruşi traduse în romîneşte şi care circulau şi în Ardeal.

După primul război mondial prin unificarea bisericească, ierarhii ardeleni devin membrii Sf. Sinod din Bucureşti şi astfel de aci înainte legăturile dintre Biserica ortodoxă romînă cu Biserica ortodoxă rusă pot fi socotite şi ca legături între Biserica ortodoxă din Ardeal cu marea Biserică soră din U.R.S.S. Cu toate că în urma transformărilor produse după Marea Revoluţie Socialistă din octombrie, nu au mai existat legături canonice între cele două Biserici surori din Rominia şi U.R.S.S., totuşi legăturile sufleteşti dintre ele nu au fost distruse. Biserica ortodoxă romînă a rămas solidară cu Biserica ortodoxă rusă păstrînd astfel unitatea Bisericii lui Hristos. Dovadă despre unitatea sufletească ce s-a păstrat între cele două Biserici, chiar cînd nu exista o legătură canonică între ele, este faptul că cu prilejul Sinodului ortodox dela muntele Athos din 1925, Biserica ortodoxă romînă a susţinut punctul de vedere al Bisericii ortodoxe ruse care diferea de cel al celorlalţi reprezentanţi la acel Sinod, iar cînd în 1927 Sinodul rus a condamnat învăţătura teologului rus Bulgacov despre „Sofia", Biserica ortodoxă romînă a aprobat şi ea această hotărîre.

După al doilea război mondial, reluîndu-se vechile şi firestile legături ce au existat între cele două ţări vecine, s-au reluat şi vechile şi firestile legături dintre Biserica ortodoxă romînă în general ca şi între Biserica ortodoxă din Ardeal şi Biserica ortodoxă rusă.

Astfel, la Apelul I. P. S. Alexei, mitropolit al Leningradului şi Novgorodului şi locţiitor al scaunului patriarhal al Bisericii ortodoxe ruse, adresat în august 1944 către clerul şi credincioşii romîni de a sprijini hotărîrea luată de guvernul romîn la 23 august 1944, de a rupe legăturile cu hitleriştii şi de a colabora cu marele popor rus pentru alungarea duşmanului comun din hotarele ţării noastre, cei dintîi au răspuns ierarhii ardeleni. În scrisoarea din 12 octomvrie 1944 adresată I. P. S. Mitropolit Alexei ei îşi exprimau mulţumirea că poporul rus, care a dat Romînilor din Ardeal un ajutor atît de preţios în secolele 17 şi 18, acum face o nouă jertfă pentru desrobirea Ardealului încătuşat prin Dictatul dela Viena. În delegaţia care a însoţit pe I. P. S. Patriarh Nicodim în prima vizită oficială din 1944 la Moscova prin care s-au reluat vechile legături dintre cele două Biserici surori, a fost reprezentată şi Biserica ortodoxă romînă din Ardeal prin P. S. episcop al Orăzii. Cînd I. P. S. Patriarh Alexei a întors vizita Patriarhului Bisericii ortodoxe romîne, a vizitat şi pe ierarhii ardeleni la ei acasă zăbovind mai mult la Sibiu. La prăznuirea celor 500 de ani dela proclamarea autocefaliei Bisericii ortodoxe ruse, sărbătoare care a avut loc la Moscova în iulie 1948, cu care ocazie s-a ţinut o conferinţă a reprezentanţilor Bisericilor ortodoxe, unde s-au desbătut o serie de chestiuni mai importante, a participat şi Biserica ortodoxă ardeleană prin reprezentantul ei P. S. episcop Nicolae Colan al Clujului. Din delegaţia care a însoţit în 1950 pe I. P. S Patriarh Justinian la Moscova unde s-au tratat probleme care interesează cele două Biserici, a făcut parte şi un reprezentant al Bisericii ardelene, Părintele Vicar Traian Belaşcu, dela Arhiepiscopia de Sibiu.

La consfătuirea din Moscova care a avut loc în iulie 1951, în care s-a desbătut importanta problemă a acţiunii pentru pace, Biserica ortodoxă din Ardeal a participat prin P. Sf. episcop al Aradului, Andrei.

Astfel după 23 august 1944, s-a putut înnoda firul întrerupt pentru un timp al vechilor legături ce au existat între Biserica ortodoxă din Ardeal şi Biserica ortodoxă rusă, prin vizita făcută de I. P. S. Patriarh Alexei Bisericii din Ardeal, prin vizitele făcute de reprezentanţii Bisericii ardelene la Moscova, prin desbaterea în comun a problemelor ce interesează cele două Biserici, prin lupta comună pentru pace, prin legătura permanentă ce există între cele două Biserici, prin publicaţiile bisericeşti ale celor două Patriarhii, de unde se poate urmări reciproc desfăşurarea vieţii religioase din cele două Biserici surori, relaţiile dintre aceste Biserici se adîncesc tot mai mult şi sunt tot mai vii. Prin adîncirea acestor relaţii, ele contribue la cimentarea prieteniei între Republica Populară Romînă şi U.R.S.S., între poporul romîn şi marele popor sovietic.

Sofron Vlad

Despre predica preotului

Grija celui ce predică trebuie să fie nu cum îşi va arăta cunoştinţele, înţelepciunea lui, darul lui de vorbitor, ci cum să poată mai bine mîngîia şi lumina, cum să poată fi mai de folos credincioşilor care îl ascultă. De aceea e dator să cerceteze care este starea lor sufletească şi care sînt năzuinţele şi vrerile lor. El trebuie să cunoască după ce însetează sufletul lor, cu ce va putea împlini cerinţele lor duhovniceşti. În înţeles mai larg grija unui predicator adevărat este cum va putea împrăştia mîndria deşartă, făţărnicia, minciuna, linguşirea, necurăţia, răutatea şi orice alte fapte care înjosesc pe om — şi cum va putea să facă să răsară în sufletele credincioşilor lumina dragostei de Dumnezeu şi de aproapele, de tot ce este bun, frumos şi nobil; cum va putea să-i facă mai de omenie, mai buni, mai cinstiţi, mai iubitori de bine şi de frumos. Cu un cuvînt predicatorul adevărat nu se mulţumeşte numai cu atît că a spus o predică bine închegată din punct de vedere omiletic şi fără greşală. O predică spusă după toată rînduiala, cu moto, parte introductivă, tratare şi încheere pline de figuri oratorice, după tot tipicul artei retorice, dar pustie, fără viaţă şi suflet, fără ca să fi împins spre acţiune nicio inimă, niciun gînd, nefiind întretăiată de emoţie în aşa fel încît credincioşii rămîn ca şi înainte, reci, nepăsători, exprimînd prin atitudinea lor parcă: „Deşertăciunea deşertăciunilor, toate sunt deşertăciune".

Nu. Nu aşa, ci după ce ţi-ai terminat cuvîntul, cînd se stinge ca un vis ecoul glasului tău sub bolţile sfîntului lăcaş, privirea fiecăruia să-i fie mai vioae, faţa mai senină, gîndurile mai curate, toată fiinţa lor să fie încordată spre bine şi să deschidă drum nou spre culmi de desăvîrşire şi pace, spre Dumnezeul iubirii şi a toată bunătatea. Să-l trezeşti pe fiecare să vadă că în jur sunt oameni şi muncă şi flori şi cîntec şi svon de viaţă nouă, care îi cere şi lui să muncească, să cînte, să învingă şi bucurîndu-se să se simtă împăcat şi fericit că face şi el parte din marea familie a lui Dumnezeu şi că nu lîncezeşte în somnul nepăsării şi al egoismului necurat. Să ştie ce are de făcut şi să fie hotărît să facă şi atunci vremea semănatului nu se va sfîrşi fără îmbelşugate şi bine cuvîntate roade.

Nu grija de a ţi arăta cumînţenia ta trebuie să-ţi călăuzească paşii spre amvon, ci dragostea de credincioşi şi dorul de a-i lumina şi încălzi, scoţînd învăţăturile din adîncuri de convingere şi dragoste. Fiecare frază să fie o scăpărare de lumină izvorîtă din credinţa şi sinceritatea ta. Fiecare vorbă să fie o parte din tine, din comoara cea sfîntă a sufletului tău ales. Trebue să avem de grijă să vorbim în aşa fel încît credincioşii care ne ascultă să ne uite pe noi şi să rămînă în faţă numai cu Dumnezeu, numai pe El să-l vadă, numai cuvintele Lui să le audă, bunătatea Lui s-o întrezărească, noi rămînînd doar ca un ecou al voinţei lui Dumnezeu faţă de ei.

Deasemenea să nu uităm că amvonul e şi catedra de unde ascultătorii învaţă nu numai cum să fie creştini buni, ci şi oameni adevăraţi. Aşa că şi acum, să răspîndim de aici odată cu lumina credinţei şi dragostea de muncă şi bună rînduială, rîvna de a sprijini lupta pentru pace şi a munci pentru o viaţă mai bună şi mai fericită, pentru înaintarea poporului nostru.

Protos. I. Chira

Preoţii romîni din Transilvania luptători pentru drepturile şi libertăţile poporului

Este lucru ştiut că locuitorii Transilvaniei au fost pînă în veacul al XIV-lea oameni liberi, oameni cu teritoriu şi instituţii proprii, cu administraţie proprie şi cu un drept public şi particular propriu. Începînd însă dela anul 1356 situaţia poporului romîn din Transilvania se schimbă radical.

Regii maghiari, cărora le-a reuşit să subjuge acest teritoriu, au dăruit sate şi moşii întinse unor particulari sau biserici romano-catolice, răpind astfel proprietăţile, bunurile şi drepturile vechilor locuitori.

Boierimea romînă din Transilvania, asuprită şi despoiată de drepturi, pentru a-şi salva privilegiile şi proprietăţile se catolicizează şi apoi s-a maghiarizat. La sfîrşitul veacului al XV-lea procesul de catolicizare şi maghiarizare a lor era încheiat.

Ţăranii din Transilvania au ajuns iobagi. Iată cum este descrisă situaţia dureroasă a acestor ţărani:

„De acum înainte Romînii cuprinşi în masa cea mare a ţăranilor, trebuiră să sufere toate mizeriile feudalităţii, toate asupririle unei nobilimi înzestrate cu mari libertăţi, dar fără sentimente de dreptate faţă de ţărani. Moşia ţăranului era considerată ca moşia domnului său, fără ca ţăranul să aibă dreptul de a-se strămuta dela un domn la altul. Întocmai ca o materie brută el era declarat inamovibil de pe moşia domnului său şi condamnat la muncă perpetuă în folosul feudalului. Era silit să presteze cîte 4—6 zile de lucru pe săptămînă, să dea a noua parte din slaba sa recoltă domnului său, să dea un anumit număr din produsul oilor, caprelor, porcilor, stupilor, care de regulă se luau pînă la jumătate şi să mai dea diferite alte daruri de trei ori pe an.

În afară de acestea trebuia să dea preoţilor catolici sau luterani iarăşi a noua sau a zecea parte din recolta sa, să plătească impozitele şi sarcinile publice, să achite cheltuelile pentru întreţinerea armatei active, cheltuelile pentru administraţia comitatelor, întreţinerea drumurilor şi podurilor şi diurnele deputaţilor. Moşia ţăranilor se împărţia adeseori între 8—10 copii şi cu toate acestea fiecare din ei trebuia să facă serviciii ca pentru o moşie întreagă. Funcţionarii publici din Transilvania, care pînă la anul 1730 nu au avut altă plată decît amenzile şi taxele ilegale, pe care le storceau prin abuzuri şi fărădelegi de pe pielea oropsitului popor, au abuzat cît au voit de aceşti nenorociţi. Ţăranii erau puşi la jug ca animalele, pedepsiţi cu cîte 50-100 bastoane, aruncaţi în lanţuri, trimişi şi uitaţi în închisori, mutilaţi şi ucişi de domnii lor, care dispuneau de viaţa şi moartea acestor sclavi. Nobilii aveau numai drepturi şi ţăranii numai îndatoriri. Nobilii erau scutiţi de orice impozite şi contribuţiuni, în timp ce ţăranii erau condamnaţi prin lege ca ei niciodată să nu poată scutura jugul iobăgiei, să nu poată agonisi avere, să nu să poată apăra împotriva domnului lor, neavînd dreptul să-l cheme în judecată.

Religiunea ortodoxă era perpetuu persecutată de fanatismul religios al catolicilor, episcopii romîni trataţi ca eretici şi preoţii făcuţi iobagi, întocmai ca ţăranii. Cler şi popor era un sclav trîntit în pulbere şi sortit să trăiască sub cel mai groaznic arbitru." (N. Densuşianu, Revoluţia lui Horia, Bucureşti, 1884, pp. 61-65).

Datorită acestor stări dureroase şi inumane este cît se poate de firească şi foarte explicabilă ura de moarte dintre ţăranii asupriţi şi nobilii asupritori. O luptă înverşunată între aceste două clase sociale a făcut să curgă veacuri deadîndul sînge mult pe întreg cuprinsul Transilvaniei. Ţăranii, cu preoţii lor, se înarmau cum puteau şi încercau prin luptă să redobîndească drepturile pierdute, iar nobilii prin teroare, prin ţepi şi spînzurători înşirate dealungul drumurilor şi prin pieţi publice, căutau să-şi menţină puterea şi privilegiile.

În cursul veacurilor au fost mai multe răscoale împotriva nobilimii asupritoare. Cea dîntîi mare răscoală ţărănească a fost la anul 1437. Ea a cuprins întreagă Transilvanie şi părţi din Ungaria de astăzi. După trei ciocniri sîngeroase răsculaţii au fost învinşi şi măcelăriţi. Nu se cunosc încă bine conducătorii acestei răscoale.

O a doua mare răscoală a ţăranilor romîni şi unguri e cea dela anul 1514, de sub conducerea lui Gheorghe Doja. În această răscoală a avut un rol important preotul romîn Laurenţiu. Acest preot valah a organizat şi a condus o armată întreagă de răsculaţi. Cu această armată el a ocupat Oradea şi a pus stăpînire pe judeţele Bihor şi Sălaj. Ni se spune că „se vedeau pînă la Budapesta flacările castelelor aprinse" de răsculaţi.

După înfrîngerea răsculaţilor, popa Laurenţiu a fost prins şi adus la Cluj, unde a fost tras în ţeapă, iar trupul lui a fost aruncat în foc „şi a fost fript ca un purcel", după cum se exprimă un cronicar contimporan.

La anul 1599 ţăranii din Transilvania s-au răsculat din nou împotriva nobililor exploatatori. De sigur, ei au fost încurajaţi de data aceasta şi de succesele lui Mihai Viteazul. Istoricul maghiar Szamoskösi afirmă că preoţii şi călugării valahi au fost aceia care au răsculat satele împotriva nobililor. Dieta dela 25 septembrie 1600, ţinută la Laţfalău, a hotărît să ia măsuri severe împotriva preoţilor revoluţionari şi incendiatori din Transilvania. Aceşti preoţi valahi să fie obligaţi să plătească toate daunele pricinuite de răsculaţi şi apoi să fie scoşi afară din ţară.

Se vede că numărul preoţilor romîni răsculaţi împotriva nobililor a fost foarte mare din moment ce dieta a hotărît ca ei să plătească daunele revoluţiei.

În veacul al XVII-lea preoţii valahi din Transilvania au dat ajutor preţios poporului, subjugat de data aceasta de către Turci. Din numărul mare al preoţilor care au luptat împotriva Turcilor amintim pe preotul Gheorghe din Ciurila, judeţul Turda-Arieş, despre care se spune că comanda o ceată de ţărani, compusă din 600 luptători, pe la anul 1658-60. Acest preot, fiind prins de Turci, a fost tras în ţeapă împreună cu un frate al său la Făgăraş. S-au mai distins în luptele împotriva Turcilor protopopul Chirilă din Hunedoara, ucis de Turci la Cristus, lîngă Turda, protopopul Simion din Inău, episcopul Sava din Inău, etc.

Istoricul maghiar Marczali afirmă că o caracteristică a revoluţiei lui Horia este participarea multor preoţi în urzirea, desfăşurarea şi conducerea ei. Aceşti preoţi au fost pretutindenea agitatorii poporului, motiv pentru care un alt istoric maghiar afirmă că lîngă fiecare rebel omorît trebuie să fie spînzurat şi preotul valah.

Preoţii satelor necăjite, cunoşteau de aproape suferinţele oamenilor şi nu puteau lipsi nici dela cea mai riscată încercare de a le uşura."

Numărul preoţilor care au participat la această revoluţie fie ca agitatori, curieri, predicatori, luptători, conducători de oaste, etc., e atît de mare încît ne este cu neputinţă să-i pomenim pe toţi aici. Ne limităm să încrustăm pe acest scurt război doar pe cei mai însemnaţi.

Preotul Ioanăş Căran din Mesteacăn, a bine-

(Continuare în pag. 4)

O descoperire istorică

A făcut-o profesorul de istoria R.P.R. dela universitatea din Cluj, Dr. St. Pascu. E de importanţă pentru istoria Bisericii ortodoxe din Transilvania, de aceea o semnalăm cetitorilor „Telegrafului Romîn". Ne-a autorizat s-o facem, prin două epistole, una din 8 martie către subsemnatul, alta din 14 apr. c. către parohul magistrand din Ighişul Vechi, Andrei Eftimie.

Ne comunică în aceste epistole, că în arhivele Bistriţii, a găsit hrisovul din Alba-Iulia 9 apr. 1557, al crăiesei Ardealului, Isabela Zapolea, prin care ea ordona „tuturor nobililor, comiţilor, castelanilor, provizorilor şi celorlalţi slujbaşi, de asemenea tuturor călugărilor şi preoţilor romîni şi cnezilor... supuşi jurisdicţiei episcopiei romînilor, că Petru Petrovici, consilierul său, a numit pe călugărul Marcu episcop de lege grecească în episcopia Vadului, acordîndu-i venitele şi foloasele cuvenite din vechime şi de drept acelei episcopii." Isabela confirma această numire şi „poruncea tuturor celor de mai sus, să i-se supună episcopului de Vad, Marcu, şi să-i dea ascultare si toate venitele ce i-se cuvin şi obişnuiesc din vechime a se da episcopilor de Vad."

Comunicarea harnicului savant clujean — prezintă două importanţe speciale:

1. Descoperirea sa dă încă o lovitură teoriei apărătorului unaţiei Bunea, că ortodoxia ardeleană pînă la 1700 ar fi fost fără ierarhie canonic organizată. În cărţile sale: Vechile Episcopii, 1902, şi Ierarhia, 1904, Bunea încercase să-i prezinte pe vlădicii vechi ai romînilor ortodocşi ca pe nişte pribegi fără scaune legale şi stabile şi fără succesiune canonică în ele. Îşi sprijinea teoria între altele şi cu lipsa episcopilor la Vad între 1550, cînd a fost numit Gheorghe, şi 1574, cînd a fost aşezat la Vad fostul mitropolit de Alba-Iulia, Eftimie. Din necunoaşterea vreunui episcop de Vad între aceşti doi trăgea concluzia suprimării pe un timp între 1550 şi 1574 a episcopiei Vadului. Concluzia i-o adoptaseră Iorga şi Meteş. Noi în Manualul unic de istoria bisericii romîne, elaborat pentru patriarhie în 1951-52, am respins-o din pură intuiţie istorică. Iată, acum ni se verifică intuiţia prin descoperirea întîiului document care o confirmă.

2. Din actul acesta rezultă în mod clar că episcopia Vadului exista din vechime şi că erau fixate drepturi şi venite pentru ea, recunoscute nu numai de credincioşi, ci şi de autorităţi, deşi aceste autorităţi nu erau ortodoxe. Prin descoperirea acestui act se completează golul dela 1550-1574 şi se vădeşte că succesiunea canonică a episcopatului ortodox romîn din Ardeal n-a fos întreruptă. Biserica ortodoxă romînă din Ardeal a avut o organizare stabilă şi a format sufletu credincioşilor ei în duhul ortodoxiei de pretutindeni. Acest suflet ortodox, plăsmuit în veacuri de trăire bisericească, nu s-a desbinat, prin desbinarea dela 1698-, ci a rămas acelaş la credincioşii din cele două „strane". Desbinarea a fost pur administrativă. De aceea în 1948 credincioşii şi clerul fost gr. catolic au revenit cu entuziasm la sînul Bisericii mame, ca toţi să fie una aşa cum una au fost înainte de 1698 sub păstorirea episcopilor şi mitropoliţilor ortodocşi.

Mulţumim d. St. Pascu pentru descoperirea şi comunicarea făcută. Ea luminează o parte din trecutul Bisericii noastre şi ne întăreşte în lucrarea de desăvîrşire a reîntregirii bisericeşti, de unire a tuturor credincioşilor în jurul altarului strămoşesc.

Şt. Lupşa

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Institutul teologic Universitar din Sibiu

— 1944—1954 —

Zece ani constitue un period însemnat în istoria instituției noastre. Cînd privești peste cei 144 de ani din existența acestui venerabil așezămînt de cultură teologică parecă nu întîlnești deceniu atît de plin în realizări ca cel dintre 1944—1954. Această decadă ne surprinde în plin progres. Dacă cumpănim asupra antecedentelor vom constata că acela care a înzestrat școala sibiană cu condițiile de prestigiu și posibilitățile de desvoltare actuală a fost I. P. S. Mitropolit Nicolae. Datorită purtării de grijă a I. P. S. Sale s-au împlinit toate condițiile pentruca Institutul să stea la înălțimea la care s-a ridicat biserica Ardealului prin apostolatul și lupta consecventă a Păstorului ei. Prin chemarea făcută în ajunul lui 1944 Mitropolitul Nicolae vestește că în viața Institutului trebue să sosească „plinirea vremii". Dacă „vremea aceea" a sosit în parte mai înainte, cuvîntul s-a făcut trup" în deplină măsură în zilele patriarhului Justinian, prin Legea de organizare a învățămîntului teologic din 1948. De atunci Academia devine Institut teologic de grad universitar, care conferă pe lîngă titlul de licență în teologie, certificat de definitivare și promovare pentru preoți.

Și astfel în Institut se întîlnesc studenți și preoți veniți de pe meleagurile scăldate în apele line ale Mureșului. dela Bălgradul reîntregirii și pînă la gurile bătrînului Olt, pentru a chibzui împreună cu dascălii lor ce e rău, să lepede dela dînșii și cum să sprijinească poporul pe calea măreților reforme cari se înfăptuesc sub ochii noștri și să facă din biserică un vast laborator de îndrumare a credincioșilor pe calea mîntuirii sufletești.

Datorită nouei reforme a învățămîntului teologic din 1952, Institutul teologic din Sibiu devine singurul Institut pentru pregătirea slujitorilor la altar și îndrumarea clerului din întreg Ardealul și Banatul. De atunci el trece sub directa purtare de grije a I. P. Sf. mitropoliți Nicolae și Vasile și a Prea Sf. Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului și Valerian al Oradiei, cari veghează cu toată desinteresarea ca fondul ortodox al Institutului să nu se știrbească cu nimic. La rîndul lor profesorii se străduesc zi de zi să traducă în fapt îndatoririle pe cari înalții ierarhi le-au statornicit în calitate de părinți sufletești ai familiei noastre spirituale.

Institutul teologic din Sibiu e statornicit pe temeliile lui firești, sub oblăduirea bisericii, iar binefacerea acestei așezări a trecut dincolo de hotarele celor două mitropolii, atunci cînd facultăți de teologie din cadrul universităților, au trecut în seama bisericii, și s-au așezat pe baze noui, pentru primaoară sub ocrotirea bisericii și directa conducere a sinoadelor ei.

Institutul teologic nu poate fi despărțit de marea personalitate a I, P. S. Mitropolit Nicolae. Priviți numai capela, acel juvaer al sufletelor și o neperitoare realizare artistică, în care se predică virtuțile evanghelice în prezența zilnică a mărinimosului ei ctitor. Treceți în biblioteca Institutului și veți vedea că și acolo bate un duh de înoire, numărați scrierile arătoase și bogate în pagini, scoase din tiparnița I. P. S. Mitropolit Nicolae și vă veți minuna de această rodire fără seamăn, după expresia I. P. S. Patriarh Justinian; „modele de tipărituri ca prezentare și contribuție serioasă la cultura teologică". Ieșiți în curtea Institutului căci și acolo îl veți vedea pe I. P. S. Nicolae silindu-se să adauge un spor de viață nouă la tinerețea studenților teologi. Cuvîntul Său măsurat și îndelung gîndit, avînd o curgere domoală, dar vioi colorată, edifică și destinde. Intrați în sălile de cursuri că și acolo veți vedea cît de mult a imprimat I. P. S. Sa, școlii pe care o patronează, propria-i personalitate. Dacă n-ar fi să pomenim decît pe acești 10 ani — 1944-1954 — din activitatea I. P. S. Sale și ar fi destul ca mitropolitul Nicolae să rămînă un mare deschizător de drum în istoria Institutului nostru.

Suntem bucuroși să constatăm că statul are — prin Ministerul Cultelor — o contribuție substanțială la bunul mers al Institutului, dela cel dintîi ministru din regimul de democrație populară și pînă la academicianul și prof. universitar Dl Ministru N. Constantinescu-Iași. Aceasta atît prin acordarea tuturor drepturilor de organizare sub oblăduirea Bisericii, cît și prin sprijinirea morală și materială a Instituiului, prin salarizarea personalului didactic, administrativ și de serviciu, burse pentru studenți și subvenții pentru cheltueli de întreținere.

Cu ce au răsplătit profesorii și studenții gratitudinea bisericii și a Statului? In calitate de rector între anii 1946—1952 consider de un obligament a sintetiza aici cîteva aspecte din cadrul muncii lor. Răspunzînd îndatoririlor lor fiecare profesor a publicat mai multe lucrări de specialitate, de multeori ei s-au înfrățit la muncă colectivă, b. o. în masivul volum: „Biserica și problemele vremii", Sibiu 1947, sau în nenumăratele Anuare ale Institutului. Toți au colaborat la diferite reviste și ziare. Nouă dintre profesori au fost redactori și directori de reviste. Profesorii au ieșit și în afară de școală desvoltînd o activitate culturală însemnată. In fiecare an s-au organizat cicluri de conferințe, tratîndu-se probleme de actualitate. In anul 1946 profesorii s-au prezentat în frunte cu rectorul și împreună cu studenții în mai multe sectoare ale orașului Sibiu, cerînd sprijinul populației pentru frații năpăstuiți de secetă ai Moldovei. S-au colectat alimente și îmbrăcăminte. Cu toții au uat parte la plasarea copiilor din Moldova.

l In ziua de 11 iunie 1948 s-a comemorat în mod deosebit revoluția din 1848. In clădirea Institutului, sindicatul corpului didactic al școlii, a aranjat o expoziție publică, a anului 1848, cuprinzînd: stampe, picturi, cărți, arme, drapele și alte multe obiecte din anul 1848. S-au cultivat intensiv relațiile romîno-sovietice, prin cursuri de limba rusă, conferințe etc. și s-a participat activ la lupta pentru instaurarea unei păci trainice și drepte în lume. Semnalăm doar că numai în anul 1952 echipa culturală de luptă pentru pace a Institutului a dat 6 reprezentații în orașul Sibiu, la cererea publicului. Unul dindre profesori este președintele Comitetului de luptă pentru pace din cenirul mitropoliei. Toți profesorii au gata manuscrisele manualelor disciplinei pe care o predau. Un colectiv de 7 profesori lucrează la comentarul Sfintei Scripturi. Colectivul are, pînă acum, gata comentate 45 de cărți biblice. Deasemenea profesorii au ținut cursurile de îndrumare pentru clerul din mitropolia Ardealului...

Instrucția și educația, pe care ne-au încredințat-o cu un apel sever la sinodul de răspundere înalții noștri ierarhi nu-și va ajunge ținta dacă se va restrînge la un șir de lecții, fie chiar binefăcute, de unul sau de altul dintre profesori. Abia atunci vom culege flori și roade îmbelșugate cînd și studentul se integrează total în sfera de preocupări și interese ale dascălilor lor. Putem afirma fără riscul de a exagera că în decada 1944—1954 studentul teolog a învățat nu numai meșteșugul de a lucra ci s-a încadrat deplin în realitățile vieții și în marile îndatoriri ale reformelor de azi.

In acești 10 ani studenții noștri au fost înrolați în rîndurile cele dintîi ale luptătorilor pentru marile idealuri.

Intîiul stătător al Bisericii noastre I. P. S. Patriarh Justinian, le-a afirmat cu tărie principiile de acțiune în Pastoralele pe care le-a trimis, b o. mai nou din prilejul festivalului tineretului, din București, iar studenții noștri s au încadrat activ în această îndrumare, atît în interiorul Institutului cît și afară de hotarăle școlii.

Bazați pe realizările multiple din acest deceniu de libertate și reforme democratice ne angajăm a nizui tot mai sus, a ne intensifica activitatea în toate domeniile. Și astfel nu vom desmînți cu nimic nici nădejdile cari, și de acum înainte, se leagă de viitoarea noastră slujire a bisericii și patriei.

N. NEAGA,
profesor la Institutul teologic

Preoții romîni din Transilvania...

(Urmare din pag. 3)

cuvîntat adunarea dela 31 octomvrie 1784, rostind rugăciuni pentru buna reușită a lucrului care avea să înceapă. Acest preot a fost omorît apoi de nobili.

Preotul Gheorghiță Nicula din Albac și Ioan Cocan din Piclișa au fost căpitani în Oastea lui Horia.

Popa Dumitru din Certej a însoțit și la Viena și la luptă pe Horia, iar preoții Todor din Albac, Simion din Vlădești Rimețului, Irimie din Rimeț sau Ponor, Ioan din Vingard, Simion Gavrilă și Gherasim și Petru Iancu din Lupșa, iau parte activă la revoluție. Preotul Gavrilă Sulariu din Mogoș mergea în fruntea trupei, purtînd drept steag o cruce roșie mare de un stînjen și jumătate.

In ultimatul pe care Horia l-a dat nobililor, cere să i se răspundă pînă la data de 14 novembrie, iar răspunsul să fie adus la omul lui de încredere, preotul Dănilă din Cristior.

In județul Cluj e amintit preotul Vasile din Pintic, care pregătea revoluția, fapt pentru care nobilii au cerut mai tîrziu „să fie dat morții fără milă".

Sunt sute de preoți care au adunat bani care au plecat ca soli ai lui Horia în Maramureș, în Țara Romînească, în Moldova, care au vestit prin sate și orașe poruncile lui Horia, fapte pentru care au îndurat apoi anchete umilitoare, bătăi, prădări, temniță și chiar moarte, ca bună oară preotul Ioan din Bedeleu, tras în țeapă la Cluj, preotul Constantin Turcu din Criscior, preotul Gheorghe din Corbești, preotul Lupu din Zam, preotul Mihai din Ghelmar, etc. etc.

Contribuția de jertfă a preoților valahi din Transilvania, pentru dreptatea și libertatea poporului este deci cum nu se poate mai mare, alcătuind o pagină de glorie cum rar se găsește la alte popoare și la alte confesiuni. Intr-adevăr, clerul romînesc din Transilvania s-a identificat întotdeauna pînă la sfînta mucenicie cu idealurile și cu viața credincioșilor pe care i-a păstorit. Cînd credincioșii au fost liberi, s-au bucurat deopotrivă de aceste libertăți și preoții, iar cînd credincioșii au fost iobagi, alături de ei au iobăgit și preoții lor. Cînd credincioșii au fost asupriți și întemnițați cei dintîi care au fost legați în lanțuri și aruncați în închisori au fost preoții valahi. Cînd credincioșii s au ridicat și au încercat prin diferite răscoale să-și recîștige drepturile și libertățile pierdute, întotdeauna alături de ei și uneori chiar în fruntea lor, au fost preoții valahi.

Preoții de astăzi n-au decît să meargă înainte pe drumul trasat de înaintași și anume: de a fi mereu alături de credincioși și împreună cu ei la muncă și la luptă pentru o viață mai bună, de a fi alături de toți aceia care vor binele poporului, și împotriva tuturor exploatatorilor, împotriva dușmanilor libertății și ai dreptății milioanelor de muncitori. **Pr. Sp. Cîndea**

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu 1302 54

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

ANUL 102 SIBIU, 15 Octomvrie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 41—42

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Faptele istorice nu trebuesc uitate!

In anul acesta se împlinesc două veacuri şi un deceniu de cînd Episcopul „unit" Ioan Inochentie Micu-Klein a fost exilat la Roma, pentru a nu se mai întoarce niciodată în Ardealul său drag.

In legătură cu acest exiliu s-au scris multe şi s-au spus multe, fără a se preciza în amănunt motivele acestei exilări.

Biserica catolică n-a făcut-o, căci aceste motive l-ar fi înconjurat cu aureola muceniciei pe acest episcop romîn integru, — lucru nedorit —, iar relatările scriitorilor ortodocşi au fost primite şi privite ca tendenţioase.

Iată, aceste motive mă determină, ca în acest an jubilar, cînd se împlinesc 210 ani dela exilarea lui Inochentie Micu să arăt adevăratele motive ale acestei exilări.

In expunerea mea mă voi folosi de lucrarea unui istoric catolic maghiar, — fost membru al Academiei Maghiare — Dr. Karácsonyi János, care în cartea intitulată „Istoria bisericii maghiare în liniamente generale dela 970 – 1900", vrînd să-l acuze pe episcopul Inochentie Micu, reuşeşte tocmai contrarul, să scoată în evidenţă personalitatea excepţional de măreaţă al acestui episcop.

Numitul istoric în lucrarea amintită la cap. VII, titlul: „Catolicii de ritul grec şi armean" scrie următoarele în legătură cu episcopul Inochentie: „După moartea lui Pataky întîmplată în anul 1727, în anul 1728 le-a reuşit iezuiţilor şi guvernului să-l aleagă de episcop pe Ioan Micu (Klein), fost elev al şcolilor teologice din Tîrnavia (Nagyszombat). Acesta a fost primul episcop romîn cu pregătire teologică regulată. Micu a fost neobosit. A cerut, a scris, a călătorit în interesul eparhiei şi a credincioşilor săi. I-a reuşit ca în locul domeniilor dela Simbăta şi Gherla, în anul 1738 să exopereze dela Impăratul domeniul dela Blaj, unde el a pus temelie bisericii catedrale, reşedinţei episcopeşti, mînăstirei Sf. Vasile şi Seminarului Teologic."

„Dar din pricina pretenţiilor sale exagerate Micu a adus mari daune unirei dela 1700. Micu nu s-a mărginit la aceia ca să cîştige drepturi pentru biserica sa şi să-şi ridice credincioşii din neştiinţă, ci a pretins pentru poporul romîn şi drepturi politice. Dar aceasta s-a împotrivit constituţiei Ardealului şi leza drepturile individuale ale stăpînitorilor. A voit ca pe romîni să i facă a patra naţionalitate din Ardeal, ori aceasta era în acelea vremuri anticonstituţional Ca romînii să plătească zeciuială numai preoţilor romîni, aceasta ar fi stîrbit veniturile preoţilor saşi şi maghiari. Nici aceia nu s-a putut face ca toţi preoţii romîni să fie scoşi din iobăgie, căci din aceştia în fiecare sătuleţ era doi-trei, ba chiar şi şase-şapte şi scoaterea lor din iobăgie ar fi adus cu sine lezarea drepturilor de proprietate ale stăpînitorilor. Micu cu pretenţiile sale exagerate a atras asupra sa ura stăpînitorilor, s-a înstrăinat de curtea dela Viena, ba i-a supărat şi pe crescătorii săi pe iezuiţi cu aceia, că n-a voit să achite indemnizaţia de 300 fl. consilierului iezuit ce i s-a impus. La aceste s-a mai adaos faptul că in 1744 Micu n-a luat nici o măsură în contra călugărului ortodox Visarion, în urma agitaţiilor căruia pe Valea Mureşului multe parohii greco-catolice s-au reîntors la ortodoxie, ba mai mult, pe ascuns s-a întîlnit cu Visarion şi a ameninţat guvernul."

„Toate aceste s-au ştiut la Viena şi Micu a fost chemat la Viena ca să fie tras la răspundere, dar el a fugit la Roma şi după ce în zadar a uneltit ca prin agitaţia credincioşilor săi să fie rechemat, a fost silit să-şi dea demisia din episcopat."

Iată motivele exilării lui Ioan Inochentie Micu văzute de către Dr. Karácsonyi, la cari eu nu am de adaos numai ceeace numitul a retăcut, adecă în ce a constat ameninţarea lui Micu la adresa Guvernului, justificarea pretenţiilor lui Micu, mitul că el ar fi fugit la Roma şi de acolo ar fi uneltit pentru rechemarea sa la Blaj.

Intre condiţiile stipulate în actul Unirei dela 1700 a fost şi aceia că romînii trecuţi la catolicism se vor bucura de drepturi politice similare catolicilor, iar preoţii lor de drepturile preoţilor catolici. Că aceste promisiuni au fost anticonstituţionale şi lezau drepturile private, aceasta trebuia să o ştie curtea dela Viena înainte de a le face, dar după ce le-a făcut trebuia să le împlinească. Atanasie Anghel s-a mulţumit cu înobilarea sa şi a familiei sale, iar Pataky n-a avut curajul să se ia pieptiş cu aceia cari l-au covîrşit cu superioritatea lor intelectuală. Lui Inochentie Micu nu i-a lipsit nici cultura, nici curajul unei acţiuni dusă pînă la jertfa personală în interesul celor nedreptăţiţi. Pretenţiile sale nu au fost mai exagerate decît la ceeace era îndreptăţit însuşi de temeiul actului dela 1700, iar ameninţarea lui Micu contra

(Continuare în pag. 4)

Concepţia Vechiului Testament despre om

Biblia, în primele sale pagini, ne istoriseşte că Dumnezeu a creat pe om după chipul şi după asemănarea Lui, ca „să aibă stăpînire peste peştii mării şi peste păsările cerului şi peste dobitoace şi peste tot pămîntul şi peste toate jivinile care se tîrăsc pe pămînt". (Gen. 1, 26, cf. 2, 7).

De aici se desprinde în mod clar ideea despre superioritatea omului faţă de toate celelalte făpturi, căci omul este o creatură după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, însuşiri pe care le are numai el dintre toate creaturile. Prin spiritul său liber şi raţional, asemănător lui Dumnezeu, cetăţean nu numai al pămîntului ci şi al cerului, omul e domnitor al naturii şi nu rob acesteia, stăpîn al pămîntului.

Superioritatea omului în natură, ca stăpîn al pămîntului, este subliniată în Vechiul Testament din primele pagini al creerii lui, unde se spune că Dumnezeu, introducînd prima pereche de oameni în drepturile de stăpînire, i-a binecuvîntat şi le-a zis: „Fiţi roditori şi vă înmulţiţi, şi umpleţi pămîntul şi supuneţi-l şi stăpîniţi peste peştii mării şi peste păsările cerului şi peste toate vietăţile care se mişcă pe pămînt" (Gen. 1, 28; 9, 1—7). După expresia Mitropolitului Filaret, „omul se introduce în lume, ca un stăpîn în casa lui, ca un preot în templul absolut împodobit". (Svetlov, Invăţătura Creştină, pg. 40).

Deşi stăpîn peste pămînt, înaintea lui Dumnezeu, omul este om în raport de filiaţiune ca şi copilul faţă de părintele său. Oamenii sunt fii ai lui Dumnezeu şi între ei fraţi, cu consecinţa directă de frăţietate universală a neamului omenesc. Ideea filiaţiei divine a neamului omenesc şi a frăţiei universale omeneşti, ca o afirmare a demnităţii omului, stă în sfintele Scripturi ale Vechiului şi Noului Testament, ca o piatră fundamentală din capul unghiului unei imense clădiri.

Astfel legiuitorul Vechiului Testament, apreciind omul în sine, ca fiu al lui Dumnezeu, indiferent de naţiune, la darea legii pentru evrei, desfiinţează deosebirea de neam străin şi hotăreşte: „Dacă vreun străin locueşte cu tine în ţara ta, să nu-l împilezi. Străinul care petrece împreună cu voi să fie pentru voi ca şi băştinaşul vostru şi să-l iubeşti ca pe tine însuţi!..." (Lev. 19, 33—34). Şi profetul Amos, marele luptător al dreptăţii sociale mustrînd în cuvîntările sale nelegiuirile săvîrşite în mijlocul lui Israil, sfărîmă barierile dintre naţiuni şi scoate în relief unitatea şi egalitatea oamenilor şi a popoarelor înaintea lui Dumnezeu, zicînd: „Oare nu sînteţi voi, fii ai lui Israil, pentru mine, ca şi Cuşiţii?" zice Domnul. „Oare n-am scos eu pe Israiliţi

(Continuare în pag. 2)

Concepţia Vech. Testament despre om

(Urmare din pag. 1)

din ţara Egiptului, pe Filisteni din Coftor şi pe Sirieni din Chir?" (Amos 9, 7). Iar apostolul neamurilor, sfîntul Pavel, în numele lui Hristos cel înviat din morţi şi înălţat la ceruri, a învăţat că prin credinţa în Iisus Hristos, toţi oamenii sînt fii ai lui Dumnezeu, înaintea căruia „Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este rob, nici slobod; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască" (Gal. 3, 28).

Vechiul Testament afirmă demnitatea omului ca fiinţă creată după însuşi chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, cu putinţa de a i-se asemăna din ce în ce mai mult. Această concepţie o găsim minunat rezumată în Cartea lui Iisus Fiul lui Sirah, în care se zice: „Domnul a făcut pe om din pămînt şi iarăşi l-a întors în pămînt. Zile cu număr şi puţină vreme i-a dăruit şi i-a dat stăpînire peste cele ce sînt pe pămînt. După chipul său i-a îmbrăcat pe oameni cu virtute, şi după asemănarea sa i-a făcut pe ei: a pus frica de om peste toată făptura, ca el să stăpînească peste fiare şi peste păsări. Pricepere şi limbă, ochi, urechi şi inimă a dat omului, ca să cugete. A umplut pe oameni cu ştiinţă şi cu înţelegere şi le-a arătat ce este binele şi ce este răul. El a sălăşluit ochiul său în inimile lor, ca să facă ştiută măreţia faptelor sale. Ca astfel ei să slăvească sfînt numele său şi să vestească minunile săvîrşirilor sale. Le-a mai hărăzit şi ştiinţă şi legea vieţii le-a dat-o în stăpînire. A făcut cu ei legămînt veşnic şi poruncile sale li le-a dat în pază. Ochii lor au privit strălucirea măririi sale şi urechile lor au auzit înălţimea glasului său". (Ecclesiastul 17, 1—11).

Am văzut că omul este creat nu numai după chipul, ci şi după asemănarea lui Dumnezeu.

Vechiul Testament, întrebuinţînd cuvîntul „asemănare" alături de cuvîntul „chip", presupune o deosebire între chipul şi asemănarea lui Dumnezeu în om. In Vechiul Testament, care este cuvîntul lui Dumnezeu, toate au însemnătate şi sens, încît întrebuinţarea acestor doi termeni alături nu poate fi la întîmplare. După explicarea unanimă a sfinţilor părinţi, prin folosirea acestor doi termeni „chip" şi „asemănare", se determină două părţi, prin care omul se aseamănă cu Dumnezeu.

Prin chipul lui Dumnezeu se înţelege asemănarea, dată omului în însăşi fiinţa sufletului său. Asemănarea lui Dumnezeu presupune o asemănare, pe care o capătă omul prin perfecţionarea activă a însuşirilor, date lui în natură. Din acestea decurg şi celelalte deosebiri între chipul şi asemănarea lui Dumnezeu în om Chipul lui Dumnezeu este în fiecare om, chiar şi în cel păcătos, iar asemănarea nu aparţine tuturor. Chipul lui Dumnezeu este partea neschimbabilă a sufletului omenesc, pe cînd asemănarea se poate schimba şi modifica la infinit, înălţînd sau coborînd chipul lui Dumnezeu în suflet. Înălţînd chipul lui Dumnezeu care este sufletul său, omul îndeplineşte ceea ce zice Mîntuitorul: „Fiţi desăvîrşiţi, precum este desăvîrşit Tatăl vostru din ceruri" (Mt. 5, 48); coborînd chipul lui Dumnezeu, omul săvîrşeşte, ceea ce se zice în Psalm: „Omul cu toată slava lui, dacă nu are minte, este asemenea dobitoacelor pe care le ucizi" (Ps. 49, 21).

E interesant de subliniat, că în urma căderii omului în păcat, el n-a rămas iremediabil subjugat decăderii morale. Cu toată înclinarea rea „pentrucă, plăsmuirile inimii omului sînt rele din tinereţea lui" (Gen. 8, 21), paralel, omul are şi tendinţe bune! De aceea în cursul istoriei Vechiului Testament se întîlnesc oameni drepţi şi cuvioşi. Dar pentru a dobîndi titlul de drept şi cuvios, omul trebue să lupte toată viaţa cu răul din el, care merge paralel cu binele pe care voieşte să-l săvîrşească. Din firea lui, omul nu este radical rău şi corupt, fără putinţa de îndreptare, ci numai slăbit. Astfel în istorisirea care urmează imediat după izgonirea lui Adam din grădina edenului, întîlnim pe primul om drept şi cuvios, pe Avel, la care Dumnezeu a privit cu îndurare. Apoi pe primul om rău şi păcătos, pe Cain, cu inima haină, pe care Dumnezeu l-a pedepsit pentru odioasă crimă săvîrşită asupra fratelui său Avel.

Căderea primei perechi de oameni în neascultarea poruncii lui Dumnezeu, săvîrşind păcatul, a slăbit pe toţi urmaşii acestora. Nici un om nu poate scăpa de urmările acestui păcat. Toţi oamenii sufer păcatul cu consecinţele lui prin o înclinare naturală, care este proprie originii lor. Din pricina aceasta păcatul este considerat ca universal, fiindcă „Nu este nici un om drept pe pămînt care să facă binele şi să nu păcătuiască" (Ecclesiastul 7, 20). Insă, cu toate acestea, Vechiul Testament, enumeră o seamă de oameni drepţi ca: Enoh, Noe, Avraam, Isaac, Moise, Aaron, Samuil, etc.

In istoria omenirii vechi-testamentare întîlnim două tipuri de oameni puşi faţă în faţă: omul bun (hasid) şi omul rău (raşo).

Omul bun este omul cuvios şi drept care posedă harul şi sprijinul lui Dumnezeu. El nu putea să devină bun decît, dacă avea o mare umilinţă şi o credinţă absolută faţă de Dumnezeu. Drepţii Vechiului Testament erau oamenii în care nu exista loc pentru duplicitate. Ei trebuiau să fie oamenii fără cusut şi fără înşelătorie. Pentru ei dreptatea era nedespărţită de integritate, care însemna desăvîrşire, perfecţiune morală.

Omul rău este omul fărădelegilor, omul păcătos. Omului rău îi place patima şi tulburarea şi umblă pe căile întortochiate ale vicleniei.

Prin expresiunea „om cuvios şi drept" după concepţia Vechiului Testament, nu trebue să se înţeleagă numai decît că e vorba de „omul perfect", dar trebue să se înţeleagă că e vorba de omul care s-a păzit de formele cele mai grosolane ale păcatului şi merge pe calea cea dreaptă. Cuviosul şi dreptul este omul care are o singură faţă, pe cînd cel păcătos are cel puţin două feţe.

Cuviosul şi dreptul Vechiului Testament este omul teist şi teocrat în cel mai autentic şi mai larg sens al acestor cuvinte. Concepţia lui religioasă întrece toate celelalte concepţii religioase ale timpului de atunci. Particularitatea cea mai caracteristică a dispoziţiei sale religioase este reprezentarea extrem de vie a lui Dumnezeu. Dumnezeu pentru el este cea mai reală fiinţă, pe care îl simte şi îl vede: „Totdeauna am văzut înaintea mea pe Domnul; căci vreme el e la dreapta mea nu mă voi clătina" (B. 45, 8—9), zice omul religios.

De aceea omul Vechiului Testament, credincios lui Dumnezeu, se îndreaptă cu toată simţirea sufletului către el şi Biserica cea sfîntă a lui şi zice: „Precum cerbul doreşte apa izvoarelor, tot aşa sufletul meu te doreşte pe tine, Dumnezeule. Sufletul meu însetează după Dumnezeu, după Dumnezeul cel viu". (Ps. 42, 2—3). Una cer dela Domnul, să sălăşluiesc în casa Domnului, în toate zilele vieţii mele, să-mi satur ochii cu frumuseţea Domnului şi să cercetez cu drag lăcaşul său". (Ps. 27, 4).

Omul plin de credinţă în Dumnezeu, chiar din calea rătăcirilor îşi aduce aminte de El şi mai vîrtos se întoarce către Creatorul său şi strigă: „Mîinile tale m-au făcut şi m-au zidit, înţelepteşte-mă şi voi învăţa poruncile tale". (Ps. 119, 73).

Omul, coroana făpturilor lui Dumnezeu, este singura fiinţă dintre toate creaturile care intră cel mai mult în sfera proniei divine. Ochii lui Dumnezeu îl urmăresc necontenit, privesc la cei smeriţi şi lucrează pentru mîntuirea lor. (Ps. 11, 4; B. 138, 6—8). „Este Părintele Orfanilor şi apărătorul văduvelor.... aduce acasă pe cei răsleţiţi, scoate pe robiţi la liman fericit". (Ps. 68, 6—7). „Sfărîmă pe împăraţi şi face dreptate între popoare". (Ps. 110, 5—8). Grija lui Dumnezeu de om a făcut pe psalmist să exclame cu profundă admiraţie: „Cînd privesc la cerurile tale, lucrul degetelor tale, la lună şi la stele pe care le-ai pus pe calea lor, mă gîndesc: ce este omul, că-ţi aduci aminte de el, şi fiul omului, că-l cercetezi pe el! Cu puţin făcutu-l-ai mai mic decît pe îngeri, cu slavă şi cu cinste l-ai încununat, stăpîn l-ai pus peste lucrul mîinilor tale; supus-ai toate sub picioarele lui: oile şi boii, laolaltă, precum şi dobitoacele cîmpiei, păsările cerului, peştii din ape şi tot ce străbate cărările mărilor". (Ps. 8, 4—9).

Văzînd şi temeiniciţi pe înalta concepţie biblică despre om, care este însuşi chipul lui Dumnezeu, şi stăpîn al naturii şi despre frăţietatea dintre popoare, credincioşii sprijină lupta oamenilor cinstiţi pentru pace şi pentru o viaţă mai bună, viaţă în care omul stăpîn al naturii să muncească pentru folosul omenirii şi popoarele să se sprijinească unele pe altele şi să progreseze spre lumină şi bunăstare.

N. Ciudin

Sfinţirea bisericii din Giuleşti (Raionul Sighet)

In comuna Giuleşti există o biserică de piatră cu hramul Adormirea Maicii Domnului, construită în anul 1888. Biserica a fost reparată, s-a făcut un iconostas nou, devenind o podoabă a satului.

Pe teritoriul comunei Giuleşti a fost construită în 1764 o bisericuţă de lemn, cu hramul Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril. Se mai vede şi azi, nu departe de sat, o parte din bisericuţa de altădată. Icoana a fost adusă la biserica din sat, unde este şi acum cinstită de credincioşi.

In Giuleştii Maramureşului a fost găsită „singura metrică veche" (N. Iorga, Scrisori şi inscripţii ardelene şi maramureşene. Vol. I, Bucureşti, 1906, p. LV). Registrul parohiei Giuleşti din 1755—1781 scris în latineşte, dar şi cu însemnări romîneşti, cu chirilică veche, a fost tipărit de N. Iorga. Seria lungă, de preoţi din Giuleşti poate fi urmărită în volumul Diplome maramureşene de Ioan Mihali de Apşa. (Sighet, 1900). Şematismul din 1936, fixează data de 1615 ca an cu care începe istoria acestei parohii.

In arhiva parohială matricolele încep din 1839.

Deşi a fost biserică gr. catolică în 1909 are încă multe cărţi ortodoxe şi anume: 1. Antologhion. Rimnicul Vilcii, 1745. — 2. Liturghier Tîrgovişte 1713. — 3. Octoich Bucureşti 1729. — 4. Penticostar. Rîmnic 1767. (I. Bîrlea, Insemnări din bisericile Maramureşului. Bucureşti 1909, p. 105—106). Mai pomeneşte ca aparţinînd Mînăstirii Giuleşti: 1. Antologhion. Rîmnic, 1737. — 2. Molitfelnic — Sibiu 1853. — 3. Noul Testament — Alba-Iulia 1648. (Idem, p. 129—130).

Biserica din Giuleşti, refăcută în 1954, a fost sfinţită în 16 mai a. c. Au venit din toate parohiile din jur credincioşi dornici de a vedea actul măreţ al sfinţirii. Biserica a fost sfinţită de P. S. Sa Episcopul Valerian al Oradiei, înconjurat de un sobor numeros de clerici.

După Sfînta Liturghie, P. S. Sa a rostit o predică înaripată despre rolul bisericii. A arătat care sînt datoriile creştinului faţă de biserică şi faţă de patrie. Cuvintele P. S. Sale au impresionat adînc pe credincioşi.

I. E. N.

Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Să creştem în Hristos[1]

Să nu mai fim prunci.... ci ţinînd adevărul în dragoste, să creştem în toate întru Hristos. (Efes. 4, 14—15).

Iată a sosit şi marele praznic al Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel. Şi odată cu el a sosit şi ziua, în care Institutul nostru teologic prezintă roadele unui nou an de muncă. Intîlnirea aceasta dintre Sfinţi Apostoli Petru şi Pavel şi secerişul Institutului nostru este plină de tîlc duhovnicesc. Căci ea ne face să medităm mai adînc, ea ne îndeamnă să privim la pilda Sfinţilor Apostoli şi din făptura lor de lumină, din viaţa lor de sbucium şi biruinţă — să înţelegem în ce măsură secerişul nostru este bogat, în ce măsură truda noastră este de preţ.

Căci cu adevărat, afară de Hristos, cine ne-ar putea arăta mai clăr şi cu mai multă putere care este criteriul prin care viaţa, gîndul, cuvîntul şi fapta noastră au preţ, cîştigă vrednicie nu numai pentru vremelnicie, ci şi pentru veşnicie? Cine dacă nu sf. ap. Petru şi Pavel, ceice toate le-au lăsat ca să urmeze lui Hristos — ceice stau ca nişte făclii aprinse şi călăuzesc paşii credincioşilor din toate veacurile pe cărările mîntuirii? De aceea — bucurîndu-ne de această întîlnire cu ei la sfîrşitul anului nostru de muncă — pe ei să-i întrebăm: Care este rostul vieţuirii creştine? Care este rostul muncii noastre? Ca să ne dăm seama dacă în anul acesta am zidit pe piatra credinţei fîn, paie sau pietre scumpe — tărie sau slăbiciune — duh sau literă moartă.

Ce răspuns ne dau sf. Ap. Petru şi Pavel la această întrebare? Răspunsul lor este acesta: tot sensul, toată taina, toată valoarea vieţii creştineşti, a ostenelilor noastre, stă în creşterea în Hristos. Nu-i întrebare — ce eşti. Eşti apostol, eşti predicator, eşti preot, eşti profesor-teolog, eşti student-teolog, eşti simplu credincios, eşti bărbat sau femee, tînăr sau bătrîn — ci întrebarea este: cît ai crescut în Hristos? In orice stare te-ai afla, poţi şi trebue să creşti în Hristos. Prin ce? — Prin toate, zice sf. Apostol Pavel. Adică prin toate gîndurile noastre, prin toate vorbele noastre, prin toate faptele noastre. Căci fiecare clipă are atîta preţ cît am crescut prin ea în Hristos; fiecare gînd are atîta valoare cît am crescut prin el în Hristos; fiecare cuvînt are atîta putere cît am crescut prin el în Hristos: fiecare faptă are atîta preţ cît am crescut prin ea în Hristos. Intr-adevăr toată viaţa Sf. Ap. Petru şi Pavel este o necontenită creştere în Hristos, o necontenită rîvnă de a creşte în Hristos dela pruncia duhovnicească pînă la starea de bărbat desăvîrşit. Căci oare nu era sf. Petru prunc în Hristos cînd îl sfătuia pe Mîntuitorul să fugă de cruce, să nu accepte răstignirea? Nu era el prunc în Hristos cînd se lăuda că el va urma Domnului pînă la moarte, pentruca peste cîteva ore să se lepede cu uşurinţă de El? Nu era el prunc cînd scotea sabia ca să-l apere pe Iisus? Ba da — acestea sunt semnele pruncieî în Hristos. Ele arată aprindere superficială, lăudăroşenie, îngustime de pricepere, nestatornicie. Dar nu se arată acelaş apostol bărbat desăvîrşit în Hristos, cînd vesteşte cu curaj învierea Domnului şi mîntuirea întru El, cînd el însuşi îşi întinde mîinile pe crucea Domnului — dorind să fie răstignit pe ea ca un serv nevrednic cu capul în jos? Ba da — acestea sunt semnele bărbăţiei: entuziasm făptuitor, lărgime de pricepere, smerenie, statornicie. Şi ce vom zice de sf. Ap. Pavel a cărui întreagă alergare această ţintă a avut: ca să ajungă la statura bărbăţiei lui Hristos? Oare neînduplecarea lui în învăţătura adevărată a Domnului şi combaterea tuturor rătăcirilor creştine, nu e semnul bărbăţiei în Hristos? Oare lupta lui ca să cîştige pe cît mai mulţi pentru Hristos, — nu e semn al aceleiaşi bărbăţii? Oare lupta lui de a se sfinţi mereu, de-a păşi pe urmele lui Hristos — nu e expresia aceleiaşi creşteri în Hristos? Ba da. Căci aceasta e bărbăţie creştină: să fii stăpînit de Adevărul divin, pînă la identificare totală cu El: să stai neclintit ca un far pe piatra acestui adevăr şi să luminezi şi altor credincioşi calea spre El; să sporeşti mereu în sfinţenie, ca plinirea lui Hristos să strălucească în toate faptele tale. Da — aceasta este creşterea în Hristos: să creşti în Adevărul lui Hristos, să creşti în iubirea lui Hristos, să creşti în sfinţenia lui Hristos. Să creştem în toate întru Hristos — după prea luminoasa pildă a Sf. ap. Petru şi Pavel.

* * *

Acum ne putem întreba şi noi: oare cît am crescut în Hristos prin tot ceeace am învăţat într-un an de zile, prin toate rugăciunile ce le-am înălţat, prin toate gîndurile ce le-am nutrit, prin toate cuvintele ce le-am rostit, prin toate faptele ce le-am săvîrşit? Oare am crescut cu adevărat în Hristos sau am scăzut? Oare ne-am apropiat de bărbăţia în Hristos sau am rămas tot prunci nestatornici şi plăpînzi?

La aceste întrebări nu putem da răspuns decît privind la felul cum ne-am împlinit munca şi la roadele ce le culegem de pe urma ei. Munca noastră este muncă de ucenici în ale teologiei. Există două feluri de a învăţa. Un fel este superficial: înveţi numai cu mintea şi cu memoria. Aduni cunoştinţe reci, învăţături moarte, coji fără miez. Cunoştinţe care nu-ţi angajează sufletul, care nu au viaţă şi nu dau viaţă. Cunoştinţe care îngîmfă. In altfel este adevărata învăţătură: înveţi cu tot sufletul, cu toată inima, cu toată fiinţa, cu toată viaţa. In felul acesta învăţătura nu mai e moartă, ci vie — ea devine viaţă, ea e creştere întru Adevăr, creştere în Hristos. Deasemenea există două feluri de a te ruga şi de a vieţui creştineşte. Unul superficial: te rogi cu buzele şi vieţuieşti numai de ochii oamenilor. Şi altul — adevărat şi temeinic: te rogi cu toată fiinţa ta şi vieţuieşti pentru Hristos.

Cel ce a învăţat, s-a rugat şi a vieţuit cu întreg sbuciumul inimii sale, cu tot frămîntul minţii sale, cu tot elanul sufletului său, cu toată înflăcărarea fiinţei sale — acela a crescut în spaţiul acestui an de rugă şi învăţătură în Hristos — a crescut în Hristos, Adevărul şi viaţa. El s-a înrădăcinat întru Adevăr şi-n dragoste, întru sfinţenie şi dreptate. Acesta a făcut un pas înainte dela pruncia în Hristos spre bărbăţia în Hristos. Dar cel ce a învăţat, s-a rugat şi a vieţuit numai de trecere de vreme, numai cu mintea nu şi cu sufletul, numai de formă nu şi întru adevăr, acela a rămas prunc în Hristos, prunc nestatornic, capricios, stăpînit de porniri elementare, gata să scoată sabia, repede la orice ofensă, care îşi ia angajamente mari, dar e ameninţat să fie doborît de vîntul slab al oricărei ispitiri.

Iată venim acum — alături de Sf. Ap. Petru şi Pavel şi aducem lui Hristos roada muncii noastre. Putem noi să stăm în faţa lui Hristos alături de sf. Apostoli? — Intîlnirea aceasta cu ei în faţa lui Hristos ne face să ne dăm seama cît de departe suntem încă de bărbăţia în Hristos. De aceea — bucurîndu-ne de toate succesele ce le-am avut şi întristîndu ne de toate slăbiciunile în ce priveşte creşterea noastră în Hristos — să ne plecăm smeriţi genunchii şi să rugăm pe sfinţii Apostoli să ne ajute să păşim pe urmele lor aşa cum ei au păşit pe urmele lui Hristos şi să rugăm pe Hristos, zicînd: Tu celce eşti Adevărul, luminează-ne; Tu celce eşti iubirea — înflăcărează-ne; Tu celce eşti Sfinţenia, sfinţeşte ne, ca astfel să nu mai fim prunci nestatornici şi plăpînzi, ci oriunde ne vom afla — fie la şcoală, fie acasă — pretutindeni, prin toate şi în toate să creştem întru Tine şi să devenim bărbaţi desăvîrşiţi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

N. Wladin

[1] Predică ţinută în Catedrală la încheerea cursurilor Institutului Teologic din Sibiu.

Campania agricolă de toamnă

In anul acesta, datorită muncii stăruitoare desfăşurate de oamenii muncii din agricultură, precum şi aplicării metodelor agrotehnice avansate, producătorii agricoli au obţinut o recoltă bogată. Aceasta bucură întregul popor, pentrucă o recoltă îmbelşugată înseamnă o contribuţie însemnată la asigurarea aprovizionării industriei, la întărirea economică a patriei noastre. Eforturile oamenilor muncii din agricultură sunt îndreptate acum spre recoltarea culturilor care au fost însămînţate în primăvară, şi în primul rînd a floarei soarelui, bumbacului, porumbului, sfeclei, etc., şi spre pregătirea şi executarea la timp şi în cele mai bune condiţii a însămînţărilor de toamnă şi a arăturilor adînci pentru însămînţările de primăvară.

Greutatea specifică a culturilor de toamnă în balanţa cerealelor cultivate în ţara noastră este foarte mare. In cele mai multe regiuni şi raioane cultivatoare de cereale, cerealele de toamnă ocupă cele mai mari suprafeţe. Cultura cerealelor de toamnă, a adus în acest an producătorilor agricoli individuali, colectiviştilor, întovărăşiţilor şi gospodăriilor de stat, însemnate sporuri de recoltă, întrucît au realizat o producţie mult mai mare decît cea a anilor precedenţi. La aceste realizări a contribuit faptul că în toamna anului trecut munca de însămînţare a cerealelor de toamnă s-a desfăşurat în condiţii superioare, terenul a fost mai bine pregătit, epocile optime de însămînţare s-au respectat cu mai mare stricteţe; semănatul cu maşina s-a făcut pe suprafeţe mai mari, iar cantităţile de seminţe selecţionate întrebuinţate au crescut.

O preocupare deosebit de importantă este sprijinirea ţăranilor cu gospodării mici şi mijlocii pentru a-şi spori producţia la hectar şi a-şi ridica bunăstarea materială. Ţăranii cu gospodării individuale pot şi trebue să obţină, în propriul lor interes şi în interesul întregului popor, o producţie mare la hectar. In acest scop se asigură condiţiile necesare pentru repararea inventarului agricol al gospodăriilor individuale, precum şi mijloacele pentru curăţirea şi tratarea semintelor.

Un rol deosebit de mare în desfăşurarea cu succes a campaniei de toamnă îl au agronomii şi toţi specialiştii din agricultură. Ei sunt iniţiatorii şi îndrumătorii producătorilor agricoli în aplicarea măsurilor agrotehnice, ei răspîndesc şi introduc larg în practică cuceririle ştiinţei, metodele mecanizatorilor şi maiştrilor recoltelor bogate din Uniunea Sovietică, precum şi experienţa fruntaşilor din ţara noastră.

Oamenii muncii din agricultură trebuesc antrenaţi în întrecerea socialistă şi patriotică.

Fiecare producător agricol trebue să cunoască ce sarcini are de îndeplinit în această toamnă. Să fie clar pentru toţi că fiecare bob de grîu mai mult la recoltare, întăreşte puterea economică a ţării, întăreşte forţa patriei noastre de a apăra pacea, în marele front mondial al păcii.

In munca aceasta de lămurire este chemată să-şi dea şi preoţimea contribuţia sa. Deasemenea e chemată să popularizeze rezultatele gospodăriilor celective şi ale întovărăşirilor agricole, arătînd superioritatea şi avantajiile muncii pe suprafeţe întinse de teren, cu mijloace mecanizate. Astfel preoţimea va fi alături de oamenii muncii din agricultură în lupta pentru asigurarea unei recolte bogate în anul viitor, pentru bunăstarea poporului nostru muncitor, pentru întărirea economică a patriei, pentru pace

„Cine-şi lucrează ogorul va avea belşug de pîine, dar cine umblă după lucruri de nimic este fără de minte“ Prov. 12, 11

Ideea de pace în Psalmi și la profeți

Pacea este azi una din problemele centrale, o problemă mondială. Ea este idealul tuturor po poarelor; ea este stindardul de luptă al tuturor oamenilor cinstiți din lumea întreagă. In uriașul front al luptătorilor pentru pace suntem prezenți și noi, cler și credincioși, nu numai pentru că suntem alături de popoarele lumii, ci și pentrucă în însăși Sf. Scriptură avem temeiuri de dorire și sprijinire a păcii.

In ce privește Vechiul Testament noțiunea de pace se exprimă prin termenul „șalom", care înseamnă: a fi sănătos, bine dispus și lipsit de griji (Fac. 29, 6; 43, 27); bună rînduială (II. Regi 9, 18); propășire și liniște (ss. 45, 7; II. Sam. 17, 3). Pacea în Vechiul Testament este deci o stare de armonie și bună rînduială, care duce la propășire și fericire.

Ideea de pace ia un avînt deosebit în cartea Psalmilor. In această privință Psaltirea deține un fel de primat între scrierile biblice. Unele din aceste texte au un caracter pedagogic b. o. Ps. 34, 15; „Caută pacea și o urmează!", altele au un caracter sentențios: „Dreptatea și pacea se sărută" (Ps. 85, 11), ca și cînd s-ar zice: „Unde-i dreptate e și pace", căci aceste virtuți sociale sînt inseparabile. Mai semnificative sînt textele descriptive ca b. o. Ps. 72, 3: „Atunci vor rodi munții pace pentru popor și colinele dreptate", „Atunci", adică în epoca în care norma de orientare în viață va fi dreptatea, atunci virtuțile nu mai constitue o excepție, ci devin parte intimă și ceva nedespărțit de om. „Munții și colinele" constitue o figură literară, o sinecdocă, e vorba despre întreaga lume și astfel fer. Ieronim *susține cu tot dreptul că în acest vers se anticipează triumful cauzei păcii în întreaga lume.*

In cartea Psalmilor (4, 8; 45, 8; 121, 6) se vorbește așa mult de făcătorii de pace, de aceia cari nu au în cuget viclenie sau gînduri sucite. Intreaga Psaltire e aburită de suflul păcii, de idealul prin care se apropie omul de „vremea aceea".

Adu-ți aminte de pace, trebue să fie un memento zilnic, cu gîndul la pace să te culci (Ps. 4, 8), cu simțămîntul păcii în suflet să te scoli și să cauți mereu pacea și s-o urmezi (Ps. 4, 8).

Crainicii păcii pe pămînt au fost profeții. Nimeni n-a fost atît de clarvăzător în privința aceasta ca acele organe ale revelației. Pentru clara lor vedere a viitorului îndepărtat și pentru prețioasa contribuție la zidirea unei lumi noui, ei pot fi numiți cu tot dreptul „oameni ai păcii în lumea vrajbei".

Unul dintre textele, cari în privința aceasta constitue o perlă a scrisului biblic este cel din Isaia 2, 4: „...vor face săbiile lor fiare de plug și lăncile lor cosoare, și nu va mai ridica nici un neam sabia împotriva altui neam, și nu vor mai învăța a se bate".

Isaia învață că pacea va deveni o strălucită înfăptuire a omenirii viitoare, dacă popoarele vor înceta simultan să mai deprindă meșteșugul războaielor, și în baza unui acord universal valabil, oamenii muncii nu vor mai fabrica arme de distrugere. Stocurile de arme rămase astfel fără întrebuințare s-ar topi pentru a se fabrica unelte agricole și tehnice.

Pentru a deschide calea pentru dragostea universală a oamenilor, profeții pleacă dela starea internă sufletească. Cel ce se împacă cu sine propoveduește și semenului său pacea. In fața păcii patima și răutatea încetează. Unde este pace, acolo este și iubire și propășire, „va sta împreună lupul cu mielul..., iar copilul se joacă la vizuina viperii, în fața ochilor sticloși ai șarpelui... și nu vor mai face nici un rău". (Is. 11, 6—9).

Figurat, lupul e tipul omului crud, mielul e imaginea blindeții. Vipera ca și șarpele imaginează un pericol de moarte. Toți Sfinții părinți atribue un înțeles spiritual textului. Astfel Cirll *îl alegorizează și nici fer.* Ieronim *nu interpretează literal; pentru* Teodoret *ferocitatea animalelor imaginează variatele categorii de oameni cu moravurile lor, asemenea și pentru* Eusebie *al Cesareii. In scurt: Groaza de moarte, pe care o inspiră răutatea dintre oameni, va trece în domeniul basmelor, despre care se va vorbi la perfectul istoric: „A fost odată..."*

O altă prevestire tot așa de celebră este cea dela Ezechil, 34, 35 și 37. 26—27: „Voi încheia legămînt de pace..." Caracteristica omenirii viitoare va fi frățietatea ca urmare a Noului Legămînt.

„Atunci fiecare va ședea liniștit la umbra smochinului său, fără să se teamă de nimeni". (Mih. 4, 4).

In genere pacea reprezintă o poruncă esențială a profeților. De aceea marele Isaia vede in trăirea ei (32, 18 și 48, 22) izvorul stării opuse răului, rău care învrăjbește, duce la ceartă și oprimare, din care se nasc războaele. Astfel lozinca „cel ce umblă pururea pe calea dreptății trăește și sfîrșește în pace viața lui" (Is. 57, 2), arată că puterea virtuților este mult mai mare decît zarva tuturor războaelor.

Cu nostalgia păcii in suflet, scrisul profeților ne conduce la viața cea nouă a omenirii, cînd „va fi pace peste pace, celor de departe și celor de aproape" (Is. 57, 19).

Vedem dar cum în Psalmi și în Profeți pacea apare ca un bun suprem, care trebue să fie dobîndit și pe care popoarele îl vor și dobîndi. Pacea aceasta — pe care o cîntă Psalmistul și o vizionează profeții — se bazează pe dreptate și pe prietenie Ea are ca rezultat un belșug general de bunuri și o convietuire pașnică a oamenilor și popoarelor, între cari nu vor mai fi certuri și războaie.

Ceiace atunci se părea un vis, o utopie, acum devine realitate prin lupta unită a oamenilor cinstiți din toată lumea. E de datoria fiecărui preot și fiecărui credincios să-și intensifice participarea sa la lupta pentru pace și să aducă o contribuție sporită la realizarea păcii pe pămînt, pace voită de oameni și de Dumnezeu.

Prof. N. Neaga

Faptele istorice nu trebuesc uitate!

(Urmare din pag. 1)

guvernului n-a fost alta decît hotărîrea bărbătească izvorîtă dintr un caracter ferm, ca înșelăciunei făcute de iezuiți și curtea dela Viena credincioșilor romîni, să-i răspundă cu reîntoarcerea acestor credincioși în sînul Bisericii Ortodoxe. Misionarismul lui Visarion a fost preambulul executării acestei hotărîri.

Cît privește fuga lui Inochentie Micu la Roma este un mit de calitate ieftină. La dispoziția episcopului Micu la data aceia n-a stat un avion și chiar automobilul exista doar în concepția fanteziștilor. Drumurile spre Roma treceau prin vastul imperiu habsburgic, iar episcopul Micu era mai bine păzit de călugării iezuiți decît să fi putut face și măcar un singur pas ne observat și peste voia lor. El a fost dus la Roma sub bună pază, ca să nu mai aibă ocazie de a lupta pentru drepturile credincioșilor săi.

Că el din Roma ar fi agitat în rîndurile credincioșilor din Ardeal este un mit și de mai prost gust. Singur, sărac și strein, oare cine ar fi ținut legătura între el și foștii săi credincioși de peste țări și mări?

Adevărul este, că romînii ardeleni au recunoscut în vlădica Micu pe adevăratul lor părinte, pierderea căruia le-a umplut sufletele de durere, agitația lor a fost spontană, neorganizată de nimeni.

Dacă vlădica Inochentie Micu ar fi putut rămîne între credincioșii săi, actul revenirei la Biserica Ortodoxă nu s-ar fi întîmplat în anul 1948, ci cu două veacuri în urmă. **Pr. Dr. Carol Pop**

Cronica

Református Szemle, foaia oficială a reformaților și presbiterienilor din R. P. R., Cluj, semestrul I/1953, p. 173. Partea I, ian.-febr. cuprinde: Slujirea păcii de Ep. I. Vásárhelyi; Introducere în Epistola către Evrei de Dr. Maksai (susține că nu e scrisă de sf. ap. Pavel și că e scrisă către Romani după a. 66); Epistola lui Iacob de Nagy (scrisă de primul episcop creștin al Ierusalimului); Unitatea Bisericii, studiu dogmatic, de Tökési. Diferite știri din lupta pentru pace și din viața Institutului Teologic dela Cluj. La vizita făcută Institutului, ep. Vásárhelyi cere ca Biblia să stea la baza tuturor studiilor teologice și să se predea în toți patru anii. Se remarcă deasemenea prezența P. S. Nicolae al Clujului la o ședință A.R.L.U.S., ținută la Institutul protestant. Institutul are 98 studenți interni și 31 externi. Este apreciat episcopul Dominic Szász, care a clădit Institutul, 53 biserici și 600 școli. Deasemenea P. Bod, care avea deviza: Cine dorește episcopie, bună muncă dorește.

Partea II, martie-iunie, cuprinde: Pastorala pentru sprijinirea campaniei de însămînțări, dată de ep. Vásárhelyi-Cluj și Arday-Oradea; articole despre I. V. Stalin; Apelul Clerului coreean către toți Creștinii și către Clerul lor împotriva atrocităților americane; Studentul Csiha K.: Vizita Institutului Teologic din Cluj la București. Prof. Gh. Moisescu le-a arătat bisericile. Studenții au cîntat în Catedrala Patriarhiei. I. P. S Patriarh i-a asigurat că vede în ei frați cari luptă împreună cu ortodocșii pentru pace și înfrățire, Rectorul Ios. Nagy a răspuns romînește. L. Nagy; Rod sufletesc, de I. Vásárhelyi; 64 omilii cristocentrice. Oficiale: Apel pentru strîngerea recoltei. I. Vásárhelyi: Raport la alegerea de vicar, consilieri, etc. la 12 aprilie 1953. Se anunță că Institutul Teologic va publica Biblia comentată. Z. Gálfi: Raport despre alegerile din 12 apr. 1953. Al. Buthi: Lupta pentru pace în Eparhia Orăzii; St. Horvath: Bazele Serviciului nostru Divin; logike latreia și E. Horvat: Prețuirea muncii în Test. Nou, două studii savante. Rapoarte de instalarea protopopilor în Săcuieni, Șimleu și Timișoara. Necroloage. Congresul Fruntașilor Colectiviști țărani. Ep. Vásárhelyi: Schițe de Predici din Epistola către Coloseni. Bartha K., paroh în Ciocaia: Raportul dintre paroh și comunitate. Z. Gálfi: Din viața Bisericii Ort. Romîne, după publicațiile și periodicele ei. „Pentru noi cunoașterea problemelor religiei ortodoxe poate fi nu numai sfătuitoarea direcției noastre de politică bisericească, ci și viața noastră bisericească intemă poate cîștiga mult din experiențele prin cari biserica mai mare își organizează viața ei, resp. îi creează formă, cadru." Înșiră membrii și ședințele Sfîntului Sinod, redă instituțiile Bisericii Ort. Romîne, comemorarea bibliotecii din Alexandria și a sinodului calcedonean, publicațiile Bisericii Ort. Romîne, și relațiile ei ecumenice, relevînd alegerea Preafericitutui Patriarh Justinian membru al Academiei Teologice din Zagorsk. Gh. Maior: Noul volum de predici al episcopului Vásárhelyi, recenzie din Ortodoxia, tradusă. Copil Vitreg? Concertul facultății reformate a Institutului Teologic. Muzica nu mai e copil vitreg, obiect secundar de studiu la reformați. Nu era nici pentru Calvini.

E un număr variat și interesant, care oglindește bogata activitate teologică și pastorală a Bisericii reformate, cu care Biserica noastră păstrează relații frățești. *St. Lupșa*

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu 1302 54

ANUL 102 SIBIU, 1 Noembrie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 43—44

SIBIU

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Treizeci de ani în slujba Bisericii

La 14 octombrie a. c. s-au împlinit 30 de ani de activitate a IPS Patriarh Iustinian în sluiba Bisericii. La această aniversare îşi uneşte glasul de bucurie şi Mitropolia Ardealului, cu ierarhii, clerul şi credincioşii ei. Ea are un motiv deosebit de participare la această sărbătorire: IPS Patriarh Justinian este Patriarhul reîntregirii bisericeşti din Ardeal.

IPS Patriarh Justinian s-a născut în satul Sueşti, com. Cermegeşti (Vilcea) din părinţii Marin şi Elena. Fiu al unui neam de ţărani şi preoţi, a primit zestrea sufletească al ataşamentului faţă de Biserica strămoşească şi al luptei pentru dreptate. Din copilărie şi din tinereţe s-a înfrăţit cu truda, cu evlavia, cu durerile şi năzuinţele poporului. Cum însuşi o spune într-un cuvînt către consătenii săi, IPS Sa este „fiul acestui sat, acela care şi-a petrecut copilăria cu mulţi dintre voi, timp de douăzeci şi doi de ani, acela care cu mulţi dintre cei de faţă a păzit oile pe dealurile din jur, acela care a cosit finul, a săpat porumbul şi a secerat grîul cu voi". Acest fiu al satului său, „urmînd şirul preoţilor din neamul său, a fost pregătit de părinţi să devină preot în satul lui. De aceea dîndu-i o creştere cu adevărat creştinească, părinţii l-au trimis la seminarul „Sf. Nicolae" din Rîmnicul Vilcea. Aici, luminîndu-şi mintea cu învăţăturile sf. noastre Biserici, plămădindu-şi sufletul în flacăra dreptei credinţe, tînărul seminarist s-a format pe linia idealului luminos al preoţiei slujitoare Domnului, altarului, credincioşilor şi poporului. Zestrea sufletească adusă de acasă a fost limpezită şi desvoltată, şi astfel graiul înaintaşilor preoţi-ţărani din neamul său, dorinţa părinţilor lui şi visul tinereţelor lui s-au împlinit. In ziua de 14 octombrie 1924, la praznicul sf. Paraschiva, este hirotonit preot pentru parohia Băbeni (Vîlcea). Parohie de răscruce, de unde drumul duce pe deoparte spre Rîmnicul-Vîlcea, pe de altă parte spre mănăstirile de pe valea Bistriţei, Hurezi, şi spre Govora, Craiova, parohie cu credincioşi truditori pe ogoare şi muncitori forestieri, ea oferă tînărului preot, plin de energie, de dragoste de Biserică şi de popor, prilejul de a se adăpa din comorile trecutului şi de a fi cu timp şi fără timp în slujba nevoilor duhovniceşti şi materiale ale celor mulţi, osteniţi şi împovăraţi. Căci el a înţeles să fie adevărat părinte, nu numai în cele spirituale ci şi în cele economice ale credincioşilor săi. El ştia — cum va spune mai tîrziu — că ţărănimea este o „clasă foarte săracă a ţării noastre", care se luptă cu o mulţime de greutăţi, şi căuta să uşureze soarta grea în care se sbătea.

Dorind să-şi desăvîrşească cultura teologică, spre a putea sluji cu şi mai mult rod Biserica şi pe credincioşi, urmează cursurile Facultăţii de Teologie din Bucureşti, unde susţine teza de licenţă despre istoria sf. mănăstiri Govora. Adîncirea în trecut nu era expresia unei pasiuni pur istorice, ci expresia dorinţei de a valorifica trecutul, cu toată evlavia şi realizările lui, pentru prezent, de a desfăşura activitatea de azi în conformitate cu duhul autentic al Ortodoxiei romîneşti „căci soarta Ortodoxiei noastre — zice tînărul licenţiat — atîrnă de cît va şti să înveţe din trecutul său". Astfel legătura cu trecutul e un imbold de activism ortodox în prezent. „Credinţa strămoşească trebue să rămînă un permanent isvor de înviorare a vieţii. Cine se adapă din acest izvor să se simtă întremat pentru călătoria spre mai bine, nu să se mulţumească numai cu cele ce s-au realizat de înaintaşi pe ogorul vieţii social-religioase". Biserica trebue deci să fie nu numai un factor de progres religios-moral ci şi un factor de progres social. Ea nu trebue să rămînă în urma evoluţiei societăţii. Sunt convingeri, formate atunci, dar cari caracterizează întreaga activitate.

Remarcat ca un preot de elită, Părintele Marina din Băbeni este chemat la biserica Sf. Gheorghe din Rimnicul-Vîlcea şi director al Seminarului. Ca paroh, cunoscînd viaţa muncitorilor din oraş, constată că „pentru cei săraci şi lipsiţi durerile sînt mai multe decît bucuriile" şi caută să le fie un adevărat părinte, apropiat sufleteşte şi sprijinitor al luptelor lor pentru o viaţă mai bună. Din această perioadă datează articolele despre: Lemnarul din Nazaret. Din pescari-apostoli, O pildă a lui Iisus, în care se vede o largă înţelegere a celor mulţi şi simpli, a muncitorilor, care sînt — zice autorul — „oameni cinstiţi cu ei înşişi şi cu semenii, drepţi şi milostivi". Creştinismul, întemeiat de un „lemnar" şi propovăduit de apostoli pescari şi muncitori „săraci, neînvăţaţi, simpli şi prigoniţi pînă la moarte", trebue să fie alături de masele exploatate şi împovărate şi de lupta lor pentru dreptate. Ca director de seminar, — socotind că „creştinismul este o învăţătură pentru viaţă şi nu pentru speculaţiuni în şcoli" — pune în faţa seminariştilor idealul sf. Trei-Ierarhi, cari au îmbinat creştinismul cu cultura şi cu nevoile vremii lor, cari „au fost oameni de cultură înaltă, de covingere creştină şi păstori cu conştiinţa misiunii, devotaţi Bisericii, adecă tocmai ceeace trebue seminariştilor noştri: tipul preotului liber", al preotului slujitor al Bisericii şi poporului şi nerobit politicianismului amăgitor şi exploatator al maselor In felul acesta a crescut preoţi devotaţi Bisericii, identificaţi cu nevoile credincioşilor şi alături de năzuinţele poporului. Dinamismul şi vrednicia parohului şi directorului de seminar îl ridică în mod firesc în fruntea clerului vîlcean, în lupta lui pentru propăşirea Bisericii, pentru o preoţime la înălţimea cerinţelor vremii şi pentru mai binele poporului.

Nu e deci de mirare că omul acestă de acţiune şi de largi perspective este chemat în 1945 arhiereu-vicar, apoi Mitropolit, la Iaşi ca să vindece rănile lăsate de războiu şi să repună pe făgaşul străluciţelor sale tradiţii viaţa bisericească din Mitropolia Moldovei. Activitatea din acest răstimp nu s-a mărginit la întărirea duhovnicească a clerului şi credincioşilor, ci s-a extins şi asupra domeniului social, aducînd contribuţia Bisericii la reconstrucţia Moldovei, la alinarea suferinţelor, la îmbunătăţirea vieţii, la lupta pentru o nouă ordine socială. E de remarcat astfel sprijinul pe care Biserica l-a dat operei de asistenţă socială „pentru lecuirea rănilor lăsate de războiu", reînviind par-că activitatea misionară a sf. Vasile cel Mare. Deasemenea preoţimea este îndrumată să fie alături de forţele progresului social. Căci „ideile progresului social nu pot fi zăgăzuite". Preoţimea trebue „să fie factor de muncă, înfrăţire şi generozitate, ca prin aceaste să fie iubită de popor şi apreciată de conducerea statului." De aici precizarea: „Biserica va rămîne a poporului şi va sluji numai lui", ea este „o Biserică socială, vie şi activă". In felul acesta, datorită spiritului optimist, activ şi clarvăzător care stătea la cîrma ei, Biserica Moldovei a fost la înălţimea sarcinilor ce i-au revenit în acele vremi.

De aceea cînd s-a pus problema alegerii noului Patriarh, toate gîndurile s-au îndreptat spre IPS Mitropolit al Moldovei, ca acela care în timpuri de mari prefaceri sociale avea şi puterea de muncă, şi experienţa necesară, şi energia realizatoare, şi orientările clare, şi un trecut de luptă pe linia progresului social, pentru a putea călăuzi Biserica pe făgaşul cel bun. El era „omul cel nou" la „vremuri noi", era cîrmaciul aşteptat. Din neam de preoţi şi ţărani, ajuns prin vrednicie şi muncă paroh, director de seminar, arhiereu-vicar şi Mitropolit, cunoscînd toate aspectele şi problemele vieţii bisericeşti — nu din teorie sau dela birou, ci din proprie experienţă, — sprijinitor al luptei poporului pentru o viaţă mai bună, IPS Sa aducea pe scaunul patriarhal forţa creatoare necesară pentruca Biserica noastră să devină un

factor activ în mersul înainte al poporului spre o societate mai bună şi mai fericită.

Cine ar putea enumera toate marile realizări ale Patriarhului ctitor de epocă nouă în viaţa Bisericii noastre? Cu adevărat întreaga Biserică a primit un ritm nou de viaţă, împrospătîndu-şi duhul şi mijloacele de acţiune. Intreg programul, enunţat cu ocazia alegerii şi instalării, a prins viaţă şi s-a întrupat în realităţi vii. Pentru organizarea Bisericii s-au făcut Statute şi Regulamente noi, bazate pe canoanele şi rînduelile Bisericii Ortodoxe. In felul acesta s-a creat cadrul de desfăşurare normală a vieţii bisericeşti în conformitate cu spiritul Ortodoxiei, cu nevoile credincioşilor şi cerinţele vremii. Clerul de mir este îndrumat să împletească în mod armonic activitatea sa strict bisericească cu activitatea sa socială, de sprijinire a luptei pentru pace şi a muncii pentru bunăstarea poporului. In acest scop se organizează Conferinţele preoţeşti lunare, Consfătuiri interconfesionale, Cursuri de îndrumare pe lîngă Institutele Teologice, şi se reorganizează publicistica bisericească. Revistele şi cărţile tipărite nu sunt rupte de viaţă, ci tratează problemele de actualitate bisericească şi socială, luminînd şi îndrumînd acţiunea preoţimii în parohii în conformitate cu tradiţia vie a Bisericii noastre şi cu imperativele vremii.

Mănăstirile au fos reorganizate pe baza vieţii de obşte. In ele se împletesc munca, rugăciunea şi studiul. Şcolile teologice au trecut sub conducerea Bisericii, care îşi creşte preoţii, monahii şi cîntăreţii în Institute teologice, seminarii monahale şi şcoli medii de cîntăreţi bisericeşti, pregătindu-i să fie slujitori devotaţi ai Bisericii şi buni cetăţeni ai Patriei. Toate aceste măsuri au avut ca urmare înviorarea vieţii bisericeşti şi intensificarea contribuţiei Bisericii noastre la lupta pentru pace şi la operele de folos obştesc.

Prestigiul Bisericii noastre a crescut şi între cultele din ţara noastră şi pe plan inter-ortodox. Raporturile cu celelalte culte au fost temeinicite pe respectul reciproc şi pe colaborarea frăţească în lupta pentru pace şi munca pentru întărirea patriei. S-au intensificat legăturile frăţeşti cu celelalte Biserici Ortodoxe — în primul rînd cu Biserica Ortodoxă Rusă. Biserica noastră are un rol activ în sînul Ortodoxiei, care constitue un singur front în mărturisirea dreptei credinţe şi lupta pentru apărarea păcii.

Am lăsat în urmă cea mai de seamă realizare: epocalul act al reîntregirii bisericeşti, pentrucă vrem să amintim aici la acest moment festiv legăturile I. P. S. Patriarh Justinian cu Ardealul ortodox. Aceste legături sunt mai vechi. O mărturiseşte cu sinceritate, zicînd: „Cu toată dragostea ne-am îndreptat privirile noastre întotdeauna către Ardeal". Dupăce a fost ales I. P. S. Nicolae Mitropolit al Ardealului, tînărul seminarist Marina din clasa VI-a, împreună cu colegii lui, a ieşit în întîmpinarea Inaltului Ierarh la gara din Rîmnicul-Vilcea, „fiind noi foarte dornici să vedem pe Nicolae Bălan, celce venea cu un prestigiu mare de luptător pentru unirea românilor, dar mai cu seamă cu un prestigiu mare şi pentru apărarea dreptei credinţe împotriva... acelora care timp de 250 de ani au adîncit desbinarea între fraţi". Preţuirea aceasta a seminaristului a fost începutul unor relaţii mai strînse cu Biserica ardeleană, şi în vremea cînd preotul Marina din Rîmnicul-Vîlcea şi Directorul Seminarului se întîlneau la Olăneşti şi discutau cu I. Prea S. Mitropolit al Transilvaniei, şi cînd ca Arhiereu-vicar şi ca Mitropolit conducea Mitropolia Moldovei şi primea ajutorul frăţesc al clerului şi credincioşilor din Ardeal (1946). Spiritul dinamic şi progresist al I. P. S. Patriarh Justinian găsea în duhul de luptă pentru Ortodoxie şi în apropierea de popor a Bisericii ardelene o întruchipare vie a propriilor lui năzuinţi. De aceea, înţelegînd lupta de veacuri a Bisericii ardelene, I. P. S. Sa a proclamat dintru început ca ţintă a patriarhiceştei lui arhipăstoriri împlinirea visului de mult dorit: unificarea bisericească. Şi a avut marea bucurie să vadă realizată curînd această dorinţă. Odată realizat acest act epocal, I. P. S. Sa a priveghiat şi priveghează ca unificarea bisericească să se desăvîrşească, sprijinind consolidarea ei prin toate mijloacele.

Acum, cînd I. P. S. Patriarh Justinian împlineşte treizeci de ani de activitate în slujba Bisericii, Ardealul ortodox, mulţumind I. P. S. Sale pentru deosebita grijă şi preţuire ce i a acordat, mărturiseşte prin graiul I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae: „Noi toţi vedem în distinsa personalitate a Inalt Prea Sfinţiei Voastre pe Întîistătătorul Sfintei noastre Biserici care cu înţelepciune şi cu rîvnă deosebită conduce cîrma acestei Biserici. Ştim că astăzi cîrma Bisericii noastre se găseşte într-o mînă tare, călăuzită de înţelepciune şi în acelaşi timp de iubirea de Biserică şi iubirea de popor. Vă asigurăm de simţămintele de adîncă veneraţie pe cari vi le purtăm şi de tot sprijinul în înalta misiune ce aveţi s-o îndepliniţi la conducerea sfintei noastre Biserici". Aducînd omagiul, dragostea şi recunoştinţa sa Patriarhului reîntregirii bisericeşti, Biserica ardeleană îi urează încă mulţi ani de rodnică activitate pentru propăşirea Bisericii atît în viaţa duhovnicească şi pastorală, cît şi în munca ei de colaborare la zidirea vieţii celei noi.

Intru mulţi ani Stăpîne!

Telegraful Român

I. P. Sf. Patriarh Justinian

Patriarhul Reîntregitor al Bisericii Ardelene

Epoca în care a fost chemat la cîrma Bisericii Ortodoxe I. P. S. Patriarhul Justinian, este una din cele mai frămîntate epoci din istoria popoarelor. Probleme politice, religioase şi sociale, care altădată se schiţau doar teoretic şi interesau doar cercuri restrînse de iniţiaţi, în această epocă, dupa cel de al doilea război mondial, nu numai că au apărut la suprafaţă şi au cointeresat întreaga omenire, dar au pătruns în adîncimi nebănuite şi, de modul cum ele se rezolvă, se interesează cu pasiune orice om, indiferent de starea socială, apartenenţa politică sau credinţa religioasă.

Aceste probleme sînt pretenţioase pentru orice conducător spiritual, ele cer claritate în judecată, rapiditate în acţiuni şi mare putere de discernămînt, oricărui conducător din această epocă.

Providenţa divină în aceste vremuri de mari prefaceri sociale, ne-a hărăzit totdeauna Bisericii noastre Ortodoxe, bărbaţi luminaţi, care înzestrati cu un spirit clarvăzător, să o conducă pe linia majoră a misiunii ei apostolice. Un asemenea conducător providenţial încălzit de flarără apostolică şi de neostenită grijă întru reînvierea şi consolidarea ortodoxiei româneşti, a primit Biserica noastră, în vremurile de profunde schimbări structurale prin care trecem, în persoana I. P. S. Patriarh Justinian.

Inaltul Ierarh, ridicat la cea mai înaltă treaptă în Biserică, din clerul de mir, este odrăslit din ţărîna şi sufletul Olteniei, coborîtor dintr-o veche familie preoţească, cu obîrşie ţărănească, gînd şi simţire românească şi cu suflet ales de preot, energie creatoare, spirit de organizator şi iubire nemărginită faţă de credincioşii drept mărilori pe care-i păstoreşte ca Intîi Stătător în Biserică.

Stăruie încă destul de puternic, în sufletul tuturor fiilor sufleteşti, glasul de chemare rostit la înscăunare prin cuvintele Sfintei Evanghelii de la Ioan: „Şi mai am şi alte oi, care nu sînt din staulul acesta şi pe acelea mi se cade să le aduc" (Ioan 10, v. 6).

Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian cînd citise această pericopă evanghelică, îl preocupa gîndul de a chema pe fraţii greco-catolici din Ardeal la unitatea de credinţă, ruptă prin actul de la 1700.

Citez din luminoasa cuvîntare cu ocaziunea instalării Inalt Prea Sfinţiei Sale anumite pasagii: „Iarăşi, vrînd nevrînd gîndul nostru sboară la fraţii noştri romîni greco-catolici, care pînă acum 250 de ani erau în staulul Bisericii noastre, erau cu noi. Rupţi din staul de „furul care nu vine decît numai să fure şi să junghie şi să piarză" (Ioan 10. 10), folosind la început amăgiri deşarte ca: „să junghie şi să-i piarză", dacă ar fi îndrăsnind să vie acasă, în staulul lor".

„Dureroasele sbuciumări sufleteşti, care au transformat viaţa românească din Transilvania într-o mare tragedie, cum se exprimă odinioară istoricul Gheorghe Barifiu, încep cu instaurarea stăpînirii feudale, a dinastiei Habsburgilor asupra Transilvaniei. Politica de prozelitism în Ardeal şi mai cu seamă între romîni, era pe primul plan dusă de Habsburgi în detrimentul Bisericii Ortodoxe Ardelene".

Apelul plin de duioşie şi chemarea părintească, lansat de I. P. S. Patriarh Justinian, cu acel prilej solemn şi-a găsit răsunetul în sufletul clerului greco-catolic şi a credincioşilor din Transilvania.

Mişcătoare sunt cuvintele Inaltului Ierarh: „Nu vă lăsaţi amăgiţi. Fiţi vrednici romîni ca şi înaintaşii voştri, cari au păstrat cu viaţa lor tezaurul comun neamului Românesc", toată legea şi credinţa ortodoxă din Liturghiile şi slujbele Bisericii Ortodoxe".

Ce ne mai desparte? Nimic altceva, decît credincioşia pe care încă, o mai acordaţi cu supunere Romei! Intoarceţi-Vă această credincioşie către Biserica neamului nostru, a strămoşilor noştri şi ai voştri".

Din acele clipe, preoţimea greco-catolică şi credincioşii, erau pregătiţi sufleteşte şi aşteptau numai momentul prielnic pentru a se putea reîntoarce acasă. Momentul istoric s-a temeluit la data de 1 octombrie 1948, în bătrîna cetate a Clujului, cînd cei 36 protopopi şi preoţi greco-catolici, urmaţi de cei 400 de preoţi răspund cu entuziasm apelului dela 6 iunie 1948, adresat cu atîta dragoste şi căldură de I. P. S. Patriarhul Justinian. Hotărîrea istorică a celor 36 reprezentanţi, emanaţie a celor 400 de preoţi care au aderat în primele zile, a înlesnit curmarea pentru totdeauna de-a nu se mai putea repeta tragedia sufletească a clerului şi credincioşilor din Ardeal.

Implinindu-se 6 ani de convieţuire la acelaş Sfînt Altar şi sub disciplina Bisericii Ortodoxe, preoţimea revenită la ortodoxie şi credincioşii ei, cu deplină recunoştiinţă mărturisită, îşi îndreaptă sfioşi gîndul către I. P. S. Patriarhul Justinian, acum la împlinirea celor 6 ani de fructuoasă activitate Patriarhală şi la împlinirea celor 30 de ani de rodnică preoţie, care se va sărbători de toată suflarea drept măritoare din Patria noastră scumpă.

Clerul şi credincioşii reveniţi la ortodoxie, nu vor putea să uite nicicînd gestul plin de mărinime şi largă înţelegere al Inalt Prea Sfinţitului Patriarh Justinian săvîrşit în cei 6 ani de Patriarhat, prin donarea cărţilor rituale trimise la toate parohiile revenite din Ardeal în mod gratuit, în scopul de a se putea unifica limba liturgică ortodoxă şi în parohiile revenite. Apoi ajutoarele băneşti acordate cu largă inimă la anumite Centre revenite mai importante din Ar-

Aniversarea a şase ani dela Reîntregirea Bisericii romîneşti din Ardeal

— 21 Octombrie 1948—21 Octombrie 1954 —

In ziua de 21 octombrie din acest an, se împlinesc 6 ani, dela săvîrşirea istoricului act epocal, al revenirii clerului şi credincioşilor fostei Biserici greco-catolice din Patria noastră, la sînul Bisericii ortodoxe romîne — Biserica strămoşilor noştri.

S-au scurs şase ani, de împreună conviețuire, şase ani de cînd poporul din Ardeal, cu preoții săi, se roagă lui Dumnezeu, la acelaş altar al credinţei sale de totdeauna.

Pentru noi toţi, ziua de 21 octombrie 1948, va rămîne deapururi în mintea şi inima noastră.

Atunci în Cetatea de vechiu scaun vlădicesc din Alba-Iulia, mulţimea clericilor îmbrăcaţi în haină de mare praznic cu zecile de mii de credincioşi ţărani şi intelectuali cinstiţi, s-au bucurat împreună, au pecetluit prin vrerea lor, împlinirea visului de refacere a unităţii sufleteşti după două sute cincizeci de ani, de dureroasă desbinare.

Curtea din Viena Habsburgică ca şi călugării iezuiţi nu se puteau împăca văzînd cum poporul romînesc, îşi găseşte linişte şi uşurare în Biserica sa; care se îngrijea ca o mamă duhovnicească de poporul robăgit şi asuprit.

De aceea ei au făcut totul ca să frîngă această unitate şi prin actul „unirii" dela 1698 le-a reuşit ca pe o bună parte din preoţime s-o atragă la Biserica Romei papale.

Dar „unirea" a fost şi a rămas numai pe hîrtie, poporul nici cînd nu s-a simţit înstrăinat de tulpina viguroasă a Bisericii sale ortodoxe, aşteptînd doar momentul prielnic al descătuşerii din legăturile neîreşti în care peste voia lui a fost legat; spre a se reîntoarce la unitatea dintru început.

Incă atunci la început, chiar vlădica Atanasie şi cei treizeci şi opt de protopopi, care au semnat actul „unirii", au pus o grea condiţie a „unirii", lor cînd au zis: „toată legea să stea pe loc". Iar prin lege" ei înţelegeau credinţa întreagă de pînă atunci, cu toate dogmele ei şi întreagă forma cultică, — ritul întreg avut pînă atunci, — zicînd în continuare: „iar de n-ar sta pe loc acelea, nici aceste peceţi să n-aibă nici o tărie asupra noastră şi Vlădica nostru Athanasie, să fie în cap şi... să nu-l hărbătăluiască" (.1,) vezi. Dr. Gr. Popovici: Uniunea Romînilor din Transilvania Lugoj 1901 pag, 84—89).

Aşa s-au „unit" cei de atunci. Aceasta este adevărul istoric. Toţi cei ce semnaseră actul de unire, sperau doar să se poată împărtăşii de favorurile materiale rezervate exclusiv preoţimii aparţinătoare celor trei „naţiuni privilegiate, celor trei confesiuni recepte, pe acea vreme în Ardeal, respective cultului: romano-catolic, reformat şi luteran.

Dar ce deziluzie pe capul bietei preoţimi, care la fel cu poporul romînesc, zăcea în neagra împilare a exploatatorilor habsburgi şi uneltele lor din Ardeal: clasa dominantă şi privilegiată a acestor plaiuri.

Se ştie — şi istoria ne este mărturie, că preoţimea romînă, a trebuit să-şi ducă şi pe mai departe greutăţile şi birurile nedrepte şi apăsătoare, alături de poporul romîn, exploatat şi batjocorit.

La baza „unirii" a stat interesul material şi nici decum vre-o nemulţumire a preoţilor şi poporului, faţă de Biserica sa ortodoxă.

„Unirea" în sine, a fost un act politic, dictat şi dirijat dinafară, impus preoţimii şi poporului romîn din Ardeal, prin intrigă împilare şi forţă brutală,

Poporul n-a fost întrebat, dacă vrea sau nu să se lapede de Biserica sa ortodoxă dreptmăritoare.

Un istoric zice: Nu se poate din partea unor clerici o mai vădită urmărire a interesului material, o mai mare neîncredere faţă de aceia, cărora le intind mîna spre unire şi o mai mare iubire pentru rosturile înaintate, de care în ruptul capului nu se pot despărţi, ale vechii biserici în care trăiesc neam de neamul lor, luptîndu-se cu puterea sau cu vicleşugul pentru păstrarea lor, ca cea mai sigură scară spre Dumnezeu", spăşenie a sufletelor".

Prin urmare au trebuit multe lacrimi, sînge şi amară suferinţă să verse poporul romînesc din Ardeal, dimpreună cu preoţii săi, pentru ruperea şi numai administrativă din legăturile sale fireşti cu Biserica sa de veacuri — Biserica ortodoxă.

De aceea a sosit timpul spre a fi spus şi afirmat cu toată hotărîrea, bazaţi pe adevărul istoric, că „unirea" cu Roma papală, n-a fost dorită de masa poporului nostru. Protopopii şi preoţii de atunci, au urmărit îmbunătăţirea situaţiei lor materiale şi nici unul din ei, n-a conceput această trecere la „uniaţie", ca o lăpădare a credinţei vechi ortodoxe. Aşa se pot explica restricţiunile categorice, ce le-au introdus chiar în actul de unire.

Cele patru puncte cu caracter dogmatic introduse ulterior de iezuiţi în actul „unirii", formau teze de subtilă şi înaltă Teologie, cu care nu şi-au bătut capul nici chiar preoţimea; cu atît mai mult poporul, care habar n-a avut de ele. Tîrziu de tot — am putea spune după primul război mondial, punctele deosebitoare, au început a forma probleme bisericeşti.

Ba chiar, pînă în ultimii ani înainte de revenire la Biserica ortodoxă, cei mai mulţi din credincioşii foşti greco-catolici, ştiau doar că aparţin bisericii din Blaj — şi că la ei în Biserică se zice „spirit", iar la ortodocşi „Duh", „Doamne îndură-te" şi „Doamne miluieşte" fără a cunoaşte alte deosebiri.

Imi amintesc că am cunoscut un fost cantor greco-catolic, care a slujit la strană dela 16 ani şi pînă ce a murit la 61 ani, care niciodată n-a folosit expresia „spirit", ci numai „Duh" — căci zicea, el: „aşa m-am pomenit şi aşa ştiu că zice toată Ţara".

Tot acest cantor, servea la „Biserica cea nouă", adică fostă ortodoxă pînă pela 1830, şi nu l-am pomenit să fi mers cîndva, la „Biserica cea veche" adică greco-catolică", deşi pe timpul său, ambele erau greco-catolice.

Delicata sa conştiinţă, că Biserica sa „cea nouă" este adevărata Biserică a lui Hristos, l-a făcut să aibă această atitudine, pînă la moarte.

Şi ca el, au fost sutele şi sutele de mii de ţărani credincioşi, ce mai bine au preferat să fugă „în ţară", adică să treacă munţii, decît să se lapede de dreapta lor credinţă strămoşească.

Incă dela instalarea lui Athanasie, pe scaunul vlădicesc din Alba-Iulia, delegaţia credincioşilor din Braşov, — (azi Oraşul Stalin) au declarat: „Nu putem suferi instalarea unui episcop unit cu catolicii, în biserica zidită de voevozii din Ţara Romînească", (op. cit. p. 36).

La Braşov, ori de cîte ori se făcea instalare de preot, cel instalat făcea şi o mărturisire de credinţă şi alipire deosebită, faţă de Biserica ortodoxă, zicînd: „de care credinţă, nici sabia, nici focul, nici închisoarea, nici sărăcia, nici nevoia, nici foamea, nici goana... nici moartea, să nu ne poată despărţi". (Ist. Scheilor de St. Stinghe, p. 56 după I. Dragomir în aceeaşi op. cit. pag. 114).

Se ştie apoi că Ţara Făgăraşului a cedat greu presiunilor făcute de autorităţile împilatoare, care forţau poporul, să treacă la „unire".

Cei din com. Bucium, spuneau: „Noi suntem gata să lăsăm biserica la porunca Măriei Voastre, preotului unit, dar mai bine ne pustiim şi pribegim, decît să ne ţinem preot unit". (pag. 159),

In Copăcel, s-a spus: „La porunca guvernului crăiesc, cedăm preoţilor uniţi biserica, dar cu ei nu vom umbla la biserică, ci să păzească ei pereţii din piatră". (op. cit. 158).

Iar măcelarul din Făgăraş, Ion Vancea cu pr. Bucur şi alţii trimit o plîngere mitropolitului din Karlowitz Pavel Nenadovici, în care spun: „Ne-am pus sub birşag şi ne-au prins pe noi, mai mult decît 300 de oameni, tot fruntea şi noi am feleluit, că nu ne vom unii, suntem gata să ne aduceţi muierile şi copii, să le tăiaţi capetele, apoi nouă să ştiţi Măria Voastră bine, că omul nu-i slobod cu trupul, dar este cu sufletul"!

Tot acolo se spune, că pe Ion Vancea „l-au bătut în hiară şi l-au băgat în temniţa cea de pierzare şi au oprit nime la dînsul să nu meargă şi să nu-i dea numai temnicerii, cîte putinţea pîne şi apă".

Făgărăşenii declară: „pentru credinţa strămoşilor noştri suntem gata a suferi şi mucenicia sau izgonire din această împărăţie iar legea nu o vom lăpăda".

Cei din Dobra, într-o petiţie spun: „Ni s-a urît de atîta vreme, că trăim ca vitele, fără de drept şi fără de biserică şi fără de lege şi mor oameni necuminecaţi şi nespoviediţi şi se îngroapă fără de popă şi pruncii nebotezaţi rămîn, ca pădeal ca: Blajul, Teiuş, Tîrnăveni, Satu Mare şi altele Toate aceste ajutoare constitue atîtea dovezi de interes şi dragoste manifestată pentru preoţimea revenită şi credincioşii ei. Astfel, cinstit şi pe bună dreptate, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian se poate numi: „Patriarhul reîntregitor ai Bisericii Ardelene".

Ca un omagiu bine meritat pentru munca neobosită a Patriarhului nostru, preoţimea revenită din întreg Ardealul prin glasul mărturiei mele, la sărbătorirea celor 30 de ani de preoţie, cu inimile pline de dragoste Vă asigurăm pe I. P. Sf. Voastra, că din bucuria înfăptuirilor de pînă acum, va isvori în cugetele noastre un nou elan de muncă şi de conlucrare frăţească, pentru împlinirea îndatoririlor sfinte ce ne stau în faţă, spre binele sfintei noastre Biserici şi consolidarea actului de unificare religioasă.

Increzători în biruinţa deplină care va încununa munca paşnică şi creatoare a poporului nostru; cu deplină încredere în triumful cauzei sfinte a păcii în lumea întreagă — pornind înainte, spre noui şi bogate înfăptuiri, călăuziţi de Intîistătătorul nostru Vă facem smerită şi caldă urare:

„Intru mulţi ani, Inalt Prea Sfinţite Stăpîne!"

TRAIAN BELAŞCU
vicar arhiepiscopesc

ANUNȚ

Se aduce la cunoștință că prin Hotărîrile Consistorului Monahal Eparhial din Sibiu, nr. 1/954 și 2/954 dela 25 August 1954, rămase definitive. Ieromonahul Iustin Vasilescu dela sf. Mănăstire „Brîncoveanu"-Simbăta de sus, Raionul Făgăraș, pentru grave abateri dela doctrina Bisericii Ortodoxe și dela disciplina monahală, a fost caterisit și exclus din monahism, iar monahii Bobocea Andrei, Greavu Antonie, Roșca Vartolomei și Pantelimon Munteanu, dela aceiași Mănăstire, pentru complicitate la abaterile săvîrșite de Ieromonahul Iustin Vasilescu, au fost pedepsiți cu excluderea din monahism.

Sibiu la 13 septembrie 1954.

(ss) NICOLAE, Arhiepiscop și Mitropolit

Consilier referent

(ss) D. CIUCHENDEA

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot în parohia de cl. III Oarba de Mureș din protopopiatul Luduș.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură.
2. Grădină de 0,70 Ha.
3. Loc arător în suprafață de 1,20 Ha.
4. Salar dela Stat.
5. Complectare de salar dela parohie.
6. Stolele obișnuite în parohie.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea Sf. Arhiepiscopii de Sibiu și cu înalta Binecuvîntare a Inalt Prea Sf. Mitropolit se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Luduș la 3 august 1954.

In înțelegere cu consiliul parohial

I. MACAVEI

protopop

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cîntăreț bisericesc la parohia ortodoxă Oradea-Iosia se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în revista oficială.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar lunar de 200 lei din fonduri proprii.
2. Venitele stolare legale.

Concurenții se vor prezenta la biserica parohială pentru a-și arăta dexteritatea în conducerea stranei, iar cererile de numire, însoțite de diploma de cîntăreț și celelalte acte personale se vor înainta pe adresa Consiliului parohia ort. rom. Oradea-Iosia.

Din ședința Consiliului parohial ort. rom. Oradea-Iosia, ținută la 2 mai 1954.

Preot Liviu Mărgeanu

cond. of. parohial

INFORMAȚII

La înmormîntarea Prof. Dr. Marius Sturza (Sibiu) au vorbit în numele Bisericii noastre: I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae și P. C. prof. Mladin. In predicile rostite, s-a relevat personalitatea morală a celui adormit și legăturile lui cu Biserica. Fiind fiu de preot din Sepreuș (Arad) a sprijinit Biserica noastră atît la Viena, cît și în țară. Trăsătura fundamentală a firii lui a fost: bunătatea, dragostea prin care a stat în slujba celor bolnavi și lipsiți. De aceea Biserica, al cărei fiu credincios a fost, i-a adus omagiul și recunoștința ei. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

In trim. II al anului 1954 în prot. Agnita s-au evidențiat următorii preoți: Munteanu Il., Moldovan L., Eftimie A., Popescu I., Girlonța-V., Dumitrescu Gh., Stoiță S., Vlad E., Crișan Filip. In pastorație: Moldovan L., Coman S., Munteanu I., Tîrziu P., Dumitrescu Gh., Filip C., Eftimie A., Boca R., Neagu L., în activitatea pe teren: Cinezan V., Grecu T., (cu epitropii: Ruja Comanici N. și Floriță I.), Tîrziu P., (cu epitropii: I. Nistor și Șt. Dragomir); Coman S., (cu epitropii: Criveț M. și Popovici I.), Dumitrescu Gh. (cu epitropul Grecu P.), Hațiegan C. (cu epitropii: Dotcoș A. și Pașcalău N.), Forsea I. (cu epitropul Mitru I.), în activitatea administrativă; Floca S., Coman S., Blaga V., Siceanu A., Neagu L., Munteanu Il., Crișan F., Ghicășan I., Mihai I., Cioca L., Tîrziu P., și Vlad E. în activitatea socială.

7 Noembrie

Se împlinesc 37 de ani dela Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Revoluția aceasta marchează începutul erei socialiste în istoria popoarelor, Căci datorită biruinței oamenilor muncii din Rusia, s-a putut înființa și desvolta primul stat socialist din lume, Uniunea Sovietică, în care s-a desființat exploatarea omului de către om și toate bunurile aparțin poporului muncitor. Uriașul avînt al industriei, agriculturii și culturii sovietice, continua ridicare a nivelului de trai și cultural al oamenilor muncii sovietici, arată superioritatea orînduirii socialiste asupra celei capitaliste și face din Uniunea Sovietică bastionul de neînfrînt al socialismului, păcii și democrației. Inaugurarea primei centrale electrice din lume pe bază de energie atomică arată nivelul înalt al științei și tehnicei sovietice, care este pusă în slujba poporului, în slujba construcției pașnice. Iar planul de desvoltare a agriculturii sovietice, transpus în înfăptuiri epocale de oamenii muncii, arată marile posibilități ce sînt fructificate pentru viața îndestulată și fericită a poporului.

Consacrîndu-și forțele muncii constructive, Uniunea Sovietică stă în fruntea luptei popoarelor pentru pace, pentru interzicerea armelor atomice și de nimicire în masă, pentru destindere internațională. Alături de Uniunea Sovietică, unite în marele front al păcii, democrației și socialismului, stau țările de democrație populară, care avînd în față glorioasa pildă a Uniunii Sovietice și primind ajutorul ei desinteresat și multilateral, construesc cu succes socialismul. In țara noastră oamenii muncii întîmpină sărbătorirea zilei de 7 noembrie prin noi succese în muncă. Desvoltarea agriculturii stă, în centrul preocupării oamenilor muncii. S-a inițiat un vast program economic, organizatoric, menit să ducă la ridicarea agriculturii la desvoltarea întregei economii naționale și la creșterea nivelului de trai a poporului muncitor.

Dacă sub flamura Revoluției din Octombrie popoarele din țările de democrație populară își construesc o viață mai bună, sub aceiaș flamură oamenii muncii din țările capitaliste luptă pentru pace, pîine și progres, iar popoarele coloniale luptă pentru independență națională.

7 Noembrie este ziua marilor biruinți ale lagărului păcii, democrației și socialismului, dar și ziua mobilizării tuturor oamenilor muncii în lupta pentru o viață mai bună, pentru pace. Sub semnul Revoluției din Octombrie popoarele pășesc înainte spre libertate, spre pace, spre fericire.

T. R.

---

gînii. Mai fericiți sunt oamenii, cari n-au ajuns această vreme, care am ajuns-o noi acum, că morții ce-i avem și aceia rămîn nepomeniți... că de ne-ar lăsa domnii să ieșim de aicea, am ieși toți și am merge încătrău ne-ar îndrepta Dumnezeu. Numai nu ne sloboade, ci ne ține necăjiți... că noi ce vreme am ajuns, pohtim toți moarte să murim, decît să trăim cu atîta amar și jale după legea noastră. „(Dragomir op. cit. pag. 210—211 la I. P. S. S. Bis. neamului și drept. ei pag. 129)".

* *

Astfel de declarații s-ar putea înșira cu sutele, din care reese cu limpezime, marea durere pe care poporul nostru o avea în inimă, pentru „legea" pe care străinii au căutat s-o smulgă din sufletul bunului nostru popor dreptcredincios.

„Unirea" n-a fost bine văzută nici chiar de elementele intelectuale, aparținătoare fostei Bisierici greco-catolice.

Intelectualitatea cu dragoste față de interesele mari ale poporului nostru, vedea cu ochi răi „unirea".

Prin „unirea" aceasta ei vedeau cum o bună parte din romîni se pierdeau dela ființa neamului nostru. Astfel: A. T. Laurean, Gh. Șincai, Papiu Ilarian și mai ales Petru Maior erau convinși că „papei nu-i trebuia romîni, i-au trebuit numai catolici ca să-i supună sie-și și ori cui". (Popovici pag. 192).

Este adevărat că „unirea" a adus și oarecare foloase, deschizîndu-se școli superioare și pentru fiii de iobagi, dar acestea s-ar fi deschis, în baza evoluției istorice, care tindea peste voia asupritorilor la realizarea de reforme sociale în favorul masei de asupriți și exploatați.

* *

După 250 de ani „unirea" dela 1700 s-a desmembrat și credincioșii din Ardeal, în frunte cu preoții lor, s-au întors la vechea matcă: Biserica Ortodoxă Romînă, astfel încît s-a dovedit după spusa I. P. S. nostru mitropolit Nicolae, că „uniația n-a fost decît un incident trecător în istoria neamului romînesc". (cf. biserica neamului și drepturile ei. Sibiu 1928 pag. 157).

Refacerea unității de credință a fost posibilă însă numai în climatul de adevărată libertate instaurat la 23 august 1944, în țara noastră; atunci cînd poporul luîndu-și soarta în propriile sale mîni, smulgîndu-se de sub orice influiență dinafară și fără de nici un amestec strein, a putut să se unească cu adevărat într-o Biserică mare, Biserica sa ortodoxă de totdeauna.

La aniversarea a 6 ani dela săvîrșirea acestui act religios, reîntregirea Bisericii din Ardeal, întreg poporul credincios cu preoțimea sa, privind cu bucurie peste realizările de pînă acum prin care unificarea bisericească s-a consolidat, roagă cerul să ocrotească această lucrare, care duce la întărirea Bisericii lui Hristos, la întărirea dragostei între frații de aceeaș credință și de acelaș sînge și prin aceasta la întărîrea scumpei noastre patrii Republica Populară Romînă, fiind totodată o contribuție la lupta pentru apărarea păcii.

IOAN VLAD

consilier cultural

La 15 august a. c. a avut loc prăznuirea hramului sf. Mănăstiri „Brîncoveanu" dela Simbăta de sus (Făgăraș). A slujit I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor de consilieri, protopopi, preoți și diaconi. La sfîrșitul Sf. Liturghii au predicat: P. C. Prof. N. Mladin (despre Biserică), P. C. consilier D. Ciuchendea (despre Maica Domnului), prot. N. Birsan (despre prezența lui Hristos în Biserică), P. C. I. Chioaru (Iisus Hristos e unul) Laurențiu (faptele bune), P. C. Prot. A. Brumboiu (despre pace), Păr. Dascăl C. (ascultarea de Biserică), Neagoe I. (Unitatea Bisericii), C. monah Părăianu Teofil (Păstrarea rînduelilor bisericești și ascultarea de ierarh), I. P. C. Protosinghel Serafim Popescu (despre ostenitorii Mănăstirii și misiunea ei), I. P. S. nostru mitopolit Nicolae, încheind seria predicilor, arată că numai în Biserică este mîntuire, orice abatere dela rînduiala ei fiind o rătăcire dela Evanghelia Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Sf. Mănăstire, sub ocrotirea Maicii Domnului, își împlinește și de acum înainte misiunea pentru care a fost ctitorită, de a fi far de lumină pe căile Domnului în duhul Bisericii ortodoxe. După sf. Liturghie la altarul dinafară s-a săvîrșit sf. Maslu, iar la fîntînă sfințirea apei..

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN.

Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu 1302 54

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 102 SIBIU, 15 Noembrie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 45—46

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Deschiderea cursurilor la Institutul Teologic Universitar-Sibiu

Duminecă, 17 octombrie a. c., după sf. Liturghie din Catedrală — în cadrul căreia a predicat păr. prof. M. Seşan — a avut loc în Aula Institutului Teologic festivitatea deschiderii anului şcolar 1954—1955 şi a cursurilor de Indrumare ciclul II, seria 3. In numele rectoratului a vorbit păr. prof. Gr. T. Marcu. P. C. Sa arată care sunt „exigenţele permanente ale misiunii preoţeşti": „aprinderea" harului preoţiei, săvîrşirea sf. slujbe, propoveduirea dreptcredinţe, iubirea de Dumnezeu şi de aproapele, educaţia de sine însuşi şi însuşirea celor mai eficace metode de păstorire a turmei dreptcredincioase la nivelul necesităţilor ei duhovniceşti actuale. Pentru împlinirea acestor exigenţe e nevoie de „ştiinţă şi evlavie", care sunt cei doi ochi duhovniceşti ai preotului. Pentru desăvîrşirea pregătirii clerului, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a organizat Cursurile pastorale, iar astăzi, din iniţiativa Sf. Sinod în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, se organizează Cursurile de Indrumare, care au „intrat în conştiinţa preoţimii noastre ca ceva de sine înţeles, ca o necesitate arzătoare". Rostul şi folosul acestor Cursuri este evident. „Cursurile de îndrumare misionară şi socială au fost pentru mulţi dintre fraţiile voastre unicul prilej de a vă revedea colegi şi prieteni pe care nu i-aţi mai întîlnit din copilărie, sau cel puţin de pe băncile şcolilor de teologie. Alţii aici v-aţi cunoscut pentru întîia oară. Aţi depănat amintiri comune, v-aţi împărtăşit experienţe pastorale..., a-ţi scos învăţăminte preţioase din aceste colocvii neprogramate.., v-aţi apropiat sufleteşte unii de alţii, v-aţi iubit, v-aţi preţuit, v-aţi înfrăţit cum nici n-aţi fi bănuit măcar înainte de aceea. Unii v-aţi revăzut foştii profesori şi îndrumători din vremea pregătirii voastre pentru preoţie. Toţi aţi putut să vă daţi seama — direct, fără intermediari — de nivelul superior la care grija neadormită a Inaltului nostru Ierarh a ridicat această şcoală de teologie, transformîndu-o metodic şi sigur într-un vast şi bine utilat şantier duhovnicesc de făurire a unui tip de preot în care totul trebue să predice apropierea de Dumnezeu şi slujirea desinteresată a deaproapelui. Cît e vorba de noi — rector, profesorii şi ceilalţi slujitori ai acestei instituţii de învăţătură şi educaţie ortodoxă — ştiţi înşivă cum v-am primit alăturea de noi şi cu cîtă tragere de inimă am sprijinit dreptele voastre silinţe şi năzuinţe. „Citează în acest sens frumoasele cuvinte ale sf. ap. Pavel din I. Tes. 2, 1—13". Mai presus de toate zăbava voastră aici v-a prilejuit bucuria de a vă afla în preajma I. P. S. nostru Părinte Arhiepiscop şi Mitropolit Nicolae şi a aparatului de conducere bisericească dela centrul mitropolitan. Inaltul nostru Ierarh precum înşivă ştiţi se roagă împreună cu noi, coboară în mijlocul nostru, ascultă păsurile noastre şi nu pregetă nici un prilej să ne împărtăşească poveţele sale luminate, ...luminile profundei sale ştiinţe de carte, fie întîmplător, fie în casa Domnului, fie în sala de cursuri.

In centrul programului de lucru se află latura practică a misiunii preoţeşti, prelegerile şi seminariile fiind legate de necesităţile pastorale de astăzi. „In ansamblul lui programul de muncă va ţinti la îmbunătăţirea substanţială a metodelor de pastoraţie. Simultan cu aceste preocupări ne vom strădui, ca şi pînă acum, să înlesnim studenţilor şi participanţilor la cursuri dobîndirea unei drepte şi temeinice orientări în problemele sociale ale vremii şi ale patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă... Biserica noastră, afirmîndu-şi permanent trainica ei legătură cu poporul, a dat şi dă şi acum dovezi grăitoare că se identifică organic cu năzuinţele obşteşti spre pace şi propăşire şi sprijineşte loial şi efectiv opera constructivă pe care o săvîrşeşte Guvernul de democraţie populară al R. P. R. Preoţimea noastră a căpătat în covîrşitoarea ei majoritate, o îndemînare plină de făgăduinţi, cu efecte din cele mai îmbucurătoare, în lucrarea ei de colaborare cu organele locale ale puterii de stat, în toate acţiunile de folos obştesc, dovedind că ea nu are drum comun cu ceice se împotrivesc, dinlăuntru sau dinafara ţării, actualei aşezări de stat a patriei noastre. La rîndul lor, credincioşii noştrii, povăţuiţi cu răbdare, cu dragoste, cu tact şi cu înţelepciune de către păstorii lor sufleteşti, păşesc cu încredere şi cu elan crescînd pe căile viitorului de pace şi de bunăstare, ale cărui temelii de nesdruncinat le pune astăzi munca încordată a întregului nostru popor muncitor şi priceperea nedesmînţită a vrednicilor şi destoinicilor lui ocîrmuitori. Vom adînci şi mai mult această măreaţă preocupare patriotică .. Participînd cu toată dragostea de inimă... la lucrarea de întărire a ...patriei noastre, noi suntem încredinţaţi că din punct de vedere religios săvîrşim un lucru de sine înţeles, îndeplinim o elementară îndatorire creştinească. In mărturisirea acestei convingeri, noi, profesorii Institutului de grad universitar din Sibiu, urmînd pilda I. P. S. Patriarh Justinian şi PP SS membri ai Sf. Sinod, sîntem hotăriţi să punem nu numai plenitudinea capacităţilor noastre dăscăleşti, ci şi tăria exemplului personal şi a solidarităţii noastre de corp organizat. „Pe dealtă parte Cursurile de îndrumare" s-au dovedit a avea şi „harisma" potolirii înfierbîntărilor pricinuite de „certurile de cuvinte" (I. Tim. 6, 4) şi deci a consolidării unificării bisericeşti. Citează din scrisorile cursiştilor dela Cluj, în care preoţi reveniţi arată atmosfera de frăţietate evanghelică dela cursuri, atît între profesori şi cursişti, cît şi între preoţi. De aceea „daţi-ne voie să considerăm încheiat capitolul unificării sulfeteşti a celor două categorii de preoţi de odinioară": nu mai sunt „noi" şi „voi", ci fraţi în casa părintească.

Ca încheere mulţumeşte: IPS Patriarh Justinian, care a împlinit 30 ani de activitate în slujba Bisericii; IPS nostru Mitropolit Nicolae IPS Mitropolit Vasile al Banatului şi PP SS Episcopi Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului şi Valerian al Oradiei; Onoratului Minister al Cultelor şi titularului său, d. acad. prof. Petre Constantinescu-Iaşi. „In deplina conştiinţă a sarcinilor şi răspunderilor ce ni le-am asumat pe acest tărîm, asigurăm On. Minister al Cultelor şi totodată înalta ocîrmuire de stat a patriei noastre, Republica Populară Romînă, că nu în deşert ne străduim aici. Zi de zi constatăm sprijinul activ al preoţimii noastre pe linia luptei active pentru pace şi a participării ei loiale la acţiunile patriotice de folos obştesc. Hotărîrea de a merge mai departe pe aceste căi sănătoase cu paşi din ce în ce mai fermi noi o cultivăm în fiecare preot cursist şi în fiecare student teolog, cu pasiunea luminată cu care grădinarul iscusit îşi îngrijeşte răsadniţele şi altoii săi. Atenţiunea şi preţuirea cu care înalta ocîrmuire de stat întîmpină şi răsplăteşte — prin On. Minister al Cultelor — silinţele noastre devotate ne mîngîie şi ne încurajează. Pe lîngă ajutorul material statornic şi substanţial, pe care ni-l dă în scopul întreţinerii Institutului şi a studenţilor, înalta ocîrmuire de stat prin Prezidiul Marei Adunări Naţionale a R. P. R. — din prilejul aniversării a zece ani dela eliberarea patriei noastre (23 August 1944—23 August 1954) de către eroicele armate sovietice — a distins instituţia noastră acordînd rectorului ei, PC Pr. Prof. Sofron Vlad, una din cele mai înalte decoraţii de stat a Republicii Populare Romîne. Acest gest este pentru noi toţi, dela îngrijitori pînă la profesori, un stimulent în munca noastră". Inchee cu cuvintele: „Pace lumii, între oameni bunăvoire şi lui Dumnezeu mărire!"

In numele preoţilor cursişti vorbeşte pr. Moise Ionaşcu (Caibor-Făgăraş). C. Sa declară că noile cunoştinţe dobîndite la cursuri le vor folosi la soluţionarea problemelor pastorale actuale. Preoţii nu pot rămîne pasivi în faţa colosalei munci de construcţie paşnică, ce se desfăşoară în patria noastră sub ochii noştri, ci dimpotrivă trebue să ne arătăm elemente utile şi constructive în sînul obştei noastre". Dînd expresie ataşamentului preoţimii revenite faţă de IPS nostru Mitropolit Nicolae, preoţime care în Biserica ortodoxă ortodoxă se simte „în casa părinţilor noştri", declară că urmează cu toată încrederea îndrumările părinteşti ale conducătorului Bisericii ardelene, şi încheie cu angajamentul că preoţii dela cursuri îşi vor însuşi to-

Vizita I. P. S. Mitropolit Nicolae
de Krutiţa şi Kolomna

Vineri, 3 septembrie a. c., a sosit la Bucureşti I. P. S. Mitropolit Nicolae al Krutiţei şi Kolomnei, însoţit de P. S Flavian al Orlovului şi docentul Vl. Palitin, profesor de drept canonic la Academia teologică din Moscova. I. P. Sa a fost întîmpinat la aerodrom de I. P. S. Mitropolit Sebastian, care l-a salutat în numele Sf. Sinod şi al Bisericii ortodoxe romîne. A răspuns I. P. S. Mitropolit Nicolae, exprimîndu-şi bucuria că este oaspetele Bisericii noastre.

Sîmbătă. 4 septembrie a. c., orele 10 a. m., a avut loc în sala festivă a Institutului Teologic din Bucureşti o şedinţă festivă a Sinodului permanent al Bisericii Ortodoxe Romîne, în cadrul căreia a fost conferit titlul de doctor în teologie I. P. S. Mitropolit Nicolae.

La solemnitate au luat parte: I. P. S. Patriarh Justinian, acad. P. Constantinescu-Iaşi, ministrul Cultelor, I. P. S. Mitropolit Nicolae, Sebastian, mitropolitul Moldovei, Firmilian, mitropolitul Olteniei, Vasile, Mitropolitul Banatului, P. S. Teoctist vicar patriarhal, rector al Institutului teologic din Bucureşti, P. S. Antim Tîrgovişteanu, vicar patriarhal, P. C. rector Sofron Vlad, consilieri patriarhali şi ai arhiepiscopiei Bucureştilor, preoţi şi credincioşi, etc.

Au participat, deasemenea, P. S. Flavian de Orlov şi Vladimir Palitin docent al Academiei teologice din Moscova, membrii ai delegaţiei bisericii ortodoxe ruse.

Au fost, de asemenea, de faţă reprezentanţi ai altor culte din R. P. R.

La solemnitate au participat reprezentanţi ai ambasadei Uniunii Sovietice la Bucureşti.

Luînd cuvîntul I. P. S. Patriarh Justinian a vorbit despre înalta personalitate a mitropolitului Nicolae al Krutiţei şi Kolomnei unul din cei mai de seamă conducători ai bisericii ortodoxe ruse, şi despre legăturile străvechi dintre Biserica ort. Romînă şi Biserica ort. Rusă. I. P. S. Sa arată că Biserica noastră a găsit întotdeauna sprijinul necesar la sora ei mai mare şi insistă asupra personalităţii marelui ierarh şi teolog, mitropolitul Petru Movilă, care este o mîndrie şi a Bisericii ort. Ruse şi a Bisericii ort. Romîne.

I. P. S. Patriarh Justinian a înmînat mitropolitului Nicolae diploma şi insigna de arhiereu doctor în teologie.

A luat apoi cuvîntul mitropolitul Nicolae care a mulţumit pentru înalta distincţie ce i s-a acordat. Vorbitorul a prezentat apoi o comunicare despre viaţa şi activitatea mitropolitului Petru Movilă al Kievului, cum şi despre străvechile legături frăţeşti dintre biserica ortodoxă rusă şi biserica ortodoxă romînă.

Comunicarea a fost ascultată cu deosebit interes.

Arată apoi că reluarea legăturilor dintre cele două biserici s-a făcut sub Patriarhul Nicodem şi ele s-au adîncit sub I. P. S. Patriarh Justinian. Legăturile dintre Bisericile noastre au fost trainice şi se dovedesc şi în prezent a fi puternice. Ele se vor intensifica în viitor. Asigură Biserica noastră de toată preţuirea şi dragostea Bisericii ortodoxe Ruse, în frunte cu I P. S. Patriarh Alexei.

Vorbeşte după aceea despre problema păcii, problema centrală a vremii noastre şi evidenţiază contribuţia cultelor şi în special a Bisericii Ortodoxe la cauza păcii.

Mulţumeşte Sf. Sinod, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian şi celor două Institute Teologice, pentru distincţia ce i au dat, afirmînd că va rămîne cu cele mai frumoase amintiri despre ţara şi poporul romîn.

Şedinţa festivă a sinodului permanent al Bisericii ortodoxe romîne a luat apoi sfîrşit.

* * *

Sîmbătă după amiază, I. S. S. mitropolit Nicolae al Krutiţei şi Kolomnei, membru în Consiliul Mondial al Păcii, a făcut o vizită la Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. Oaspetele a fost salutat de acad. prof. P. Constantinescu-Iaşi. vicepreşedinte al Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., de I. P. S. Patriarh Justinian, de I. P. S. mitropolit Sebastian al Moldovei, de acad. dr. N. Gh. Lupu, acad. dr. D. Danielopolu, P. C. Al. Ionescu şi alţi membri ai Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. De asemenea au fost de faţă şefii cultelor religioase din ţara noastră. Intîlnirea a decurs într-o atmosferă de cordialitate.

In zilele următoare I. P. S. Sa a vizitat diferite aşezăminte bisericeşti şi mănăstiri. Vizita aceasta, prin care Biserica noastră a cinstit vredniciile I. P. S. Mitropolit Nicolae, conducător de seamă, teolog, predicator al Bisericii ort. Ruse şi luptător pentru pace cu renume mondial, e o nouă contribuţie la strîngerea legăturilor dintre cele două Biserici surori şi la intensificarea luptei pentru pace a Bisericii ortodoxe.

Schisma din 1054

La 16 iulie s-au împlinit 900 de ani dela schisma urzită de cardinalul Humbert şi care din vina politicii Vaticanului şi a intereselor feudale nu a mai fost înlăturată.

Originile ciocnirii dintre Răsăritul şi apusul creştin sunt mai vechi şi anume din clipa în care răsăritul s-a pus cu toată hotărîrea să respecte şi să apere Ortodoxia, stabilită de sinoadele ecumenice şi de Părinţii bisericeşti, precum şi din clipa de cînd papalitatea a început să urmărească un primat universal, la îndemîna unor falsuri, ca Donaţiunea lui Constantin şi Decretalele lui Pseudoisidor. Prima ciocnire de principii a avut loc în sec. IX., între patriarhul Fotie, care se răzima pe izvoarele Ortodoxiei şi papa Nicolae I, care urmărea primatul.

Dar această diversiune confesională, însoţită şi de alte inovaţii latine, a fost dublată şi de duşmănia imperiului roman-german faţă de imperiul bizantin. In aceste împrejurări se constată la unii scriitori latini invocarea de motive pe baza cărora ei justificau opoziţia lor faţă de răsăriteni. Acestea erau: concepţia romană, împărtăşită de Rodulf Glaber (—1056), că răsăritenii învaţă o „xenodoxie„ — mărire streină (Migne PL 142, 671), că prin ivirea ereziilor în răsărit credinţa grecilor nu s-ar fi menţinut dreaptă şi că deci aceştia pot fi ignoraţi de apuseni, aşa precum o susţinea Herman Contractus (PL 143, 148); apoi se credea, ca necesară înlocuirea cuvîntului ortodox prin cel catolic precum o practica Burchard din Worms (PL 140, 729). Rodulf Glaber mai imputa împăratului bizantin, că pe nedrept deţine posesiuni în Italia de sud. Aceste motive păreau destul de puternice, pentru ca papa Leon IX să constate, că „episcopii apuseni" adică cei latini, „s-au separat de comuniunea celor răsăriteni" (PL 143, 749).

De partea lor, scriitorii greci subliniau îndeosebi îndepărtarea latinilor dela principiile ortodoxe, aşa precum o sesizase înainte patriarhul Fotie în enciclica sa din 867. In deosebi Leon al Ohridei şi Niceta Pectoratul impută în „Libel contra latinilor" introducerea azimelor, a lui Filioque, a primatului şi altele, care corup învăţătura ortodoxă a Bisericii (PG 120, 1011 s). Pentru aceste motive constata Niceta Hartofilaxul din Nicea, că după ce biserica romană s-a îndepărtat de răsărit, pe vremea patriarhului Fotie (PG 120, 713 ss), pe vremea patriarhului Mihail Cerularie „s-a separat biserica constantinopolitană de cea latină şi papa a fost şters din diptice" (col. 719 s).

Agentul istoric al schismei din 1054 a fost cardinalul Humbert. Acesta, o fire violentă şi superficială, s-a repezit cu limbaj vulgar contra grecilor şi cînd îi combate pe Leon al Ohridei şi pe Niceta (PL 143, 931 s şi 973 s), el recurge chiar la mistificări, spre a impune punctul de vedere papal. Astfel, deşi recunoştea că învăţătura Bisericii a tost stabilită la cele 7 sinoade ecumenice (PL 143, 1004), el totuşi îi acuză pe greci de „a fi şters" din simbol filioque; apoi susţine primatul, care ar fi fost instituit de Mîntuitorul Hristos prin cuvintele „Tu eşti Petru" dela Matei 16, 18 şi afirmă, că numai învăţătura latină este cea corectă, pentrucă o susţine papa, care nu poate fi judecat decît de Dumnezeu. In acelaşi sens scria şi papa Leon IX către patriarhul Mihail, afirmînd că el este căpetenia bisericii ortodoxe şi că răsăritenii s-au îndepărtat de Roma prin 90 de variate greşeli.

La aceasta răspunse patriarhul Mihail Cerularie prin „Panoplia contra latinilor", în care justifică poziţia răsăritenilor, arătînd că ei au rămas ortodocşi întru Hristos şi că ţin la cărţile şi învăţătura ortodoxă tradiţională, dela care însă s-au abătut latinii (vezi la Michel A., Humbert und Kerullarios, vol. 2, 1930 p. 41 ss).

Atunci Humbert caută să-l cîştige pe patriarhul Petru al Antiohiei, prin cîteva epistole plăsmuite în cuprins (Michel A., Die römischen Angriffe auf Michael Kerullarios, Byzantinische Zeitschrift 44, 1951 p. 4 9 s). Apoi compune „Sentinţe juridice", prin cari defineşte primatul papal (Michel, Die Sentenzen des Kardinals Humbert, 1943). Văzînd însă opoziţia grecilor, el îi apostrofează cu ocări vulgare şi apoi îi ameninţă că dacă nu se supun papii „vor fi legaţi de coada dracului" (Hefele-Leclercq. Histoire des conciles, IV, p. 727 ss). Indignat personal, şi ca să se răzbune, el compune bula papală de excomunicare, pe care o depune la 16 iulie pe altarul sf. Sofii. Humbert mai era încă şi foarte grăbit să o termine cu grecii, pentrucă aflase, că la 16 aprilie, papa Leon IX murise, şi Humbert era candidat la papă (PL 143, 558), fapte necunoscute de greci.

Că era nedemnă purtarea lui Humbert la Constantinopole, de aceasta îşi dă seama şi cronicarul Lambert din Herzfeld (—1073), care vorbeşte numai despre acţiunea cardinalului Frederic din Lotaringia la Constantinopole, faţă de care s-ar fi supus grecii şi trece cu totul cu vederea peste Humbert. El crede că pacea s-a restabilit şi nu cunoaşte altceva (PL 146, 1059 s). El ignorează faptul, că patriarhul Mihail a convocat la 24 iulie un sinod local, la care se lua act de cuprinsul bulei şi se întorcea excomunicarea asupra provocatorului, care era considerat papa.

tal cunoştinţele şi orientările ce li se dau, le vor aplica în propria lor viaţă şi le vor replanta în sufletul credincioşilor, sprijinind astfel năzuinţele lor spre o viaţă mai bună, propăşirea Bisericii şi întărirea patriei noastre, Republica Populară Romînă.

IPS nostru Mitropolit Nicolae se opreşte asupra ideii că preoţia este apostolat. Pornind dela această concepţie de bază, studenţii teologi vor şti cum să se pregătească spre a corespunde acestei misiuni, iar preoţii vor şti cum să-şi desfăşoare activitatea bisericească şi socială. Invocă binecuvîntarea Domnului peste munca depusă la cursurile de îndrumare şi în anul şcolar 1954—1955.

Programul a cuprins şi cîteva bucăţi religioase, executate de corul studenţilor teologi sub conducerea pr. prof. Gh. Şoima. **R.**

Cine e autorul ei real cauta să o lămurească cercetările istoricilor, pentrucă la Roma nu se află nici o copie a acestei bule, în cancelaria papală. Dar s-a constatat acum deplin, că autorul bulei era Humbert însuşi. Fiind astfel schisma împlinită, răsăritenii nu au avut motive să caute înlăturarea ei, cît timp papii se menţineau pe punctul lor de vedere şi voiau să reducă chiar pentarhia patriarhală din 451 la monarhie papală.

Problema centrală a primatului, legată de textul dela Matei 16, 18 nu poate fi acceptată de ortodocşi, pentrucă şi în apus au fost numeroşi teologi cari interpretau locul scripturistic la fel ca şi grecii. Astfel zicea Haymo din Halberstadt (—853), că „piatra" era Hristos (PL 116, 675). Teologul Petru Lombardul (—1164) recunoaşte, că biserica a fost zidită pe piatra credinţei, şi nu pe Petru „ecclesia super petram, non Petrum fundata", căci ideia Mîntuitorului era să zidească biserica pe Sine şi nu pe altcineva (PL 191, 1538). Arhiepiscopul Balduin din Canterbury (—1188) explică la fel acest loc, afirmînd că piatra era Hristos însuşi (PL 204, 712 s). La fel comentează şi Petru din Pictaviu, chiar în calitatea sa de cancelar al academiei din Paris (PL 211, 1215). Acelaşi este şi punctul de vedere al papii Inocenţiu III (—1216), fiind exprimat în mod limpede (PL 214, 325). Chiar şi episcopul Sicard din Cremona, care vine la Constantinopole cu cruciaţii, în 1204, stătea pe principiul, că „Hristos Isus, acesta este acea piatră pe care se zideşte biserica „Christus Jesus, hic est illa petra super quam fundatur ecclesia" (PL 214, 17).

Deci cum puteau fi forţaţi grecii ortodocşi să primească o învăţătură care chiar în apus nu avea circulaţie generală? Aşa era şi cu celelalte inovaţii latine. De pildă Anselm din Lucca, care urmează ca papa Alexandru II, în 1061, refuză canonul 28 dela sinodul IV ecumenic în sprijinul primatului papal, pe care se baza Humbert, ci se refera la canonul 6 dela Nicea, care însă nu indică niciun primat universal (PL 149, 490).

Pentru aceste motive, mitropolitul Ioan dela Kiev califica, în 1077 gestul schismei drept o „nebunie latină".

Regretabilă în această problemă a trecutului rămîne însă mereu împrejurarea, că pentru orgoliul cîtorva persoane ambiţioase dela vatican, s-a provocat vrajba între creştini. Contra acestui neajuns din trecut se răspunde acum în mod pozitiv prin conferinţele interconfesionale ale clerului creştin, organizate cu mult spor în ţările de democraţie populară.

Prof. *M. Şesan*

In 15 august 1954, la praznicul Sf. Mării a avut loc hramul Mănăstirii Bixad. P. S. Sa episcopul Valerian înconjurat de un sobor de preoţi a oficiat sf. Liturghie, tălmăcind la sfîrşit cuvîntul despre marele praznic. In cadrele vecerniei au vorbit I. P. C. Dr. C. Pop vicar eparhial şi protosin. Mătăsaru A., stareţul mănăstirii. Sf. icoană a Maicii Domnului dela vechea Biserică a fost coborîtă la Biserica renovată din parohie.

*

In parohia ort., Stoiceni, Raionul Lăpuş Regiunea Baia Mare, a avut loc Duminecă 4 iulie a. c., sfinţirea unei cruci cu răstignirea pe ea, ridicată din osîrdia păr. I. Bolchiş şi prin contribuţia benevolă a credincioşilor din parohie.

Cu aceea ocazie familia credincioasă Petrehuş Ioan din filia Dumbrava a donat sf. Biserici un rînd de vestminte preoţeşti, iar familiile credincioşilor Petrehuş Aurel, Băbuţ Ioan şi Paşca Gheorghe, un liturghier şi un aghiazmatar. Bunul Dumnezeu să primească jertfelnicia credincioşilor săi.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema".

Pentru pace

Imense sunt forţele pe care le pune ştiinţa şi tehnica la dispoziţia societăţii de azi. Rămîne ca aceste forţe să fie puse în slujba omului, şi nu în slujba distrugerii lui şi a muncii lui de veacuri. A pune aceste forţe în slujba omului înseamnă a duce o politică de pace şi a lupta pentru apărarea păcii; a le pune în slujba distrugerii înseamnă a duce o politică de războiu şi a provoca pe toate căile tulburări in relaţiile internaţionale. Sunt cele două linii care se desenează clar astăzi, linia partizanilor păcii şi linia aţiţătorilor la războiu. Partizanii păcii luptă pentru ca toate problemele litigioase dintre state şi popoare să fie toate rezolvate pe calea păcii: aţiţătorii la război vor ca din fiecare litigiu să facă prilej de încordare internaţională şi de declanşare a unui nou război mondial. Partizanii păcii luptă pentruca să se stingă toate focarele ce pot genera război; aţiţători, la război caută să aprindă noi focare, care să ducă la declanşarea războiului. Partizanii păcii luptă pentru ca toate popoarele să-şi poată lua soarta în propriile lor mîini, să ajungă la o viaţă independentă, alegîndu-şi forma de guvernămînt în mod liber; aţiţătorii la război vor să menţină regimul colonial, prin care se neagă dreptul la libertate, suveranitate şi independenţă atîtor popoare. Partizanii păcii socotesc că popoarele pot trăi în pace, pot colabora în domeniul economic, cultural, religios, etc., indiferent de regimul social-economic pe care-l au; aţiţătorii la război vor să impună tuturor stilul lor de viaţă, visînd la dominaţia asupra lumii întregi. Partizanii păcii luptă pentru ca toate forţele popoarelor să fie îndreptate spre opera constructivă a muncii productive, care să ducă la ridicarea nivelului material şi cultural al popoarelor; aţiţătorii la război îndrumează toate forţele spre munca neproductivă a pregătirii pentru un nou război, care duce la coborîrea nivelului material şi cultural al popoarelor, la mizerie şi întunerec. Partizanii păcii luptă pentru folosirea energiei atomice şi termo-nucleare numai în scopuri paşnice, cerînd interzicerea armelor atomice şi de nimicire în masă, şi salutînd ca pe un mare succes inaugurarea în U. R. S. S. a primei termocentrale electrice pe bază de energie atomică; aţiţătorii la război vor să intimideze popoarele cu ameninţarea folosirii armei atomice şi cu hidrogen, punînd în faţa lor perspectiva nimicirii totale. Partizanii păcii luptă pentru aplicarea Chartei O.N.U. în relaţiile internaţionale şi pentru pacte de securitate colectivă în Europa şi Asia; aţiţătorii la război vor să împartă lumea în tabere adverse, să înjghebe blocuri militare, care să pregătească un nou război.

Punerea faţă în faţă a acestor obiective e suficientă spre a ne da seama că partizanii păcii reprezintă adevăratul ideal al omenirii şi voinţa tuturor popoarelor: o viaţă mai bună prin muncă şi pace. Astfel se explică marile succese dobîndite în lupta pentru pace, Popoarele însăşi îşi impun voinţa şi voinţa lor este pace şi prietenie, bunăstare şi colaborare. Lupta aceasta nu a încetat, căci aţiţătorii la război nu s-au domolit. Dar lupta unită a popoarelor pentru pace, păşind pe calea succeselor dobîndite pînă acum, va reuşi să impună pacea. Clerul şi credincioşii Bisericii noastre, care au luptat alături de popor şi s-au bucurat de marile succese ale luptei pentru pace, vor continua să lupte alături de popoarele lumii pentru pacea a toată lumea, pentru propăşirea poporului şi întărirea Patriei. Ei văd în lupta pentru pace nu numai un comandament al vremilor noastre, o poruncă a popoarelor, o datorie patriotică, ci şi un ideal creştin, o poruncă a Mîntuitorului, care ne-a chemat ca să fim apostoli ai iubirii şi ai păcii, ai buneiînţelegeri între popoare şi ai muncii creatoare. Conştiinţa aceasta le dă avînt în muncă şi entuziasm în luptă. Alături de poporul muncitor, ei muncesc pentru viaţa cea nouă, luptă pentru biruinţa păcii în lume.

Pentru activitatea patriotică

Vineri, 3 septembrie a. c., a avut loc la Prezidiul Marii Adunări Naţionale a R.P.R ceremonia decorării reprezentanţilor Bisericii noastre şi ai altor culte pentru activitatea lor în domeniul social şi în lupta pentru apărarea păcii.

Au fost de faţă la această solemnitate: Dr. P. Groza, Preşedinte al Prezidiului Marii Adunări Naţionale din R.P.R., Acad. prof. P. Constantinescu-Iaşi ministrul Cultelor, Maruzi, locţiitor de secretar al Prezidiului R.P.R. ş. a.

Au fost decoraţi: I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului, I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P S Teofil al Romanului, P C. vicari: T B loşcu dela Sibiu, S. Truţa dela Cluj şi C. Pop dela Oradea — din partea Bisericii noastre; iar din partea celorlalte culte: episcopul reformat Vassarhely unitarian A. Chiş, ev. luteran Argai, ev. luteran C. A. Müller, vicarii Bisericii rom. cat. Jovanelli şi Adorjan, şef rabinul Rosen ş. a.

După decorare, d. Dr. P. Groza, preşedintele Marii Adunări Naţionale din R.P.R. arată că prin aceasta Prezidiul şi Guvernul recunosc munca pe teren social şi în lupta pentru pace a cultelor şi că cinstirea ce s-a acordat căpeteniilor lor se răsfrînge asupra tuturor slujitorilor şi credincioşilor acestor culte.

Din partea Bisericii noastre a răspuns I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului, care spune că Biserica ortodoxă a fost şi este alături de popor, cu ale cărui năzuinţe s-a identificat. Ea şi-a îndrumat clerul şi credincioşii să sprijine acţiunile de folos obştesc ale organelor de stat şi să contribuie la lupta pentru apărarea păcii. Ea se angajează de a continua şi intensifica această colaborare.

In numele celorlalte culte a vorbit Episcopul reformat Vassarhely (Cluj), care relevă aceiaş colaborare a slujitorilor şi credincioşilor la operele de folos obştesc şi lupta pentru pace, recunoscînd totodată relaţiile deosebit de cordiale dintre Biserica ort. Romînă şi Biserica reformată, care au dus la adîncirea legăturilor nu numai dintre conducători, ci şi dintre slujitorii şi credincioşii lor. Işi iau angajamentul de a adînci linia aceasta de colaborare cu organele de stat şi de relaţii frăţeşti cu celelalte culte.

A vorbit deasemenea episcopul Tihon dela cultul lipovenesc de rit vechiu.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre primesc cu bucurie această cinstire a ostenelilor lor în domeniul social şi în lupta pentru pace. Ei văd în decorarea conducătorilor Bisericii noastre — recunoaşterea meritelor patriotice ale acestora şi a activităţii sociale a Bisericii.

Cinstirea vicarilor din Ardeal este recunoaşterea meritelor lor în marea operă a reîntregirii bisericeşti şi în lucrarea de colaborare la operele de folos obştesc şi lupta pentru pace. Aceasta e un îndemn, nu numai pentru cei decoraţi, ci pentru întreg clerul şi toţi credincioşii, de a continua cu sporit elan munca şi lupta, alături de poporul muncitor, pentru o viaţă mai bună, pentru pace.

T. R.

† Ioan Marcu

Joi, 7 octombrie 1954, s-a stins din viață în casa lui din Sibiu, Ioan Marcu, fostul conducător al Librăriei Arhidiecezane și unul din cei mai în vîrstă ostenitori ai întreprinderilor noastre. El a slujit timp de mai bine de 50 ani Arhiepiscopia noastră cu credință, cu abnegație, dragoste și devotament, cinstind și sfințind locul și postul ce i s-a încredințat. Și-a început activitatea la Tipografie, ca s-o continue la Librărie și la Administrația „Telegrafului Romîn", unde a lucrat pînă anul trecut cînd a ieșit la pensie. Celce a cunoscut pe acest om — om în înțelesul cel mai înalt al cuvîntului — poate reda cu claritate portretul lui: plin de dragoste frățească, cinstit și corect, harnic și priceput, bun și credincios, cuviincios și demn, modest și serviabil.

Ca o dovadă a aprecierii de care s-a bucurat e suficient să amintim impresionantul număr de prieteni, cunoscuți și rude, care au ținut să participe la slujba înmormîntării. A fost prohodit de soborul prot. Gh. Maior, M. Neagu și Șt. Moraru, și al păr. Crișțiu, I. Albu, A. Scurtu și I. Roman. P.C. Prot. M. Neagu a adus binecuvîntarea I.P.S. nostru Mitropolit Nicolae și a evidențiat meritele deosebite ale celui adormit în Domnul; iar păr. paroh I. Albu a expus viața și vredniciile acestui fiu al Sibiului și muncitor conștiincios al Librăriei noastre.

Aceice l-am cunoscut și am muncit împreună cu el ani dearîndul, se cade a depune pe țărîna rece a mormîntului ce l-a cuprins, o lacrimă caldă a prețuirii și recunoștinței nepieritoare.

Odihnească în pace!

Traian Chirilă

† Prot. onorar Virgil Hațegan

După lungi și grele suferințe în seara zilei de 18 iulie a. c. Prot. On. Virgil Hațegan din Săușa, Raionul Alba, a adormit în Domnul. Născut în 24 martie 1879 din părinții preotul Nicolae și preoteasa Similie, a urmat școala elementară și primele clase liceale la Alba Iulia, a trecut examenul de maturitate cu calificativul foarte bine la Blaj, pentruca după terminarea academiei teologice din Blaj, și căsătorirea lui cu Cornelia Sava din Cetea, să fie hirotonit, și numit capelan la Roșia Montană cu filia Cărpeniș, în 1902. Aici păstorește timp de doi ani și este mutat la Bazna (Tîrnava Mare), unde stă aproape 6 ani, desvoltînd o frumoasă activitate. Murind tatăl său, se mută în Seușa, unde în timp de doi ani (1910—1912) edifică o frumoasă biserică, unica în mărime pe acele vremuri în valea Mureșului. Drept răsplată autoritatea bisericească îi dă titlul de paroh, pentruca în 1926, în urma activității sale să fie distins cu brîu roșu în rangul de protopop onorar. Timp de 36 de ani a fost notar tractual al protopopiatului Sebeș și a substituit în trei rînduri pe protopopul Sebeșului. A fost om blînd, bun gospodar și mare cărturar. Lasă bisericii o frumoasă bibliotecă cu un număr de trei sute volume, dulapul cu masa de scris și 14 icoane.

Înmormîntarea a avut loc în ziua de 20 iulie a. c. Din sobor au făcut parte P. C Protopopi V. Negrea și R. Popa, Pr. V. Gherman, I. Merișescu, S. Ciufudean, I. Mihălțeanu, I. Cioara și A. Henegariu. Au vorbit P. C. Prot. Negrea, Pr. succesor I. Cioara și credinciosul Oprean D.

Dumnezeu să-l odihnească cu cei drepți.

Pr. I. Cioara

In parohia Ruja (prot. Agnita), s-au făcut reparații integrale la Biserică și casa parohială. Asemenea reparații s-au mai făcut la bisericile din Chirpăr, Merghindeal, Agnita ș. a. A fost împrejmuită Biserica cu gard nou la Dealul Frumos, iar la Agnita și Seliștat s-a făcut un gard nou în jurul cimitirului.

INFORMAȚII

Duminecă 19 Septembrie a. c. a avut loc la Sibiu Sinodul Mitropolitan sub președinția I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Sinodul a rezolvat chestiuni curente.

Sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Sebastian. Miercuri 22 Septembrie a. c, a avut loc la Iași sărbătorirea I. P. S. Sebastian Mitropolitul Moldovei, din prilejul împlinirii a 70 de ani de viață. Au fost de față I, P. S. Patriarh Justinian, membrii Sf. Sinod, reprezentanți ai clerului și credincioși. In cadrul unei festivități care a avut loc la palatul mitropolitan din Iași, acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, ministrul cultelor, a dat citire scrisorii de felicitare adresată sărbătoritului de Dr. Petru Groza, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale. D. Ministru al cultelor a felicitat apoi pe I. P. S. Mitopolit Sebastian. Președintele comitetului executiv al Sfatului popular regional Iași, Emil Mazilu, a dat citire decretului Prezidiului Marii Adunări Naționale prin care se conferă I. P S. Mitropolit Sebastian al Moldovei Ordinul „Steaua Republicii Ropulare Romîne" clasa I-a.

Tuturor le-a răspuns sărbătoritul, care a mulțumit călduros pentru înalta distincție acordată și s-a angajat să lupte și în viitor pentru prosperitatea patriei, pentru cauza păcii.

Intrucît I. P. S. Mitropolit Nicolae n-a putut lua parte la această sărbătorire. s-a trimis din partea Mitropoliei noastre o telegramă de felicitare. Clerul și credincioșii din arhiepiscopia Sibiului, care cunosc bogata activitate a sărbătoritului, își unesc urarea la urarea clerului și credincioșilor din Mitropolia Moldovei, dorind I. P. S. Mitropolit Sebastian încă mulți ani de rodnică arhipăstorire.

Conferința interconfesională din Raionul Satu-Mare.

In 5 august., a. c., s-a ținut în Satu Mare Conferința interconfesională a tuturor cultelor din raion. Conferința a fost deschisă într-un cadru sărbătoresc în sala festivă a Sfatului Popular orășenesc, fiind prezenți: episcopul Ardai A., (reformat Oradea), delegatul P. S. episcop Valerian al Oradiei, delegați ai autorităților locale, peste 150 membrii ai cultelor, preoți și deserventi, epitropi și cîntăreți, ortodocși și reformați etc. Ședința a fost deschisă de P. C. prot. Sava Cornel, Satu Mare, care a subliniat importanța mișcării mondiale de luptă pentru pace, dela a cărei înființare se împlinesc 5 ani și a relevat succesele obținute de ea pentru salvarea păcii în lumea întreagă și în special rezultatele îmbucurătoare ale conferinței dela Geneva. Datoria deserventilor și a credincioșilor tuturor cultelor este: a) de a populariza aceste istorice succese, menite să înlăture un nou măcel mondial, să asigure pacea, fericirea și progresul lumii întregi; b) de a sprijini acțiunile locale și a colabora cu autoritățile în vederea împlinirii la timp a lucrărilor de folos obștesc.

Tema conferinței: „Conferința dela Geneva", a fost dezbătută în mod strălucit de episcopul Ardai A., în limba maghiară iar în limba romînă a fost cetită teza P. S. Valerian, în care s-au expus pe larg și documentat problemele dezbătute și rezultatele obținute la această conferință. La discuții au luat cuvîntul: Pr. Munteanu I., Bălan Cornel, Pop Mihai, reformați: Lorintz E., Pap Ed., etc., pro. Dr. Fabian Gh, consilier Buthi I., reprezentanții cultelor baptist, mozaic, adventist, penticostal, delegați ai Statului popular orășenesc și raional etc. S-a expediat o telegramă Comitetului Permanent de luptă pentru pace din R.P.R., în care s-a exprimat atașamentul deserventilor și credincioșilo cultelor față de hotărîrile dela Geneva și angajamentul lor de a înteți lupta pentru pace și bunăstare.

In continuare conferința de orientare a preoților ortodocși din raion a desbătut subiectul: „10 ani dela eliberarea patriei", „Infăptuiri de interes obștesc și bisericesc", tema fiind citită de Pr. Moldovan Virgil. din Mediașul Aurit și fiind urmată de discuții fructuoase din partea celor prezenți. Au fost evidențiați pentru munca de folos obștesc preoții: Rusu Petru, Moldovan V., Hotia C., Mihnea S., Dinu Marin, Pop M., și Andron M.

*

După lucrările de zugrăvire și pictură executate în 1953 la Biserica revenită din Satu Mare, în vara aceasta au început lucrările de pictură interioară și la catedrala veche ort. din Satu Mare. Lucrarea este executată de frații pictori Profeta din București și se va termina în Octombrie a. c. E realizată în tehnica tempera, stil bizantin, avînd ornamentații tradiționale bisericești după indicațiile și planul iconografic aprobat de comisia de pictură bisericească. Se execută totodată și lucrări de mobilier interior, iconostas, astfel că, această monumentală catedrală împodobită și în interior, va constitui după măreața catedrală din Timișoara o afirmare a picturii și artei bizantine în nord-vestul ardealului, revenit la sînul Bisericii ortodoxe.

Incheerea cursurilor de îndrumare. Luni 27 septembrie, orele 16, a avut loc festivitatea încheerii cursurilor de îndrumare seria a 2 a. ciclul II dela Sibiu. Părintele Anca Eugeniu (Bucerdea Grînoasă), vorbind în numele cursiștilor, a arătat că aceste cursuri le-au dat noi puteri de muncă în ogorul Domnului. „Vremea nu stă în loc și cere oameni noi, care să lucreze cu avînt pentru progresul de care atîrnă năzuințele lumii". „Parcă am fi fost toți frați, întrunindu-ne la cursuri și la mesele comune. O destindere spirituală, o lumină curată a transformat ființa noastră". „Ne-am regăsit toți frați și frați ne despărțim azi. Plecăm în minte cu învățături de folos, în suflete cu dragoste mare, ca să ne continuăm menirea de apostolat. Cu rîvnă și credință vom aprinde uleiul candelelor din inimi, ca să ardă spre lauda lui Dumnezeu și spre binele poporului credincios. Mulțumește I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae pentru dragostea părintească cu care le-a purtat de grijă. Mulțumește deasemenea profesorilor.

P. C. Rector S. Vlad, după ce mulțumește cursiștilor pentru felul cum s au comportat, desvoltă ideia bisericii ca trup a lui Hristos, compus din mai multe mădulare și accentuiază că indiferent de funcția ce o împlinim fiecare împlinește o funcție trebuincioasă și importantă. „Să mergeți de aici cu conștiința că formăm o unitate și că bunul mers al bisericii depinde de funcționarea normală a fiecărui dintre noi Biserica va prospera în măsură în care fiecare își va împlini cu conștiinciozitate rolul său" Mulțumește I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae și onoratului Minister al Cultelor.

* * *

Texte:

Fericiți sunt făcătorii de pace că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema.

Cine-și lucrează ogorul va avea belșug de pîine, dar cine umblă după lucruri de nimic este fără de minte (Prov. 12, 11).

Dacă nu vrea cineva să lucreze, nici să nu mînînce (II Tes. 3, 10).

Nu oricine îmi zice Mie: Doamne! Doamne!, va intra în împărăția cerurilor, ci celce face voia Tatălui Meu, carele este în ceruri (Mt 7,21).

Text. **Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire. (Lc. 2, 14).**

Anunț. **Arhiepiscopia noastră a editat pe anul 1955 un calendar de perete și un Indrumător Bisericesc. Indrumătorul cuprinde un bogat material de învățătură bisericească și e scris de condee competente. Le recomandăm pe amîndouă preoților și credincioșilor noștri.**

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu 1302 54

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 102 SIBIU, 1 Decembrie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 47—48

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Problema Păcii în lumina evenimentelor internaţionale

Din regiunile polare ale zăpezilor eterne, pînă în ţinuturile arzătoare ale equatorului, din insulele marilor oceane şi pînă în inima celor mai întinse continente — sute şi sute de milioane de oameni, de toate rasele şi de toate graiurile pămîntului, îşi mărturisesc hotărît voinţa lor de pace, de întărire a prieteniei între popoare şi ca pe calea paşnică a tratativelor să se pună temelie unei păci drepte şi trainice în întreaga lume. Aceasta este acum cea mai puternică şi cea mai vie năzuinţă a tuturor oamenilor cinstiţi de pe pămînt.

Niciodată, în decursul sbuciumatei sale istorii, omenirea n a dorit cu mai multă înflăcărare să trăiască în tihnă, să înlăture măcelurile din viaţa popoarelor şi să statornicească o pace îndelungată.

Suferinţele pe care le-a semănat ultimul război mondial, distrugerile de vieţi şi bunuri omeneşti şi ruinele — care prin multe locuri încă se mai înalţă pustii, negre, spre cerul senin, — sînt pururea vii în mintea şi în inima oricărui om cinstit şi-l îndeamnă să se ridice, cu hotărîre şi cu eroism, împotriva oricărei încercări de a arunca omenirea în alte măceluri, în alte suferinţe mai mari şi mai cumplite.

Anii de neliniste, de temeri justificative şi de îngrijorări, prin care trece de cîtăva vreme omenirea, văzînd pregătirile înfrigurate şi larma asurzitoare pe care o fac imperialiştii anglo-americani ce urmăresc să dezlănţuie un al treilea război mondial — au determinat o trezire a conştiinţei umane, a sentimentului răspunderii pe care fiecare om o are faţă de sine însuşi, dar şi faţă de întreaga omenire.

Peste deosebirile de culoare, de rasă, de naţionalitate, de convingeri politice şi filosofice, de credinţe religioase, a crescut simţămîntul solidarităţii umane faţă de viitorul pe care suntem datori să-l clădim urmaşilor.

Astfel s-a născut şi a crescut, zi de zi, an de an, dorinţa de pace a popoarelor şi hotărîrea lor de a lupta din toate puterile lor pentruca sgomotele asurzitoare ale bombelor aducătoare de moarte să nu mai tulbure munca paşnică a oamenilor harnici, pentruca lacrimile să nu mai secătuiască ochii senini ai mamelor ce-şi leagănă pruncii, pentruca groaza să nu mai rămînă întipărită pe chipurile nevinovate ale copiilor.

Iată de ce sutele de milioane de oameni de pe întreg cuprinsul pămîntului întîmpină evenimentele importante ale luptei pentru pace cu voinţa fermă de a înaepărta norii grei şi ameninţători care întunecă viaţa omenirii, creind premizele stabilirii unei paci trainice şi drepte.

Evenimentele petrecute în ultima vreme în viaţa internaţională sînt dovezi evidente că forţele păcii cresc cu un avînt nestăvilit, că pacea poate fi şi va fi cucerită, prin lupta unită şi organizată a tuturor celor ce o socotesc drept bunul cel mai de preţ al vieţii.

Astfel după încheerea armistiţiului în Coreea, Conferinţa dela Berlin a celor 4 miniştri de externe şi conferinţa dela Geneva au reprezentat noui succese ale tratativelor între marile puteri şi ale forţelor păcii din lumea întreagă Restabilirea păcii în Indochina a arătat că toate problemele litigioase pot fi rezolvate pe calea tratativelor şi-a dat un nou avînt luptei pentru destinderea încordării internaţionale şi pentru consolidarea păcii.

Un deosebit interes pentru oamenii păcii din întreaga lume — indiferent care este credinţa religioasă pe care o mărturisesc — prezintă apelul adresat tuturor credincioşilor, de personalităţile religioase care au participat la conferinţa dela Stockholm între 19—23 iunie anul acesta, conferinţă internaţională pentru slăbirea încordării în relaţiile internaţionale, la care au luat parte peste 250 de personalităţi, reprezentanţi ai celor mai diverse organizaţii sociale, politice, religioase şi culturale din 30 de ţări.

In apel se spune: „Noi reprezentanţii bisericilor din diferitele ţări şi ai diferitelor popoare — întrunindu-ne la conferinţa pentru slăbirea încordării internaţionale, chemăm pe credincioşii din lumea întreagă, indiferent de religia căreia îi aparţinem să facem în ţările noastre, tot ceea ce ne stă în putinţă. pentru a realiza o înţelegere internaţională, pentru a împiedeca folosirea armei atomice, termonucleare şi a celorlalte arme de exterminare în masă şi pentru a obţine încetarea experienţelor cu bombe atomice şi cu hidrogen.

Să folosim toate mijloacele ce ne stau la dispoziţie pentruca să triumfe spiritul tratativelor paşnice dintre ţări, în rezolvarea tuturor divergenţelor actuale, aceasta cerînd-o spiritul dragostei şi al păcii, de care este pătrunsă orice religie". In Uniunea Sovietică s a construit şi pus în funcţiune la 27 august a. c. prima centrală electrică pe bază de energie atomică. Aceasta arată nu numai superioritatea ştiinţei sovietice, ci şi confirmă lupta consecventă a Uniunii Sovietice pentru interzicerea armelor atomice şi termo-nucleare şi folosirea energiei atomice numai in scopuri paşnice.

O altă problemă importantă, care poate fi rezolvată pe calea tratativelor, este problema unificării paşnice şi democratice, a Germaniei de care e legată şi problema securităţii europene. In privinţa aceasta propunerea Uniunii Sovietice de încheere a unui tratat general de securitate europeană, în care să fie incluse şi Germania Occidentală şi R. D Germană, este singura cale care duce la rezolvarea paşnică şi a problemei germane. Respingerea tratatului Comunităţii Defensive Europene de către parlamentul francez, arată că pupoarele din Apus şi-au dat seama de pericolul formării unui bloc militar occidental şi reînvierii militarismului german şi vor să înlăture acest pericol, cerînd guvernelor să păşească ferm pe calea tratativelor paşnice.

Respingerea tratatului C. D. E. a fost primită cu profundă satisfacţie de către popoarele Europei. Mai ales că opinia publică europeană a fost permanent preocupată în cel mai înalt grad de întrebarea: există o cale pentru asigurarea unei asemeanea securităţi în Europa? Evenimentele au arătat că această cale există. Că ea a fost indicată şi luminată de Uniunea Sovietică, de istoricele propuneri ale guvernului Uniunii Sovietice privitor la tratatul pentru „asigurarea securităţii colective în Europa pe bază eforturilor tuturor statelor europene, care ar însemna un pas sigur pentru pace.

Este semnificativă în această privinţă cuvîntarea rostită în Adunarea Naţională a Franţei de Eduard Herriot. „Noi, a spus preşedintele de onoare a Adunării Naţionale — dorim să avem o Europă iubitoare de pace, în care îşi vor găsi locul şi Germania şi Uniunea Sovietică. Trebue să căutăm o rezolvare paşnică a problemelor litigioase din Europa şi să pregătim nu o comunitate defensivă europeană, ci o altă Europă, unită şi bazată pe apropierea de Germania ca şi de Rusia".

Fapte de necontestat atrag însă atenţia popoarelor că forţele agresive ale imperialismului american nu vor să renunţe la planul reînvierii militarismului german şi al creierii de coaliţii separate agresive, plan pe care se axează întreaga politică „europeană" a Wasinghtonului. Includerea Germaniei Occidentale în pactul dela Bruxelles şi în Uniunea nord-Atlantică — sînt încercări de a remilitariza Germania şi a o transforma în focarul unui viitor război.

Dar popoarele lumii sînt ferm hotărîte să împiedece orice remilitarizare şi acţiune războinică. Comentariile ziarelor şi marilor cotidiene, declaraţiile oamenilor politici de seamă şi glasurile bisericilor din toată lumea, opun cu hotărire la acţiunea de intimidare voinţa dîrză de pace şi de reglementare normală a tuturor problemelor de coexistenţă a popoarelor.

Dacă acţiunea C. D. E. a căzut, va cădea desigur proectul S E. A. R. O. din Asia de sud est, la punerea lui în aplicare, în faţa uriaşului proces de renaştere ce se desfăşoară în întregul orient. proces pe baza căruia stă voinţa tuturor popoarelor Asiei de a trăi în condiţii de libertate şi independenţă naţională, de a-şi rezolva ele însele problemele interne.

In lumina acestor realităţi, orice uneltiri ale imperialiştilor indreptate împotriva popoarelor sunt sortite eşecului

Franţa şi-a spus cuvîntul şi cu ea urmează să şi-l spuie răspicat rînd pe rînd toate popoa-

Comemorarea lui Ştefan cel Mare

La 2 iulie 1954 s-au împlinit 450 de ani dela moartea lui Ştefan cel Mare, care a reuşit la timpul său să întărească puterea Moldovei şi să-i apere independenţa. Apreciindu-i-se multilaterala sa personalitate şi dragostea sa pentru libertate, Academia R.P.R. a cinstit festiv figura marelui patriot şi luptător contra asupririi otomane, prin mai multe şedinţe dela Bucureşti, Iaşi şi Cluj, organizînd apoi adunări publice la Iaşi şi Suceava şi dînd spre publicare o colecţie de documente care se referă la Ştefan cel Mare şi la lupta poporului împotriva jugului otoman, pentru independenţă. La Podul Inalt din raionul Vaslui s-a aşezat o placă comemorativă în amintirea biruinţei strălucite a lui Ştefan asupra turcilor, la 10 ianuarie 1475.

A doua jumătate a secolului al XV-lea reprezintă una din perioadele importante ale luptei Moldovei pentru apărarea independenţei sale împotriva jugului otoman. Ştefan cel Mare şi-a pus priceperea sa politică şi militară în slujba luptei pentru independenţa moldovei, împotriva cotropitorilor otomani, bazînd se în această luptă pe forţa şi dorinţa de libertate şi independenţă a maselor populare. In această împrejurare, Ştefan dă artei militare Moldoveneşti o cale nouă de desvoltare, ridicînd-o la un nivel strategic şi tactic. In ceeace priveşte starea socială, Ştefan centralizează statul feudal, loveşte în marea boerime, care stăpînea imense teritorii şi deţinea puterea economică, politică, judecătorească şi militară pe întinsele ei domenii.

In opoziţie de clasă cu această mare boerime se afla marea masă ţărănească, ţăranii iobagi şi ţăranii liberi-răzeşii. Tîrgoveţii voiau să elibereze oraşele de obligaţii feudale. La rîndul lor, micii boieri şi o parte conducătoare a bisericii avea ciocniri economice şi politic-sociale cu marea boierime. De aceea Ştefan caută să slăbească puterea economică şi politică a marii boierimi bazîndu-şi politica sa pe tîrgoveţi, pe micii boieri, pe biserică şi pe răzeşi, folosind ura ţăranilor contra marilor boieri şi a jugului otoman. Astfel el şi-a putut asigura un sprijin popular în realizarea politicii sale, iar marea boierime a ajuns, prin organizarea micilor proprietăţi ţărăneşti ale slujitorilor domneşti, printre moşiile lor, tot mai dependentă de organele administrative centrale ale domniei. Astfel, Ştefan cel Mare apare ca o figură înaintată, în latura social-politică, pentrucă, după spusele cronicarului Ureche, el sorbea întotdeauna puteri noi din legătura sa cu poporul. şi cînd îl biruiau alţii, el nu pierdea nădejdea, ci întotdeauna se putea ridica iar.

In politica sa externă, Ştefan cel Mare a fost condus de dorinţa înţelegerii şi a păcii cu toţi vecinii creştini. Exemplu de aceasta este alianţa sa cu regele George de Podiobrad al Cehilor de pe la 1465. Nu este deci vina sa, dacă a trebuit să-l înfrîngă pe regele ungar Matei Corvinul la Baia, în 1457, care-i invadase ţara; că în dese rînduri i-a sfărîmat pe tătari şi pe turci, cari de trei ori ajunseră chiar sub zidurile cetăţii domneşti dela Suceava; şi că a distrus în 1497 oastea regelui polon Ioan Albert, în pădurea dela Codrul Cosminului. Pentru aceleaşi motive a trebuit să intervină armat şi în Ţara românească, spre a o îndepărta de alianţa ei cu turcii.

Pentru strălucitele sale biruinţe asupra turcilor a fost numit de către braşoveni „atletul lui Hristos", iar cronicarul polon Dlugosz îl numeşte „bărbat demn de admirat, care cel dintîi dintre principii lumii a repurtat o victorie atît de strălucită împotriva turcilor, încît el este cel mai vrednic să i se încredinţeze misiunea de conducător împotriva turcilor", dar apusul european, reprezentat prin papa, Veneţia şi cîteva capete încoronate, a rămas surd la chemările lui Ştefan, pentruca prin puteri unite să zădărnicească expansiunea turcească în Europa. In aceste împrejurări, politica Moldovei lui Ştefan se îndreaptă în 1469 spre Ucraina, el căsătorindu se cu Evdochia, sora cneazului Simion dela Kiev, şi apoi se îndreaptă spre Rusia lui Ivan III (-1505) al Moscovei, prin încheierea, în 1485, a căsătoriei fiicei sale Elena cu Ivan, fiul ţarului rus. Pentru aceste motive, Ivan III declară în 1499, că „noi suntem cu Ştefan voevod în unire şi prietenie şi cînd ne va da veste Ştefan voevod, că turcii au pornit împotriva lui şi că are nevoie de ajutorul nostru, noi de asemeni vom sta pentru creştinătate contra păginilor". De aceea în 1503, sultanul Baiazid II recunoaşte în textul unui ratat internaţional, că „Moldova nu se găseşte în atîrnare politică faţă de imperiul otoman".

Un sprijin însemnat l-a găsit Ştefan cel Mare în Biserica Moldovei, de cînd mitropolitul ţării Teoctist I trecuse de partea lui, în 1457. Pentru a se apăra de propaganda catolică şi de jefuiri turceşti, ierarhia moldoveană, reprezentată prin Mitropolitul de la Suceava şi episcopii de Roman şi Rădăuţi, l-a sprijinit pe domnitor în toate acţiunile lui, iar Ştefan, la rîndul său a ştiut să preţuiască acest sprijin prin confirmări de drepturi şi prin danii. Fiecare biruinţă a sa o pecetluia prin ridicarea vreunui locaş de închinare sau a unei mănăstiri, fiind de toate 44, la cele 34 de biruinţi ale sale.

Este vremea marilor mitropoliţi ai Moldovei: Teoctist I (1477), ucenicul mult cunoscutului străduitor pentru ortodoxie mitropolitul Marcu Eugenicul dela Constantinopole, şi a lui George cel Bătrîn dela Neamţ (1511), ucenicul lui Teoctist, care se pare că a definit titlul mitropoliei astfel: „Mitropolia de Suceava şi a Ţării Moldovei". In acest timp se înmulţesc marile ctitorii domneşti, mănăstirile Putna (1469), Voroneţ (1488), apoi Tazlău, Popăuţi, Dobrovăţ, Pîngăraţi, Volovăţ, Pătrăuţi, Sf. Ilie, măn. Humor e înzestrată bogat şi se ridică bisericile dela Arbore, Sf. Nicolae-Iaşi, Reuseni şi altele. Ele sunt purtătoare strălucite ale artei bizantine, adaptate specificului local şi cu alte influenţe, sub numele de „stilul moldovenesc".

Monahii copiază în această vreme numeroase texte bisericeşti slavone, precum sînt Evanghelia dela Humor şi Evanghelia dela Putna, ferecate în argint şi bogat ilustrate. Paralel se accentuiază şi apariţia manuscriselor româneşti, precum este codicele Voroneţean, apoi copia Psaltirii Scheiană din 1482, şi noile traduceri cuprinse în Psaltirea Voroneţeană şi Psaltirea Hurmuzachii, de cari se foloseşte mai tîrziu însuşi diaconul Coresi. Paralel se răspîndeşte şi scrisul românesc în toate regiunile locuite de români, dovadă fiind o serie de texte din acea vreme. Astfel sînt, documentul lui Mohamed II din 1464, dat către negustorii poloni pentru a putea veni în Moldova; epistola „în scris valah" din 1475, trimisă din Turcia în Moldova; menţiunile în româneşte a variatelor socoteli ale Sibiului, formula de jurămînt din 1484 către regele polon Cazimir IV; scrisoarea boerului muntean Dragomir Udrişte, de pe la 1490, către judele Braşovului şi scrisorile româneşti ale unui preot din Sălişte, din 1494, pentru consiliul municipal din Sibiu. In fine sînt a fi pomeniţi şi traducătorii anonimi în româneşte ai legendelor biblice şi ai apocrifelor. Bunurile culturale sporesc mult prin contribuţia creaţiei populare.

La Mănăsttrea Putna, la curtea domnească şi la Neamţ se scriu cronici ale epocii.

Stefan nu uită nici regiunile românilor ortodocşi de dincolo de munţi. De aceea cînd în 1475 el primeşte dela Matei Corvinul cetăţile Ciceiul şi Cetatea de Baltă cu satele învecinate, el rînduieşte aici, în înţelegere cu mitropolitul Teoctist, aşezarea unui ierarh în regiune, numind-o „episcopia de Vad", pentru care zideşte o frumoasă mănăstire, şi mai departe se îndreaptă privirea lui Ştefan. In 1502 el restaurează biserica mănăstirii Zografos dela Muntele Athos. Astfel faima bisericii ortodoxe de pe vremea lui Ştefan cel Mare trece peste hotarele ţării, încît în 1484 ţarul Ivan III apelează la Moldova şi episcopul Romanului trimite la Moscova tipicul necesar pentru sfinţirea măreţei catedrale Uspenia.

Comemorarea a 450 de ani dela moartea lui Ştefan cel Mare constitue pentru noi un îmbold la lupta pentru întărirea patriei noastre şi pentru adîncirea continuă a legăturilor de prietenie cu toţi vecinii, cari astăzi fac parte din marele lagăr al luptătorilor pentru progres şi pace în lume, în frunte cu Uniunea Sovietică

Prof. M. Şesan

---

rele. Lumea întreagă a fost trezită la realitate Atmosfera politică internaţională s-a schimbat. Una din piedecile ridicate în calea stabilirii unei păci trainice în Europa, a fost înlăturată Calea tratativelor în vederea asigurării unei securităţi colective este mai netezită cu pînă acum. Toate popoarele, pînă şi cele de sub tutela imperialismului apusean strigă, „nu înarmare — vrem Pace!"

In Asia Republica Populară Chineză — ca şi pe plan internaţional — reprezintă o forţă în slujba păcii. Relaţiile dintre R. P. Chineză, India, Birmania, Indochina, R. P. D. Vietnam, bazate pe principiul coexistenţei paşnice, neagresiunii, neamestecul în treburile interne, independenţei şi egalităţii sunt modelul care îşi extinde raza de influienţă asupra tuturor ţărilor asiatice.

De o însemnătate deosebită este propunerea prezentată, la O. N. U. de Uniunea Sovietică pentru realizarea unui acord privitor la reducerea înarmărilor şi la interzicerea armelor atomice şi de nimicire în masă. Prin aceasta se dovedeşte încăodată consecventa politică de pace a U. R. S. S.

Am lăsat să se înşiruie aci această culegere de evenimente dintre cele mai recente şi foarte importante, după părerea noastră desbătute în decursul anului acestuia, ce se înscrie pînă acum, ca cel mai bogat în realizările pe drumul păcii şi securităţii generale.

Am făcut-o pentru a reîmprospăta cunoştinţele noastre a celor angajaţi în funcţiunea chemării sacerdotale colaboratori în lupta pentru binele poporului şi pentru pacea a toată lumea, cum divinul nostru învăţător ne îndrumă să lucrăm şi să ne rugăm „pentru pacea a toată lumea..."

Căci noi toţi urmînd poruncile Sfintei Evangheli a Mîntuitorului Hristos, ne vom face o datorie de onoare din a spori rîvna în slujba păcii şi a vieţii fericite a tuturor oamenilor. Şi alăturea de întregul nostru popor şi conducătorii lui, nu vom cruţa nici un efort, pentru a aduce stăruitor o contribuţie de seamă la traducerea în viaţă a acelor rînduieli ce vor pacea.

In acest sens ne vom intensifica lucrarea şi a) Ne vom ruga. b) Vom propovădui pacea a toată lumea: c) Vom lămuri dela om la om marile binefaceri ale ei; d) Ne vom strădui în toate sectoarele vieţii sociale pentru sprijinirea lucrărilor de folos obştesc; e) Vom colabora la îndeplinirea planurilor economice privitoare la ridicarea agriculturii în următorii 2—3 ani, pentru bunăstarea poporului nostru; g) Vom trăi în pace şi pentru Pace.

Prot. Al. Florea-Mediaş

Mulţumire. I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae mulţumeşte pe această cale tuturor celor ce l-au felicitat de ziua onomastică şi le împărtăşeşte arhierească binecuvîntare.

Urare. Redacţia şi Administraţia „Telegrafului Romîn" urează cititorilor şi colaboratorilor sfintele sărbători ale Naşterii Domnului cu pace şi cu bucurie, cu noi succese în cîmpul muncii duhovniceşti şi al luptei pentru pace.

Unificarea limbei liturgice

Istoricul act al reintregirii bisericești din 1948, a restabilit pacea religioasă dintre frați, fiii aceluiaș popor, fiii aceleiași biserici. In urma acestui eveniment epocal, și actul de desbinare religioasă dela 1698, a fost reexaminat sub diferitele lui aspecte și astfel a fost așezat într-o lumină mai justă. S a stabilit definitiv că așa zisa „unire" n-a fost o convertire religioasă la Biserica Romei, a unei părți a Romînilor ardeleni, ci o convenție pe baze economice, „o simplă alianță bisericească" cu Roma", papală, prin intermediul și silnicia Vienei habsburgice.

S-a neglijat însă pînă acum, să se cerceteze în mod științific și amplu, repercursiunile nefaste, pe cari actul dela sfîrșitul sec. al XVII lea, le a avut asupra limbei liturgice. Studiul păr. prof. Sp. Cîndea, apărut recent în tipografia „Reîntregirea" și întitulat: „Limba veche liturgică și inovațiile introduse în ea de fosta Biserică unită" (p. 48) e menit tocmai să umple acest gol, în literatura noastră bisericească.

Distinsul autor folosind un bogat material documentar a reușit să aducă într-adevăr o prețioasă contribuție la unificarea limbei noastre liturgice. Valoarea științifică a acestui studiu, nu este întrecută, decît de actualitatea deosebită a subiectului tratat.

După ce se arată că „uniația" este rodul expansionismului habsburgic și papal, autorul fixează adevărul istoric că în sec. al XVII-lea, s-au pus temeliile limbei noastre liturgice, prin traducerea cărților de cult în limba romînă și prin săvîrșirea cultului în această limbă. Se subliniază ostenelile tuturor celor cari au contribuit la închegarea limbei liturgice unitare, între cari se disting, diaconul Coresi și în deosebi mitr. Dosoftei, adevăratul „ctitor al limbei noastre liturgice". Limba cărților bisericești, era limba poporului, cea vorbită și înțeleasă de toți „rumînii". Principiul lingvistic, care triumfase acum definitiv și care cerea ca limba cărților bisericești, să fie înțeleasă de popor, fusese preconizat și de mitr. Simeon Ștefan în vestita-i predoslovie la N. Testament din 1648, în cuvinte răspicate: „Bine știm că cuvintele trebue să fie ca banii, că banii aceia sînt buni carii îmblă în toate țările, așia și cuvintele acele sînt bune care le înțeleg toți. Noi drept aceia ne-am silit, de încît am putut, să isvodim așia cum să înțeleagă toți..."

Prin urmare, principiul limbii populare, fusese definitiv consacrat, în uzul cărților bisericești și al slujbelor dumnezeești, în Biserica romînească la anul 1698, cînd are loc „desbinarea" religioasă din Transilvania.

Cei trecuți la „uniație" au plecat cu o frumoasă zestre și au păstrat nealterat întreg patrimoniul spiritual de dreaptă credință și slujire ortodoxă, inclusiv limba liturgică, — și aceasta vreme de aproape două veacuri, dela 1698 pînă la 1865.

Fosta Biserică unită a păstrat atîta vreme limba liturgică în forma ei originală din 4 cauze: 1. Uniația s-a făcut cu condiția ca toată legea să stea pe loc. 2. Clerul unit înșelat în nădejdile lui după mai bine, nu s-a grăbit să schimbe ceva din „zestrea" ortodoxă, în care se născuse. In scurtă vreme cei trecuți și-au dat seama, că „privileghiomurile" făgăduite au fost numai vorbe goale. Ei și-au dat seama în curînd că se găseau în aceeași „osîndă" — iobăgia — ca și frații lor rămași ortodocși. 3. In al treilea rînd, cînd s-a înfăptuit „unirea", toate cărțile bisericești din Transilvania erau tipărite în Moldova și Muntenia. Stăpînirea bisericească de atunci nici nu avea posibilitatea să le înlocuiască cu altele. Multă vreme încă „uniții" și-au procurat cărțile trebuincioase tot dela București, Rîmnic, Buzău și Iași și chiar Blajul cînd a început să scoată din tiparnița lui cărți, a folosit meșteri tipografi din Principatele Romîne și traducerile existente. Zadarnic a fost rescriptul M. Tereza din 18 VI. 1747, în care se spunea: „După cum am hotărît și mai înainte în ceea ce privește cărțile șimatice așa și acum poruncim prea grațios să nu se îngădue aducerea de cărți șismatice din Moldova și Muntenia pentru uniți, ci dispunem, ca toate cărțile asemănătoare, îndată ce vor fi sosit la frontieră, la birourile noastre vamale, să se dea părinților iezuiți pentru a fi revizuite sau cenzurate", cărțile ortodoxe totuși treceau Carpații. Tot așa de inoperante s-au dovedit și decretele împărătești, repetate la 1768 și 1770. 4. In sfîrșit conducerea bisericească de atunci, s-a temut să facă vre o schimbare în textul cărților de cult, de frica unei revolte a poporului, după cum rezultă din consfătuirea ce a avut loc la Viena, în 1773 și la care participă și episcopul unit Grigorie Maior.

Mulțumită acestor împrejurări, s-a menținut și în Biserica unită, nealterată limba liturgică. Și pînă la 1865, în cărțile bisericești din Blaj, n-au pătruns nici măcar expresiile „Sfîntul Spirit" „Doamne îndură-te spre noi", expresii cari aveau să devină mai tîrziu esențiale și obligatorii pentru a marca deosebirea dintre „uniți" și neuniți.

Ca dovadă a acestui fapt, se aduce mărturia a 77 cărți tipărite la Blaj în acest interval și în cari nu se găsește nicio schimbare a limbii vechi folosite în cărțiie de cult ortodoxe. De altfel, în acest interval, Blajul unit s-a mulțumit doar să retipărească cărțile ortodoxe, apărute la București, Iași, Buzău etc. Din acest punct de vedere, traducătorii și editorii blăjeni din sec. al XVIII-lea, merită toată lauda, fiindcă au păstrat intactă unitatea limbei liturgice.

Intre 1838 și 1863, nu s-a tipărit nimic la Blaj, din cauza revoluției din 1848 și pentrucă Ferdinand al V-lea era un dușman hotărît al cărților romînești și gata să dea chiar ordine pentru desnaționalizarea bisericilor, școlilor romînești etc.

Șirul tipăriturilor, e reluat în 1865, dar de data aceasta, în condițiuni cu totul schimbate în ce privește limba bisericească

In acest timp, curentul latinist ajunsese la apogeu. T. Cipariu ca mare pontif și mentor în ale limbei, trona la Blaj. Și astfel sub influiența curentului latinist, limba noastră liturgică, ajunsă la desăvîrșire, sufere acum o gravă abatere dela evoluția ei firească.

Latinizarea totală înseamnă nu numai apropierea de Roma, ci mai ales de catolicism prin romanitate.

Generațiile preoților, strîns legați de tradițiile religioase romînești, dispărură. O nouă generație se ridică mai ales la conducerea centrală împregnată de spirit catolic, care în iperzelul ei papist, dacă nu s-ar fi temut de popor, ar fi încercat o catolicizare totală. Fiindcă o schimbare radicală, o catolicizare integrală era imposibilă în condițiile de atunci, s-a pornit latinizarea limbei liturgice, ca apoi sub masca ei, să se introducă în cult și-n conștiința credincioșilor, în mod progresiv și celelalte „deschiliniri". Dacă, catolicizarea totală n-a fost cu putință, atunci s-a încercat cel puțin un surogat, un simulacru de catolicism. Astfel s-au întrodus în cult o serie de cuvinte, cărora li s-a dat un sens catolicizant, creînd cu tot dinadinsul o graniță artificială între frați, semne de ură și vrajbă confesională între fiii aceluiaș popor. Pe acest drum torțat, s-a mers pînă ce s-a „schilodit", acel „fagure de miere al dulcei noastre limbi bisericești", prefăcînd o într-o „limbă păsărească", care frizează uneori absurdul și ridicolul, supărînd deadreptul auzul cu „vergură", „mizericordioase", „Tentăciune", sau „că salarul nostru mult va fi în ceruri", sau în sfîrșit, în loc să se spună „și vei rămîne afară cu cele cinci fecioare nebune", să se zică: „și vei rămîne afară cu cele cinci dame"... Dar dintre toate expresiile introduse, cele cari au ajuns la o tristă celebritate, au fost: „Spirit Sfînt" și „Doamne îndură-te spre noi", ce au devenit oarecum dogma „deschilinirii" dintre uniți și neuniți. Deaceea, după 1865 cărțile tipărite la Blaj, folosesc în mod sistematic și exclusiv, aceste cuvinte: Spicuirile pe cari le face autorul din 26 cărți tipărite la Blaj între 1865—1934, sînt concludente în privința aceasta. Cînd meditezi asupra lor, găsești că este deadreptul ridicol să învrăjbești un popor, să l angajezi în nesfîrșite lupte confesionale, să-l situezi pe baricade de cumplită adversitate, să-i surpi unitatea sufletească și să-l destrami mereu pentru singura deosebire că unii se roagă zicînd: „Doamne îndură-te spre noi", iar alții zic: „Doamne miluește ne". In realitate, pe fondul unor inovații lingvistice, absolut inofensive în în alte împrejurări și locuri, s-a jucat o adevărată tragedie, cînd un neam se sfîșie și se consumă în lupte fratricide, pentru niște cuvinte cărora li s-a dat o semnificație, o accentuare și o exclusivitate confesională.

„Mai sînt și alte multe" date însemnate în acest studiu, care trebue cetit de toți preoții și de cît mai mulți din credincioșii mireni.

Ceea ce dă o greutate excepțională acestei lucrări, e faptul că autorul, în combaterea inovațiilor introduse în limba bisericească, se bazează în mare parte pe autori foști greco-catolici, cari în ce privește unitatea limbei liturgice au pledat pentru teza ortodoxă, adică pentru păstrarea limbii cultice populare. După ce au trecut 5 ani dela reîntregirea bisericească și deci dela dispariția vrajbei dintre frați, „a sosit vremea, și acum este" ca să plivim toate inovațiile nepotrivite introduse în limba liturgică, pentruca să avem cu toții nu numai „Un domn, o credință, un botez" ci și o singură limbă bisericească, așa cum a fost pînă la 1865.

Și astăzi mai sînt cîntăreți și credincioși foști greco-catolici cari au cîntat în bisericile lor „duh" și „miluește" și își amintesc că „spirit" și... „Indură-te", au fost întroduse ulterior de copiii lor, care erau așa învățați de tinerii preoți. Aceasta între 1900—1915.

Dacă s-au rupt „peceții"; nimic nu ne împiedică, ci totul ne poruncește, ca să ștergem și să topim în dragostea frățească și urmele lăsate de aceste nefericite „peceți" în graiul nostru bisericesc.

E adevărat că istoria veche bisericească, cunoaște cazuri, cînd creștinii s-au angajat în lupte pasionante, pentru un cuvînt ca celebrul „omousios", cînd adausul unei litere afecta dogma dumnezeirii Fiului... Dar în cazul nostru, lepădarea unor expresii nepotrivite și tîrziu introduse, nu periclitează, nicio dogmă, ci dimpotrivă numai ajută la uniformizarea graiului nostru liturgic. Căci „spirit" și „duh" „miluește" și „îndură" sînt unul și același lucru, precum „porumb" și „cucuruz". Prin aceasta mai ales se consolidează „reîntregirea" noastră bisericească, care s-a dovedit așa de binefăcătoare pentru toți credincioșii. Deci, oricît de inofensive, ar fi în ele însîle aceste expresii, și oricît de echivalente în conținut, cu cele vechi ortodoxe, totuși trebuesc lepădate din uzul bisericesc, pentrucă au fost pricină de sminteală și vrajbă, între frați. „Cuiul lui Pepelea" n are ce mai căuta în Biserica unitară a neamului, mai ales pentrucă ele au servit ca arma cea mai ascuțită și mai populară de luptă confesională, între frați, atîta vreme. Căci pentru credincioși aceasta era singura deschilinire dintre ortodocși și greco-catolici. Acum cînd una sîntem, păstrarea acestei deschiliniri nu-și mai are justificare.

Numai revenind și în această privință la vechia și înțeleapta tradiție unitară a limbei bisericești, vom putea să spunem că:

Limba noastră-i limbă sfîntă,
Limba vechilor cazanii.

Reunificarea limbei noastre bisericești, după un hiatus de cîteva decenii, e cel mai frumos omagiu ce-l putem aduce „legii strămoșești" la 6 ani de reîntregire bisericească. Aceasta nu mai este o chestiune de teologie sau filologie, ci de bun simț. E concluzia logică a unei premize date: ruperea peceților. *Prof. A. Radu*

Dare de seamă

I. Cassa de Ajutor reciproc al clerului

Cassa de ajutor reciproc funcţionează pe lîngă Arhiepiscopia noastră în baza regulamentului publicat în revista Biserica ort. rom. Nr. 2—3/953 şi este condusă de pr. Ioan Velţan consilier administrativ economic ajutat de un consiliu special compus din preoţii: Ioan Albu, Sibiu şi Ioan Brote, Răşinar, iar diaconul Silviu Filimon în calitate de secretar numiţi cu decizia Nr. 3238/953 a Consiliului nostru Arhiepiscopesc.

Casa de Ajutor reciproc are 868 membrii cari au contribuit în mod regulat şi au plătit la timp toate obligaţiunile cuprinse în Circulara Nr. 2261/952. Are trei funcţionari cari sunt plăliţi din fondurile ei proprii.

Intreagă activitate a casei de ajutor reciproc este îndrumată şi supraveghiată de înţelepciunea şi dragostea părintească a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae.

Bilanţul pe anul 1953 se prezintă astfel:

I. Active:

Cassa	Lei	0.38
Disponibil la Banca de Stat	„	9 812.43
Imprumuturi	„	332 063.85
Diverşi debitori	„	1 119.35
Total	„	342 996.01

II. Pasive:

Capital (cotizaţii)	Lei	324 502.98
Diverşi creditori	„	9 397.05
Tranzitorii	„	227 —
Dobînzi anticipate	„	8 579.15
Profit net reportat din anul 1952	„	207.83
Profit net pe 1953	„	82.—
Total	„	342 996.01

Conturile venituri şi cheltuieli pe anul 1953.

Debit:

Ajutoare pentru inmormîntări şi diverse ajutoare	Lei	40 937.50
Salarii şi sarcini sociale	„	14 429.82
Cheltuieli de birou	„	703.95
Diverse cheltuieli	„	861.55
Contribuţii Arhiepiscopiei pentru întreţinerea birourilor	„	1 500.1
Profit net	„	82.83
Total	„	58 514.75

Credit:

Cotizaţii la ajutorul mutual	Lei	41 913.75
1% cheltuieli de administraţie după imprumuturi	„	4 509.50
Dobînzi	„	11 906.50
Taxe de înscriere	„	185.—
Total	„	58 514.75

a) Situaţia împrumuturilor acordate în anul 1953

Ianuarie	împrumuturi	4	în valoare de Lei	3 400.—
Februarie	„	10	„ „ „	13 900.—
Martie	„	21	„ „ „	28 350.—
Aprilie	„	10	„ „ „	12 700.—
Mai	„	37	„ „ „	46 300.—
Iunie	„	18	„ „ „	23 500.—
Iulie	„	21	„ „ „	24 750.—
August	„	36	„ „ „	52 650.—
Septembrie	„	55	„ „ „	69 900.—
Octombrie	„	57	„ „ „	73 050.—
Noiembrie	„	42	„ „ „	61 950.—
Decembrie	„	30	„ „ „	37 500.—
Total		341		447 950.—

Imprumuturile au fost acordate, ţinîndu-se seamă de nevoile membrilor şi de disponibilul avut la Banca de Stat a Republicii Populare Romîne din Sibiu.

b) Ajutoare de inmormîntare şi diverse ajutoare

In cursul anului 1953 au decedat opt preoţi membrii, familiile lor primind cîte un ajutor de înmormîntare Lei 2000, total Lei 16 000.

Au mai decedat patru soţii de preoţi membrii pentru care au primit cîte un ajutor de înmormîntare de Lei 1000 total Lei 4000.

S-au mai dat diferite ajutoare reglementare în sumă totală de Lei 20 937.50.

Totodată amintim că fondul de ajutorare preotesc s-a contopit în anul 1953 cu Casa de ajutor reciproc.

Din cele de mai sus rezultă marea importanţă a Casei de ajutor reciproc în ajutorarea membrilor ei atît cu împrumuturi cît şi cu diverse ajutoare în cazuri de deces şi de boală.

II. Fondul de asigurare

Fondul de Asigurare funcţionează pe lîngă Arhiepiscopia noastră în baza Regulamentului publicat în Revista Biserica Ortodoxă Romînă Nr. 2—3/953 şi este condus de preotul Ioan Velţan, consilier administrativ economic ajutat de funcţionarii arhiepiscopiei noastre.

In anul 1953 am bugetat suma de Lei 50 000 atît la venituri cît şi la cheltuieli, din care s-a încasat suma de Lei 32 127.26. La cheltuieli nimic.

Din anul 1952 s-a reportat pe anul 1953 suma de Lei 5578.31.

Averea Fondului de Asigurare la 31 Decembrie 1953 este de Lei 37 705.57.

Fondul de Asigurare se alimentează din primele de Asigurare plătite de parohii.

La acest fond sunt obligate să se asigure toate parohiile şi Mănăstirile din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre.

Sibiu, la 3 decembrie 1953.

Preşedinte: Pr. IOAN VELŢAN
Consilier administrativ economic

Şef contabil:
OLGA MANGESIUS

Informaţii

La sărbătorirea episcopului Müller. La 28 octombrie 1954, biserica luterană C. A. a sărbătorit pa episcopul ei Müller, cu ocazia împlinirii a 70 de ani. Acest eveniment s-a transformat într-o manifestare sărbătorească, nu numai a întregei biserici luterane, ci şi a relaţiilor frăţeşti dintre toate cultele din R. P. R. Din partea Bisericii noastre au felicitat pe sărbătorit I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei, ca reprezentant al sf. Sinod şi al I. P. S. Patriarh Iustinian, — şi P. S. Teodor, împreună cu P. C. prot vicar Tr. Belaşcu, ca reprezentanţi ai Mitropoliei Ardealului şi ai I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. S-au reliefat în cuvîntările rostite relaţiile de armonie, reciprocă cinstire şi colaborare ce au existat şi există între cele două Biserici. Colaborarea aceasta se manifestă nu numai în conferinţele interconfesionale, consacrate luptei pentru pace, ci şi în parohii, pe teren.

Biserica Ardealului participînd cu bucurie la sărbătoarea bisericii luterane C. A., urează întîistătătorului ei încă mulţi ani de rodnică activitate bisericească şi patriotică *T. R.*

Un nou cor bisericesc: Cu binecuvîntarea I.P.S. nostru Mitropolit Nicolae a luat fiinţă corul mixt bisericesc, format din personalul salariat al centrului arhiepiscopesc Sibiu. Dirijorul noului cor este P.C. protos. A. Scurtu dela catedrala mitropolitană, fost profesor de muzică vocală la Şcoala Medie de Cîntăreţi Bisericeşti din Sibiu. Corul a pregătit imnele sf. Liturghii după: Gh. Cucu, Al. Podoleanu, G, Muzicescu, S Barteneanschii, A. Arhalgelschii, Gh. P. Brăneşti, şi imne bisericeşti armonizate de P.C. Anatolie Scurtu. Acest cor a dat răspunsurile la sf. Liturghie în cîteva sărbători şi dumineci. El continuă să-şi desăvîrşească pregătirea şi să-şi îmbogăţească repertoriul. Munca şi rezultatele dirijorului şi coriştilor sînt bine apreciate în cercurile bisericeşti din Sibiu.

La conferinţa de orientare a protopopiatului Sibiu din 30 august a. c., C. P. V. Boeru (Racoviţa), a susţinut tema: „10 ani dela eliberarea Patriei noastre de către glorioasa armată sovietică", iar C. păr. R. Moldovan (Veştem) a tratat tema: „limba veche liturgică şi inovaţiile introduse în ea de fosta Biserică unită". Ambele conferinţe au fost ascultate cu deosebit interes şi au suscitat discuţii ample. In prima s-au arătat marile realizări economice, politice, sociale şi culturale, ca şi realizările bisericeşti dintre 1944—1954, şi contribuţia clerului la activitatea socială şi lupta pentru pace; în cealaltă, evidenţiindu se reîntregirea Bisericii ca evenimentul bisericesc cel mai însemnat dintre 1944—1954, s a conchis că datoria preoţimii e de a lucra la desăvîrşirea acestui act epocal, între altele şi prin întoarcerea la vechea limbă liturgică, aceeaşi în Biserica ortodoxă şi în fosta Biserică greco-catolică pînă la sfîrşitul sec. XIX, şi începutul sec. XX şi deci prin înlăturarea inovaţiilor latiniste de dată recentă. Dl. Lucaci, reprezentant al Sfatului Popular Raional, mulţumeşte preoţilor din Raionul Sibiu, pentru colaborarea lor efectivă la împlinirea sarcinilor de folos obştesc.

La 1 septembrie a. c. o nouă serie de preoţi au început cursurile de îndrumare ciclul II, cei din arhiepiscopia Sibiului la Sibiu, cei din eparhiile Cluj şi Oradea la Cluj. La ambele centre cursurile sunt predate de profesorii dela Institutul Teologic din Sibiu.

In Sibiu, după sf. Liturghie, a avut loc în Aula Institutului Teologic festivitatea deschiderii cursurilor. P. C. profesor Sp. Cîndea, arată că preotul reprezintă pe Hristos şi pe Ierarhul său în parohie şi că rostul acestor cursuri este de a orienta pe preoţi în activitatea lor bisericească şi socială cf. cu viaţa cea nouă din ţara noastră. Relevă apoi marile realizări economice, sociale, culturale dintre 1944 -1954 şi evidenţiind libertatea religioasă din R. P. R. şi relaţiile de armonie dintre Biserică şi stat, enumeră şi realizările bisericeşti, între care epocalul act al reîntregirii. Dă expresie apoi convingerii că participarea preoţilor la cursurile de îndrumare se va vădi în intensificarea activităţii lor bisericeşti şi social patriotice.

Vorbind în numele preoţilor cursişti P. C. I. Comşa (Or. Stalin), după ce arată că cursurile de îndrumare începute acum 5 ani au dat roade însemnate în sînul preoţimii, care a muncit şi munceşte alături de popor, afirmă că Ciclul II al acestor cursuri va adînci brazda trasă la început şi va ajuta preoţimea să fie la înălţimea vremilor pe care le trăim. Preoţii, reîntorcîndu-se la parohii vor munci cu mai mult spor pentru mîntuirea credincioşilor, pentru propăşirea patriei şi pentru pacea a toată lumea.

I. P. S. nostru mitropolit Nicolae, arată că o bună pastoraţie a credincioşilor cere cu necesitate un cler bine pregătit. De aceea I. P. S. Sa a iniţiat cel dintîi curs pastoral şi a pus la dispoziţia preoţimii toate mijloacele necesare formării ei. Misiunea preotului este mîntuirea credincioşilor. El trebue să se identifice cu idealul evangheliei, dar preotul trebue să fie şi alături de popor. El nu se poate izola de viaţa poporului. De aceea fără a schimba nimic din evanghelie, noi am sprijinit munca poporului şi am colaborat cu hotărîrile guvernului în lucrările de folos obştesc şi lupta pentru apărarea păcii. Preoţimea a fost la înălţimea chemării sale, fiind un factor activ, nu numai în domeniul bisericesc, ci şi în domeniul social. Mulţumeşte I. P. S. Patriarh Justinian, On Guvern, corpului profesoral şi invoacă binecuvîntarea Domnului peste cursurile acestea.

Conferinţă interconfesională la Sărmaş: In 20 octombrie 1954 a avut loc la Sărmaş conferinţa interconfesională, la care au participat preoţii ortodocşi şi reformaţi şi deserveţi ai cultelor neoprotestante din raion. Păr. I. Aldea în limba romînă şi pr. H. Lorand în limba maghiară, au susţinut tema: „Realizări în lupta pentru pace şi pe plan economic în R. P. R., cu referire specială la proiectul de Directive pentru desvoltarea agriculturii în următorii 2—3 ani". Au participat la discuţii: pr. ort. A Bogdan, A. Mara, I. Todea, V. Apostolescu, A Biriş, A. Pop, pr ref. B Naghy, P. Ghyula şi adv. I. Albu, P. C. Prot I Bordea, făcînd aprecieri asupra temei şi a discuţiilor a arătat sarcinile preoţimii în campania agricolă de toamnă. D. I. Oniga, preşedintele Sfatului Popular Raional, a mulţumit reprezentanţilor cultelor pentru sprijinul acordat în campania agricolă de vară şi a chemat preoţimea la colaborare în împlinirea sarcinilor fixate în proectul de Directive Pr. I. Bercu şi pr. ref. I Herman au făcut raport de activitate pe anul 1954. Conferinţa s-a încheiat cu angajamentul deserveţilor cultelor de a contribui la reuşita campaniei agricole de toamnă şi la popularizarea între credincioşi a obiectivelor şi măsurilor agrotehnice prevăzute în proectul de Directive.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN. Tiparul Tipografiei „REÎNTREGIREA" Sibiu 1262 54

ANUL 102 SIBIU, 15 Decembrie 1954 Preţul unui ex. 40 bani Nr. 49—52

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ŞI SIBIU
ŞI AL EPISCOPIILOR CLUJ ŞI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorităţi şi străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 7812/1954

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu şi Mitropolit al românilor ortodocşi din Ardeal, Crişana şi Maramureş

Iubitului cler şi popor: Har şi milă dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Căci viaţa mea este Hristos"
Filipeni 1, 21

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Ca în fiecare an, aşa şi în anul acesta întîmpinăm sărbătorile Naşterii Domnului cu sufletele pline de bucurie şi de recunoştinţă către Preamilostivul Dumnezeu. Căci întru Hristos Iisus, pe care l-a trimis în lume, Părintele ceresc „ne-a binecuvîntat pe noi cu tot felul de binecuvîntări duhovniceşti" (Efes. 1, 3). Prin Fiul Său, Tatăl nostru cel din ceruri a trimis la noi tot ce avea mai scump, ne-a trimis iubirea Lui fără de margini. Făcînd pe Fiul Său om, ne-a ridicat pe noi la cinstea de fii ai Săi şi împreună-moştenitori cu Fiul Său cel unul născut.

Prin trimiterea Fiului Său în lume, Dumnezeu ne-a deschis cerul pentru totdeauna, ne-a deschis sînul iubirii Sale părinteşti, ne-a deschis calea spre rai. Lumina care a strălucit în noaptea naşterii Domnului din cer, străluceşte de atunci necontenit şi va străluci cît va fi lumea. Lumina aceasta e mărirea iubirii de oameni a lui Dumnezeu, care s-a arătat cînd Cuvîntul trup s-a făcut şi ni se arată necontenit strălucind din Domnul nostru Iisus Hristos şi curgînd în cei ce îl primesc, să se sălăşluiască întru ei.

Prin Fiul Său, Tatăl ceresc ne-a trimis viaţa Sa şi cei ce primesc această viaţă dumnezeească s-au isbăvit de moartea cea veşnică. De aceea Sf. Apostol şi Evanghelist Ioan, care s-a odihnit pe pieptul Domnului Iisus Hristos, a putut spune că „viaţa s-a arătat şi am văzut-o şi noi mărturisim şi vă vestim viaţa cea de veci, care era la Tatăl şi s-a arătat nouă" (I Ioan 1, 2) Dar şi Domnul însuşi a spus despre sine: „Eu sînt învierea şi viaţa, cel ce crede întru mine, viu va fi de ar şi muri" (Ioan 11, 25).

Iar viaţa cea fără sfîrşit şi fără nici o scădere este bunul cel mai scump este comoara, cea mai nepreţuită. Ce nu e în stare să dea omul în schimb nu pentru viaţa veşnică, ci chiar pentru cîţiva ani de viaţă pămîntească? Dar iată că Dumnezeu, care ne-a dăruit viaţa pămîntească, ne-a trimis şi viaţa veşnică în persoana Fiului Său. Şi nu ne cere nimic în schimbul ei, ci numai să o primim cu încredere, să o iubim aşa cum merită viaţa să fie iubită, să nu ne depărtăm de ea şi să nu o lăsăm pentru nimic în lume.

Să ne pătrundem, iubiţii mei fii sufleteşti, de adevărul că Hristos Domnul este viaţa noastră, învăţînd dela Sf. Apostol Pavel care a spus: „Viaţa mea este Hristos". Avînd pe Hristos, viaţa cea adevărată, nu ne neliniştim nici la gîndul morţii ci, dimpotrivă, socotim moartea ca un cîştig, ştiind ca ieşind din lumea aceasta ne vom umplea şi mai mult de viaţa cea desăvîrşită. De ne vom pătrunde şi noi, ca Sf. Apostol Pavel, de adevărul că Hristos este viaţa noastră, îl vom iubi mai mult ca orice. Căci toate îi sînt omului lucruri de mîna a doua, pe lîngă viaţă. Vom putea spune şi noi atunci, ca Sf. Ap. Pavel: „Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos?... Nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici ce este acum, nici ce va să fie, nici puterile înălţimii, nici puterile genunii şi nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Iisus Hristos, Domnul nostru" (Rom. 8, 35. 38—39).

Dar cine vrea ca Hristos să fie viaţa lui, trebue să vină la Hristos, să viefuiască întru El, ca să poată spune iarăşi la fel ca Sf. Ap. Pavel: „nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine" (Gal. 2, 20). Aceasta înseamnă că trebue să vrea ca voia lui Hristos să se împlinească prin toate faptele lui, ca gîndurile şi simţirile lui Hristos să se facă gîndurile şi simţirile lui, ca tot ce-i place lui Hristos, să-i placă şi lui şi tot ce nu-i place lui Hristos, să nu-i placă nici lui Cel ce vrea ca Hristos să viefuiască în el, trebue să se lase călăuzit în toată viaţa dinlăuntru şi din afară, de Hristos. Acela va avea atunci în sine dragostea lui Hristos faţă de Tatăl ceresc şi de oameni, smerenia lui Hristos, blîndeţea Lui, mila Lui, graba lui Hristos în a-i ajuta pe semenii săi, înţelegerea lui Hristos, curajul în mijlocul greutăţilor vieţii şi în faţa morţii, liniştea sufletească, bunătatea, îndelunga-răbdare, curăţia gîndurilor, a cuvintelor şi faptelor. Toată înfăţişarea noastră ne va fi ca un chip al lui Hristos. El va mărturisi pe Hristos prin viaţa lui, îl va arăta oamenilor, îl va face iubit de oameni. Iar avînd pe Hristos în faptele sale, şi Hristos îl va mări pe el în faţa oamenilor şi mai ales în faţa Tatălui ceresc

Nu este un program mai frumos ca acesta pentru creştin, decît să voiască ceea ce voieşte Hristos, decît să-şi pună soarta sa, voinţa sa, opera sa, măririle sale, adecă tot ce are dela Dumnezeu, în slujba lui Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos. Numai aşa omul lucrează totodată în interesul său, pentru izbăvirea sa, pentru sporirea adevărată a sa. Numai cine are în sine pe Hristos, trăieşte viaţa cea adevărată şi va trăi în veci.

Cine are pe Hristos, are în sine şi pacea Lui. Acela e un om al păcii. Şi astăzi Tatăl nostru ceresc ne cere în chip deosebit să fim oameni ai păcii, să ne străduim pentru acţiunea păcii, pentru întărirea ei în lume, pentru zădărnicirea planurilor de război. Căci un război cu armele de azi înseamnă moartea a milioane de oameni şi suferinţe şi dureri de nedescris, prelungite timp îndelungat.

Astăzi însă, iubiţii mei fii sufleteşti, tot mai strîns să stăm la sînul sfintei noastre Biserici a Domnului nostru Iisus Hristos, zidită pe temelia apostolilor şi întărită cu învăţăturile şi rînduielile Sfinţilor Părinţi. Căci Biserica este trupul tainic al Domnului şi cine viefuieşte în ea viefuieşte în Hristos şi Hristos viefuieşte în el şi-l călăuzeşte în chip sigur la fericirea cea de veci.

Praznicul Naşterii Domnului să vă fie îndemn de a ajuta pe cei lipsiţi, de-a mîngîia pe cei întristaţi, de-a sprijini în duhul dragostei lui Hristos pe cei ce au trebuinţă de ajutorare.

Domnul care s-a născut în peştera Vifleemului să fie cu voi cu toţi, cu darurile Sale cele bogate, cu puterea şi mîngăierea Sa dumnezeească, totdeauna, iar ca Părintele vostru cel duhovnicesc, împărtăşindu-Vă arhiereşti binecuvîntări, rog pe bunul şi prea milostivul Dumnezeu să vă ajute să petreceţi aceste sfinte sărbători ale Naşterii Domnului şi cele ce urmează ale Anului Nou şi Bobotezii cu sănătate, în pace, plină de toată bucuria şi dragostea duhovnicească şi să vă învredniciţi a le prăznui întru mulţi ani.

Naşterea lui Hristos să vă fie de folos

Sibiu, la sărbătorile Naşterii Domnului din anul 1954.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor,

NICOLAE,
arhiepiscop şi mitropolit

Schimb de telegrame

La sărbătorirea IPS Patriarh Justinian

Inalt Prea Sfinţiei Sale,
I P. S. Patriarh Justinian,
Patriarhul Bisericii O-todoxe Romine
Bucureşti

In numele clerului şi credincioşilor Bisericii Ortodoxe Romîne din Ardeal şi al Nostru personal, Vă rugăm să primiţi expresiunea simţămintelor de dragoste, preţuire şi devotament, ce Vi le păstrăm.

In cei treizeci de ani de osîrduitoare slujire la altarul Domnului, a căror împlinire o prăznuim astăzi cu inimi înălţate, Inalt Prea Sfinţia Voastră aţi arătat din plin că preotul care ţine cu poporul dreptcredincios şi sprijineşte dreptele lui năzuinţi, nu iese niciodată din făgaşul Evangheliei Domnului.

Biserica ortodoxă ardeleană este în chip cu totul deosebit recunoscătoare Inalt Prea Sfinţiei Voastre, pentru zelul, tactul şi înţelepciunea cu care aţi îmbrăţişat cauza săvîrşirii unificării noastre bisericeşti şi a consolidării ei.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să Vă hărăzească încă mulţi ani, cu pace, sănătate şi întru toate bună sporire, spre binele sfintei noastre Biserici şi al poporului nostru dreptcredincios.

Nicolae, Mitropolitul Ardealului

* * *

Inalt Prea Sfinţitului
Mitropolit Nicolae al Ardealului
Sibiu

Mişcat de simţămintele de dragoste exprimate în numele clerului şi credincioşilor Bisericii Ortodoxe Romîne din Ardeal, mulţumesc din tot sufletul Meu Inalt Prea Sfinţiei Voastre pentru urările exprimate, cît şi pentru preţuirea străduinţilor Mele în ogorul Bisericii strămoşeşti, încoronate de unificarea bisericească a poporului nostru dreptcredincios, rugînd pe Dumnezeu să Vă dăruiască sănătate, pace şi îndelungare de zile.

Patriarh Justinian

* * *

La sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei

Inalt Prea Sfinţiei Sale
Sebastian, Mitropolitul Moldovei
Iaşi

Cu prilejul aniversării celor 70 ani ai vieţii IPS Voastre, Vă rugăm să primiţi expresiunea celor mai alese simţăminte de preţuire şi frăţească dragoste.

In numele clerului şi al credincioşilor din Mitropolia Ardealului şi al Nostru personal, Vă facem urări de rodnică păstorire, sănătate, viaţă îndelungată, spre fericirea şi prosperitatea strălucitei Mitropolii a Moldovei şi a Patriei noastre scumpe.

Domnul puterilor să binecuvinteze viaţa şi activitatea I. P. S. Voastre.

Nicolae, Mitropolitul Ardealului

* * *

Inalt Prea Sfinţiei Sale, Inalt Prea Sfinţitului
Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului
Sibiu

Felicitările pe care aţi binevoit a ni le adresa cu prilejul aniversării celor 70 ani de vîrstă ne-au răscolit sufletul şi ne-au trezit în minte chipul falnic şi înţelept al profesorului şi Chiriarhului meu, care ne-a îndrumat paşii spre cîmpul misionar al Bisericii ardelene.

Vă sunt recunoscător pentru frumoasele urări şi Vă asigur că Vă voi purta o preţuire deosebită în tot cursul vieţii mele.

Vă doresc şi eu să Vă bucuraţi de sănătate, ca să conduceţi pilduitor Biserica ardeleană mulţi ani, ştiind că din jurul IPS Voastre s au răspîndit pe întreg cuprinsul ţării cei mai aleşi fii al Bisericii, astăzi oameni cu răspundere în treburile obşteşti şi pe tărîm cultural.

Odată cu mulţumirile noastre, plecate din inima-mi înduioşată, Vă rog să primiţi expresia sentimentelor de aleasă preţuire, cu frăţeşti îmbrăţişări întru Hristos.

Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei

Sensurile Crăciunului

Crăciunul este praznicul în care se împreună o mulţime de semnificaţii. In aceste rînduri vrem să amintim numai cîteva dintre ele.

Al doilea element care se cuvine amintit, este faptul că prin întruparea Fiului lui Dumnezeu se arată pe deoparte deosebita valoare a omului în faţa lui Dumnezeu, pe de altă parte valoarea trupului. Dacă Dumnezeu a luat chip de om şi s-a întrupat pentru mîntuirea noastră, rezultă că omul a fost ridicat la demnitatea divină, el este chip al lui Dumnezeu, şi ca atare are un preţ nepreţuit. Mîntuitorul şi afirmă că sufletul unui om este mai de preţ decît lumea toată. Bunurile materiale trebuie să stea în slujba omului, să satisfacă nevoile lui spirituale şi biologice. Omul este stăpînul lor şi mai presus de ele. Dar nu numai sufletul, ci şi trupul este preţuit. Ascetismul, care depreciază trupul, punîndu-şi drept ţintă nimicirea lui, nu este de origină creştină. El a fost întotdeauna condamnat de biserică şi socotit ca eretic. Căci odată ce Mîntuitorul a luat trup omenesc şi a trăit ca un om, afară de păcat, grija faţă de trup, de viaţa, de sănătatea, de nevoile lui, face parte integrantă din concepţia creştină. Ceiace combate creştinismul nu este grija de trup, ci îmbuibarea, rădăcină a multor păcate, îmbuibarea caracteristică bogaţilor exploatatori. Deci întruparea lui Hristos ne învaţă să preţuim în chip deosebit pe om, să purtăm grijă şi de trup şi să contribuim şi noi la ridicarea nivelului de trai şi cultural al poporului muncitor,

In al treilea rînd, Crăciunul înalţă la o nouă cinstire pe mamă şi pe prunc. In antichitate capul familiei avea o putere absolută, de viaţă şi de moarte asupra mamei şi a copiilor. Faptul că o femeefecioară a fost învrednicită să nască pe Fiul lui Dumnezeu, să devină Maica lui Dumnezeu, este suficient pentruca de atunci înainte mama să fie înaureolată de un nimb divin; iar faptul că Fiul lui Dumnezeu s-a făcut şi Fiu al omului e suficient ca de atunci înainte în fiecare fiu al omului să vezi şi lumina şi frumuseţea fiului lui Dumnezeu. Aceasta fără să mai amintim şi cinstirea deosebită pe care o acordă Iisus mamelor şi pruncilor. Crăciunul aşadar ne îndrumează să cinstim pe mamă şi pe prunc şi să sprijinim tot ceiace se lucrează pentru ocrotirea mamei şi a pruncilor,

In al patrulea rînd, Crăciunul ne vesteşte că Mîntuitorul n-a venit numai pentru unii „aleşi", ci pentru toate popoarele. Aceasta însemnează că în faţa lui Dumnezeu nu există popoare superioare şi inferioare, popoare menite să stăpînească şi popoare menite să fie robite, ci toate popoarele sunt egale şi chemate să participe şi să aducă partea lor de muncă şi creaţie la progresul omenirii. De aceea Crăciunul ne îndeamnă să combatem şovinismul, rasismul, imperialismul, neomaltusianismul, cosmopolitismul, colonialismul şi alte sisteme şi concepţii care împart popoarele în popoare de „domni" şi popoare de „sclavi", şi să sprijinim lupta popoarelor coloniale şi dependente pentru independenţă, lupta popoarelor lumii pentru pace şi prietenie, pentru strîngerea relaţiilor culturale şi economice dintre ţări.

In al cincilea rînd, Crăciunul ne arată că vestea întrupării Mîntuitorului este întîmpinată cu bucurie de oamenii muncii, iar de Irod tiranul cu vrăjmăşie şi cu prigoană. Poporul vedea în naşterea lui Hristos isbăvirea pe care o aştepta de veacuri, pe cînd Irod presimţea în ea prăbuşirea tuturor tiraniilor. Intr-adevăr Iisus este al celor „osteniţi şi împovăraţi", nu al celor ce se îmbuibau din sudoarea acestora. Naşterea Domnului tulbură pe Irod, dar zămisleşte noi nădejdi în poporul împilat. De aceea Crăciunul ne învaţă să fim alături de popor, să sprijinim munca lui pentru o viaţă mai bună.

In sfîrşit, Crăciunul aduce cîntarea sfîntă: „Pe pămînt pace, între oameni bunăvoire", vestea scumpă a păcii universale şi a bunei învoiri între oameni şi popoare. Crăciunul este deci un îndemn pentru fiecare creştin de a sprijini din toate puterile lui lupta pentru pace, pentru destindere internaţională, pentru rezolvarea tuturor problemelor litigioase pe calea tratativelor.

Toate aceste sensuri, abia amintite aici, arată marea însemnătate a Crăciunului în viaţa creştină. De aceea se cuvine să ne închinăm şi noi cu magii şi cu păstorii şi să aducem la acest praznic ca dar, nu numai jertfa de preamărire a buzelor, ci mai ales jertfa muncii pentru o viaţă fericită şi a luptei active pentru pace. In felul acesta vom cinsti cu adevărat pe pruncul divin, care a venit în lume să ne mîntuiască şi să ne ridice la o viaţă nouă.

T. R.

Fapte pilduitoare

Credincioşii noştri din parohia Intorsura Buzău II (Ciumernic) protopopiatul Stalin s-au făcut vrednici de fapte pilduitoare.

Sub îndrumarea păstorului lor tînăr şi harnic, *preotul Nicolae Coman* au purces la ridicarea unui frumos lăcaş de închinare. In primul an s-au făcut săpăturile şi s-a pus temelia din beton şi piatră, în al doilea an s-a ridicat din roşu, iar anul acesta biserica a fost acoperită, tencuită şi pregătită să fie dată dumnezeeştilor slujbe.

A doua zi de Rusalii ei au avut marea bucurie de-a asculta cea dintîi liturghie în biserica cea nouă, săvîrşită. cu binecuvîntarea I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, de către P. C. Păr. prot. N. Birsan, înconjurat de un sobor de preoţi.

Credincioşii au sporit rîvna şi dragostea lor pentru Casa Domnului, încît şi-au pus gînd să o şi picteze.

Cu acelaş elan şi-au dat contribuţia credincioşii în frunte cu preotul lor şi la lucrările de folos obştesc din comună, ca zidirea unui cămin cultural, a unei şcoli, construirea de poduri noi, îngrijirea drumurilor, transportarea lemnelor ş. a.

In felul acesta ei s-au dovedit a fi buni cetăţeni ai Patriei şi buni fii ai Bisericii.

Prăznuire frățească

Implinirea a 6 ani dela epocalul act al reîntregirii bisericești a fost prăznuită într-o atmosferă de frățească bucurie la Institutul Teologic Universitar din Sibiu și la cursurile de Indrumare misionară — în 21 Oct. 1954. Dimineața la sf. slujbă, Păr. revenit V. Anca (Blaj-Ciufud) a ținut în fața preoților, studenților și profesorilor următoarea predică:

„Nimic nu este mai frumos și mai plăcut decît a locui frații împreună".

Azi se implinesc 6 ani dela făurirea marelui act al unificării și Reintregirii Bisericii străbune prin care s-a vindecat rana care a sîngerat un sfert de mileniu în sufletul Ardealului.

Acum cînd preoții și credincioșii vechi ortodoxi și preoții cu credincioșii reveniți, merg la aceeași biserică și se închină aceluiași altar și săvîrșesc aceleași sfinte slujbe împreună, într-o atmosferă de adevărată dragoste frățească și creștinească ne dăm seama că nimic nu este mai frumos și mai plăcut decît a locui frații-împreună.

Actul Reintregirii a verificat din plin cuvinte ca acestea: „Precum piere fumul la bătaia vîntului, precum se topește ceara dela fața focului așa a pierit toată vrajba, toată zavistia și toată desbinarea din inimile fraților regăsiți sub bolta credinței străbune.

Saltă și se bucură azi tot sufletul creștinesc scăpat de ura dintre frați.

Saltă și se bucură azi în ceriuri părinții, moșii și strămoșii noștri, care au adormit în Domnul cu dorul fierbinte de a vedea ceasul acesta mare al unității noastre religioase și al reîntregirii Bisericii străbune. Se bucură cu duhul toți frații noștrii care au îndurat prigoană, temniță și moarte pentru credința strămoșească.

Alături de noi stau toți luptătorii împotriva desbinării dela 1700, ca de pildă călugărul Visarion Sarai, Protopopul Nicolae din Balomir, cel care a alergat după ajutor în Rusia, călugărul Sofronie din Cioara, Popa Ioan din Galeș, țăranul Oprea Miclăuș din Sălișteș. a.

Pe toți aceștia îi simțim alături de noi și se bucură împreună cu noi în această măreață zi pe care a făcut-o Domnul sa ne bucurăm și să ne veselim întrînsa.

Bucuria zilei de azi este umbrită într-o măsură oarecare de durerea că ea nu s-a înfăptuit mai de vreme, ci abia după un sfert de mileniu, în care timp au avut loc atîtea lupte între frați și s-au adus atîtea jertfe. Cine ar putea ști cîte energii tinere, pline de vigoare s-au epuizat din sînul poporului nostru, în aceste lupte seculare.

Acest ideal măreț și sfînt nu era posibil să se realizeze pînă la 1918 cînd stăpînii de pînă atunci nu ne lăsau să creiem condițiile prielnice acestui act mare, avînd tot interesul să ne țină desbinați. Anul 1918 lega cele mai legitime speranțe de realizarea acestui ideal, care nu s-a înfăptuit din pricina unor oameni mici la suflet mari de patimi, înimi bătrîne, urîte, cum spune Eminescu, care conduși de uneltiri și vanități omenești, au lucrat în așa fel ca să treacă „momentul" fără a oferi poporului această bucurie mare.

A trebuit să vină Regimul de democrație populară cu climatul libertății depline, în care poporul, ușurat de toate silniciile trecutului, să poată lua împreună cu preoții lui hotărîrea cea mare de a rupe „pecețile". Și astfel cu un elan de nedescris clerul și poporul furați la 1700 din sînul bisericii străbune s-au întors acasă.

Prin acest act istoric consfințit în catedrala Reîntregirii din Alba Iulia s-a dat deplină satisfacție clerului și credincioșilor din Ardeal după dureroasa separație de 250 ani la baza căreia au stat motive pur politice.

Cu multă bucurie înregistrăm faptul că atît clerul cît și credincioșii fostei biserici gr. cat. se atașează tot mai mult și cu o tot mai sporită încredere Bisericii ortodoxe și conducătorilor ei, socotindu-se după cuvîntul Mîntuitorului „o turmă și un păstor".

Constatăm cu vie bucurie cum credincioșii reveniți manifestă o satisfacție de nedescris aflîndu-se în rugăciune în fața aceluiași sfînt altar și închinîndu-se aceluiași Mîntuitor Iisus Hristos împreună cu frații lor ortodoxi.

Satisfacția le este pe deplin justificată de vreme ce au văzut că nimic nu li s-a schimbat din cultul lor și nici nu li s-a adăogat ceva nou, fiindcă totul era la fel, fapt care i-a făcut să se convingă că numai interese străine și dușmane au făcut să persiste desbinarea atîta vreme.

Convinși acum că nimic nu e mai frumos și plăcut decît a locui frații împreună și copleșiți de bucuria înfrățirei, preoții și credincioșii reveniți mărturisesc în fața lui Dumnezeu și a lumii întregi că nimic pe lume nu-i va despărți de sfînta ortodoxie la care revenind s-au regăsit alături de părinții, moșii și strămoșii lor cu care împreună înalță ruga de mulțumire zicînd: „Mărire ție Dumnezeule, dătătorule de bine în vecii vecilor Amin".

* * *

După masă la orele 18 a avut loc în Aula Institutului o ședință festivă, la care au participat consilierii Arhiepiscopiei, profesorii dela Institut, preoții cursiști și studenții teologi. P. C. Păr. Rector S. Vlad deschide ședința, arătînd importanța istorică a reîntregirii bisericești. Apoi dă cuvîntul P. C. Păr. Prof. N. Mladin, care citește conferința cu subiectul: „Credincioșii reveniți despre reîntregirea bisericească"; Conferențiarul arată — pe baza declarațiilor credincioșilor reveniți — cum privesc aceștia reîntregirea bisericească. Din declarațiile lor rezultă că ei înainte de reîntregire au fost conștienți că tot o lege au cu frații lor ortodoxi și că ei participau la slujbele din bisericile ortodoxe și chemau pe preoții ortodoxi la diferite slujbe, bucurîndu-se cînd preotul gr. cat. slujea — împreună cu preotul ortodox. Ei au dorit de mult unificarea, dar dorința lor nu s-a putut realiza decît sub regimul de democrație populară, care a acordat deplină libertate religioasă. Ei au revenit la sînul Bisericii ortodoxe de bună voie și au fost primiți aici cu dragoste. Ei se bucură acum că s-a stins vrajba dintre frați, că stau sub o singură conducere bisericească cu toți credincioșii romîni, că participă la sfintele slujbe în aceleași biserici cu frații vechi ortodoxi, că sunt una în credință și muncă. Ei se bucură că Biserica ortodoxă le satisface întru totul setea lor după viață duhovnicească și îi îndrumează pe calea luptei pentru pace și a muncii constructive pentru întărirea Patriei. De aceea ei participă la slujbele bisericești și la împlinirea nevoilor bisericii — și sunt cetățeni buni ai Patriei. Dorința și angajamentul lor este: „doresc din suflet ca mărețul act din 1948 să aducă roade din ce în ce mai mari pentru binele nostru și al Bisericii Ortodoxe Romîne. Pentru acest lucru noi nu vom înceta a ne ruga și a munci" (S. Calborean — Toarcla).

Emoționat de cele expuse, P. C. Vicar Tr. Belașcu a spus între altele următoarele: Se împlinesc azi 6 ani din ziua memorabilă în care sufletele despărțite de vitregia vremilor au putut să se îmbrățișeze din nou frățește. Momentul acela este cel mai important din istoria Bisericii noastre și din viața credincioșilor. Toate declarațiile credincioșilor reveniți — citate aici — sunt mărturii sincere care grăesc despre atașamentul lor față de Biserica ortodoxă. Ele rămîn grăitoare nu numai pentru noi, cei de azi, ci și pentru ceice vor veni după noi: sunt mărturii istorice. Ele sunt un îmbold ca să muncim cît mai mult pentru sudura definitivă a actului unificării bisericești. Prestigiul Bisericii Ortodoxe s-a ridicat și comoara ei s-a îmbogățit cu zestrea adusă de clerul și credincioșii reveniți. Ce frumoasă a fost chemarea I. P. S. Patriarh Justinian și a I. P. S. Mitropolit Nicolae, cînd au zis „Veniți acasă"! Și mare a fost biruința clerului și credincioșilor reveniți că au putut veni cu un ceas mai devreme acasă în sînul Bisericii ortodoxe. Să căutăm să adîncim pe orice cale unitatea noastră, să ne apropiem sufletește cît mai mult unii de alții. Să fim un gînd și o simțire, ca să întărim unitatea Bisericii noastre. Ca împreună să ne rugăm și împreună să muncim pentru prosperarea Bisericii, întărirea patriei și pacea a toată lumea.

Ședința s-a încheiat într-o atmosferă de caldă frățietate. Duhul unității în Hristos ne-a strîns pe toți și ne-a înflăcărat sufletele pentru a munci și mai departe umăr la umăr în cadrul Bisericii strămoșești spre mîntuirea noastră și slava lui Dumnezeu, spre ctitorirea unor „vremi cu pace" și a unei vieți fericite poporului întreg.

D. A.

In noaptea sfîntă

Cupolă de smarald e cerul nopții sfinte
Și bolta înstelată safire lăcrimează
Pe-ntinsul ca mărgeanul doar îngerești cuvinte
Pe raze lin coboară și zarea luminează.

In Vitfleem se-oprește luceafărul măririi
Deasupra unei peșteri la margini de cîmpie
Și-aici în sărăcie Iisus Domn al iubirii
Pe-un așternut de paie coboară din vecie

O Maică Preacurată floarea nestricăciunii
Se-nclină peste pruncul luminii fericită
Păstorii se închină și magii înțelepciunii
Cu daruri multe-și pleacă făptura lor smerită.

Din vămile tăriei sobor de îngeri cîntă
Lui Dumnezeu mărire și pace-n omenire
Slăvit-a înfrățire în noaptea asta sfîntă
Pămîntului i-aduce suprema fericire.

Iisus Fiul Mariei purtînd porunca nouă
Smerit așează-n inimi toți mugurii iubirii
Căci glasu-i blînd aievea rostește pace vouă
Punînd pe-al vieții creștet cununa înfrățirii.

. . . . . .

Și azi în amintirea acestei nopți divine
Ai pacii soli copiii duc bună învoire
In versul de colindă a lor făpturi senine
Vestesc în omenire și pace și lumină.

Pr. Ștefan Tașcianu

Coconul

Icoana mea așa se tîlcuiește:
Cocon scăldat în ape de lumină
Culcat în ieslea boilor zîmbește
Și maica Lui cu lacrimi i se închină.

In noaptea rece a peșterii boltite
Cuconul mic e „răsărit de soare"
Sub văl de raze tainic împletite
Își mișcă-ncet mînuțele de floare.

Lumina Lui din iesle se resfrînge
Asupra feței blînde-a Maicii sfinte
In liniștea din peșteră Ea plînge
Și plînsu-i covîrșește orice minte.

In jur nu-i nimeni. Ingeri de lumină
N-au prins să vie-n zbor, cîntînd pe cale.
Cuconului micuț i se închină
Doar plînsul liniștit al Maicii Sale.

Că-n tot cuprinsul peșterii Maria
Stă singură, pe prunc să-l privegheze
Stă singură cu toată bucuria,
Ca-n sufletu-i de-apururi s-o păstreze.

Ci taina ei nu-i nimeni să o știe
Nici înger, nici arhanghel, nici putere-
Doar scris a fost că printre oi să vie
Celce se dă ca oaia spre junghiere.

Să sărutăm cu buze ne-ntinate
Mînuța pruncului de pe icoană
Și într-a peșterii singurătate
Să picurăm a rugii caldă svoană.

Și-apoi cînd cerul tot se va aprinde
Și-arhanghelii vor coborî în stoluri
Cu-ntinse aripi albe filfăinde
Vor umple ale peșterii ocoluri.

Și-aș vrea să fie nesfîrșită clipa
Cînd sufletu-mi cu îngerii-mpreună
In svon de slavă scuturînd aripa
Vor face-n jurul pruncului cunună.

Maica Teodosia

Zece ani de rodnică activitate

In octombrie a. c. s-au împlinit 10 ani de existență a A.R.L.U.S. In acești ani A.R.L.U.S. a contribuit din plin la adîncirea legăturilor de prietenie dintre poporul nostru și marele popor sovietic. An de an, A.R.L.U.S.-ul a cuprins cercuri tot mai largi de oameni ai muncii.

La primul Congres al A.R.L.U.S.-ului, în anul 1945, la scurt timp după înființarea asociației, numărul membrilor ei era de 57.000. Astăzi A.R.L.U.S. numără peste 6 milioane de membri, oameni ai muncii dela orașe și sate.

In cercurile A.R.L.U.S, cu prilejul conferințelor organizate, cu ajutorul publicațiilor, al filmelor, al expozițiilor etc., masele largi au aflat cum trăiesc și muncesc oamenii sovietici, cum își făuresc viața lor fericită.

Cu metoda graficului ciclic numeroși mineri, care au reușit apoi să obțină realizări însemnate în producție, au făcut cunoștință prin A.R.L.U.S. Tot A.R.L.U.S. a contribuit la extinderea metodei forajului rapid al sondelor. A.R.L.U.S. a popularizat metodele strungarilor sovietici Rikov-Borikevici, Kolesov, pe care și le-au însușit mulți strungari din țara noastră. In sate la sediul cercurilor A.R.L.U.S., numeroși țărani muncitori au aflat cum se însămînțează cartofi, porumb sau alte prășitoare, în cuiburi așezate în pătrat și multe alte metode agrotehnice care aduc colhozurilor recolte îmbelșugate.

Avîntul vieții culturale și științifice din țara noastră își are de asemenea un izvor hotărîtor în cunoașterea mai temeinică a înfăptuirilor oamenilor sovietici în domeniul construcției culturale, al literaturii, artei, științei.

De la începutul activității sale, A.R.L.U.S. a desfășurat o largă muncă de răspîndire și popularizare a literaturii clasice ruse și a celei sovietice, făcînd să pătrundă în mase lumina cărții sovietice. Acestui scop i-au servit, între altele, și decadele literaturii ruse și sovietice. Editura „Cartea Rusă", aflată sub egida A.R.L.U.S.-ului a publicat numeroase și valoroase opere ale literaturii clasice ruse și sovietice. Cititorul romîn a putut cunoaște operile lui Pușkin și Gogol, Salticov-Scadrin și Nekrasov, Tolstoi, Cehov și Gorki, Fadeev, Șolohov și Ostrovski, Pavlenko, Ehrenburg, Isakovski. Cît de mare este setea de cunoaștere a cetitorilor noștri pentru comorile de cultură ale Țării Sovietice arată faptul că numeroase opere se epuizează aproape imediat după apariție. Mult apreciate de cititori sînt și lucrările publicate de Editura „Cartea Rusă", în colecția „Știința pentru toți", care tratează pe înțelesul maselor probleme actuale ale științei.

In răspîndirea și popularizarea cărții și a presei sovietice un rol important îl joacă și biblioteca Centrală A.R.L.U.S. din București, vizitată zilnic de 400—500 de cititori, dornici să cunoască noi cărți, ziare și reviste sovietice sau să se documenteze din literatura sovietică de specialitate.

A.R.L.U.S.-ul, împreună cu alte organizații de masă, este organizatorul cursurilor populare de limba rusă, care, anii din urmă, au luat un puternic avînt. Față de 940 de elevi, cîți au frecventat aceste cursuri în 1945, în anul școlar 1953—1954, în peste 12.000 de cursuri au învățat limba rusă 220 000 elevi.

Numeroși muncitori, țărani muncitori și intelectual, absolvenți ai cursurilor populare de limba rusă, citesc astăzi în original literatura beletristică și de specialitate, aplicînd în munca lor metodele sovietice, învățate din cărți și broșuri.

De o largă popularitate în rîndul maselor se bucură manifestările-conferințe, simpozioane, festivaluri artistice, seri literare, concerte, serbări populare etc. organizate de A.R.L.U.S.

Expozițiile pe diferite teme organizate de A.R.L.U.S. au atras întotdeauna zeci de mii de vizitatori.

Un rol deosebit îl au publicațiile A.R.L.U.S. Fiecare număr al ziarului „Veac Nou" al revistelor „U.R.S.S. azi", „Uj Szazed", destinată populației maghiare, prezintă noi aspecte ale vieții sovietice, aduce noi informații politice, economice și culturale din Marea Țară a Socialismului, cît și din munca diferitelor organizații A.R.L.U.S. pe tărîmul întăririi prieteniei romîno-sovietice, a popularizării realizărilor și experienței sovietice.

Un minunat prilej de a cunoaște mai adînc viața popoarelor sovietice, vecine cu noi, au fost decadele organizate de A.R.L.U.S. în cinstea Republicii Sovietice Socialiste Ucrainene și a Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești. Prin conferințe, expoziții și diferite alte manifestări ale A.R.L.U.S.-ului, cetățenii patriei noastre s-au putut convinge cît de departe au mers înainte, pe drumul construirii comunismului, republicile sovietice vecine. Cu prilejul decadelor, țara noastră a fost vizitată de oameni ai culturii și științei, de fruntași din industrie și agricultură, de ansambluri artistice din cele două republici, vizite care au contribuit la întărirea legăturilor de prietenie.

In fiecare an, un punct culminant în activitatea A.R.L.U.S.-ului este Luna Prieteniei Romîno-Sovietice, marcată prin manifestări culturale și artistice de amploare, ce se desfășoară în țara întreagă. In fiecare an, ea constituie pentru noi, datorită întîlnirilor cu oamenii sovietici care ne vizitează țara, un minunat prilej de a cunoaște tot mai mult viața Uniunii Sovietice, de a învăța din experiența ei.

La traducerea cît mai grabnică în viață a sarcinilor cu privire la desvoltarea agriculturii în următorii 2—3 ani A.R.L.U.S. — aduce o contribuție de preț prin popularizarea cît mai largă a metodelor și a experienței înaintate sovietice în domeniul agriculturii și a creșterii vitelor.

Poporul nostru este dornic să cunoască tot mai mult din tezaurul literaturii, artei, științei și tehnicii sovietice. Lărgirea și întărirea necontenită a legăturilor culturale romîno-sovietice este una din sarcinile de frunte ale A.R.L.U.S.-ului.

Preoțimea noastră este îndrumată să sprijinească activitatea A.R.L.U.S, aducînd contribuția ei la cunoașterea de către credincioși a marilor realizări din Uniunea Sovietică și a ajutorului neprecupețit primit de către poporul romîn din partea poporului sovietic. In felul acesta ea va fi alături de popor în lupta lui pentru pace și pentru o viață mai bună.

Broșuri despre metode agrotehnice înaintate

Editura de stat a publicat o mulțime de cărți și broșuri de popularizare a metodelor agrotehnice înaintate, în care se arată cum trebuie să lucreze pămîntul țăranii muncitori pentru a obține recolte bogate, care să le aducă un trai îndestulat și din care să poată aproviziona industria cu materii prime și pe oamenii muncii dela orașe cu cele de trebuință. Intre acestea amintim următoarele cărți: Sfaturi pentru cultura plantelor și Sfaturi horticole. In prima carte se află învățăminte despre diferite tipuri de sol, despre asolamente, despre îngrășăminte, sămînță și semănat, despre lupta contra buruienilor și secetei, etc. O preocupare principală a acestei lucrări este răspîndirea experienței înaintate în ceiace privește obținerea recoltelor îmbelșugate. De aceia în ea sunt expuse și explicate în amănunt o serie de metode agrotehnice avansate. Astfel autorii, ocupîndu-se de agrotehnica principalelor culturi, explică metoda de însămînțarea porumbului în cuiburi așezate în pătrat, iar în paginele rezervate cultivării cartofului înfățișează metoda tarovizării cartofilor de sămînță, metoda însămînțărilor în cuiburi așezate în pătrat și metoda plantării ce vară a cartofilor, subliniind avantajele acestor metode.

A doua carte se ocupă cu cultura legumelor, pomilor fructiferi, viței de vie, florilor. In legătură cu cultura legumelor este înfățișat felul cum se fac alegerea și organizarea terenului pentru grădină, cum se produc răsadurile, etc. și sunt descrise metode avansate de cultura legumelor. Astfel se arată cum se pot obține legume timpurii, ce fel de soiuri de legume se pot cultiva în fiecare regiune a țării noastre și cum pot fi îngrijite culturile fiecărui soi de legume în parte. In capitolul despre cultura pomilor se explică cum se fac lucrările la pomi în condițiile și cu posibilitățile existente în gospodăriile colective și în gospodăriile individuale.

In afară de astfel de cărți, editura agrosilvică de stat a publicat și unele lucrări care desbat pe larg probleme legate de aplicarea unei singure metode agrotehnice importante sau de cultura unei singure plante. Așa sunt broșurile. Cum am obținut douăzeci mii kg. cartofi la ha. prin plantări de vară; Semănatul în patrat sporește recolta de porumb; Indrumătorul cultivatorului sfeclei de zahăr, etc. In prima broșură Stefan Vătășelu, brigadier legomicol la Gospodăria Agricolă Colectivă „Flamura Roșie" din com. Soldanu, Raion Oltenița, povestește felul în care a muncit brigada lui, începînd cu alegerea și pregătirea terenului, alegerea soiului, tarovizarea și plantarea cartofilor, întreținerea culturii și recoltarea — și încheind cu descrierea regulelor agrotehnice care trebuie respectate la plantarea de vară a cartofilor. Datorită aplicării metodelor agrotehnice înaintate brigada aceasta a obținut o producție de douăzeci mii kg. ha. într-o regiune unde pînă atunci recoltele de cartofi abia reușeau să acopere cantitatea de sămînță necesară pentru anul următor.

In a doua broșură Alexandru Nagy, președintele Gospodăriei Agricole Colective „Drumul lui Lenin" din com. Roșiori, satul Vaida, reg. Oradea, arată rezultatele pe care le-a obținut prin aplicarea semănării porumbului în cuiburi așezate în pătrat, metodă aplicata încă din anul 1951. Autorul descrie mai ales modul cum se face marcarea terenului pentru însămînțarea porumbului în pătrat și cum se îngrijește cultura de porumb însămîntată după această metodă.

In a treia lucrare ing. Constantin Stănescu arată cultivatorilor de sfeclă de zahăr mijloacele existente pentru sporirea producției. Printre aceste mijloace sunt explicate: cultivarea unor soiuri productive cu un procent de zahăr mai ridicat, alegerea potrivită a terenurilor de cultură, folosirea rațională și la timp potrivit a îngrășămintelor, întreținerea în cele mai bune condițiuni a culturilor, etc. Experiența sovietică, pe care autorul o înfățișează dealungul întregei lucrări, ajută pe cultivatori să obțină o producție îmbelșugată. Lucrarea arată deasemenea ce însemnate avantaje materiale obțin cultivatorii dela stat în urma sporirii producției.

Din toate aceste cărți și broșuri, ca și din alte cărți tipărite de Editura agro-silvică de Stat țăranii muncitori pot cunoaște metodele agrotehnice avansate pe care le pot aplica cu mult succes și în gospodăriile individuale, pentrucă cele mai multe dintre acestea nu cer instalații și unelte speciale, ci pot fi realizate cu mijloacele de care dispune fiecare țăran în gospodăria sa. Preoțimea noastră este îndrumată să și procure lucrări din acest domeniu și să le popularizeze între credincioși, ducînd astfel o muncă de lămurire pentru aplicarea metodelor agrotehnice înaintate și pentru dobîndirea unei recolte bogate.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN.

Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu 1302 54